Anexă la Hotărârea Consiliului Local nr. 227/26 octombrie 2023, modificată prin H.C.L. nr. 217/28.08.2025 și H.C.L. nr. 253/16.09.2025

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE ȘI A ZONEI SALE FUNCȚIONALE

PENTRU ORIZONTUL 2021-2030

CUPRINS

INTRODUCERE 5

PARTEA I. DIAGNOSTICUL TERITORIULUI 8

CAPITOLUL I. ORAȘUL CISNĂDIE – CADRU GENERAL 8

CAPITOLUL II. REPERE ISTORICE 11

CAPITOLUL III. ZONE PROTEJATE 15

CAPITOLUL IV. PATRIMONIU CONSTRUIT, NATURAL ŞI IMATERIAL 18

CAPITOLUL V. PERSONALITĂŢI MARCANTE 22

CAPITOLUL VI. REPERE STRUCTURALE 25

CAPITOLUL VII. PROFIL PREDOMINANT AL LOCALITĂŢII 26

CAPITOLUL VIII. STABILIREA ŞI DELIMITAREA ZONELOR DE RISC NATURAL 45

CAPITOLUL IX. DISFUNCŢIONALITĂŢI PRIVIND SITUAŢIA EXISTENTĂ 46

CAPITOLUL X. ACTIVITĂŢI ECONOMICE, UTILIZAREA TERENURILOR 50

CAPITOLUL XI. ANALIZA SOCIO-DEMOGRAFICĂ 68

CAPITOLUL XII. ÎNVĂŢĂMÂNT ȘI SĂNĂTATE 75

CAPITOLUL XIII. INVESTIȚII REALIZATE ÎN PERIOADA 2014-2020 81

PARTEA II. ANALIZA ECONOMICĂ 83

CAPITOLUL XIV. ANALIZA ECONOMIEI ORAȘULUI CISNĂDIE 83

CAPITOLUL XV. PROFILUL COMPETITIV ȘI REZILIENȚA ECONOMICĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE 124

CAPITOLUL XVI. ANALIZA PERFORMANȚELOR ECONOMIEI LOCALE 136

CAPITOLUL XVII. CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE STRATEGICE 156

PARTEA III ANALIZA SWOT....158

CAPITOLUL XVIII. ANALIZA SWOT LA NIVELUL ORAȘULUI CISNĂDIE....158

PARTEA IV. SONDAREA OPINIEI PUBLICE....174

CAPITOLUL XIX. SONDAJ PRIVIND CALITATEA VIEȚII ÎN ORAȘUL CISNĂDIE....174

PARTEA V STRATEGIA DE DEZVOLTARE....184

CAPITOLUL XX. EUROPA 2030 – PRINCIPII, VALORI, DIRECȚII DE ACȚIUNE....184

CAPITOLUL XXI. DEZVOLTAREA DURABILĂ - PRINCIPII, VALORI, DIRECȚII DE ACȚIUNE 186

CAPITOLUL XXII. STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ A ROMÂNIEI 188

CAPITOLUL XXIII. IMPLEMENTAREA AGENDEI LOCALE PENTRU SECOLUL XXI....192

CAPITOLUL XXIV. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A REGIUNII CENTRU 196

CAPITOLUL XXV. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI SIBIU....200

CAPITOLUL XXVI. FUNDAMENTAREA STRATEGIEI DEZVOLTĂRII SUSTENABILE A ORAȘULUI CISNĂDIE 204

CAPITOLUL XXVII. SCOP, VIZIUNE, MISIUNE ȘI PRINCIPII 209

CAPITOLUL XXVIII. DIRECȚII STRATEGICE DE ACȚIUNE 214

PARTEA VI PLANUL OPERAȚIONAL....233

CAPITOLUL XXIX. PLAN DE DEZVOLTARE DURABILĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE PENTRU PERIOADA 2021-2030 233

CAPITOLUL XXX. SURSE DE FINANTARE PENTRU PERIOADA 2021-2030 317

CAPITOLUL XXXI. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI....342

CAPITOLUL XXXII. IDENTIFICAREA RISCURILOR....349

CAPITOLUL XXXIII. CAPACITATEA DE FINANȚARE 354

PARTEA VII. CONCLUZII ȘI PREVEDERI FINALE....356

CUVÂNT INTRODUCTIV AL PRIMARULUI ORAȘULUI CISNĂDIE

Povestea modernizării Cisnădiei merge mai departe

Atunci când vorbim despre dezvoltarea unei comunități, trebuie să avem în vedere un proiect viabil pe termen mediu și lung, în care să se regăsească soluții pentru o plajă largă de nevoi, de la infrastructura rutieră, până la viața cultural-sportivă, de la economie, până la infrastructura școlară și sanitară. O simplă plimbare prin Cisnădie e un demers ce va putea convinge pe oricine că atunci când dorești să clădești durabil, trebuie să ai în vedere tot ceea ce ține de confortul și siguranța cetățeanului. O dezvoltare sănătoasă se realizează pas cu pas, prin interconectarea tuturor domeniilor, căci o infrastructură stradală pusă la punct nu e suficientă dacă nu există o preocupare susținută pentru modernizarea școlilor, grădinițelor și a unităților medicale. La fel, fără o economie puternică, locuri pentru petrecerea timpului liber și pentru desfășurarea activităților culturale, o comunitate nu este în totalitate împlinită. Politica administrației locale cisnădiene a fost, în ultimii ani, una de îmbunătățire graduală a tuturor sectoarelor, iar azi ne putem mândri cu unități de învățământ moderne, cu o casă de cultură dotată la standarde înalte, cu un centru SPA realizat după exigențele europene, cu patinoar, ștrand, sală de sport, locuri de joacă pentru copii etc. Dacă școlile și grădinițele din Cisnădie au fost mereu o prioritate a administrației locale, același lucru se întâmplă și la capitolul Sănătate: Spitalul Orășenesc va fi modernizat, extins și dotat cu aparatură performantă, grație unui proiect finanțat din fonduri europene. Statutul de stațiune turistică dobândit de Cisnădie reprezintă un alt potențial de punere în mișcare a unui motor economic, iar când spun acest lucru mă refer la turism. Situat într-o zonă pitorească, orașul nostru a fost mereu un punct de atracție turistică, nu doar pentru cadrul natural, ci și pentru că are o istorie fascinantă și reprezintă un model de conviețuire interetnică. O comunitate puternică este una în care Educația și Sănătatea sunt sectoare prioritare. O comunitate puternică este una care se poate bucura din plin de activități cultural-sportive. O comunitate puternică primește respectul oaspeților pentru ceea ce oferă. O comunitate puternică este cea ai cărei cetățeni găsesc la ei acasă tot ceea ce le face viața mai bună, mai frumoasă, mai ușoară. Toate eforturile noastre, ale celor din administrația locală se îndreaptă în acest sens, acela al consolidării comunității cisnădiene, o familie unită, în care copiii, părinții, bunicii și prietenii se simt bine laolaltă. Modul în care a evoluat Cisnădia în ultimii ani este, în fond, garanția dezvoltării ei din viitor.

Primar,

Gheorghe HUJA

INTRODUCERE

Conceptul de **Dezvoltare durabilă** desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice și ecologice și elementele capitalului natural. Dezvoltarea durabilă reprezinta conceptul de dezvoltare economico-socială recomandat tuturor ţărilor de către ONU, prin care se caută armonizarea a trei componente fundamentale:

- Resursele umane
- Creşterea economică
- Echitatea între generaţii.

Astfel, **dezvoltarea durabilă**, e*ste un model de evoluţie a societăţii care permite folosirea pe termen lung a mediului astfel ca, dezvoltarea socio-economică să rămână posibilă concomitent cu menţinerea calităţii mediului la un nivel acceptabil.*

În România, au fost elaborate Strategii de Dezvoltare Durabilă pentru perioada 2014-2020, la nivel național, regional, județean și local. Anul 2020, a impus elaborarea noilor Strategii de Dezvoltare Durabilă, pentru perioada programatică 2021-2030, care au în vedere modul de stabilire a bugetului Uniunii Europene.

Necesitatea elaborării strategiei derivă din obligațiile Administrației publice Locale în ceea ce privește:

- Asigurarea continuității procesului de planificare stategică la nivel local, pentru perioada 2021 – 2030;
- Coordonarea investițiilor și pregătirea administrației publice locale pentru absorbția fondurilor europene nerambursabile planificate pentru perioada 2021 – 2030;
- Determinarea direcțiilor de dezvoltare, ritmului si nivelului acestei dezvoltări, de a eficientiza activitatea autorităților publice locale în gestionarea problemelor orașului Cisnădie, în utilizarea resurselor financiare, în promovarea localității, în atragerea fondurilor externe (investiții, fonduri europene, parteneriate publice-private, alte fonduri) pentru implementarea proiectelor investiționale planificate;
- Identificarea unui portofoliu diversificat de proiecte care să satisfacă nevoile identificate la nivelul principalelor domenii de analiză;
- Corelarea strategiei locale cu noile prioritati de investiții la nivel județean, regional, național, european, pentru perioada 2021 – 2030;

- Corelarea portofoliului de proiecte de dezvoltare cu sursele de finanțare din fonduri externe și proprii, precum și cu capacitatea reală de finanțare a orașului.

În contextul realităţilor economico-sociale şi politice actuale (continuarea procesului de descentralizare, posibilitatea atragerii de fonduri europene ş.a.) prezentul document se constituie în instrument de lucru pentru organizarea activităţilor, prioritizarea investiţiilor şi gestionarea eficientă a resurselor necesare, instrument care să fundamenteze dezvoltarea, promovarea şi implementarea unor proiecte ce vor contribui la progresul general al oraşului. Punerea în aplicare a acțiunilor conținute în Strategie, va permite Autorității Publice Locale a oraşului Cisnădie, pe termen scurt şi mediu, să îmbunătățească calitatea vieții locuitorilor, în contextul unei dezvoltări armonioase a localităţii, obținute prin aplicarea soluţiilor potrivite, documentul constituindu-se în bază de informații în argumentarea elaborării și aplicării de cereri de finanțare, pentru liniile deschise prin Programele Structurale și de Coeziune dar și prin oricare alte surse de finanțare active în România.

Existenţa unei strategii de dezvoltare locală, ca instrument de management utilizat pentru a aborda problemele şi oportunităţile cu care se confruntă o comunitate, reprezintă, astfel, o condiţie esenţială in asigurarea unei dezvoltări locale armonioase.

Prezenta strategie de dezvoltare locala durabila a fost elaborată pornind de la problemele cu care se confruntă orașul Cisnădie și localitatea componentă Cisnădioara, abordate într-un cadru integrat, corelat cu obiectivele şi planurile strategice elaborate la nivel județean, regional, naţional şi european. Dezvoltarea durabilă se realizează atunci când se raspunde nevoilor generației actuale, fără a fi amenințate cele ale generațiilor viitoare, deoarece avem, cu toții, dreptul la un nivel de trai ridicat.

Această lucrare trebuie să stea la baza guvernării locale în procesul prin care autoritatea locală, alaturi de celelalte sectoare ale comunităţii, va întocmi planuri realiste de acţiune care să stea la baza dezvoltării durabile a oraşului.

Strategia, propune un model de dezvoltare economică ce va susţine rezolvarea problemelor sociale, precum şi exploatarea raţională a resurselor, protejarea mediului şi folosirea tuturor oportunităţilor locale.

Stabilirea Strategiei de dezvoltare durabila a oraşului Cisnădie, pentru perioada 2021-2030, s-a făcut urmărindu-se realismul în evaluarea resurselor financiare existente şi a posibilităţilor de dezvoltare, cu urmărirea respectării principiilor dezvoltării durabile, respectiv acelea ca schimbările în bine care se vor realiza să poată fi observabile sub toate aspectele vieţii.

Lucrarea este structurată pe șapte părti, după cum urmează:

- PARTEA I. DIAGNOSTICUL TERITORIULUI
- PARTEA II. ANALIZA ECONOMICĂ
- PARTEA III. ANALIZA SWOT
- PARTEA IV. SONDAREA OPINIEI PUBLICE
- PARTEA V. STRATEGIA DE DEZVOLTARE
- PARTEA VI. PLANUL OPERAȚIONAL
- PARTEA VII. CONCLUZII ȘI PREVEDERI FINALE.

PARTEA I. DIAGNOSTICUL TERITORIULUI

CAPITOLUL I. ORAȘUL CISNĂDIE – CADRU GENERAL

Localizare și suprafață

Teritoriul orașului Cisnădie din județul Sibiu este situat la 10 km sud de municipiul Sibiu, pe valea pârâului Argintului (Silberbach) și a pârâului Ursului (Baerenbach) la poalele Măgurii Cisnădiei (Goettzenberg) şi cuprinde orașul Cisnădie și localitatea componentă Cisnădioara (în germană Michelsberg, Michelsdorf, în maghiară Kisdisznod). Cisnădioara se află la o distanță de 3,5 km de Cisnădie.

Denumirea veche a orașului este *Cisnădia Mare*, denumiri în dialectul săsesc *Hielt*, *Hilt* și *Helt*, în germană *Heltau*, în maghiară *Nagydisznód, Disznód*.

Vecinii orașului Cisnădie sunt:

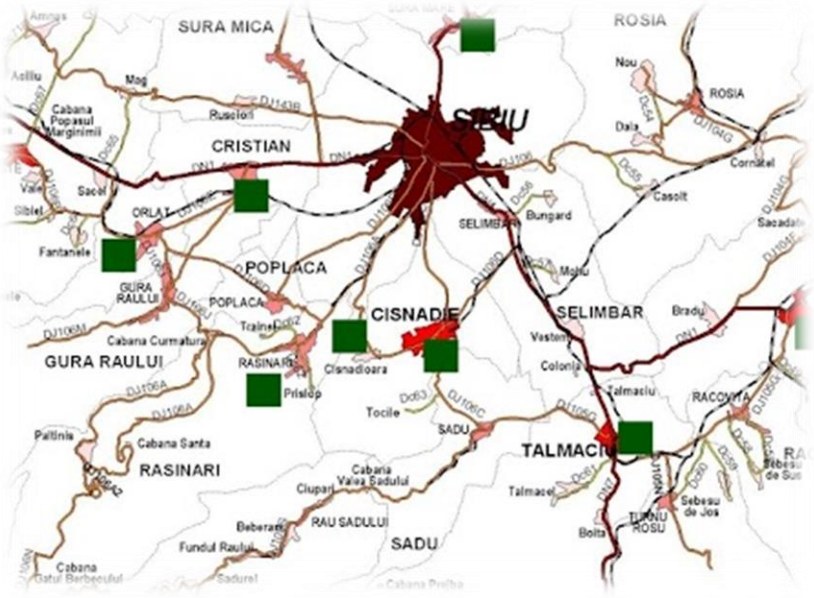
► la Nord-Est, localitatea Șelimbăr și localitatea Bungard

► la Est, localitatea Veștem și localitatea Mohu

► la Sud, localitatea Sadu și localitatea Câinenii Mici

► la Vest, municipiul Sibiu, localitatea Răşinari și localitatea Râul Sadului

► la Nord-Vest, municipiul Sibiu

Suprafața totală a teritoriului administrativ al orașului Cisnădie este de 14.602,66 ha.

Relief

Orașul Cisnădie este așezat în depresiunea Transilvaniei la poalele dealului Măgura (1.305 m), la contactul podișului Transilvaniei cu munții Cindrel. În apropierea contactului cu muntele se ridică proeminențe de peste 550 metri - Dealul Cucului (589 m) și Dealul Cisnădiei (557 m). Gruiurile piemontane se prelungesc, terminându-se în partea joasă a depresiunii cu o asociere de vechi contururi piemontane, terase și lunci.

Depresiunea Transilvaniei este cea mai mare depresiune din interiorul arcului carpatic. Are un relief colinar, de unde denumirea de „colinară”, care i se poate atribui depresiunii intercarpatice a Transilvaniei. Datorită evoluției și structurii geologice, depresiunea colinară a Transilvaniei este

formată din două zone relativ concentrice, diferite: în centru o zonă de structuri cvasiorizontale, pe alocuri boltite sub forma domurilor, iar în exterior o structură cutată (mai slab în vest și sud și mai accentuat în est). Zona centrală dă un relief orizontal și domol, asemănător unui relief de podiș (Podișul Transilvaniei), iar zona cutată, la contactul cu aria montană, dă o zonă a depresiunii submontane (în vest și sud) sau o succesiune de depresiuni și dealuri (în est), asemănătoare Subcarpaților. Depresiunile submontane din vest și sud sunt: Depresiunea Almașului, Depresiunea Sibiului (pe Cibin) – în care se află și orașul Cisnădie și Depresiunea Făgărașului (pe Olt). Acestea sunt depresiuni de contact cu acumulări piemontane. Conurile piemontane etajate, lărgite mult spre Nord, domină cu 80-110 m Văile Poplăcii, Sevișului, Cisnădiei, Sărății, Sadului și coboară pe nesimțite spre a se continua cu cea mai înaltă terasă. Terasa superioară, suspendată față de Cibin la 50-70 m, se caracterizează prin poduri întinse, pătrunzând sub formă de evantai în lungul Sevișului, Săratei, Pârâului Tocilelor și Sadului, iar cele de la 20-35 m și 10-15 m sunt bine dezvoltate între Sibiu și Tălmaciu.

Climă, floră, faună

Având în vedere relieful și poziția geografică, zona orașului Cisnădie se caracterizează printr-o temperatură medie anuală de 8°C, media lunii iulie fiind de 19,4°C, iar cea a lunii ianuarie de -4,2°C, temperaturi specifice unui climat temperat-continental. În depresiune se înregistrează și frecvente inversiuni termice puse în evidență de observațiile de la stațiile meteorologice Sibiu și Păltiniș. Cantitatea medie anuală de precipitații este de 600-700 mm.

Aproximativ 70% din cantitatea totală de precipitații cade în sezonul cald, cea mai ploioasă lună fiind iunie cu 107,6 mm. Cele mai puține precipitații cad în luna februarie (26,8 mm), de 4 ori mai puține decât în luna iunie. Primele ninsori apar în a doua jumătate a lunii octombrie, iar ultimele la începutul lunii aprilie. Durata medie a intervalului posibil de ninsoare este de 115-120 de zile. Din acest interval sunt în medie numai 28-30 de zile de ninsoare, iar stratul de zăpadă persistă în medie 50-55 de zile, durata maximă depășind cu puțin 100 de zile. Deoarece în zona Cisnădiei viscolele sunt foarte rare, zapada nu este spulberată și se depune în strat uniform și persistent. În circulația atmosferică se observă dominația maselor de aer dinspre SE, dinspre culoarul Oltului și NV, situație impusă de relief.

Depresiunea Sibiului este inclusa în zona de vegetație a pădurilor de foioase amestecate cu rășinoase, predominand gorunul ce se întrepătrunde cu alte specii precum: fag, carpen, mesteacăn, arțar. Odată cu defrișarea stejărișurilor și gorunețelor, pe versanții înclinați și pe dealul teraselor s-au instalat pajiști secundare higro și mezofile. În luncile râurilor cresc zăvoaie de sălcii.

Flora zonei cuprinde 764 de specii de plante superioare, dintre care 402 sunt plante cu flori, la care se adaugă 96 de specii plante inferioare.

Fauna specifică zonei temperat-continentale și vecinătății montane, numără o serie de specii protejate de lege cum ar fi: ursul brun, lupul, râsul și păsări precum: acvila țipătoare, acvila de munte, șoimul rândunelelor, cocoșul de munte, corbul, barza albă.

CAPITOLUL II. REPERE ISTORICE

Descoperirile arheologice de pe teritoriul județului Sibiu, atestă formarea și dezvoltarea societății omenești încă din paleolitic. Alte date cu privire la localitate, descrisă sub denumirea de „Civitas Gzynoya" apar în anul 1323. În document se arată că groful Nicolaus primește aprobarea regelui Carol al Ungariei, privitor la donația unei case din Cisnădie către magistrul Petru. Atunci apare prima oară numele german „Helta", în semnătura lui Karol von Heklta (Carol din Cisnădie).

Între Cisnădie și Sadu la poalele dealului Goetzenberg s-a găsit în anul 1836, într-o oală de lut, un tezaur de monede grecești de bronz, în total 502 bucăți dintre care 409 erau din Corcyra, Pharos și Panormus. Unii istorici consideră că locul apariției, momentul descoperirii și mai ales compoziția neobișnuită a acestuia îl recomandă mai degrabă ca un ansamblu monetar străin, adus în Transilvania de vreun amator de antichități din epoca luminilor.

Aici au trăit dacii, apoi romanii care aveau un castru puternic la Boița.

În evul mediu, în secolele al XII-lea și al XIII-lea au venit coloniștii germani.

Prima mențiune documentară despre o așezare pe locul actual al orașului datează din 1204 într-un document al regelui Emeric, sub denumirea de „Rivetel". Regele Emeric acordă privilegii lui *Johannes Latinus inter Theutonicos Transiluanenses in villa Riuetel comorans.*

Prima atestare scrisă a Cisnădioarei datează din 1223.

Un act de donație din anul 1223 este prima atestare documentară a Cisnădioarei; prin acesta, bazilica fortificată din deal (finalizată în același an) era donată mănăstirii cisterciene de la Cârța de către Magister Gocelinus. Săpăturile arheologice vorbesc însă despre o așezare mult mai veche, din perioada La Tène, aflată pe același deal. Satul și cetatea construită de sașii colonizați aici la sfârșitul secolului al XII-lea a aparținut bisericii catolice din Sibiu care le cedează pe la 1200 și ceva regelui Andrei al II-lea.

Regele Ungariei, binevoitor, donează „muntele Sfântul Mihai" prelatului Gocelinus din Sibiu care, la rândul său închină biserica ordinului călugărilor cistercieni de la Cârța.

În 1241 așezarea care astăzi se numește Cisnădie este distrusă de mongoli.

Încă de prin anii 1300 a fost construită o biserică de piatră în stil romanic (Kreuzkirche), care a fost dedicată sfintei Walpurga.

În 1323 apare, într-un document emis de regele Carol Robert de Anjou, pentru prima dată, denumirea germană a localității: "HELTAU", sub titulatura de "Civitas" (oraș).

Cetățenii (populi, poporul) din Cisnădie formau o comunitate pe deplin definită (communitas sau universitas), îndreptățită să aleagă un „Hann" (villicus), respectiv un consiliu al bătrânilor (seniores); totuși, doar proprietarii de case de gen masculin alcătuiau fondul electoral (populum). Vilicul reprezenta întreaga obște – împreună cu un membru ales al sfatului bătrânilor – în adunarea scăunală din Sibiu, precum și în adunarea generală a celor Șapte Scaune a vechii provincii sibiene. Primele dovezi ale acestei forme de reprezentare, una remarcabil de democratică pentru împrejurările medievale, datează din 1342 și menționează, deopotrivă, precizând chiar și numele reprezentanților: „obștea din Cisnădie trimite pe Jakob Roth, vilicul său, și pe Matthias Schneidebock/ Schyndebok" (universitas de Helta misit Rufum Iacobum, villicum eius, et Mathiam Shnidebok). –monografie Krech

În 1385 primul student din Cisnădie este înrolat la Universitatea din Viena.

În anul 1425, în Cisnădie a fost construit primul turn cu ceas din Transilvania. Acesta este înconjurat de 2 ziduri de apărare, cel interior având și încăperi pentru păstrarea proviziilor.

În 1456, conflictele comerciale care apar între Vlad Țepeș și negustorii sași din Ardeal îi determină pe cisnădieni să-și întărească cetatea, ridicând un al doilea zid în jurul ei.

După desființarea abației cisterciene în secolul al XV-lea de către regele Matei Corvin biserica-cetate a Cisnădioarei a revenit în posesia sașilor din Michelsberg. Acest act de donaţie reprezintă, practic, prima atestare documentară a aşezării, deşi săpăturile arheologice dovedesc faptul că vatra satului datează de fapt din a doua epocă a fierului.

În anul 1457 încep să apară primele bresle de meșteșugari, pe seama cărora se dezvoltă economia orașului. Atunci se înființează breasla făuritorilor de seceri și coase, care va exista până în secolul al XVIII lea. Tot în secolul al XV-lea se înființează o puternică breaslă a postăvarilor, cea care va stabili și specificul economic al localității. În anul 1500, în urma vizitei regelui Vladislav al II-lea al Ungariei, i s-a acordat orașului dreptul de a ține târg anual (*Marktrecht)*. Domnii Țării Românești le permiteau sașilor și romanilor din Cisnădie să pască oile în munții ce le aparțineau. Treptat, localitatea s-a profilat pe dezvoltarea industriilor textile. La 1460 sunt atestați peste 100 de meșteșugari la o populație de 200 familii pentru ca, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea să

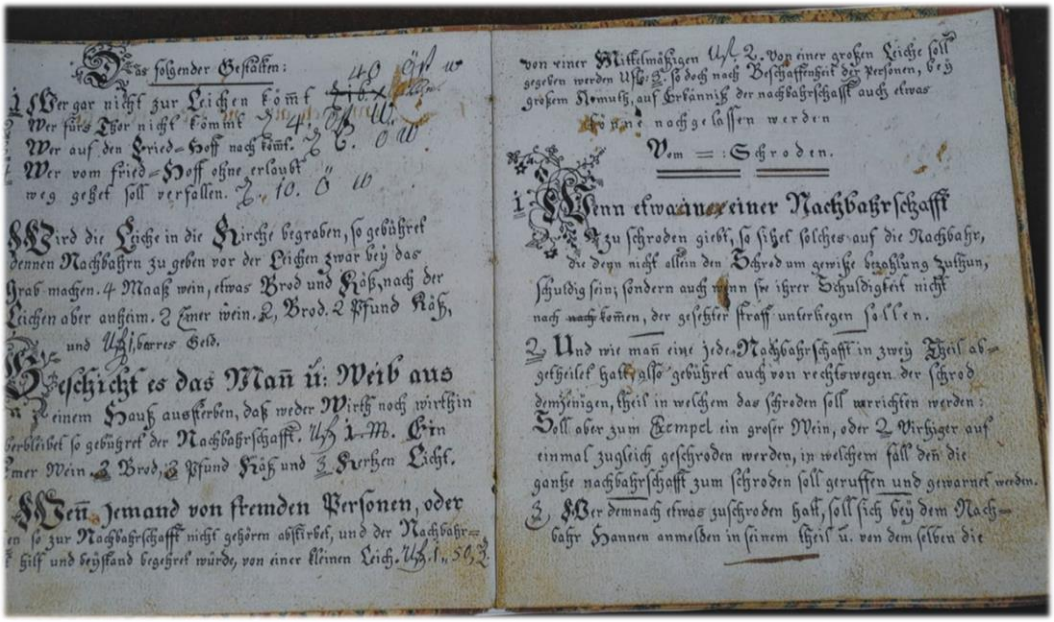
apară industria de fabrică. În anul 1873 ia ființă Asociația țesătorilor de lână, iar în 1888 tot la Cisnădie se inaugurează prima școală profesională textilă din Transilvania. Până la 1918 au funcționat la Cisnădie 24 de întreprinderi cu profil textil și în 1948, la naționalizare, existau în oraș 102 fabrici și ateliere aparținând acestei branșe industriale.

În 1490 Cisnădia este devastată de turci. Desele invazii ale turcilor în Țara Românească făceau ca primejdia să crească pentru Cisnădie. Din această cauză s-a observat tot mai mult o întărire a legăturilor dintre domnii Țării Românești și conducătorii localității Cisnădie.

Epidemia de ciumă din 1660 a lăsat în urmă 411 morți.

În anul 1734, în Cisnădie s-au stabilit circa 125 landleri protestanți, care au fost expulzați din regiunea lor natală – landul Salzburg din Imperiul Habsburgic, din cauza credinței lor protestante după Martin Luther.

Deoarece biserica și turnul au fost lovite de mai multe ori de trăsnet, în 1797 a fost montat pe turnul bisericii primul paratrăsnet din Transilvania.

În 1806 Cisnădia a primit de la împăratul Francisc I reînnoirea vechiului drept de a avea târg.

În Primul Razboi Mondial, din Cisnădie au plecat pe front 300 de bărbați, din care 66 nu s-au mai întors.

Octombrie 1916 Cisnadie/Heltau,

Carol I al Austriei salută generalul Konrad von Krafft Dellmensingen (general de artilerie din armata Germaniei din Primul Război Mondial)

În Al doilea Razboi Mondial au fost chemați sub arme circa 500 de locuitori din Cisnădie. Din aceștia, 143 au căzut pe câmpul de luptă.

În 1944 armata sovietică a organizat în Cisnădie un lagăr pentru prizonieri.

În anul 1945, 870 de bărbați și femei de origine germană din Cisnădie au fost deportați la muncă forțată în Uniunea Sovietică; dintre ei au murit 35. Majoritatea celor care au supraviețuit s-au întors în 1949 în Cisnădie, ceilalți au fost duși în Germania.

Recensământul din 1941 a relevat că localitatea Cisnădie avea 5.385 locuitori, din care 3.691 de origine etnică germană.

În anul 1946 Cisnădie a fost declarat oraș.

CAPITOLUL III. ZONE PROTEJATE

Calcarele cretacice de la Cisnădioara - Calcarele cu hippuriți de la Cisnădioara (RONPA0714), alcătuiesc o arie protejată de interes național. Rezervația naturală de tip paleontologic, situată în partea de sud-vest a Cisnădioarei, pe Valea Argintului, reprezintă o stâncă sculptată în rocă, în urma eroziunii apelor curgătoare, alcătuită din calcare cretacice, un imens recif coralier cu resturi fosile de moluște, corali și resturi de corali. Mai cuprinde elemente de șisturi cristaline și numeroase fosile, precum și o bogată microfaună acvatică. Cunoscută pe plan național pentru varietatea de fosile marine, rezervația a fost cercetată încă din a doua jumătate a secolului XVIII. De atunci, ea constituie un punct fosilifer integrat în circuitul turistic european. Fosilele descoperite au o valoare de patrimoniu, fiind unice în România.

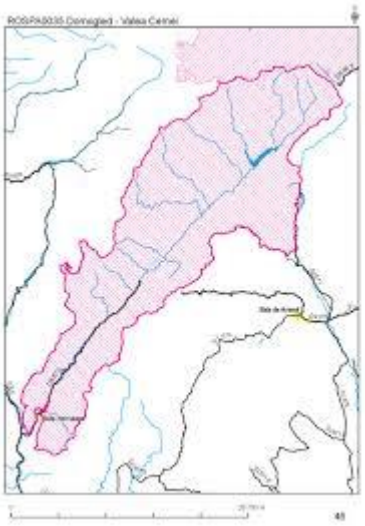

Unitatea Administrativ-Teritorială Cisnădie se află în relație cu următoarele situri Natura 2000:

- SCI Frumoasa (ROSCI0085)
- SPA Frumoasa (ROSPA0043)

- SCI Oltul mijlociu – Cibin – Hârtibaciu (ROSCI0132).

Situl de importanță comunitară Frumoasa, ” este arie naturală protejată cu dublu statut, sit de importanță comunitară și arie de protecție specială avifaunistică. Se întinde pe suprafața de peste 137.000 hectare, de pe raza a douăzeci de comune și patru orașe din județele Alba, Sibiu, Hunedoara și Vâlcea (Brezoi, Câineni Mari, Mălaia, Voineasa, Boița, Cisnădie, Cristian, Gura Râului, Jina, Orlat, Poplaca, Rășinari, Râu Sadului, Sadu, Sălișteː, Tălmaciu, Tilișca, Cugir, Pianu de Sus, Șugag, Beriu, Orăștioara de Sus, Petrila, Petroșani). Este străbătută de Transalpina, cea mai înaltă șosea din România. Situl cuprinde trei masive montane ale Carpaților Meridionali, Munții Cindrel, Lotru și Șureanu, printre care se strecoară râurile Sadu, Frumoasa și Sebeș, cu afluenții lor.

Al treilea ca mărime la nivel național, SCI ”Frumoasa” include 11 tipuri de habitate de interes comunitare dintre care trei prioritare, 25 specii de interes comunitar, dintre care patru specii de mamifere (urs, lup, râs și vidră), două specii de amfibieni, trei specii de pești, 11 specii de nevertebrate și cinci specii de plante (trei specii de mușchi și două specii de plante superioare).

Aria de protecție specială avifaunistică (SPA) ”Frumoasa” este a patra ca mărime la nivel național și este compusă din 11 specii de păsări (ierunca, cocoșul de munte, trei specii de ciocănitori, trei specii de răpitoare de noapte, caprimulgul şi două specii de paseriforme).

Arie protejată de interes naţional, Situl ROSCI Frumoasa se suprapune peste mai multe arii naturale protejate declarate prin Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului naţional – Secţiunea a III-a – zone protejate ca monumente ale naturii (Masa Jidovului, Stânca Grunzii, La Grumaji) şi ca rezervaţii naturale:

– Iezerul Şurianu, pe o suprafaţă de 20 hectare;

– Luncile Prigoanei, pe o suprafaţă de 15 hectare;

– Şuvara Saşilor, pe o suprafaţă de 20 hectare;

– Iezerele Cindrelului, cu o suprafaţă de 609,6 hectare;

– Cindrel, cu o suprafaţă de 9.873 hectare;

– Jnepenişul Stricatul, cu o suprafaţă de 15 hectare;

– Sterpu – Dealul Negru, cu o suprafaţă de 5 hectare;

– Cristeşti, cu o suprafaţă de 3 hectare.

Situl de importanţă comunitară Oltul Mijlociu – Cibin – Hârtibaciu este un sit în suprafaţă de 2.826 ha ce se întinde pe teritoriile administrative ale judeţelor Sibiu (66%), Braşov (25%) şi Vâlcea (9%). Din punct de vedere al calităţii şi importanţei SCI Oltul Mijlociu – Cibin – Hârtibaciu în cadrul reţelei ecologice europene Natura 2000, zona prezintă o importanţă deosebită pentru conservarea moluştelor Unio crassus şi Chilostoma banaticum, precum şi a speciei de peşte Rhodeus sericeus amarus.

Deşi aria reflectă efectele impactului antropic îndelungat, manifestat în deceniile 7 - 9 ale sec. XX, există încă unele zone umede care şi-au păstrat aspectul şi comunităţile remanente, fragmente ale structurilor originare. Numeroase populaţii au fost izolate în aceste arii, relativ izolate, formând într-un sens restrictiv metapopulații și metacomunităţi. Deşi de dimensiuni mici, acestea reprezintă reale surse potenţiale de regenerare şi martori ai diversităţii specifice de odinioară, reprezentative pentru flora, fauna şi peisajul ardelenesc.

CAPITOLUL IV. PATRIMONIU CONSTRUIT, NATURAL ŞI IMATERIAL

Patrimoniu clasat

Conform Listei Monumentelor Istorice publicate în Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, Nr. 670 bs/1.X.2010, unitatea administrativ-teritorială Cisnădie deține următoarele monumente de patrimoniu clasate:

LISTA PATRIMONIULUI CLASAT DIN CISNĂDIE ŞI CISNĂDIOARA					
Nr. crt.	**Cod LMI**	**Denumire**	**Localitate**	**Adresa**	**Datare**
1.	SB-I-s-B-11956	**Situl arheologic de la Cisnădie**	oraş CISNĂDIE	„Cetatea”	-
2.	SB-I-m-B-11956.01	**Biserica romanică Epoca medievală**	oraş CISNĂDIE	„Cetatea” intravilan, sat Cisnădioara	Epoca medievală
3.	SB-I-m-B-11956.02	**Aşezare**	oraş CISNĂDIE	„Cetatea” intravilan, sat Cisnădioara	Latène, Cultura geto – dacică
4.	SB-II-a-A-12354	**Ansamblul urban "Centrul istoric"**	oraş CISNĂDIE	Str. Cindrelu, de la nr. 42-45 inclusiv, până la Piaţa Revoluţiei, cu toate casele; str. Apărării, începând din Piaţa Revoluţiei până la nr. 6-7 inclusiv; str. Patrioţilor, până la intersecţia cu pârâul Ursului, str. Pârâul Ursului inclusiv latura de sud între str. Patrioţilor şi Cetăţii; str. Cetăţii începând de la podul peste Pârâul Ursului (inclusiv casa de la nr. 10 şi casa învecinată purtând anul 1832 pe pinion) până la intersecţia cu str. Măgurii; str. Măgurii, începând din Piaţa Republicii până la nr. 52 inclusiv şi casele din str. Băilor nr.1, str. Lungă începând cu Piaţa Revoluţiei până la pârâul Argintului	sec. XVIII – XIX
5.	SB-II-a-A-12355	**Ansamblul bisericii**	oraş CISNĂDIE	Str. Cetăţii 1-3	sec. XIII – XVIII

		evanghelice fortificate			
6.	SB-II-m-A-12355.01	**Biserica evanghelică**	oraş CISNĂDIE	Str. Cetăţii 1-3	înc. sec. XIII, a doua jum. sec. XV, sec. XVII
7.	SB-II-m-A-12355.02	**Incintă fortificată interioară**	oraş CISNĂDIE	Str. Cetăţii 1-3	1430 – 1530
8.	SB-II-m-A-12355.03	**Incintă fortificată exterioară, cu turnuri, bastioane, capelă, zwinger, casă parohială**	oraş CISNĂDIE	Str. Cetăţii 1-3	1430 - 1530, 1783
9.	SB-II-m-B-12356	**Casă**	oraş CISNĂDIE	Str. Măgurii 1	sec. XVIII
10.	SB-II-m-B-12357	**Casă**	oraş CISNĂDIE	Str. Măgurii 2	sec. XVIII
11.	SB-II-a-A-12358	**Ansamblul bisericii evanghelice "Sf. Mihail"**	sat CISNĂDIOARA; oraş CISNĂDIE	Pe dealul de la limita sudică a satului	sec. XII – XIII
12.	SB-II-m-A-12358.01	**Biserica evanghelică „Sf. Mihail”**	sat CISNĂDIOARA; oraş CISNĂDIE	Pe dealul de la limita sudică a satului	1176 – 1223
13.	SB-II-m-A-12358.02	**Incintă fortificată**	sat CISNĂDIOARA; oraş CISNĂDIE	Pe dealul de la limita sudică a satului	sec. XIII
14.	SB-II-m-A-12358.03	**Turn exterior (est) – fragment**	sat CISNĂDIOARA; oraş CISNĂDIE	Pe dealul de la limita sudică a satului	sec. XIII
15.	SB-II-a-A-12359	**Ansamblul rural "Centrul istoric"**	sat CISNĂDIOARA; oraş CISNĂDIE	La N: de la intersecţia cu str. Konrad, nr. 4 şi 278, spre biserica fortificată ambele fronturi; ; La E: str. Cisnădiei, ambele fronturi până la intersecţia cu str.	sec. XVIII – XIX

				Grădinilor, str. Sub Cetate ambele fronturi; La S: str. Râului ambele fronturi; La V: pe malul râului până la intersecţia cu str. Salond, în dreptul numerelor 89 şi 189, pe str. cu cimitirul evanghelic până la intersecţia cu str. Izvorului, str. Izvorului ambele laturi.	
16.	SB-II-m-B-12360	**Biserica evanghelică**	sat CISNĂDIOARA; oraş CISNĂDIE	Str. Cistercienilor 54	sec. XV (turnul), 1764 (biserica)

Sursa: Lista Monumentelor Istorice publicate în Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, Nr. 670 bs/1.X.2010

În afara monumentelor clasate, Cisnădie mai are o serie de obiective de patrimoniu valoroase din punct de vedere istoric și cultural:

- ***Muzeul Industriei Textile Cisnădie*** unic în România, existența sa datorandu-se în primul rând tradiției textile care există în orașul Cisnădie. Muzeul se află într-o clădire desemnată monument de arhitectură.
- ***Crucea procesională*** gasită în cetatea din Cisnădioara, acum la Muzeul Național Brukenthal, reprezentând în relief pe *Iisus rastignit* și *Mielul.* Dupa stil, aparține jumătății a doua a secolului al XIII-lea și este considerată, în tradiția locală, drept crucea purtată în fruntea convoiului de primii colonişti la venirea lor în Cisnădie.
- ***Expoziția muzeală de Etnografie Cisnădioara*** **-** constă dintr-o valoroasă expoziție, inaugurată în anul 1971. Sunt expuse piese din ceramică, textile și lemn, oglindind arta populară dintr-o vastă zonă din sudul Transilvaniei.

Resurse Naturale:

Cele mai importante resurse naturale le formează suprafața forestieră bogată. Pădurile de foioase amestecate cu răşinoase cuprind specii ca: gorunul, fagul, carpenul, mesteacanul, arțarul etc. Pădurile reprezintă sisteme biologice productive care furnizează materia primă necesară industriei lemnului, constituind totodată o importantă sursă de energie.

În data de 30.05.2012 a avut loc Conferința I-a de amenajare și s-a avizat tema de proiectare pentru fondul forestier proprietate publică și privată (pășuni împădurite) ale orașului Cisnădie. S-a constitut o singură unitate de producție, în suprafaţă de **4.054,2 ha**,– UP I Cisnădie" şi care se compune din:

- păduri proprietate publică a Orașului Cisnădie- 3.715 ha fond forestier înscris în Titlurile de Proprietate
  - 18,1 ha fond forestier (drumuri forestiere)
  - 2,9447 ha intrări ca urmare a schimburilor de terenuri ocazionate de scoaterea din fond a 0,9 ha din fondul forestier cu compensare.
- păduri proprietate privată a Orașului Cisnădie
  - 319,1 ha pășune împădurită.

De asemenea, printre resursele naturale importante se află și resursele hidrografice: râul Cibin și afluenții lui. Pârâul Cisnădie (Valea Argintului) care trece prin orașul Cisnădie, cu afluentul său, pârâul Ursului.

De o deosebită importanță științifică, peisagistică și recreativă este rezervația paleontologică Calcarele de la Cisnădioara, cu o suprafața de 0.9 ha. În lungul pârâului Argint, rezervația cuprinde o faună de fragmente de corali, unele foraminifere, gasteropode, amonii, belemnii.

CAPITOLUL V. PERSONALITĂŢI MARCANTE

Personalităţile marcante care s-au născut în Cisnădie sau care şi-au pus amprenta asupra orașului sunt:

Johann Bergleiter (1774-1843), episcop evanghelic al Transilvaniei care a militat pentru păstrarea statutului premodern al naţiunii săseşti.

Gáspár Heltai, născut *Kaspar Helth*, (n. ca. 1490, Cisnădie - d. 1574, Cluj), a fost un cărturar sas, cetățean al cetății Clujului în perioada 1545-1574. A studiat la Wittenberg și a înființat la Cluj prima tipografie a orașului, baia publică, moara-fabrică de hârtie și totodată prima fabrică de bere a urbei. A fost în același timp pastor, traducător, tipograf, editor, scriitor și om de afaceri. Este considerat primul reformator religios al Clujului.

Gheorghe Ucenescu (n. 1830, Cisnădie, comitatul Sibiu - d. 25 ianuarie 1896, Brașov) a fost un cântăreț și dascăl român, profesor de muzică la primul gimnaziu românesc din Brașov. Este presupusul autor moral al melodiei imnului Deșteaptă-te, române!. În 1848, la cererea lui Andrei Mureșianu, Ucenescu i-a intonat mai multe melodii populare pentru niște versuri de-ale sale (poezia „Un răsunet"). Una dintre ele, intitulată „Din sânul maicii mele", va fi aleasă în cele din urmă, devenind peste ani imnul României.

Oskar Paulini (n. 30 iunie 1904, Cisnădie - d. 17 februarie 1980, Nürnberg) a fost un scriitor de limbă germană din România, sas transilvănean, cunoscut prin descrierile de animale și de peisaje. În perioada 1928 - 1932 a activat ca pădurar și intendent al fondului de vânătoare pe domeniile prințului regent Nicolae al României. În timpul unei aplicații militare într-o zonă mlăștinoasă, Oskar Paulini s-a îmbolnăvit de hepatită și de malarie. Starea sănătății l-a obligat să renunțe la meseria de pădurar, din Carpații Orientali, și să se angajeze în industria textilă la Cisnădie. În anul 1978 a emigrat în Republica Federală Germania.

Karin Gündisch (n. 5 aprilie 1948, Cisnădie) este o scriitoare de limba germană, specializată în cărți pentru copii. A studiat germanistica și romanistica (1966–1971) la Universitatea „Babeș-Bolyai" din Cluj și la Universitatea din București. După absolvire a lucrat ca profesoară de limba germană în București, colaborând în același timp la publicații de limba germană din România. În acest timp, a publicat și povestiri pentru copii și a participat la elaborarea manualelor de limba germană. În 1984 a emigrat în Germania, unde lucrează ca scriitoare liber profesionistă. Locuiește

în Bad Krozingen, unde soțul ei, originar tot din Cisnădie, a fost timp de 25 de ani arhitect-șef al orașului.

Gustav Gündisch (n. 15 septembrie 1907, Cisnădie - d. 19 septembrie 1996, Germania), istoric german, cel mai de seamă istoric al sașilor din Transilvania. Se trăgea dintr-o veche familie de țesători de lână. A urmat școala primară în Cisnădie și apoi a continuat studiile la Liceul Brukenthal din Sibiu, pe care l-a absolvit în anul 1926. A continuat la Universitatea din București, în anii 1926-1927, fiind primul student sas care a studiat aici. A continuat studiile la universitățile din Berlin și Viena, unde a obținut licența în istorie și a promovat doctoratul. La Viena fiind, s-a căsătorit cu Herta Bittner, fiica arhivarului general al Austriei, care îi era colegă de studii. La Viena a fost ales membru activ al Institutului de Cercetare Istorică din Austria. În 1934 s-a întors cu soția sa la Sibiu, unde au locuit împreună până în anul 1981. La Sibiu a fost numit inițial custode al Muzeului Brukenthal, apoi a preluat conducerea Arhivelor națiunii săsești ale orașului Sibiu și a fost desemnat să scrie în continuare cartea-document *Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen* (Istoria sașilor din Transilvania), la care a editat volumele 4, 5 și 6, ultimul redactat în colaborare cu soția sa. După naționalizarea arhivei, Gustav Gündisch și-a pierdut locul de muncă și a fost arestat de mai multe ori. A primit funcția de bibliotecar și consilier cultural în cadrul Consistoriului Bisericii Evanghelice din România, perioadă în care a publicat numeroase lucrări științifice și s-a preocupat de restaurarea unor biserici. În anul 1977 s-a pensionat. După ce soția sa a decedat în 1981, Gustav Gündisch a plecat în 1982 în Germania, la copii și nepoți. A decedat în castelul Horneck din Gundelsheim, Germania, iar la 28 septembrie 1996 trupul său neînsuflețit a fost adus "acasă", la Cisnădie, potrivit dorinței sale de a fi înhumat alături de familie, în Cimitirul Evanghelic. În anul 1999, Liceul Teoretic din Cisnădie a luat numele lui Gustav Gündisch. Clădirea se găsește pe locul în care fost construită în secolul al XIV-lea prima școală de către comunitatea germană.

Prof.univ.dr. Marcel Bunea, cetățean de onoare al orașului Cisnădie - născut la Cisnădie la 20 martie 1952, trăiește și lucrează în București și Cisnădie. Absolvent al Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”, Bucureşti în 1982. Din anul 2006 este doctor în arte vizuale, titlul tezei: Cele 4 elemente în artele vizuale contemporane. Are peste 36 de expoziții personale în țară și străinătate, participă la peste 150 de expoziții de grup la nivel național și internațional și a curatoriat peste 30 de evenimente expoziționale.

Radu Nechifor, cetățean de onoare al orașului Cisnădie - este naist, profesor și constructor de naiuri. A început studiul muzicii la vârsta de 12 ani în cadrul Liceului de Artă din Sibiu, iar în 2003 intră primul la catedra de nai a maestrului Gheorghe Zamfir de la Universitatea Națională de

Muzică – București. Este câștigătorul a multor concursuri de specialitate, cele mai importante fiind "Strugurele de Aur" și "Creation pour la Paix", concursuri la care a câștigat marile premii. În ultimii ani a pus în scenă spectacolul "Simply the Best-Povestea Naiului" (2013,2014 și 2015), unul dintre cele mai complexe concerte organizate în Sibiu.

CAPITOLUL VI. REPERE STRUCTURALE

Suprafaţa totală a teritoriului administrativ a oraşului Cisnădie este de 13.858 ha din care proprietate privată 4.528 ha, conform datelor INS, din 2019.

Suprafața agricolă totală este de 4.384 ha din care 4.122 ha proprietate privată.

În ceea ce privește terenurile neagricole, suprafața lor totală este în 2019 de 9.478 ha din care 406 ha proprietate privată.

Orașul este străbătut de drumurile județene : DJ 106 C (15.4 km) și DJ 106 D (3.25 km).

Lungimea totală a drumurilor publice este de 49,087 km, din care:

- asfaltate - 32 km
- pietruite - 11 km
- pavate – 6 km

Lungimea totală a rețelei de distribuție a apei potabile – 49 km.

Lungimea totală a conductelor de canalizare – 43 km.

Lungimea totală a rețelelor de distribuție gaz metan - 43,8 km.

Lungimea totală a rețelei electrice - 29,61 km.

Întreaga zonă este acoperită de operatorii de telefonie mobilă; rețeaua de distribuție a telecomunicațiilor este asigurată la standarde foarte bune de operatorii de telefonie mobilă/cablu/date/voce prezenți pe piața românească de domeniu: Orange, Vodafone, Telekom, etc.

În orașul Cisnădie există unitate PTTR si mai multe societati de distribuire a televiziunii prin cablu si fibra optica: RDS-RCS Digi, Telekom, Orange.

Populația totală a Cisnădiei, conform datelor recensământului din 2011, este de 14.282 persoane din care 13.838 persoane în localitatea Cisnădie și 444 de persoane în Cisnădioara. Conform datelor publicate de INSSE, la data de 1 decembrie 2021, populația orașului Cisnădie (inclusiv Cisnădioara) este de 22.277persoane.

CAPITOLUL VII. PROFIL PREDOMINANT AL LOCALITĂŢII

Profilul predominant al localităţii: profil economic diversificat, rezultat din valorificarea resurselor materiale şi umane existente, orientarea investiţiilor spre activităţi de producţie, dar şi acoperirea unor servicii solicitate de locuitorii oraşului.

Activitatea industrială tradițională, cu precădere industria textilă, a caracterizat sute de ani orașul Cisnădie. Fabrica de covoare - emblema orașului – a fost preluată în 1998 de o societate americană, înființân du-se S.C.Covtex – Feizy SRL. În prezent, această societate este în lichidare.

Mătasea Română S.A. este o altă fabrică - emblemă pentru oraș, înființată în 1926. Obiectul de activitate îl reprezintă producerea și comercializarea țesăturilor tip mătase.

Un punct forte al dezvoltării economice în Cisnădie îl reprezintă înființarea, după anul 1990, a multor societăți comerciale cu capital privat. Swoboda, Panalim, Biotechnik, Raguse, Prodial, Andritz, Romtab, Pan Adami, Cargo Trans, Geronimo, Pralin, Trans Tex, Somarest, Gahlert sunt doar câteva dintre societățile comerciale unde lucrează locuitorii Cisnădiei.

Industria şi comerţul

Cele mai importante firme de la nivelul orașului, precum și obiectul lor de activitate, sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Firmă	Obiect de activitate
SOMAREST SRL	1520 – Fabricarea îmbrăcămintei
SWOBODA SIBIU SRL	2932- Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
TRANS EURO TEXTILE SRL	1439- Fabricarea prin tricotare sau croșetare a altor articole de îmbrăcăminte
RAGUSE MEDIZINISCHE PRODUKTE ROMÂNIA SRL	2660- Fabricarea de echipamente pentru radiologie, electrodiagnostic și electroterapie

ROMTAP.PROD.COM.SRL	1393 – Fabricarea de covoare și mochete
MEGA CON GRUP SRL	4120 – Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
ASSAULT PROTECT SRL	8010 – Activități de protecție și gardă
CARGO TRANS SRL	4941 – Transporturi rutiere de mărfuri
SR2C INDUSTRIE SRL	2591 – Fabricarea de recipienți, containere și alte produse similare din oțel
BIOTECHNIK SRL	3250 – Fabricarea de dispozitive, aparate și instrumente medicale și stomatologice

Sursă: date furnizate de ONRC

Rezultatele analizei economice relevă faptul că orașul Cisnădie este puternic specializat în Industria prelucrătoare. Astfel, dintre cele 10 fime, 7 își desfășoară activitatea în sectorul *Industriei prelucrătoare*. Acestea însumau un procent de 54.37% din numărul total de salariați din sectorul privat în anul 2018. De asemenea, se observă diferențe considerabile între aceste firme. Cea mai mare firmă, SOMAREST SRL, angajează un procent de 20.39% din totalul anagajaților din sectorul privat, în timp ce celelealte firme aganjează un procent semnificativ mai redus.

Celelalte firme din top își desfășoară activitatea în sectoarele *Contrții; Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport şi Transport şl depozitare.* Totuși, ele însumează un procent considerabil mai redus din totalul numărului de salariați, respectiv 6.62%.

În ceea ce privește topul firmelor locale din perspectiva cifrei de afaceri, se remarcă faptul că acesta nu este identic cu cel al numărului de angajați. Cu toate că firma SWOBODA SIBIU SRL reprezintă numai 10,40% din totalul angajaților din sectoral privat, ea însumează 30.58% din totalul cifrei de afaceri. Specializarea orașului în sectorul Industriei prelucrătoare este evidentă, acesta reprezintând aproximativ 51% din totalul cifrei de afaceri înregistrate la nivel local de către sectorul privat. Firmele din celelalte sectoare, respectiv Contrții; Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii support și Transport şl depozitare reprezintă un procent de 5.86% din totalul cifrei de afaceri.

Chiar dacă după numărul operatorilor economici înregistrați, ponderea cea mai mare o au sectoarele cu valoare adaugata redusă (comerț, construcții), activitățile care înregistrează cea mai mare valoare a cifei de afaceri și cele mai multe locuri de muncă sunt din sectorul productiv, respectiv:

- Fabricarea de piese și accesorii pentru autovehicule
- Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
- Fabricarea de echipamente medicale.

Agricultura

Suprafața agricolă totală a orașului este de 4.384 ha din care 4.122 ha proprietate privată.

Situația persoanelor fizice și juridice în Registrul Agricol – este următoarea: Total poziţii: 2097 din care:

- gospodării cu domiciliul în oraşul Cisnădie: 863 poziţii;
- gospodării cu domiciliul în localitatea componentă Cisnădioara: 282 poziţii;
- gospodării cu domiciliul în alte localităţi (străinaşi): 867 poziţii;
- persoane juridice cu terenuri agricole pe UAT Cisnădie, total 85 poziții din care: 33 poziţii pentru societăți cu sediul în Cisnădie și 52 de poziții pentru societăți cu sediul în alte localități.

Turismul

Zona montană a oraşului Cisnădie a constituit dintotdeauna o atracţie pentru turiştii şi sportivii montani, care au descoperit aici posibilitatea de a practica diferite sporturi, în condiţii foarte bune sau de a petrece câteva ore de relaxare activă, în mijlocul naturii, care aici, are un farmec aparte.

Cisnădie, Cisnădioara și zonele limitrofe se prezintă turistilor prin obiective turistice importante şi prin peisaje naturale deosebite - masivul Măgura (1304 m), Valea Cisnădioarei, Valea

Sadului. Cisnădioara este cunoscută pentru atracțiile sale turistice – monumente de mare însemnătate istorică și frumuseți naturale.

Specificul dezvoltării turistice previzibile a oraşului Cisnădie se concretizează în „turismul istoric", sau „turismul recreativ" pentru turiști străini și români şi în „turismul de week-end" pentru locuitorii Sibiului.

Centrul de Informare Turistică (CIT) Cisnădie

Centrul de Informare Turistică s-a înființat prin Hotărârea Consiliului Local Cisnădie nr. 47/2017 și asigură informare și promovarea obiectivelor, produselor și traseelor turistice centrate pe orașul Cisnădie și împrejurimi.

Centrul de Informare Turistică (CIT) Cisnădie oferă servicii specializate de informare și promovare turistică (atracții turistice, evenimente culturale și de afaceri, situri arheologice, structuri de primire, restaurante, posibilități de petrecere a timpului liber și facilități de agrement). Centrul funcționează în subordinea Direcției administrație publică locală și este deservit de 1 inspector de specialitate. Ca localizare geografică, CIT Cisnădie se află în zona central pietonală a orașului, pe strada Cetăţii nr. 1.

Obiective turistice

a) Biserica evanghelică fortificată din Cisnădie

Biserica evanghelică fortificată, cu hramul Sf. Walpurga construită la începutul sec. XIII și atestată din 1349 are trei nave. A fost fortificată după atacul turcesc din 1493. Turnul central a fost supraînălțat și dotat cu metereze, s-au construit două bastioane, biserica a fost înconjurată de trei centuri de ziduri cu coridoare de apărare, turnuri, bastioane precum și șanțuri ce puteau fi umplute cu apă. În partea de sud-vest a bisericii a fost înglobată, într-un turn de apărare, o capelă circulară.

Turnul romanic masiv, înalt de 59 de metri, are primele două etaje boltite în cruce, iar accesul între acestea se face prin scări cuprinse în grosimea zidurilor, ziduri ce măsoară la parter 3 m.

Devastatorul atac turcesc din anul 1493 a mobilizat comunitatea la fortificarea temeinică a bisericii. Multe turnuri şi bastioane au fost înălţate spre a spori siguranţa oamenilor, însă trecerea timpului a distrus o mare parte dintre ele.

De foarte mare valoare, în interiorul bisericii, poate fi desemnat altarul de la Bruiu. Vechiul altar, pictat de Vincensius în 1525 a fost donat Muzeului Brukenthal din Sibiu.

În anul 1795 biserica a fost distrusă pentru a treia oară de trăsnete astfel că, la noua restaurare, turnul a fost reconstruit în forma în care se află astăzi pe acesta fiind montat şi un paratrăznet (primul paratrăznet montat în Transilvania).

Cel mai vechi clopot al turnului datează din anul 1663, iar orologiul funcţionează încă din anul 1868.

b) Muzeul Industriei Textile din Cisnădie

Este unic în România iar existența sa se datorează în primul rând tradiției textile care există în orașul Cisnădie.

Muzeul se află într-o clădire desemnată monument de arhitectură. Expoziția este amplasată deasupra unui complex comercial, clădire ce este integrată în cadrul Cetății săsești cu Biserica Evanghelică fortificată de secol XIII.

În cele 5 săli este descris firesc un meșteșug practicat în gospodăria țărănească și dezvoltat apoi datorită breslei postăvarilor și în cele din urmă datorită industrializării. Din secolul al XVI-lea până în secolul al XX-lea o evoluție aparte se desfășoară în fața ochilor vizitatorilor. Suveici, furci, foarfeci, piepteni, perii de scărmănat lâna sunt primele unelte cu care s-a prelucrat firul de lână. Apoi au urmat „maşinăriile”: daracul cu discuri pentru scărmănat lâna, dispozitivul de scărmănat lâna tip leagăn, războiul de ţesut, urzitorul cu stelaj pentru ţevi, dispozitivul de răsucit pe ţevi. Toate păstrează urmele firelor de lână dând senzaţia că acolo tocmai cineva a lucrat. „Maşinăriile” sunt funcționale. Nu vezi curele de transmisie sau lanţuri-doar frânghii împletite cu mare migală. Sunt expuse steagurile breslei postăvarilor (1834), darac cu discuri pentru scărmănat lâna, dispozitiv de scărmănat lâna tip leagăn, selfactor, război de țesut original, urzitor cu stelaj pentru tevi, dispozitiv de răsucit pe țevi, documente, utilaje manuale folosite la prelucrarea lânii în perioada 1700 - 1900, precum și exponate ale întreprinderii cu profil textil din oraș.

Prelucrarea lânii s-a perfecționat graţie breslei postăvarilor. Încă din 1513 ei s-au unit și au cumpărat unelte „scumpe” pentru a produce lucruri de calitate. Secretul metodelor folosite, al obţinerii culorilor din esenţe naturale, aparţine tot lor. De la ucenic la maistru au lăsat muzeului lădițe cu unelte, steagurile albastre, manuale, cărţi de muncă. In timpul războiului de aici au plecat către armată haine, pături și corturi. Războiul de ţesut rudimentar este înlocuit de „maşinării” mult mai sofisticate. Selfactorul, cucerirea secolului XVIII, stă aşezat la loc de cinste! Complicat în structură, el avea misiunea de a imita torsul manual. Istoria industriei textile încheie drumul istoriei cu minunatele covoare care au făcut cunoscut orașul în țară și peste hotare. Tradiția textilă a continuat şi în secolul al XX lea la Cisnădie.

Confecționate din lână, covoarele de Cisnădie au împodobit locuințe, camere de hotel, muzee, Casa Poporului, lumea de dincolo de granițele noastre. Expoziția este o adevarată istorie vie a păstoritului.

c) Ansamblul urban Centrul istoric din Cisnădie

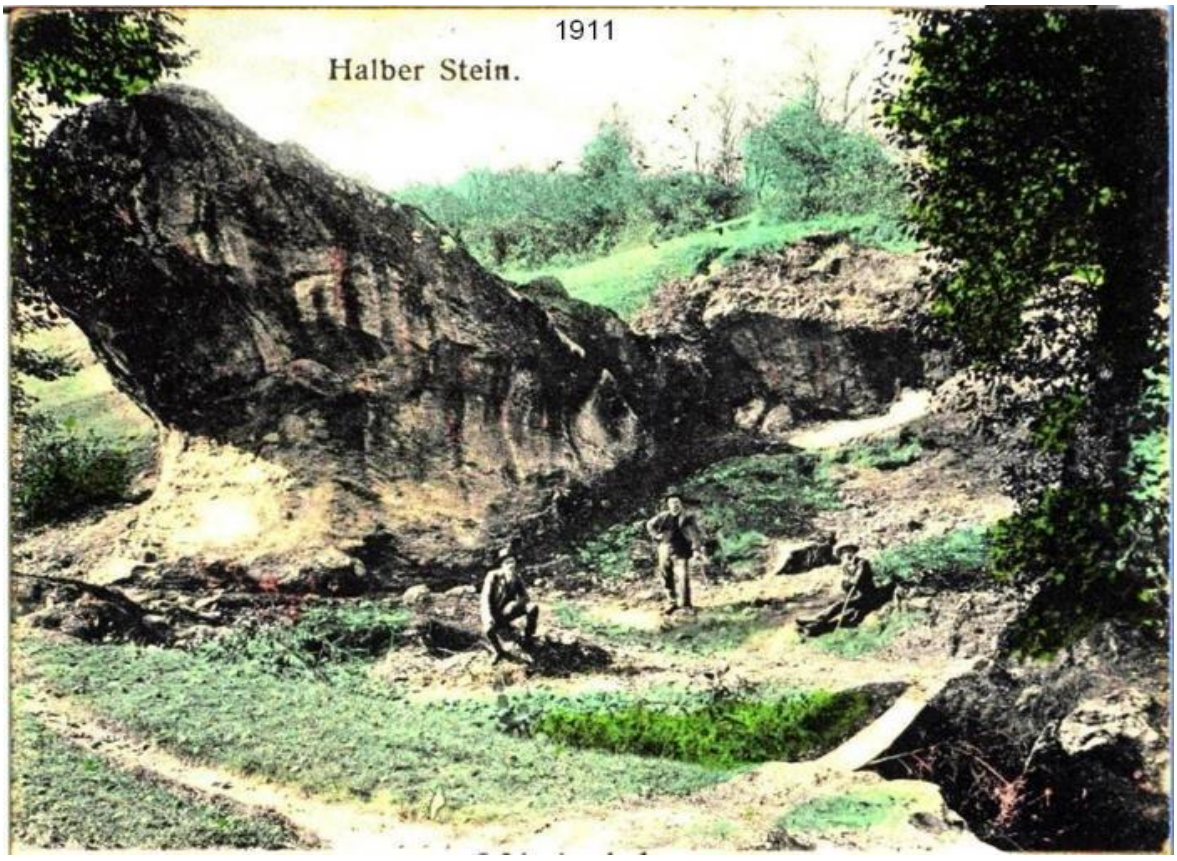
Este un ansamblu de monumente istorice aflat pe teritoriul orașului Cisnădie. Str. Pârâul Ursului, inclusiv frontul de sud al caselor între străzii Patrioților și Cetății; str. Cetății, începând de la podul peste pârâul Ursului (inclusiv casa de la nr. 1 și casa învecinată purtând anul 1832 pe pinion) până la intersecția cu str. Măgurii, începând din Piața Republicii până la nr. 52, inclusiv și casele din str. Băilor nr. 1.

d) Calcarele de la Cisnădioara (Piatra Broaștei)

De o deosebită importanță științifică, peisagistică și recreativă este rezervația paleontologică – Calcarele de la Cisnădioara – cu o suprafață de 0,90 ha, denumita de localnici si „Piatra broaștei”, dupa forma pe care o are. Rocile din jurul ei s-au depus în mediul marin în timpul Cretacicului. În aceste roci este sculptată stanca cu formă bizară alcatuită din conglomerate și calcare cretacice. Înaltă de 3-4 m, este rezultatul eroziunii apelor curgătoare, a Pârâului Argintului care într-un timp îndelungat a ros-o în forma de azi. Este declarată monument al naturii datorită formei ei ciudate, cât și prin faptul că fosilele conținute - foraminifere, gasteropode, amoniți și belemniți, ajută să se reconstituie paleogeografia locurilor din timpuri îndepărtate.

Calcarele cretacice de la Cisnădioara - Calcarele cu hippuriți de la Cisnădioara, alcătuiesc o arie protejată de interes național. Rezervația naturală de tip paleontologic, situată în partea de sud-vest a Cisnădioarei, pe Valea Argintului, reprezintă o stâncă sculptată în rocă, în Calcarele cretacice de la Cisnădioara - Calcarele cu hippuriți de la Cisnădioara, alcătuiesc o arie protejată de interes național. Rezervația naturală de tip paleontologic, situată în partea de sud-vest a Cisnădioarei, pe Valea Argintului, reprezintă o stâncă sculptată în rocă, în urma eroziunii apelor curgătoare, alcătuită din calcare cretacice, un imens recif coralier cu resturi fosile de moluște, corali și resturi de corali.

Mai cuprinde elemente de șisturi cristaline și numeroase fosile, precum și o bogată microfaună acvatică.

Cunoscută pe plan național pentru varietatea de fosile marine, rezervația a fost cercetată încă din a doua jumătate a secolului XVIII. De atunci, ea constituie un punct fosilifer integrat în circuitul turistic european. Fosilele descoperite au o valoare de patrimoniu, fiind unice în România.

Această rocă datează de acum 65 de milioane, mai exact. O stâncă, rămăşiţă a Cretacicului, pe locul unde au fost găsite fosile ale marelui arbore de Sequoia, iar cea mai cunoscută rocă de aici are forma unui amphibian. De aceea, localnicii au denumit-o Piatra Broaştei.

Pentru a putea ajunge la pietrele de la Cisnădioara, trebuie să treceţi de Valea de Argint până când ajungeţi la stânca sub formă de reptilă. Este alunecoasă, aşadar greu de escaladat, dar noi vă recomandăm să admiraţi peisajele frumoase din zonă.

Cretacicul, al cărui nume este derivat din latinescul “creta” este o perioadă geologică care a început acum 142 de milioane de ani şi s-a sfârşit acum 65 de milioane de ani, culminând cu faimoasa dispariţie a dinozaurilor. Înainte de aceasta, Pământul trecea printr-o perioadă de încălzire, perioadă în care calotele glaciare de la cele două poluri încă nu existau. Majoritatea uscatului pe care îl ştim astăzi, precum sudul Angliei sau vestul Statelor Unite – se afla sub apă, căci nivelul maritim atinsese nivelul maxim în acea perioadă. Oceanul Atlantic se mărea pe măsură ce America de Nord şi de Sud se depărtau de Europa şi Asia. Tot atunci se forma şi Oceanul Indian, iar insula ce avea să fie India şi-a început călătoria către Asia.

Nivelul ridicat al mărilor şi climatul cald a însemnat că majoritatea continentelor erau acoperite de ape calde, puţin adânci. Perioada Cretacicului a fost denumită după numeroasele depozite de calcar din Europa, însă, în multe alte zone ale lumii, sistemul Cretacic este format din calcar maritim, un tip de rocă ce se formează sub ape calde, puţin adânci. Datorită nivelurilor maritime foarte mari, s-au format cu uşurinţă depozite sedimentare. De asemenea, pentru că sistemul cretacic nu este foarte vechi şi are o grosime apreciabilă, roci din această perioadă pot fi întâlnite peste tot în lume.

În nord-vestul Europei, sedimente de calcar din perioada Cretacicului superior ce sunt caracterisitice grupului de cretă sunt cele ce au format stâncile albe din Dover pe coasta de sud a Angliei şi altele asemenea pe coasta Normandiei. Acest grup este întâlnit în Anglia, nordul Franţei, Ţările de Jos, nordul Germaniei şi Danemarca, precum și în România.

e) Biserica fortificată de la Cisnădioara „ Biserica Sf. Mihail”

Pe un colt stâncos de deal, la zeci de metri înălțime, un străjer bătrân de secole veghează asupra așezării săsești de la poalele Piemontului Cisnădioarei.

Cisnădioara se impune turiştilor printr-o serie de obiective demne de vizitat: cetatea cu bazilica în stil romanic de pe dealul Sf. Mihail, biserica evanghelică şi expoziţia muzeală de etnografie. Indiferent de unde ai veni spre vechiul Michelsberg – pe drumul Sibiului, ieșind din Pădurea Cisnădioarei sau pe șoseaua Cisnădiei printre livezi – în fața ochilor apar zidurile de piatră ale bisericii-cetate așezate strategic pe înălțimi. Situată pe vârful stâncos al muntelui, pe un platou foarte îngust ce a impus forma sa dreptunghiulară, bazilica din Cisnădioara, construită din piatră are un plan compus din nava centrală flancată de navele laterale, cor pătrat, absida principală şi cele laterale. Pe faţada de vest, unde au fost proiectate două turnuri, neterminate însă, s-a realizat un splendid portal cu o ambrazură bogat decorată. Fortificaţia din jurul bisericii este compusă dintr-o incintă de zidărie de plan oval. Se mai păstrează parţial unele turnuri de apărare, precum şi orificiile prin care erau lansate pietre împotriva asediatorilor. Legat de acest aspect, mai exact de faptul că în interiorul incintei sunt încă vizibili mai mulţi bolovani, menţionaţi ca fiind păstraţi pe galeria de luptă încă din 1850, există legenda potrivit căreia fiecare mire trebuia să ducă în cetate, înainte de nuntă câte un astfel de bolovan. De menţionat că, de la această biserică provine statueta din lemn “Madona cu pruncul”, păstrată în prezent la Muzeul Brukenthal [1]din Sibiu.

[1] www.sibiu-turism.ro

În 1940 la bazilica din localitate au fost strămutate de la cimitirul din Guşteriţa, plăcile funerare ale ofiţerilor şi soldaţilor germani şi austro-ungari, căzuţi în luptele din jurul Sibiului, în timpul primului război mondial. Întreg complexul a fost restaurat în anii ’70 O alee betonată – cu trepte răruțe, dar drăguțe – se încolăcește prin pădure spre intrarea în cetate. Într-o „fereastră” ițită în peretele de frunze se construiește o terasă loc de unde ți se așterne la picioare aproape tot satul Cisnădioara.

f) Biserica evanghelică de la Cisnădioara

Este situată în centrul satului, comunicând în sud cu strada principală. În partea de nord a curții se află un monument închinat soldaților căzuți în Primul război mondial și o fântână. Monumentul a fost ridicat pe locul unei foste biserici în stil gotic, din vechea construcție fiind păstrat turnul (latura din vest). Noua biserică evanghelică a fost finalizată în 1764, în stil baroc. [2]

Lăcașul adăpostește cea mai veche orgă cu tuburi funcțională din Transilvania (1723 - cea mai veche orgă nefuncțională se află în Biserica Evanghelică din Sibiu). Instrumentul a fost restaurat și modernizat, aprovizionarea cu aer făcându-se printr-un sistem electric de ventilație. Există un singur manual (claviatură pentru mână) și un pedalier ce cuprinde două octave; registrele sunt în număr de douăsprezece: Principal Ma., Mixtur., Superoctav, Flöt Maior, Subbass, Pedalkoppel (ultimele două acționează asupra pedalierului), Octav Principal, Sedecima, Quint, Flöt Minor, Viola, Tremulant. Din anul 1990, organistul bisericii este Remus Henning, responsabil și pentru orga bisericii Cetate din Cisnădie.

[2] Strategia de dezvoltare a orașului Cisnădie pentru ani 2015-2023

g) Alte monumente

Vis-à-vis de biserica evanghelică se află Expoziția Muzeală de Etnografie Cisnădioara, organizată în 1971. Aici se pot vedea piese de textile, ceramică și lemn create de către populația săsească din sudul Transilvaniei.

h) Centrul de Agrement pentru Tineret CISNADIOARA

Centrul este situat la intrarea în localitatea Cisnădioara venind pe drumul modernizat ce se ramificã din drumulDJ 106 A, între dealuri împãdurite de conifere si foioase, la poalele muntelui Mãgura ce face parte din masivul Cindrel.

Centrul dispune de 80 locuri de cazare, acestea fiind permanente. Cazarea în aceastã locatie se face în trei vile, cu camere având 2-6 locuri, încãlzire centralã, bai pe hol.

Centrul dispune de o cantinã unde pot servi masa 100 elevi/serie, iar între mese poate tine loc de club sau discotecã; locatia are în componenta sa un club unde se pot desfãsura activitãti cultural-recreative, jocuri de cabanã; în incinta taberei este amenajat un teren de sport cu iarbã unde elevii pot juca fotbal si volei; se poate organiza discotecã în aer liber pe un platou asfaltat în aflat în fata vilei 1; loc special pentru focul de tabãrã.

Modalitãti de ajungere în centrul de agrement: statia de debarcare este gara CFR Sibiu + 12 km pe rutele Sibiu-Fabrica Dumbrava-Cisnãdioara sau Sibiu-Cisnãdie-Cisnãdioara. Transportul copiilor de la gara CFR la centru si retur efectuându-se cu autobuze închiriate de la diferite firme de transport autorizate sau cu autobuze programate zilnic în curse regulate.

• Drumetii la Cisnãdie, Sibiu, muntii Cindrel;

• Trasee turistice ce se pot desfăşura din Centrul de Agrement Cisnadioara[3]

• Drumetii la Cisnãdie, Sibiu, muntii Cindrel;

• Excursii pe urmãtoarele trasee: Sibiu, Mãrginimea Sibiului, Alba Iulia, muzeul si hidrocentrala Sadu V, barajul de la Gâtul Berbecului, Pãltinis, Statiunea Bãile Ocna Sibiului, Medias, Sighisoara, Avrig, Cârtisoara, Bâlea Lac, Bâlea Cascadã, Transfãgãrãsanul, Curtea de Arges, Cozia, Cãlimãnesti, Valea Oltului, Alba Iulia.

Căi de comunicaţie

Orașul Cisnădie este străbătut de drumurile județene: DJ 106 C (15.4 km) și DJ 106 D (3.25 km). Lungimea totală a rețelei stradale este de 49 km.

Legătura dintre Sibiu și Cisnădie se face pe următoarele drumuri:

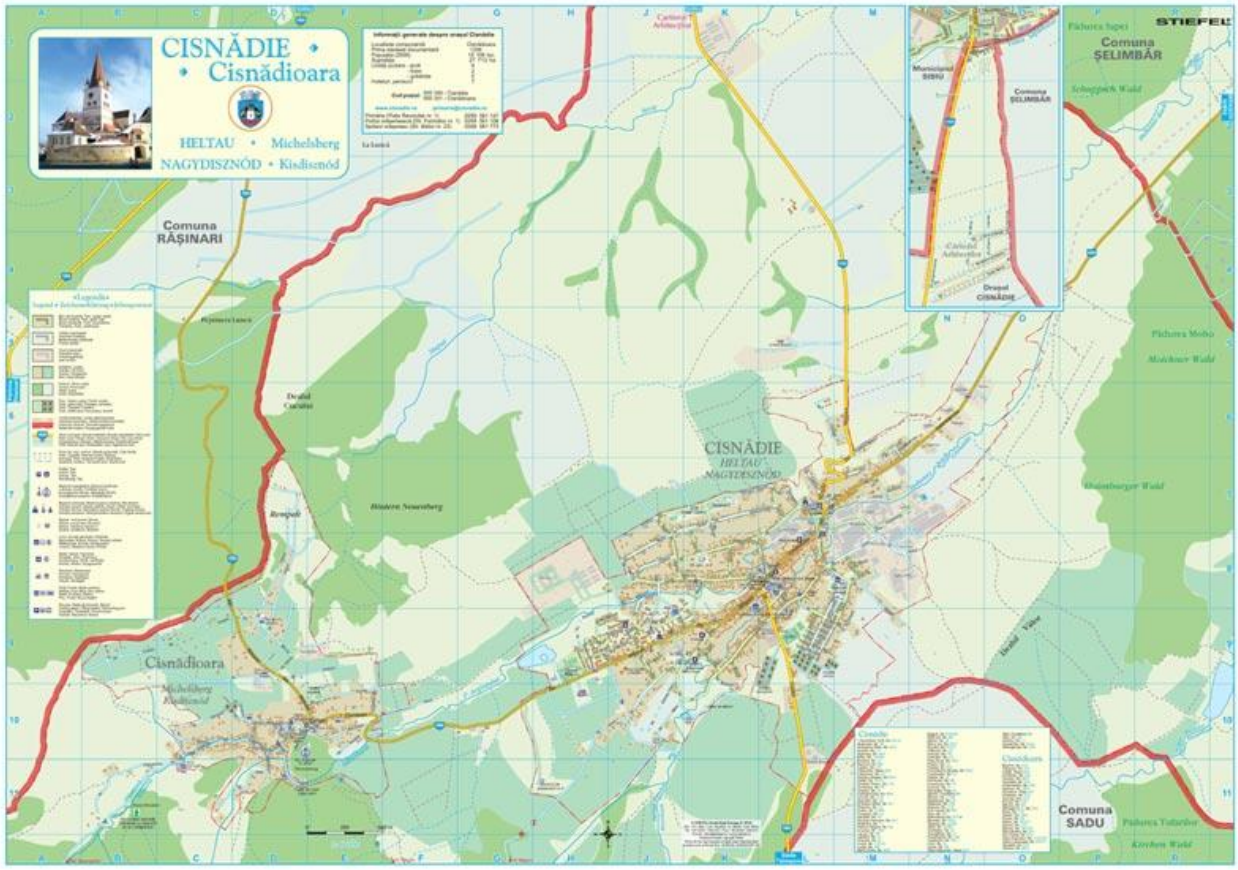
► DJ 106 C, prin Șelimbăr și apoi DN1 (respectiv Drumul European E15A)

[3]www.mts.ro

► DJ 106 D, prin Cisnădioara-Dumbrava Sibiului (total 15 km modernizați)

► DJ 106 C, prin Colonia Seviș (cea mai scurtă distanță-8 km asfaltați)

Cisnădioara este accesibilă rutier prin DJ106D cu acces fie prin DJ106C (Cisnădie) sau prin DJ106A (Sibiu-Răşinari-Păltiniş).

Accesul aerian se realizează prin intermediul celor mai apropiate aeroporturi şi anume:

► aeroportul Internațional Sibiu – distanță 8,32 km

►aeroportul Internațional Transilvania Târgu Mureș- distanță 119 km

►aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj - distanță 194 km

Din punct de vedere al destinaţiei, drumurile se împart în:

- drumuri publice - obiective de utilitate publică destinate circulaţiei rutiere, în scopul satisfacerii cerinţelor de transport unitar ale economiei naţionale, ale populaţiei şi de apărare a ţării. Acestea sunt proprietate publică;
- drumuri de utilitate privată - destinate satisfacerii cerinţelor proprii de transport rutier în activităţile economice, forestiere, agricole, energetice, industriale şi altora asemenea, de acces în incinte, ca şi cele din interiorul acestora, precum şi cele pentru organizările de şantier;

acestea sunt administrate de persoanele fizice sau juridice care le au în proprietate sau în administrare.

Din punct de vedere al circulaţiei, drumurile se împart în:

- drumuri deschise circulaţiei publice, care cuprind toate drumurile publice şi acele drumuri de utilitate privată care servesc obiectivele turistice ori alte obiective la care publicul are acces;
- drumuri închise circulaţiei publice, care cuprind acele drumuri de utilitate privată care servesc obiectivelor la care publicul nu are acces.

Din punct de vedere funcţional şi administrativ-teritorial, în ordinea importanţei, drumurile publice se împart în următoarele categorii:

- drumuri de interes naţional
- drumuri de interes judeţean
- drumuri de interes local

Drumurile de interes naţional aparţin proprietăţii publice a statului şi cuprind drumurile naţionale, care asigură legăturile cu Capitala ţării, cu reşedinţele de judeţ, cu obiectivele de interes strategic naţional, între ele, precum şi cu ţările vecine, şi pot fi:

- autostrăzi;

- drumuri expres;

- drumuri naţionale europene (E);

- drumuri naţionale principale;

- drumuri naţionale secundare.

Drumurile de interes judeţean fac parte din proprietatea publică a judeţului şi cuprind drumurile judeţene, care asigură legătura între:

- reşedinţele de judeţ cu municipiile, cu oraşele, cu reşedinţele de comună, cu staţiunile balneo-climaterice şi turistice, cu porturile şi aeroporturile, cu obiectivele importante, legate de apărarea ţării, şi cu obiectivele istorice importante;

- oraşe şi municipii; - reşedinţe de comună.

Drumurile de interes local aparţin proprietăţii publice a unităţii administrative pe teritoriul căreia se află şi cuprind:

a) drumurile comunale, care asigură legăturile:

- între reşedinţele de comună cu satele componente sau cu alte sate;
- între oraş cu satele care îi aparţin, precum şi cu alte sate;
- între sate;

b) drumurile vicinale - drumuri care deservesc mai multe proprietăţi, fiind situate la limitele acestora;

c) străzile - drumuri publice din interiorul localităţilor, indiferent de denumire: stradă, bulevard, cale, chei, splai, şosea, alee, fundătură, uliţă etc.

Prin străzi se înţeleg drumurile publice din interiorul localităţilor, indiferent de denumire: stradă, cale, chei, splai, sosea, alee, fundatură, uliţă etc. Străzile din localităţile urbane se clasifică în raport de intensitatea traficului şi de funcţiile pe care le îndeplinesc, astfel:

- străzi de categoria I- magistrale;
- străzi de categoria a II-a - de legătură;
- străzi de categoria a III-a - colectoare;
- străzi de categoria a IV-a - de folosinţă locală.

Străzile din localităţile urbane au următoarele funcţii şi caracteristici:

- străzile de categoria I - magistrale - asigură preluarea fluxurilor majore ale oraşului pe direcţia drumului naţional ce traversează oraşul sau pe direcţia principală de legătură cu acest drum, având minimum 6 benzi de circulaţie, inclusiv liniile de tramvai;

- străzile de categoria a II-a - de legătură - asigură circulaţia majoră între zonele funcţionale şi de locuit, având 4 benzi de circulaţie, inclusiv liniile de tramvai;

- străzile de categoria a III-a - colectoare - preiau fluxurile de trafic din zonele funcţionale şi le dirijează spre străzile de legătură sau magistrale, având 2 benzi de circulaţie;

- străzile de categoria a IV-a - de folosinţa locală - asigură accesul la locuinţe şi servicii curente sau ocazionale din zonele cu trafic foarte redus.

Având în vedere cele de mai sus, se constată că din punct de vedere al caracteristicilor arterelor de circulaţie din Oraşul Cisnădie nu există străzi de categoria I şi II cu minimum 6 benzi de circulaţie şi lăţimea părţii carosabile de 21m, respectiv 4 benzi de circulaţie şi lăţimea părţii carosabile de 14 m.

Zone funcționale:

Bilanțul teritorial existent al zonelor funcționale se prezintă în felul urmator:

ZONE FUNCTIONALE	CISNĂDIE		CISNĂDIOARA		TRUPURI IZOLATE		TOTAL FUNCTIUNI	
	Suprafata (ha)	%	Suprafata (ha)	%	Suprafata (ha)	%	Suprafata (ha)	%
Locuinte individuale (L1, L2)	269,54	55,12	122,99	59,73	6,05	1,01	398,58	53,37
Locuinte colective (L3)	14,69	3,00	0	0,00	9,8	21,17	24,49	3,28
Zona centrala (C)	0	0,00	40,62	19,72	0	0,00	40,62	5,44
Servicii publice dispersate in afara zonei centrale (Cb1)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Servicii dispersate in afara zonei centrale (Cb2)	0	0,00	2,08	1,01	0	0,00	2,08	0,28
Zona mixta rezidential-servicii (M1)	22,32	4,56	2,93	1,43	4,9	10,58	30,15	4,04
Zona mixta activitati productive-servicii (M2)	4,23	0,87	0	0,00	0	0,00	4,23	0,57
Activitati turistice (B)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Activitati legate de culte (F)	1,74	0,36	19,54	9,49	0	0,00	21,28	2,85
Zona cu destinatie speciala (S)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Activitati productive (A)	85,34	17,45	2,73	1,33	12,89	27,85	100,96	13,52
Spatii verzi amenajate cu acces nelimitat (V1)	1,82	0,37	0,82	0,39	0	0,00	2,64	0,35
Spatii verzi pentru protectia cursurilor de apa (V2)	7,18	1,47	0	0,00	0	0,00	7,18	0,96
Culoare de protectie fata de infrastructura tehnica (V3)	3,24	0,66	0	0,00	0	0,00	3,24	0,43
Spatii pentru agrement, complexe si baze sportive (V4)	12,99	2,66	0	0,00	0	0,00	12,99	1,74
Zona de gospodarire comunala (G1, G2)	10,12	2,07	0,77	0,38	15,5	33,48	26,39	3,53
Transporturi rutiere (T1)	43,16	8,83	12,32	5,98	0,25	0,54	55,73	7,46
Transporturi feroviare (T2)	2,45	0,50	0	0,00	0	0,00	2,45	0,33
Transporturi aeriene (T3)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Ape	10,18	2,08	1,13	0,54	2,49	5,37	13,8	1,85
TOTAL INTRAVILAN (ha)	**489**	**100**	**205,93**	**100**	**51,88**	**100**	**746,81**	**100**

Sursa: Regulament local de urbanism

BILANȚUL TERITORIAL PROPUS

ZONE FUNCTIONALE	CISNĂDIE		CISNĂDIOARA		TRUPURI IZOLATE		TOTAL FUNCTIUNI	
	Suprafata (ha)	%	Suprafata (ha)	%	Suprafata (ha)	%	Suprafata (ha)	%
Locuinte individuale (L1, L2)	537,75	46,00	163,78	64,90	0	0	701,53	48,95
Locuinte colective (L3)	15,43	1,32	0	0,00	0	0	15,43	1,08
Zona centrala (C)	45,2	3,87	40,62	16,10	0	0,00	85,82	5,99
Servicii publice dispersate in afara zonei centrale (Cb1)	11,55	0,99	1,51	0,60	0	0,00	13,06	0,91
Servicii dispersate in afara zonei centrale (Cb2)	10,27	0,88	0	0	0	0,00	10,27	0,72
Zona mixta rezidential-servicii (M1)	84,3	7,21	14,91	5,91	0	0	99,21	6,92
Zona mixta activitati productive-servicii (M2)	76,2	6,52	0,5	0,20	0	0,00	76,7	5,35
Activitati turistice (B)	0	0,00	0	0,00	0,85	7,21	0,85	0,06
Activitati legate de culte (F)	1,23	0,11	1,13	0,45	0	0,00	2,36	0,16
Zona cu destinatie speciala (S)	10,11	0,86	0	0,00	0	0,00	0,11	0,71
Activitati productive (A)	68,47	5,86	1,88	0,74	4,98	42,24	75,33	5,26
Spatii verzi amenajate cu acces nelimitat (V1)	25,88	2,21	5,7	2,26	0	0,00	31,58	2,20
Spatii verzi pentru protectia cursurilor de apa (V2)	8,66	0,74	0,23	0,09	0	0,00	8,89	0,62
Culoare de protectie fata de infrastructura tehnica (V3)	13,78	1,18	1,18	0,47	0	0,00	14,96	1,04
Spatii pentru agrement, complexe si baze sportive (V4)	115,86	9,91	0	0,00	0	0,00	115,86	8,08
Zona de gospodarire comunala (G1, G2)	14,6	1,25	2,37	0,94	3,05	25,87	20,02	1,40
Transporturi rutiere (T1)	103	8,81	17,18	6,81	0,42	3,56	120,6	8,42
Transporturi feroviare (T2)	3,19	0,27	0	0,00	0	0,00	3,19	0,22
Transporturi aeriene (T3)	9,27	0,79	0	0,00	0	0,00	9,27	0,65
Ape	14,25	1,22	1,36	0,54	2,49	21,12	18,1	1,26
TOTAL INTRAVILAN (ha)	**1169**	**100**	**252,35**	**100**	**11,79**	**100**	**1433,14**	**100**

Sursa: Regulament local de urbanism

CAPITOLUL VIII. STABILIREA ŞI DELIMITAREA ZONELOR DE RISC NATURAL

Zonele de risc natural sunt arealele delimitate geografic, în interiorul cărora există un potenţial de producere a unor fenomene naturale distructive, care pot afecta populaţia, activităţile umane, mediul natural şi cel construit şi pot produce pagube şi victime umane.

UAT Cisnădie se regăsește în Legea nr. 575 din 22 octombrie 2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului naţional - Secţiunea a V-a - *Zone de risc natural*, Anexa 3 *Unități administrativ-teritoriale urbane amplasate în zone pentru care intensitatea seismică, echivalată pe baza parametrilor de calcul privind zonarea seismică a teritoriului României, este minimum VII* (exprimată în grade MSK). Intensitatea seismică a teritoriului Cisnădiei este de VII grade MSK.

De asemenea, UAT Cisnădie este inclusă și în Anexa 5 a Legii nr. 575/2001 – Unități administrativ-teritoriale afectate de inundații, respectiv la inundații pe cursuri de apă.

Zone critice

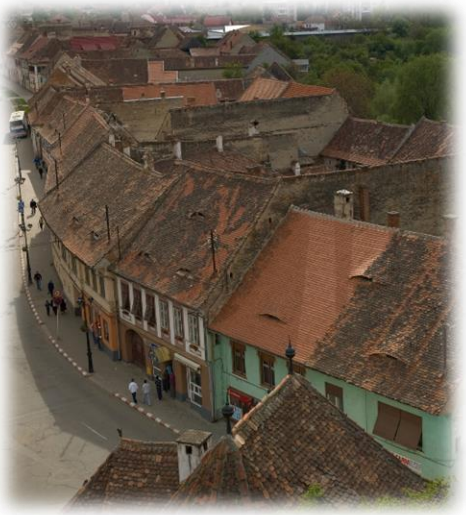
Inundaţii: Se identifică pe râul Cibin, Râul Sadu, Râul Tălmăcuţ.

Zone critice sub aspectul poluării apelor de suprafaţă: Au fost identificate secţiuni de râuri a căror calitate este necorespunzătoare, conform Ordinului 161/2006, datorită prezenţei peste limitele admise a anumitor poluanţi în Cisnădie - amonte confluenţa Cibin (clasa a III-a de calitate).

CAPITOLUL IX. DISFUNCŢIONALITĂŢI PRIVIND SITUAŢIA EXISTENTĂ

Clădiri și locuințe

- Clădirile vechi din centrul orașului prezintă probleme foarte mari la acoperișuri (șarpante și învelitoare) cu risc iminent de a se prabuși chiar pe zona pietonală. Aceste clădiri necesită investiții imediate în lucrări de consolidare/înlocuire.

Iluminat public

- Se impune analiza posibilității de utilizare a surselor regenerabile de energie (ex. Baterii fotovoltaice). Primăria a început procesul de modernizare a iluminatului public prin realizarea investiției de modernizare a iluminatului public stradal din Cisnădie și Cisnădioara care a presupus achiziționarea unui sistem de telegestiune ce permite urmărirea în timp real a defecțiunilor și montarea unor stâlpi noi de iluminat în Cartierul Arhitecților.

Circulaţia, inclusiv transportul în comun

- În zona Cisnădiei atât localnicii cât și turiștii obișnuiesc să circule cu bicicleta din motive de timp, costuri, pentru activități recreaționale sau pentru vizitarea obiectivelor turistice. Având în vedere acest obicei precum și avantajele utilizării bicicletelor în locul autovehiculelor (reducerea poluării, accidentelor, cheltuielilor, etc.) este necesară amenajarea unor piste de biciclete pe toate traseele orașului.

  De asemenea, este necesară dezvoltarea infrastructurii tehnice aferente: puncte de închiriere, sisteme de parcaj pentru biciclete, etc.
- Chiar dacă se fac reparații periodice, infrastructura de drum este inadecvată și necesită reabilitări în special pe străzile unde s-au înlocuit rețelele de apă și canalizare.
- Este necesară lărgirea actualului drum județean DJ 106C - zonă urbană aglomerată invecinată cu pericol iminent de accidente.
- Se impune amenajarea zonei pietonale la Baza Sportivă din Cisnădie.
- Transportul public urban - în Cisnădie și Cisnădioara nu exista transport în comun – este necesara infiintarea acestuia si dorarea corespunzatoare cu vihicule noi cu clasă de poluare

redusă (euro 6); realizarea de trasee separate exclusive pentru vehiculele de transport public; îmbunătățirea stațiilor de transport public existente, inclusiv realizarea de noi stații pentru mijloacele de transport în comun; realizarea de sisteme de e - ticketing pentru călători; construirea/ modernizarea/ reabilitarea infrastructurii rutiere (pe coridoarele deservite de transport public) pentru creșterea nivelului de siguranță și eficiență în circulaţie şi exploatare al rețelei de transport (cu asigurarea creării/modernizării traseelor pentru pietoni și bicicliști, acolo unde este posibil).

Infrastructura tehnico-edilitară

- Inexistența reţelei de alimentare cu apă potabilă și a retelei de canalizare în Cisnădioara. Apa si canalul vor fi introduse prin semnarea in ianuare 2021 a contractului de finanțare dintre Apă Canal Sibiu S.A. și Minsterul Invetițiilor și Proiectelor Europene, pentru PROIECTUL REGIONAL DE DEZVOLTARE A INFRASTRUCTURII DE APĂ ȘI APĂ UZATĂ ÎN JUDEȚELE SIBIU ȘI BRAȘOV; este inclus și orașul Cisnadie cu localitatea componentă Cisnădioara.
- Unele gospodării mai izolate nu au acces la rețeaua de curent electric, fiind necesară extinderea rețelei electrice.
- Infrastructura de curent electric și telecomunicații este aparentă, tot orașul fiind împânzit de cabluri. Sunt necesare investiții de îngropare a tuturor cablurilor din oraș.

Infrastructura sanitară

- Infrastructura sanitară publică este insuficientă, slab dotată și neadaptată timpurilor actuale. În Cisnădie există un spital orășenesc cu capacitate de 72 de paturi și cu ambulatoriu care nu are toate specializările necesare și nu este dotat corespunzător. Mai există 11 cabinete medicale de familie publice și unul privat, 1 farmacie publică și 6 private, 4 cabinete stomatologice publice și 6 private, 4 cabinete medicale scolare.

- Personalul de specialitate este insuficient datorită remunerațiilor mici și mutării către zona privată.

Infrastructura de învățământ

- Dotarea insuficientă a unităților școlare (ex. PC-uri, laboratoare școlare, materiale didactice)
- Sector neguvernamental specific insuficient dezvoltat.

- Inexistența unei școli profesionale care să pregatească tineri în meserii cerute pe piața muncii.
- Salarizarea precară a cadrelor didactice care favorizează plecarea acestora din sistem.
- Abandonul școlar din diverse motive.

Populație

- Emigrări în masă, în special a populației de etnie germană după 1989.
- Migrația populației tinere către municipiul Sibiu sau spre țări mai dezvoltate economic.

Dezvoltare economică

- Lipsa structurilor de sprijinire a afacerilor (ex.- incubatoarele).
- Concentrarea unui număr ridicat de persoane juridice în comerţ şi construcţii, sectoare cu valoare adăugată redusă.
- Număr redus de persoane care participă la cursuri de calificare profesională ce pot oferi șansa reconversiei profesionale.
- Dotare tehnologică insuficientă pentru exploatarea terenurilor agricole.
- Interes ridicat al populației, în special a polulației tinere pentru găsirea unui loc de muncă în străinătate.
- Domeniul fiscal în permanentă schimbare, aspect ce afectează potențialul de dezvoltare al sectorului privat.

Dezvoltare socială

- Număr mic al organizaţiilor asociative locale active în domeniul civic şi de stimulare a implicării oamenilor și instituțiilor în rezolvarea problemelor de la nivelul comunității.
- Infrastructură insuficientă de servicii sociale cum ar fi: centre de zi, centre de consiliere psihosocială, centre de servicii de recuperare neuromotorie, etc.
- Personal în domeniul serviciilor sociale insuficient.
- Programe de perfecționare continuă a personalului calificat insuficiente.
- Lipsa spațiilor de cazare pentru echipele sportive ale Cluburilor de fotbal și handbal din Cisnădie.

Patrimoniu natural si cultural

- Având în vedere stadiul de degradare al unor obiective turistice de importanță națională sau locală, sunt necesare investiții de conservare, protejare și valorificare a patrimoniului cultural și a identității culturale.
- Patrimoniul cultural și identitatea culturală sunt foarte slab promovate, neexistând programe complexe de promovare și aducere a turiștilor în Cisnădie.

Turism

- Infrastructură de cazare turistică insuficientă- nu există nici un hotel în orașul Cisnădie, iar numărul de pensiuni este foarte mic comparativ cu potențialul turistic. Sunt înregistrate 8 structuri de cazare în orașul Cisnădie (pensiuni, vile, hostel, camping) și 8 structuri de cazare în Cisnădioara (pensiuni, cabane, camere de închiriat).
- Numărul redus de structuri de alimentație clasificate (restaurante). Conform datelor publicate de Autoritatea Națională pentru turism, există 3 structuri clasificate în Cisnădioara și doar una în Cisnădie.
- Slaba promovare a orașului ca destinaţie turistică şi a evenimentelor culturale organizate în Cisnădie și Cisnădioara.
- Neexploatarea la maxim a potențialului oferit de agroturism.
- Slaba dezvoltare a infrastructurii tehnice de agrement și a infrastructurilor conexe
- Insuficiența pachetelor turistice cu programe diverse care pot fi desfășurate în Cisnădie și Cisnădioara.

Mediu

- Exploatarea necorespunzătoare în unele locuri a resursei forestiere.
- Insuficientă implicare civică în colectarea selectivă a deșeurilor.
- Existența unor zone cu risc de inundare.
- Existența riscului seismic în zonă.
- Creșterea surselor de poluare (ex.număr autovehicule utilizate)
- Lipsa implicării civice pentru protejarea mediului.

CAPITOLUL X. ACTIVITĂŢI ECONOMICE, UTILIZAREA TERENURILOR

Activități desfășurate de agenții economici

Analiza economică a identificat sectoarele și domeniile care au înregistrat creșteri sau scăderi din perspectiva numărului de întreprinderi, a numărului de angajați și a cifrei de afaceri.

Datele utilizate au fost furnizate de către Oficiul Național al Registrul Comerțului. Principala limitare a acestora este faptul că includ numai societăți comerciale, iar prin urmare persoanele fizice autorizate (PFA) și întreprinderile individuale (II) nu sunt cuprinse. Nu în ultimul rând, aceste date includ numai sociatățile comerciale care au sediul social în orașul Cisnădie, nu și pe cele care au numai punctul de lucru aici. Prin urmare, o parte semnificativă a economiei locale nu este inclusă în această analiză. Totuși, în ciuda limitelor impuse de datele disponibile, evoluția societăților comerciale din perspectiva indicatorilor menționați (numărului de întreprinderi, a numărului de angajați și a cifrei de afaceri) reflectă performanța economiei locale.

S-a încercat compensarea acestei limite prin obținerea de date cu privire la PFA și II de la Agenția Națională de Administrare Fiscală. Deși sunt disponibile numai date cu privire la numărul acestor entități, dar nu cu privire la numărul de salariați sau cifra de afaceri, acestea reflectă totuși importanța acestora pentru economia locală. Numărul PFA și II a crescut în mod constant perioada 2008-2018. Astfel, în anul 2018 erau cu 81.4% mai multe PFA și II comparativ cu anul 2008.

Analiza evoluției numărului de angajați ai întreprinderilor active în perioada 2008-2018 pe sectoare economice relevă o tendință generală de creștere. Astfel, la nivel general s-a înregistrat o creștere de 11.25% a numărului de angajați. Cea mai mare creștere procentuală de 500%, în raport cu anul 2008, a fost înregistrată de următoarele sectorul Activităţi de spectacole, culturale şi recreative, sector intens promovat de către Comisia Europeană (2012) cu scopul creării de locuri de muncă și generării de creștere economică. Trebuie totuși menționat că în cifre absolute creșterea pare modestă, de la 1 angajat în anul 2008, la 6 angajați în anul 2018.

Celelalte sectoare care au înregistrat creșteri seminifictive (în ordinea creșterii înregistrate) sunt: *Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport; Sănătate şi asistenţă socială; Tranzacţii imobiliare; Transport şi depozitare; Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice; Construcţii; Alte activităţi de servicii; Hoteluri şi restaurante*. De asemenea, aceste sectoare au crescut și ca pondere în economia locală. Creșteri mai mici au fost înregistrate și în cazul Industriei prelucrătoare și a Agriculturii, silviculturii şi pescuitului. Se remarcă faptul că deși a înregistrat creșteri, Industria prelucrătoare a scăzut ca și pondere în economia locală, de la 69.77% în anul 2008, la 64.77% în anul 2018. Toate acestea evidențiază faptul că la nivelul orașului Cisnădie există un

trend de diversificare a economiei locale, importanța sectorului secundar aflându-se în scădere, în timp ce sectorul terțiar este în creștere.

Scăderi au fost înregistrate în cazul următoarelor sectoare (în ordinea scăderii înregistrate): *Intermedieri financiare şi asigurări; Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare; Învăţământ; Informaţii şi comunicaţii; Comerţ cu ridicata şi cu amănuntui; repararea autovehiculelor şi motocicletelo*r.

Obiective turistice

Cisnădie, Cisnădioara și zonele limitrofe se prezintă turistilor prin obiective turistice importante şi prin peisaje naturale deosebite. Cisnădioara este cunoscută pentru atracțiile sale turistice – monumente de mare însemnatate istorică și frumuseți naturale.

Printre cele mai importante atracții turistice sunt:

Biserica Evanghelică fortificată din Cisnădie, cu hramul Sf. Walpurga, a fost ridicată la începutul secolului al XIII-lea ca o bazilică romanică cu trei nave. Suferind numeroase transformări și-a pierdut aspectul ei romanic, numai baza ramânând nemodificată. Prima atestare documentară este în anul 1349. În a doua jumătate a secolului al XV-lea și în prima jumătate a secolului al XVI-lea biserica a fost transformată în stil gotic. Pe locul absidei nordice se ridică sacristia. Absida de sud se desparte printr-un zid de restul bisericii, absida fiind transformată astfel în trezorerie. În ea s-a păstrat renumitul "Tezaur de la Cisnădie", care din anul 1915 se află la Muzeul Brukenthal din Sibiu.

După atacul turcesc din 1493 biserica a fost fortificată prin supraînălțarea și dotarea cu metereze a turnului central, supraînălțarea absidei și construirea deasupra portalurilor laterale a altor două bastioane. Biserica a fost înconjurată de trei centuri de ziduri prevăzute cu coridoare de apărare, turnuri și bastioane precum și cu șanțuri ce puteau fi umplute cu apă, astăzi astupate.

În anul 1591 turnul-clopotniță de 59 m a fost modificat și în 1751 primește forma sa actuală. În vârf a avut un glob aurit. Turnul a fost trăznit de mai multe ori și a ars. În 1795, pentru a-l feri de incendii, s-a instalat pe el primul paratrăznet din Transilvania confecționat din cupru, după metoda magistratului Raimarus din Hamburg. O parte din turnuri s-au păstrat până în zilele noastre: "Turnul Pazniculuі", "Turnul Primăriei", "Turnul Slăninei", "Turnul Faurilor de Seceri", "Turnul Școlii" și

turnul situat în grădina parohială. În biserică se păstrează un clopot din 1664, o cristelniță gotică din bronz și porțile altarului vechi în stil baroc.

Altarul poliptic a fost pictat de către Vincentius Cibiniensis în secolul al XVI-lea, cel care a pictat și altarul poliptic pentru Biserica evanghelică din Cetatea de Baltă (în prezent reformată), precum și o frescă ce se află în biserica reformată din Ocna Sibiului. Ansamblul fortificat face parte din lista monumentelor istorice din 2010, cod LMI SB-II-a-A-12355, cu următoarele obiective:

- cod LMI SB-II-m-A-12355.01 - Biserica evanghelică fortificată, începutul secolului al XIII-lea, a doua jumătate a secolului al XV-lea, modificări în secolul al XVII-lea;
- cod LMI SB-II-m-A-12355.02 - Incintă fortificată interioară, 1430 - 1530.
- cod LMI SB-II-m-A-12355.03 - Incintă fortificată exterioară, cu turnuri, bastioane, capelă, zwinger, casă parohială, 1430 - 1530,1783.

Muzeul Industriei Textile din Cisnădie - este unic în România iar existența sa se datorează în primul rând tradiției textile care există în orașul Cisnădie.

Muzeul se află într-o clădire desemnată monument de arhitectură. Expoziția este amplasată deasupra unui complex comercial, clădire ce este integrată în cadrul Cetății săsești cu Biserica Evanghelică fortificată de secol XIII.

În cele 5 săli este descris firesc un meșteșug practicat în gospodăria țărănească și dezvoltat apoi datorită breslei postăvarilor și în cele din urmă datorită industrializării. Din secolul al XVI-lea până în secolul al XX-lea o evoluție aparte se desfășoară în

fața ochilor vizitatorilor. Suveici, furci, foarfeci, piepteni, perii de scărmănat lâna sunt primele unelte cu care s-a prelucrat firul de lână. Apoi au urmat „maşinăriile": daracul cu discuri pentru scărmănat lâna, dispozitivul de scărmănat lâna tip leagăn, războiul de ţesut, urzitorul cu stelaj pentru ţevi, dispozitivul de răsucit pe ţevi. Toate păstrează urmele firelor de lână dând senzaţia că acolo tocmai cineva a lucrat. „Maşinăriile" sunt funcționale. Nu vezi curele de transmisie sau lanţuri-doar frânghii împletite cu mare migală. Sunt expuse steagurile breslei postăvarilor (1834), darac cu discuri pentru scărmănat lâna, dispozitiv de scărmănat lâna tip leagăn, selfactor, război de țesut original, urzitor cu stelaj pentru tevi, dispozitiv de răsucit pe țevi, documente, utilaje manuale folosite la prelucrarea lânii în perioada 1700 - 1900, precum și exponate ale întreprinderii cu profil textil din oraș.

Prelucrarea lânii s-a perfecționat graţie breslei postăvarilor. Încă din 1513 ei s-au unit și au cumpărat unelte "scumpe" pentru a produce lucruri de calitate. Secretul metodelor folosite, al obţinerii culorilor din esenţe naturale, aparţine tot lor. De la ucenic la maistru au lăsat muzeului lădițe cu unelte, steagurile albastre , manuale, cărţi de muncă. In timpul războiului de aici au plecat către armată haine, pături și corturi. Războiul de ţesut rudimentar este înlocuit de „maşinării" mult mai sofisticate. Selfactorul, cucerirea secolului XVIII, stă aşezat la loc de cinste! Complicat în structură, el avea misiunea de a imita torsul manual. Istoria industriei textile încheie drumul istoriei cu minunatele covoare care au facut cunoscut orasul in tara si peste hotare. Tradiția textilă a continuat şi în secolul al XX lea la Cisnădie. Confecționate din lână, covoarele de Cisnădie au împodobit locuințe, camere de hotel, muzee, Casa Poporului, lumea de dincolo de granițele noastre. Expoziția este o adevarată istorie vie a păstoritului.

Ansamblul urban Centrul istoric din Cisnădie este un ansamblu de monumente istorice aflat pe teritoriul orașului Cisnădie. Str. Pârâul Ursului, inclusiv frontul de sud al caselor între străzile Patrioților și Cetății; str. Cetății, începând de la podul peste pârâul Ursului (inclusiv casa de la nr. 10 și casa învecinată purtând anul 1832 pe pinion) până la intersecția cu str. Măgurii, începând din Piața Republicii până la nr. 52,

inclusiv și casele din str. Băilor nr. 1; str. Lungă începând din Piața Revoluției până la pârâul Argintului.

Situl arheologic de la Cisnădie

La est de vârful *Götzenberg* se afla o cetate din care au rămas resturi de ziduri din piatră legate cu mortar, datând din epoca medievală. În locul *Cetăţii* coama dealului este întreruptă de o adâncitură, iar urmele de ziduri sau val nu se mai păstrează.

La Vest de localitate, între drumul ce duce spre Cisnădioara şi pârâul Ursului (*Bieresboch*), sunt menţionate în secolul XIX urmele unei vechi capele a Sf. Ioan (*Johanneskapelle*). Locul poartă încă numele săsesc *Gehones* (*Johannes*), însă terasările executate pentru amenajarea unei ferme pomicole în anii '60 ai secolului XX, au făcut să dispară orice urmă a construcţiei. Se poate presupune că aceasta este zona în care a existat odinioară satul dispărut Ruetel, stăpânit în 1204 de *Johannes Latinus*.

CISNĂDIOARA

Localitatea este cunoscută pentru atracțiile sale turistice – monumente de mare însemnatate istorică si frumuseți naturale.

Cetatea cu bazilica în stil romanic de pe dealul Sf. Mihail din Cisnădioara - este un monument istoric și de arhitectură din secolul al XIII-lea, edificiu reprezentativ pentru arta

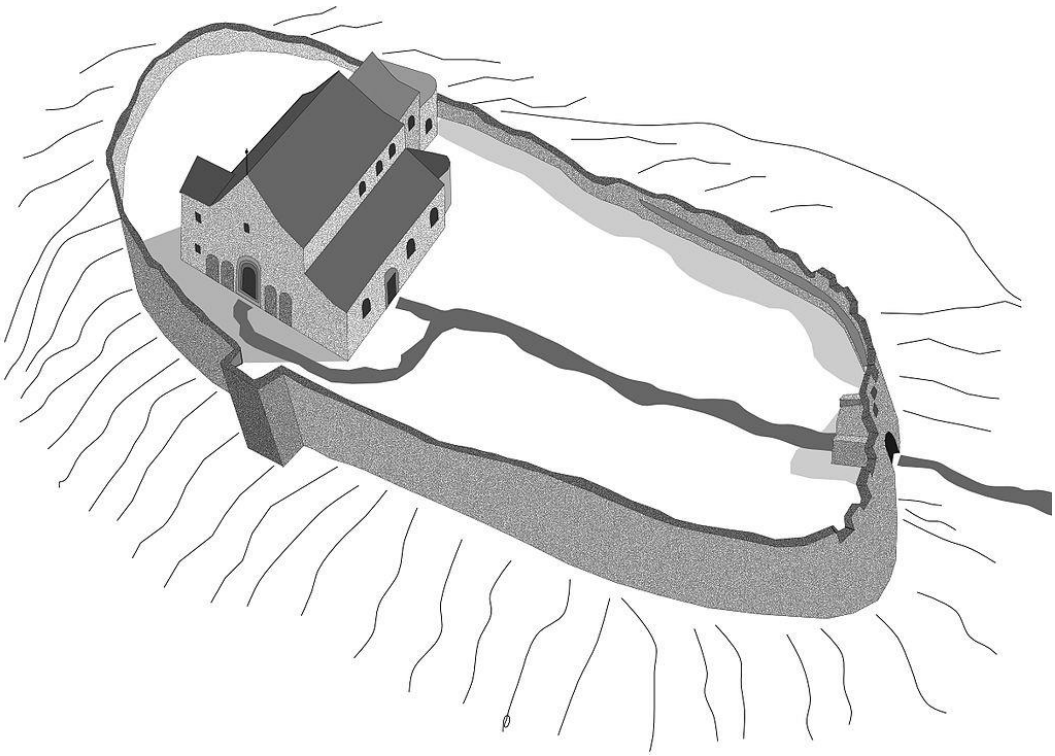
romanică din Transilvania. Biserica din Cisnădioara se înscrie în seria bazilicilor de inspirație renană din zona Sibiului, alături de cea din Cisnădie, Ocna Sibiului, etc.

A fost construită din piatră între anii 1162 și 1223, fiind formată din nava centrală, două nave laterale, cor, absida centrală și două abside laterale. Inițial a fost proiectată și construirea a două turnuri, care nu au fost însă executate. În a doua jumătate a secolului al XIII lea, bisericii i s-a adăugat un portal romanic încadrat de arcade. În interiorul lăcașului sunt așezate plăci comemorative cu numele ofițerilor și soldaților germani și austro – ungari care au căzut în toamna anului 1916 în luptele din jurul Sibiului. Plăcile funerare au fost stramutate din cimitirul de la Gușterița în anul 1940.

Monumentul este cunoscut pentru acustica sa impresionantă, aici fiind organizate concerte, spectacole sincretice, spectacole de teatru și expoziții.

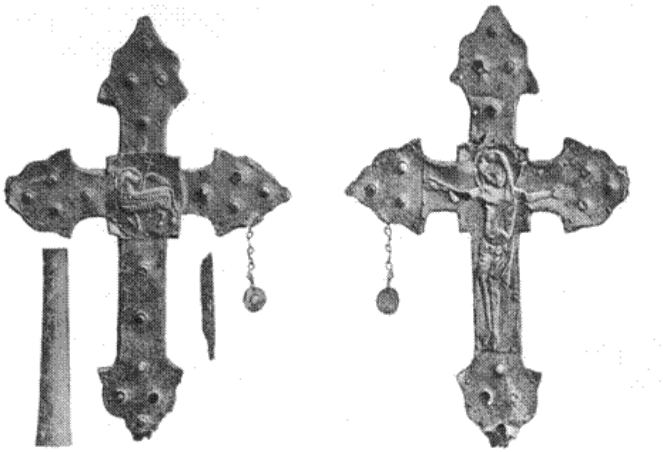
Planul pe care este construită bazilica a fost inconjurat de o incinta cu ziduri de piatră, avand inaltimea de 4-6 m spre exterior și 2-3 m în interior. Zidul din jurul bisericii, prevăzut cu un turn de poartă interior pe partea de sud, a fost ridicat la inceputul secolului al XIII lea cu drum de strajă

zidit și creneluri.

Cetatea din Cisnădioara figurează pe lista din 2010 a monumentelor istorice înscrise în Patrimoniul Cultural Național al României. Lista este menținută și actualizată periodic de Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național din România, prin intermediul Institutului Național al Patrimoniului.

CRUCEA procesională gasită în cetatea din Cisnădioara, acum la Muzeul Național Brukenthal, este un suport de lemn, îmbrăcat pe cu plachete de cupru, reprezentând în relief pe *Iisus răstignit* și *Mielul.* Crucea mai era împodobită cu mărgele de sticlă colorată ș lănțișoare cu pandantive din metal. După stil aparține jumătății a doua a secolului al XIII-le și este considerată, în tradiția locală, drept cruce purtată în fruntea convoiului de primii coloniș la venirea lor în Cisnădie.

Biserica Evanghelică din Cisnădioara

Este situată în centrul localității, comunicând în sud cu strada principală. În partea de nord a curții se află un monument închinat soldaților căzuți în primul război mondial și o fântână. Monumentul a fost ridicat pe locul unei foste biserici în stil gotic, din vechea construcție fiind păstrat turnul (latura din vest). Noua biserică evanghelică a fost finalizată în 1764, în stil baroc. Lăcașul adăpostește cea mai veche orgă cu tuburi funcțională din Transilvania (1723); cea mai veche orgă nefuncțională se află în Biserica Evanghelică din Sibiu). Instrumentul a fost restaurat și modernizat, aprovizionarea cu aer făcându-se printr-un sistem electric de ventilație.

Expoziția muzeală de Etnografie Cisnădioara - constă dintr-o valoroasă expoziție, inaugurată în anul 1971. Sunt expuse piese din ceramică, textile și lemn, oglindind arta populară dintr-o vastă zonă din sudul Transilvaniei. Este foarte bine reprezentat mobilierul săsesc.

Calcarele cretacice de la Cisnădioara- Calcarele cu hippuriți de la Cisnădioara, alcătuiesc o arie protejată de interes național. Rezervația naturală de tip paleontologic, situată în partea de sud-vest a Cisnădioarei, pe Valea Argintului, reprezintă o stâncă sculptată în rocă, în urma eroziunii apelor curgătoare, alcătuită din calcare cretacice, un imens recif coralier cu resturi fosile de moluște, corali și resturi de corali. Mai cuprinde elemente de șisturi cristaline și numeroase fosile, precum și o bogată microfaună acvatică.

Cunoscută pe plan național pentru varietatea de fosile marine, rezervația a fost cercetată încă din a doua jumătate a secolului XVIII. De atunci, ea constituie un punct fosilifer integrat în circuitul turistic european. Fosilele descoperite au o valoare de patrimoniu, fiind unice în România.

Campionatul național de canari cântăreți din Cisnădioara – este unicul concurs de acest gen din țară și se desfășoară anual la Cisnădioara. Canarii Roller participanți la campionat sunt audiați si punctați în funcție de timbru și auz muzical.

Sport și agrement în Cisnădie

În partea de nord a orașului Cisnădie există un aerodrom pentru avioane ultra-ușoare, moto deltaplane și parapante.

La ieșirea din Cisnădie spre Cisnădioara, Primăria a amenajat un Complex Sportiv; costurile amenajarii au fost suportate integral din bugetul local. Complexul sportiv cuprinde:

- 3 terenuri de tenis și 1 teren de minifotbal/handbal
- 1 patinoar acoperit de 800 mp
- 2 bazine de înot, pentru adulți și pentru copii, inaugurate în iulie 2014

- sală de sport polivalentă.
- Centrul SPA Aria Măgura

Capacitatea de cazare turistică a orașului Cisnădie este insuficientă. Este reprezentată de 16 unități clasate de primire turistică dintre care 8 unități sunt localizate în Cisnădioara și 8 în Cisnădie. Conform datelor publicate de Autoritatea Națională pentru Turism, structurile de primire turistice cu funcțiune de cazare clasificate din Cisnădioara sunt: pensiuni turistice (5), unități cu camere de închiriat (2) și cabane turistice (1) iar la nivelul localității Cisnădie sunt: pensiuni turistice (2), campinguri (1), vile (4) și hosteluri (1).

Din păcate, în prezent nu există nici un hotel în orașul Cisnădie, acesta fiind unul din punctele slabe ale dezvoltării turismului în oraș. Dat fiind potentialul turistic al zonei precum și amplasarea turismului pe un loc important în strategia de dezvoltare și promovare a zonei, considerăm imperative investițiile în domeniu, precum și sprijinul direct acordat de autorități pentru agenții economici care vor dezvolta activități în acest sector. Primaria și-a propus sa demareze acțiunea de atragere de fonduri nerambursabile pentru construirea unui minihotel cu 30 de camere, în incinta Complexului Sportiv. Strategia de dezvoltare a orașului va trebui să ia în calcul dezvoltarea tuturor ramurilor direct implicate sau adiacente turismului, precum și a serviciilor conexe acestuia.

În ceea ce privește structurile de primire turistică cu funcțiuni de alimentație publică, conform Autorității Naționale pentru Turism, în Cisnădie există o singura astfel de structura clasificată și în Cisnădioara trei.

Serviciile oferite de structurile de cazare din Cisnădioara au atras o componentă de bussiness pe partea de work-shop-uri, traininguri si conferințe, dar cererea este mai mare decât oferta.

Turismul reprezintă un posibil instrument de creștere economică, prin crearea de noi locuri de muncă, de creștere a veniturilor la bugetul local și, nu în ultimul rând, prin valorificarea patrimoniului cultural și natural. Activitatea turistică creează cerere pentru o paletă largă de bunuri și servicii, achiziționate ulterior de turiști.

Această zonă, în mod similar cu zona Sălișteˊ-Sibiel, este ambivalentă din punct de vedere al atracțiilor, cuprinzând atât resurse antropice cât și naturale. Alături de Rașinari, această zonă reprezintă un punct de acces către masivul Cindrel.

Guvernul României a adoptat hotărârea prin care a fost aprobată atestarea orașului Cisnădie ca staţiune turistică de interes local. Ministerul Turismului a promovat modificarea anexei 5 la Hotărârea Guvernului nr. 852/2008 și, astfel, orașul Cisnădie a fost adăugat pe lista stațiunilor ce vor avea de acum șansa să primească finanţări nerambursabile pentru promovarea destinațiilor turistice.

Localitatea s-a dezvoltat din punct de vedere turistic datorită concentrării mari de resurse naturale şi antropice, în prezent existând un număr de 350 de locuri în structuri de primire turistice cu funcţiuni de cazare, distribuite în pensiuni de 3 şi 4 margarete.

Cisnădie a devenit „stațiune turistică de interes local” din mai multe considerente. Unul dintre ele este prezența rezervației naturale „Piatra Broaștei”.

O rezonanță legendară are locul numit “Piatra Broaştei”, care se află în Rezervaţia naturală - Calcarele de la Cisnădioara - unice în ţară. În aceste roci este sculptată stânca cu formă bizară alcătuită din conglomerate şi calcare cretacice. Înaltă de 3-4 metri, aceasta este rezultatul eroziunii apelor curgătoare a Pârâului Argintului, care într-un timp îndelungat a erodat până la forma de azi. Este declarat monument al naturii datorită formei ei ciudate (sub formă de broască), cât şi prin faptul că fosilele conţinute ajută să se reconstituie paleogeografia locurilor, din timpuri îndepărtate, roca datând de acum 65 de milioane de ani.

Printre obiectivele turistice din orașul Cisnădie care au determinat Ministerul Turismului să declare localitatea „stațiune turistică de interes local” se numără Biserica evanghelică fortificată din Cisnădie, cu hramul “Sf. Walpurga” construită la începutul secolului XIII și atestată din 1349 ce are trei nave; Muzeul Indutriei Textile din Cisnădie, este unic în România, iar existența sa se datorează în primul rând tradiției textile care există în orașul Cisnădie; Ansamblul urban Centrul istoric din Cisnădie; Calcarele de la Cisnădiara (Piatra Broaștei); Biserica fortificată de la Cisnădioara “Biserica Sf. Mihail”, cetatea cu bazilica în stil romanic, atestată documentar în anul 1233, fortificațiile acesteia fiind executate în secolul XIII, singurele de acest gen din estul Europei, care s-au păstrat în condiții aproape intacte; Biserica evanghelică de la Cisnădioara, finalizată în 1764, în stil baroc, adăpostește cea mai veche orgă cu tuburi funcțională din Transilvania; Expoziția Muzeală de Etnografie Cisnădioara, organizată în 1971.

Agrementul în orașul Cisnădie se asigură prin: Casa de Cultură care are o capacitate de 450 de locuri, patinoar, teren de fotbal, ştrand, spa, sală polivalentă, dotată la standarde internaţionale, perete de escaladă, piste pentru biciclete, opt trasee turistice omologate, parcuri amenajate, centrul de agrement pentru tineret Cisnădioara şi o fanfară care susţine concerte în centrul oraşului Cisnădie în fiecare sâmbătă. Menționăm că în partea de nord a orașului Cisnădie există Aerodromul Măgura pentru avioane ultra-ușoare, moto, deltaplane și parapante.

La acestea se mai adaugă câteva evenimente care se organizează în Cisnădie, printre care sunt amintite „Zilele orașului Cisnădie”, “Întâlnirea sașilor” „Trofeul Floarea de Colț”, „Concursul de canari de cântec Rolleri”, “Ziua porților deschise la Biserica evanghelică din Cisnădie” și Sărbătorile de iarnă. De asemenea există un Centru de Informare Turistică, înființat de către primăria Cisnădie, care promovează oferta turistică a localității și a județului prin intermediul pliantelor, broșurilor, hărților pentru traseele de cicloturism (între Cisnădie și Cisnădioara legătura se face și prin pista de biciclete amenajată pe marginea șoselei) etc.

Prin HOTĂRÂREA nr. 916 din 15 noiembrie 2018 pentru aprobarea atestării unor localităţi sau părţi din localităţi ca staţiuni turistice de interes local şi pentru modificarea anexei nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 852/2008 pentru aprobarea normelor şi criteriilor de atestare a staţiunilor turistice, localitatea Cisnadioara a fost atestata ca staţiune turistica de interes local.

**Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 994 din data de 23 noiembrie 2018.*

Orașe înfrățite

Ca factor de dezvoltare socio-economică trebuie menționat și aspectul care privește înfrățirile orașului Cisnădie cu 3 orașe din afara tarii și anume Wernigerode din Germania, Chateau-Thierry din Franța și Gola Pristan din Ucraina. Legaturile dintre aceste orașe, schimburile de ordin cultural, economic, turistic și sportiv au constituit baza unei relații de cooperare benefice pentru părțile implicate si un punct forte pentru dezvoltarea orasului.

Fondul funciar

În ceea ce privește fondul funciar, conform datelor INS, în 2014 acesta avea o suprafață de 13.862 ha din care proprietate privată 4.528 ha.

Suprafața agricolă totală este de 4.384 ha din care 4.122 ha proprietate privată. Aceasta este împărțită după cum urmează:

SUPRAFAȚA AGRICOLĂ TOTALĂ (ha)

Suprafață arabilă	749 ha	747 ha proprietate privată
Pășuni	2.293 ha	2.292 ha proprietate privată
Fânețe	513 ha	507 ha proprietate privată
Livezi și pepiniere pomicole	829 ha	576 ha proprietate privată

Sursa: INS

În ceea ce privește terenurile neagricole, suprafața lor totală este în 2014 de 9.478 ha din care 406 ha proprietate privată.

TERENURI NEAGRICOLE (ha)

Păduri și altă vegetație forestieră	8.885 ha	6 ha proprietate privată
Suprafață ocupată cu ape/bălți	58 ha	-
Suprafață ocupată cu construcții	383 ha	369 ha proprietate privată
Terenuri degradate și neproductive	33 ha	28 ha proprietate privată

Sursa: INS

Forța de muncă

Forţa de muncă salariată şi gradul de ocupare al populaţiei active:

Conform recensământului efectuat în anul 2011, în Cisnădie s-au înregistrat 6.657 persoane active din care 6.144 ocupate.

POPULAȚIA ACTIVĂ ȘI OCUPATĂ PE SEXE - MUNICIPII, ORAȘE

NIVEL NAȚIONAL/ LOCAL	POPULAȚIA STABILĂ ACTIVĂ					
	TOTAL			Din care: OCUPATĂ		
	Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin
	1	2	3	4	5	6
ROMÂNIA - MUNICIPII, ORAȘE	**5.095.653**	**2.802.767**	**2.292.886**	**4.653.439**	**2.542.631**	**2.110.808**
CISNĂDIE	6.657	3.693	2.964	6.144	3.351	2.793

Sursa: www.recensamantromania.ro

În anul 2014, conform datelor publicate de Institutul Național de Satatistică, s-au înregistrat 3.570 de angajați în orașul Cisnădie.

Șomeri

Conform datelor Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Sibiu (AJOFM) și Institutului Național de Statistică (INS), numărul șomerilor din orașul Cisnădie a fost de 101 în anul 2014, iar în anul 2023 s-a observat o scădere în rândul acestora, numărul lor ajungând la 82 de persoane.

Din totalul șomerilor, 64% sunt persoane de sex masculin și 36% persoane de sex feminin.

Din punct de vedere al numărului șomerilor înregistrați, cea mai vulnerabilă categorie de vârstă este categoria 40-49 ani. Este urmată de categoriile 30-39 ani și 50-55 ani.

În funcție de codul COR (Codul ocupațiilor din România), meseriile care prezintă cei mai mulți șomeri înregistrați sunt: zidar- tencuitor, lăcatuș mecanic, țesător, muncitor necalificat la ambalare și manipulant mărfuri.

La cursurile de calificare organizate de AJOFM Sibiu, au participat 8 șomeri cu domiciliul în orașul Cisnădie. Cursurile preferate au fost: camerist hotelier, frizer, coafor, inspector resurse umane și operator introducere, validare date. Se poate observa faptul că față de numărul total de șomeri înregistrați, un număr foarte mic de persoane s-a îndreptat către cursuri de calificare organizate de AJOFM; se subliniază astfel fie nevoia diversificării cursurilor de calificare oferite șomerilor - în concordanță cu cererea de pe piața muncii, fie o mai bună informare publică cu privire la reconversia profesională și beneficiile oferite de urmarea cursurilor de calificare.

Migratia forței de muncă

Tot din datele AJOFM Sibiu aflăm că 115 persoane din orașul Cisnădie au beneficiat de servicii de informare și mediere a unui loc de muncă în străinătate (Uniunea Europeană). Prin comparație cu cele 8 persoane care au urmat cursuri de calificare organizate de AJOFM Sibiu, se poate observa că există o atractivitate mult mai mare pentru munca în străinătate. Interesul ridicat al populației, în special al populației tinere pentru găsirea unui loc de muncă în străinătate reprezintă o amenințare pentru dezvoltarea economică a orașului.

Infrastructura

Infrastructura de transport rutier - orașul Cisnădie este străbătut de drumurile județene : DJ 106 C (15.4 km) și DJ 106 D (3.25 km). Lungimea totală a rețelei stradale este de 27 km.
Legătura dintre Sibiu și Cisnădie se face pe următoarele drumuri:

► DJ 106 C, prin Șelimbăr și apoi DN1 (respectiv Drumul European E15A)

► DJ 106 D, prin Cisnădioara-Dumbrava Sibiului (total 15 km modernizați)

► DJ 106 C, prin Colonia Seviș (cea mai scurtă distanță-8 km asfaltați)

Cisnădioara este accesibilă rutier prin DJ106D cu acces fie prin DJ106C (Cisnădie) sau prin DJ106A (Sibiu-Rășinari-Păltiniș).

Infrastructura de transport aerian - accesul aerian se realizează prin intermediul celor mai apropiate aeroporturi și anume:

► aeroportul Internațional Sibiu – distanță 8,32 km

►aeroportul Internațional Transilvania Târgu Mureș- distanța 119 km

►aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj - distanța 194 km

Infrastructura tehnico-edilitară

Reţeaua de distributie a apei potabile – lungimea totală a rețelei de distribuție a apei potabile este de 49 km.

Reţeaua de canalizare are o lungime totală de 43 km.

Orașul Cisnădie este printre localitățile beneficiare ale unui proiect european implementat de către S.C. „Apă Canal" SA Sibiu și anume „Extinderea şi reabilitarea infrastructurii de apă şi apă uzată în judeţele Sibiu şi Braşov", proiect cofinantat din Fondul de Coeziune, POS Mediu si semnat în aprilie 2011 între S.C. Apa-Canal S.A Sibiu și Ministerul Mediului și Pădurilor. În cadrul acestui proiect, sunt prevăzute o serie de lucrări de care beneficiază și orașul Cisnădie:

►CL7 "Reabilitarea stației de tratare Sibiu Sud și conducte de aducțiune pentru localitățile Cisnădie și Răşinari". Printre lucrarile prevazute sunt: reabilitarea Stației de Tratare Sibiu Sud, inclusiv 2 statii de pompare apă în sistem; instalarea unei noi conducte de aducțiune pentru alimentarea cu apă a localității Cisnădie (5.806 m); rezervor de înmagazinare aferent localității Cisnădioara; conducte de aducțiune pentru alimentarea cu apă a rezervoarelor de serviciu de la Cisnădioara și Răşinari în lungime de 9.531 m.

►CL8 "Modernizarea stației de epurare ape uzate a municipiului Sibiu și colectoare de transfer apă uzată de la localitățile Cisnădie și Răşinari";. Printre lucrarile prevazute sunt: extinderea Stației de epurare ape uzate Sibiu (SEAU); proiectare și execuție lucrări pentru extinderea și reabilitarea colectorului de transfer de la Cisnădie la SEAU, în lungime de 1.030 m.

►CL9 "Extinderea și reabilitarea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare din localitățile Cisnădie și Răşinari";. Lucrările prevăzute pentru Cisnădie: reabilitarea a 3.437 m de retea de distribuție; reabilitarea a 5.386 m de rețea de canalizare; extinderea rețelei de canalizare cu 3.134 m; construirea unei stații de pompare a apelor uzate.

Reţeaua de distribuţie a gazelor naturale are o lungime de 53 km în Cisnădie și 11 km în Cisnădioara.

Alimentarea cu energie termică - Populația orașului Cisnădie nu primește agent termic de la furnizor, centralele proprii fiind principala sursă de alimentare a locuințelor cu agent termic.

Rețeaua de alimentare cu energie electrică:

Cisnădie *– LEA (LINIE ELECTRICA AERIANA)20 KV=19,87 km, LEA 0,4 KV=37,49 km; LES (LINIE ELECTRICA SUBTERANA) 20 KV=29,6 km, LES 0,4 KV= 22,6 km. Posturi transformare= 67 bucăți.*

Cisnădioara *– LEA 20KV=5,25 km, LEA 0,4 KV=18,3 km, LES 20 KV=0,55 km, LES 0,4 KV=3,93 km. Posturi transformare = 6 bucăți.*

Infrastructura de telecomunicații, comunicații de date și internet **-** La nivelul orașului Cisnădie, furnizorii de internet sunt: Telekom, Orange, Vodafone și RCS RDS.

Întreaga zonă este acoperită de operatorii de telefonie mobilă și televiziune.

Servicii publice

Siguranță și ordine publică – La nivel local, aceste servicii publice sunt asigurate de Serviciul Poliție Locală din cadrul Primăriei orașului Cisnădie care cuprinde compartimentele: ordine publică și apărarea bunurilor, disciplină în construcţii şi afişaj stradal, control comercial, circulație și protecţia mediului. De asemenea, la nivelul Primăriei Cisnădie activează Serviciul Voluntar pentru situații de Urgență- un număr de 20 de voluntari care acționează atunci cand apar situații de urgență.

Având în vedere multitudinea sarcinilor de îndeplinit de către Poliţia Locală Cisnădie, trebuie menţionat că deficitul de personal pe parcursul anului 2013 a fost de 37,5% poliţişti locali, ceea ce conduce la o medie reală de 0,62 de poliţişti locali la 1000 locuitori. Deficitul s-a manifestat în special în cadrul dispozitivului de ordine şi siguranţă publică.

Situații de urgență **-** În Cisnădie, există Remiza de pompieri civili, structură de intervenție dotată cu 3 Autospeciale și o utilitară de intervenție complet echipate, accesorii și unelte cu ajutorul cărora pot face față unor intervenții cum ar fi: prevenirea incendiilor, stingerea incendiilor, înlăturarea efectelor inundațiilor, alunecări de teren, cutremure, calamități, explozii, descarcerări la accidente de circulație, degajări persoane din diverse situații (persoane blocate în apartamente, adâncime /înălțime, sau în urma unor prăbușiri).

Mediu

Protecția mediului este reglementată în România printr-o serie de acte normative, care creează cadrul juridic necesar pentru protecția mediului natural, sănătății umane și calității vieții.

Situația mediului din Cisnădie și Cisnădioara poate fi considerată bună, neexistând agenți poluatori cu repercursiuni negative asupra mediului.

Deșeurile- Orașul Cisnădie a fost printre orașele beneficiare ale unui proiect implementat la nivel local de Consiliul Județean Sibiu și anume „Sistemul de management integrat al deșeurilor în județul Sibiu" (SMID Sibiu), cofinanţat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională. Contractul de asociere a fost încheiat la data de 06.11.2009 și actualizat la data de 22.01.2015, părțile contractului fiind Consiliul Județean Sibiu și 63 de UAT-uri. Asociații enumerați în contract sunt membrii ai Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „*ECO SIBIU*", persoană juridică de drept privat și de utilitate publică, constituită în 17.02.2009, scopul ADI ECO Sibiu fiind înființarea, organizarea, reglementarea, exploatarea, monitorizarea și gestionarea în comun a serviciului de salubrizare pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente serviciului de salubrizare, pe baza strategiei de dezvoltare a serviciului.

O importantă activitate în implementarea SMID Sibiu a constat în închiderea a cinci mari depozite neconforme din județ care-și sistaseră activitatea, dar ramăseseră neînchise - printre acestea a fost și depozitul neconform de la Cisnădie, din partea de nord a orașului, la o distanță de 1,5 km față de centrul acestuia. Toate depozitele neconforme conțineau mari cantități de deșeuri, acumulate în ani de zile. Ele reprezentau importante surse de poluare a solului, aerului, apelor freatice și de suprafață.

In anul 2023, Contractul de asociere privind implementarea SMID Sibiu se actualizează în vederea implementării proiectului „*Investiții complementare Sistemului de Management Integrat al Deșeurilor în Județul Sibiu*", având în vedere intenția asociaților de a solicita finanțare pentru două dintre componentele proiectului, respectiv componenta „*Recipiente de colectare a deșeurilor*" și componenta „*Modernizarea Stațiilor de transfer de la Agnita și Avrig și construire Centre de Colectare a deșeurilor cu Aport Voluntar la Avrig, Agnita, Sibiu, Mediaș și Cisnădie*".

CAPITOLUL XI. ANALIZA SOCIO-DEMOGRAFICĂ

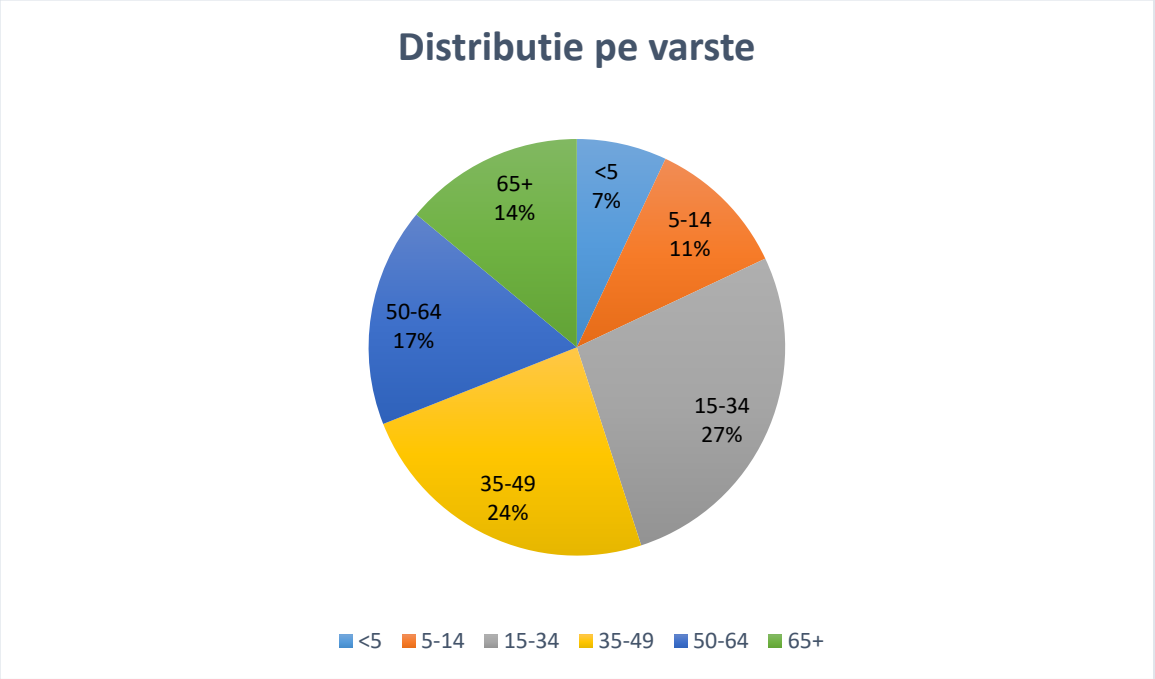
Populație

Cisnădie este una dintre cele mai importante localități urbane din județul Sibiu. Cu o populație totală de 14.282 persoane la recensământul din 2011 si 22.277 persoane la 1 decembrie 2021 conform datelor publicate de INSSE, Cisnădie cumulează 3,59% din populația urbană de la nivelul județului Sibiu, fiind al treilea oraș important al județului din punct de vedere al populației stabile, după municipiile Sibiu și Mediaș. Din totalul populației, conform datelor provizorii ale recensământul din 2021, Cisnădie însuma 21.562 persoane iar Cisnădioara un număr de 715 persoane.

In perioada 2011-2021, se observă o creștere semnificativă a numărului de persoane, fapt datorat în principal migrării populației municipiului Sibiu, în localități mai mici din apropiere, precum orașul Cisnădie.

Distribuția pe sexe a populației din Cisnădie este una echilibrată, 51,29% fiind persoane de sex feminin și 48,71% fiind persoane de sex masculin. Conform Institutului Național de Statistică, din totalul populației, la recensământul din 2021 Cisnădie însuma 11.157 persoane de sex feminin și 10.405 persoane de sex masculin iar Cisnădioara un număr de 335 persoane de sex feminin și 380 persoane de sex masculin.

*Pe **categorii de vârstă***, situația la nivelul orașului Cisnădie este următoarea:

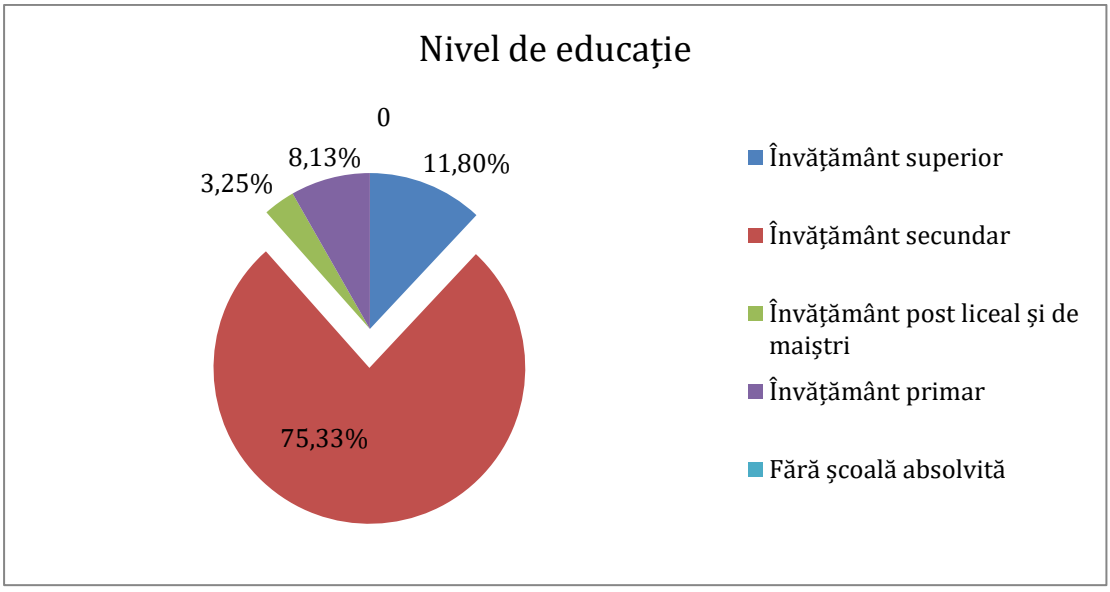

Așa cum se poate urmări din datele ultimului recensământ, numărul populației din eșalonul 15-49 ani este superior populației din eșalonul 50+. Din acest punct de vedere, profilul demografic al orașului Cisnădie este asemănător cu cel al municipiilor Sibiu și Mediaș.

În funcție de ***nivelul de educație***, factor fundamental pentru dezvoltarea oricărei comunități, distribuția la nivelul orașului Cisnădie se prezintă în felul următor:

Nivelul instituției de învățământ absolvite	
Învățământ superior	Total: 1.503 din care persoane cu licență- 1.323
Învățământ secundar	Total: 9.596 din care ►învățământ liceal-3768 ►învățământ profesional și de ucenici-2.614 ►învățământ inferior (gimanial)-3.214
Învățământ post liceal și de maiștri	414
Învățământ primar	1.036
Fără școală absolvită	Total: 189 din care ► persoane analfabete-28
Total populație stabilă de 10 ani și peste după nivel de educație: 12.738 persoane	

Sursa: INS

Conform datelor prezentate se remarcă faptul că populația cu studii superioare finalizate este inferioară numeric populației cu studii liceale, învățământ profesional, postliceal și de maiștri. Se poate remarca axarea spre absolvirea formelor de învățământ care permit intrarea pe piața muncii imediat după finalizare (a se lua în considerare și contextul de la nivel național și anume acela că

numărul locurilor de muncă diponibile pentru persoanele cu studii liceale, postliceale si de maiștri finalizate este net superior numarului persoanelor cu studii superioare finalizate).

Fondul locativ - conform rezultatelor Recensământului din 2011, la nivelul orașului Cinădie exista un număr de 6.125 locuințe convenționale, reprezentând 3,67% din fondul locativ de la nivelul județului Sibiu. Sub aspectul formei de proprietate, situația la nivelul orașului este următoarea:

Formă de proprietate	Număr	% din total
privată particulară	5.688	92.9
de stat	394	6.4
privată de grup	10	0.2
cooperatistă	26	0.4
asociativă	1	-
a cultelor religioase	6	0.1

Sursa: INS

Dezvoltare socială

În orașul Cisnădie, conform datelor DGASPC Sibiu, își desfășoară activitatea Centrului de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități ”Tavi Bucur. Clădirea Centrului va fi modernizată și eficientizată termic, spațiile vor fi recompartimentate pentru a oferi condiții corespunzătoare de cazare și de deplasare persoanelor adulte cu nevoi speciale. După modernizare, în acest centru vor fi mutați aproximativ 20 de beneficiari adulți din sistemul de asistență socială. În anul 2022 beneficiarii centrului au fost 24 de persoane (18 femei și 6 bărbați) cu un grad grav de handicap ce necesita asistent personal.

În domeniul sprijinirii copiilor și tinerilor, trebuie amintită Organizația SOS Satele Copiilor România care este membră a SOS Kinderdorf Internațional, una dintre cele mai mari organizații non-profit din lume, cu sediul central în Austria. SOS Satele Copiilor România este o organizație neguvernamentală, centrată pe asistarea și sprijinul acordat copiilor care au pierdut sau riscă să piardă îngrijirea familiei lor biologice. **SOS Satele Copiilor România** a fost înființată în anul 1990. În acest moment asociația implementează 3 programe la nivel național în București, Sibiu și Bacău oferind servicii de îngrijire de tip familial (Sate SOS), servicii de consiliere (Programe de Întărire a

Familiei) și servicii educaționale (Grădinițe SOS, Mașina cu Jucării, Tabără Socială, Proiecte Educaționale).

La nivelul Orașului Cisnădie, SOS Satele Copiilor România desfășoară următoarele proiecte în domeniul social:

►**SOS Satul Copiilor Cisnădie -** este cel de al doilea Sat – pe lângă cel din București - pe care SOS Satele Copiilor România l-a deschis în anul 1993. SOS Satul Copiilor Cisnădie este situat în partea de nord-est a orașului Cisnădie. Satul este compus din 12 case familiale care pot găzdui până la 84 de copii, o gradiniță, un sediu administrativ, o tabără de vacanță, terenuri de joacă și terenuri de sport și un centru de consiliere pentru copii și parinți. În SOS Satul Copiilor Cisnădie, fiecare dintre cele 12 case familiale corespunde nevoilor unei familii numeroase.

►**SOS Centrul de Consiliere și Sprijin pentru Copii și Părinți Cisnădie -** apărut în anul 2004, ca proiect comunitar al SOS Satului Copiilor Cisnădie și acreditat drept Centrul de Consiliere și Sprijin pentru Părinți și Copii Cisnădie în anul 2008, proiectul se adresează copiilor aflați în dificultate și părinților acestora ce au domiciliul în Cisnădie, Colonia Sevis, Cisnădioara și Municipiul Sibiu. În cadrul proiectului sunt asistați copiii și părinții acestora, identificați din baza de date a autorităților locale. Prin serviciile oferite se încearcă responsabilizarea părinților față de creșterea și îngrijirea copiilor, identificarea resurselor proprii, creșterea încrederii în sine, prioritizarea nevoilor, dobândirea curajului de a face primul pas în procesul de depășire a situației de criză în care se află.

►**SOS Tabăra de vacanţă Cisnădie -** înființată în anul 1996 și acreditată de Ministerul Tineretului și Sportului. Facilităţile oferite de tabără sunt: 2 terenuri de sport (fotbal, baschet, tenis); Loc de joacă dotat cu diferite aparate (leagăne, tobogan, ansambluri pentru cățărat etc.); Sală de joacă în incinta taberei unde se poate juca tenis de masă sau alte jocuri de grup. Tabăra se adresează copiilor și tinerilor și are ocapacitate de cazare de 34 de locuri.

În ceea ce privește susținerea persoanelor adulte cu handicap, în Cisnădie își desfășoară activitatea **Centrul de Recuperare și Reabilitare Persoane cu Handicap Cisnădie (CRRPH).** Centrul a fost înființat în vara anului 2013 prin Programul de Interes Naţional 1/2006 „Restructurarea instituţiilor de tip vechi destinate persoanelor adulte cu handicap şi crearea de servicii alternative de tip rezidenţial” finanţat de MMFPS – DGPPH, implementat şi cofinanţat de Fundaţia SERA România, având ca beneficiar final Consiliul Judeţean Sibiu – Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului. Centrul este acreditat și s-au făcut demersurile la Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și a Persoanelor Vârstnice – Direcția Protecția Persoanelor cu Dizabilități pentru

obținerea avizului de funcționare. Centrul de Recuperare si Reabilitare Persoane cu Handicap Cisnădie este componentă a planului de restructurare a CITO Dumbrăveni (I) prin derularea unui proiect de interes național iar beneficiarii provin de la vechiul centru din Dumbrăveni .

Centrul de recuperare are o capacitate de 50 de locuri. Beneficiarii centrului sunt persoane cu dizabilități, dependente în mare măsură de serviciile socio-medicale. La această categorie de beneficiari, conform nevoilor lor specifice, predomină serviciile de îngrijire, hrănire, asistență medicală, recuperare/reabilitare, socializare și petrecere a timpului liber, educație nonformală și informală. Este un centru de tip rezidenţial care are rolul de a asigura, la nivel judeţean, servicii specifice de găzduire, asistenţă medicală, îngrijire, recuperare, reabilitare, consiliere psihologică, terapie ocupaţională, socializare, petrecerea timpului liber, aplicarea politicilor şi strategiilor de asistenţă specializată a persoanelor cu handicap prin creşterea şanselor reintegrării acestora în familie sau în comunitate şi de a acorda sprijin şi asistenţă pentru prevenirea situaţiilor ce pun în pericol securitatea persoanelor cu handicap.

În Cisnădie funcționează și **Centrul de zi "Arca lui Noe"**, care oferă servicii de zi pentru copiii din familii cu risc de abandon școlar sau aflate în situații de risc. Centrul de Zi "Arca lui Noe" reprezintă un cămin pentru elevii proveniți din mediile sociale vulnerabile, dar și o speranță pentru familiile acestora, contribuind semnificativ la dezvoltarea armonioasă, fizică și psihică a copiilor prin servicii de educație, îngrijire și socializare.

Little John's House este o casă sigură pentru copiii și adulții cu nevoi speciale și un centru de îngrijire pentru aceștia. Înființată în 1993, fundația are acum grijă de 6 adulți și tineri cu nevoi diferite. Tot mai mulţi voluntari englezi vroiau să vadă acest proiect de succes, și așa a apărut ideea Taberei de Vară. Nu doar pentru copiii din casă, ci şi pentru mulţi alţi copii din centrele de plasament de stat sau din familii, care aveau nevoi speciale. An de an, verile au devenit pentru aceşti copii şi tineri o oază de distracţie şi multe râsete. Copiii cântă, dansează, confecţionează jucării, pictează. Şi an de an, abia aşteaptă Tabăra de Vară de la Casa lui Ionuţ. Peste 130 de copii participă anual.

Asociația Speranţă şi Zâmbet" s-a infiinţat în februarie 2004, când a avut loc la Cisnădie deschiderea oficială a acțiunii SUPENKÜCHE – O MASA CALDĂ pentru 50 de copii cu varstă cuprinsă între 3 și 14 ani, ce proveneau din familii nevoiașe, cu probleme deosebite, cu o situație economico-socială foarte grea. Obiectivul central al Asociatei „Speranţă şi Zâmbet" il reprezintă grija față de copiii din familii cu o situatie sociala defavorizată. Asociatia oferă servicii sociale copiilor rromi si români din familii defavorizate, precum si familiilor acestora, desfășurând activități de after school pentru copiii nevoiasi din Cisnădie și din Centrele de copii ale Asociației.

Serviciile sociale pentru grupurile aflate în situații de risc sunt furnizate la nivelul orașului Cisnădie și de o serie de furnizori acreditați de servicii sociale, atât publici cât și privați, după cum urmează:

Furnizor	Serviciul furnizat	Categoria de beneficiari	Nr. beneficiari
Serviciul Public de Asistență Socială Cisnădie	Servicii sociale cu caracter primar și servicii sociale specializate	►Persoane cu handicap grav beneficiare de asistent social	40
		► Persoane cu handicap grav beneficiare de indemnizații insoțitor	107
		►Copii din familii cu risc social	40
		►Persoane vârstnice/Îngrijitori informali	10
		►Persoane cu dizabilități	930
		►Persoane singure, familii cu/fără copii, vârstnici cu venituri până la 170 ron/membru	20
		► Familii cu copii care au venituri de până la 634 ron/membru	17
Asociația Diakonisches Werk, Sibiu	Servicii sociale	►Copii din medii sociale defavorizate	35 - **Centrul de zi "Arca lui Noe"**
SOS Satele copiilor Cisnădie	Servicii sociale	► Copii care au rămas fără sprijin parental sau care riscă să îl piardă	48
Asociația speranță și zâmbet -Hope & Smile Foundation	Servicii sociale	► Copii în plasament	60
Fundația Little John's House	Servicii sociale	►Tineri și adulți cu nevoi speciale	6

Sursă - Serviciul Public de Asistență Socială Cisnădie

Aspectele sociale ale comunității sunt susținute și de sectorul asociativ local care desfășoară activități diverse pentru a sprijini dezvoltarea durabila comunitară.

Societatea civilă este reprezentată de câteva **organizații neguvernamentale** active:

► Asociația Chateau-Thierry- care susține relațiile bilaterale între orașele Cisnădie și Chateau-Thierry.

► Asociația Măgura-Cisnădie – care are drept scop promovarea, organizarea și practicarea turismului sportiv, a culturismului și a schiului, precum și organizarea de acțiuni de curățare, amenajare și protecție a mediului, întreținere de poteci, cabane, marcaje turistice.

►Asociația Creștină Umanitară Stanca – care oferă ajutor moral și material persoanelor nevoiașe, fără a discrimina pe diferite considerente.

►Asociația Umanitară a Handicapaților Fizic Live Cisnădie – care sprijină material persoanele cu dizabilități.

►Fundația "Little John"- care are ca și scop supravegherea, îngrijirea, recuperarea și educarea copiilor cu dizabilități.

► Fundația Sanitaria- care se ocupă de ajutorarea persoanelor cu nivel de trai scăzut, a familiilor cu număr ridicat de copii, a veteranilor, văduvelor și invalizilor de război.

CAPITOLUL XII. ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI SĂNĂTATE

Învățământ, educație și cultură

Rețeaua școlară din orașul Cisnădie se prezintă astfel:

REȚEAUA ȘCOLARĂ DIN ORAȘUL CISNĂDIE
2021-2022

I. Unităţi de învăţământ de stat

Nr. crt.	Unitatea de învăţământ cu personalitate juridică	Nivelul de învăţământ	Structuri aferente	Nivelul de învăţământ
1.	Liceul Teoretic „Gustav Gundisch” Cisnădie	PRI, GIM, LIC TEO	-	-
2.	Liceul Tehnologic Cisnădie	PRI, GIM, LIC TEH	Grădiniţa cu Program Normal nr. 1 Cisnădie	PRE
			Grădiniţa cu Program Prelungit nr. 6	PRE
3.	Şcoala Gimnazială nr. 2 Cisnădie	PRI, GIM	Grădiniţa cu Program Prelungit nr. 7 Cisnădie	PRE
			Grădiniţa cu Program Normal Cisnădioara	PRE
4.	Şcoala Gimnazială nr. 3 Cisnădie	PRI, GIM	Grădiniţa cu Program Prelungit nr. 4 Cisnădie	PRE

II. Unităţi de învăţământ particulare acreditate/autorizate:

Nr. crt.	Denumirea unităţii cu personalitate juridică	Denumirea unităţii de învăţământ	Nivelul de învăţământ
1.	Biserica Creştină după Evanghelie	Grădiniţa cu program normal „Havila”	PRE

III. Unitate de învățământ cu finanțare M.E.N.C.S.

Nr. crt.	Denumirea unităţii de învățământ arondată (AR) - unitate conexă, structură la Palatul Copiilor Sibiu	Adresa unității de învățământ	Nivelul de învăţământ
1.	Clubul Elevilor Cisnădie – unitate conexă, structură la Palatul Copiilor Sibiu	Oraș Cisnădie, str. Măgurii nr. 93	PRI, GIM

Populația înscrisă în unitățile educaționale din Cisnădie, în anul 2019, conform datelor furnizate de INS, arăta astfel:

Populația școlară – anul 2019

Copii înscriși în grădinițe	**471**	**25.92%**
Elevi înscriși în învățământul primar (inclusiv invatamantul special)	1.050	57,79%
din care Elevi înscriși în învățământul gimnazial	462	25.43%
Elevi înscriși în învățământul liceal	296	16,29%
Total populație școlară		**1.817**

Numărul cadrelor didactice care activează în instituțiile educaționale menționate anterior era în 2019, conform datelor INS, de 130 persoane, împărțite astfel: 36 de persoane active în unitățile preșcolare, 68 în unitățile învățământului primar și gimnazial și 26 de persoane active în liceele din Cisnădie. În ceea ce privește dinamica numărului cadrelor didactice, în perioada 2015-2019 aceasta nu a suferit fluctuații majore.

În ceea ce privește dotările instituțiilor educaționale din Cisnădie, în anul 2019 existau:

Dotari instituții școlare – an 2019

Săli de clasă și cabinete școlare	106 din care: ►învățământ preșcolar-27 ►învățământ primar și gimnazial-38 ►învățământ liceal-42
Laboratoare școlare	11 din care ►învățământ primar și gimnazial-3 ►învățământ liceal-8
Săli de gimnastică	4 din care ►învățământ primar și gimnazial-2 ►învățământ liceal-2
Ateliere școlare	1 în învățământul liceal
Terenuri de sport	7 din care ►învățământ primar și gimnazial-5 ►învățământ liceal-2
PC-uri	200 din care: ►învățământ preșcolar-12

	►învățământ primar și gimnazial-56 ►învățământ liceal-132

Conform situației prezentate și raportat la numărul de elevi înregistrați în sistemul de învățământ primar, gimnazial și liceal (1346 elevi), situația infrastructurii școlare se prezintă astfel: la un laborator școlar revin 122.4 elevi, singurul atelier școlar revenind intregii populații de liceeni (296 elevi), la un teren de sport revin 192,3 elevi iar la un PC revin 6,7 elevi.

Cultura

Casa de Cultură Cisnădie

La nivelul orașului Cisnădie, există Casa de Cultură, instituție dată în folosință în anul 1960. Ani de zile a facut obiectul unui proces între administrația publică locală și Sindicate, în urma caruia a revenit în domeniul public al orașului. Prin efortul administrației publice locale, proiectul de reabilitare și modernizare a Casei de Cultură a fost realizat prin Programul Prioritar Național de "Reabilitare, modernizare și dotare a așezămintelor culturale". Casa de Cultură este un punct forte important pentru dezvoltarea culturală a orașului Cisnădie și a județului Sibiu, prin găzduirea multor evenimente, spectacole, piese de teatru, concerte, într-o sală modernizată, cu 400 de locuri. Casa de Cultură găzduiește și Biblioteca Orașului Cisnădie.

Clubul Copiilor Cisnădie - oferă copiilor șansa să parcurgă o varietate de cursuri și ateliere educaționale interactive. Cursurile și atelierele promovează în special dezvoltarea creativității, stimularea curiozității naturale, copiii fiind în permanență incurajați să descopere, să inventeze, să interacționeze și să-și exprime propriile idei. Profesorii îndrumatori îi încurajează și le cultivă emoțiile, inteligența și talentul. Clubul pune la dispoziția copiilor ateliere de lucru dotate corespunzător pentru desfășurarea activităților propuse. Finalizarea activităților de la cercurile clubului are loc prin concursuri, expoziții și festivaluri la care copiii participă cu mult entuziasm.

De asemenea, copiii concurează la competiții județene, interjudețene, naționale și iau parte la expoziții internaționale, obținând numeroase premii. Clubul Copiilor din Cisnădie este recunoscut ca o punte de lansare a talentelor, contribuind atât la alegerea unei meserii în viitor, cât și la petrecerea într-un mod plăcut a timpului liber. În ultimii ani, copiii au beneficiat de cursurile gratuite oferite de club, la următoarele cercuri: aeromodele, automodele, ceramică, informatică, jurnalism, karting, limba engleză, muzică, orientare turistică și țesături/cusături.

Manifestări culturale

În prezent, administrația locală își propune să anime viața culturală din Cisnădie și Cisnădioara prin menținerea activităților culturale existente, dar și prin dezvoltarea de noi evenimente.

Evenimentele organizate la ora actuală se desfășoară în următoarele locații:

Cisnădie: în parcul Măgura, în Biserica Evanghelică, la Aerodrom.

Biserica Evanghelică Cisnădie găzduiește „Ziua porților deschise” și „Ziua recoltei”. Între zidurile groase ale cetății cisnădiene au loc frecvent vernisaje de pictură, expoziții de fotografie, arhitectură, concerte de cor.

Primăria orașului Cisnădie organizează în fiecare an: Zilele Orașului Cisnădie, Întâlnirea cu sașii emigrați din Cisnădie, Ziua pensionarilor.

Cisnădioara: la Cetate și în Biserica Evanghelică.

În luna iunie, Cetatea din Cisnădioara găzduiește multe spectacole ale Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu.

În lunile iulie-august are loc Festivalul ICon Arts, povestea unui proiect cultural ambițios ce s-a transformat într-un fenomen complex de artă contemporană independentă, recunoscut la nivel european. Icon Arts înseamnă un curs internațional de artă (Academia ICon Arts) și un Festival de concerte și spectacole (Festivalul Icon Arts). Icon Arts se mandrește cu cei 150 de tineri care se

reunesc anual la Cisnădie și Cisnădioara. Manifestările Icon Arts sunt axate pe zona muzicală, dar în ultimii 7 ani s-au extins și către teatru, dans, fotografie, arte vizuale. Dacă localitatea Cisnădioara gazduiește participanții Academiei și o parte din workshopuri, acustica extraordinară a Cetății Sf. Mihail din Cisnădioara oferă cadrul ideal pentru festivitatea de încheiere a Academiei Icon Arts, ce are loc în prima duminică din august.

În lunile iulie, august se desfășoară în fiecare duminica, începând cu orele 17.00, concerte de flaut/orgă în Biserica Evanghelică Cisnădioara. În cadrul stagiunii estivale "Plimbări muzicale la Cisnădioara" concertează ansambluri tinere și muzicieni aflați la începutul carierei alături de artiști consacrați din țară și de peste hotare. Anual, un eveniment special îl constituie programul pentru copii, când cei mici devin din simpli ascultători, actori principali.

În 2014 a început "Transilvania on Top – Sunset Castle" – în biserica din deal, la care au participat în trei seri în jur de 400 de persoane.

Aceste evenimente culturale sunt susținute financiar de Primaria Orașului Cisnădie și de comunitatea locală din Cisnădioara.

Clubul Economic German Transilvania organizează Festivalul Vinului în Cisnădioara, unde producatori de vinuri din toată tara își prezintă oferta, în ritmuri de muzică săsească.

Nu în ultimul rând, menționăm existența Clubului de Arte Marțiale, a Clubului Național al Crescătorilor de Canari Rolleri, a Asociației Club Sportiv Măgura Cisnădie – asociația Orașului Cisnădie, finanțată de Consiliul Local Cisnădie și care promovează handbalul și fotbalul, în principal. Din toamna lui 2014 orașul se mandrește cu echipa de handbal feminin senioare C.S.Magura Cisnădie aflată în Divizia Națională. Echipa are întreaga susținere a Consiliului Local Cisnădie pentru a promova în Liga Națională.

Sănătate

Primul spital modern din Cisnădie a fost creat în 1950, având 30 de paturi și s-a extins ulterior până la 120 de paturi. După 1960 s-a ridicat o nouă construcție cu destinație spitalicească, cu o capacitate de 100 de paturi. După 1990, sub denumirea „Spitalul Orășenesc Cisnădie", s-au operat extinderi și modernizări care au condus în anul 2000 la existența a 5 secții, totalizând 145 de paturi. Ulterior spitalul a fost inchis, dar prin efortul administrației locale și județene a fost redeschis la 1 septembrie 2012.

În prezent, Spitalul Orășenesc Cisnădie are 72 de paturi, cu secții de medicină internă și pediatrie. În ambulatoriul de specialitate sunt funcționale specializările: O.R.L, neurologie, pediatrie, medicină internă, obstetrică – ginecologie; există o cameră de primiri urgențe, un

laborator de analize medicale și imagistică, o sală de recuperare - kinetoterapie, o farmacie cu circuit inchis.

În ceea ce privește unitățile sanitare de la nivelul Orașului Cisnădie, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică (INS), în 2019, situația este următoarea:

Categorie de unitate	Formă de proprietate	Număr
Spital	Publică	1
Cabinete medicale de familie	Publică	11
	Privată	1
Cabinete medicale de specialitate	Privată	9
Farmacii	Publică	1
	Privată	5
Cabinete medicale școlare	Publică	1
Cabinete stomatologice	Privată	19
Laboratoare medicale	Publică	3
Laboratoare de tehnica dentara	Privată	1

Sursa: INS

CAPITOLUL XIII. INVESTIȚII REALIZATE ÎN PERIOADA 2014-2020

1. Modernizarea centrului orașului - Piața Revoluției Cisnădie
2. Modernizare Parc Măgura Cisnădie
3. Crearea Complexului Sportiv Măgura Cisnădie

   3.1 Complexul Sportiv Măgura Cisnădie - Extinderea Sălii Polivalente cu 1400 locuri, C.S. Măgura Cisnădie – echipă de Handbal Feminin din Liga Națională (locul 3 în 2018)
   3.2 Complexul Sportiv Măgura Cisnădie - Ștrand cu bazin semi-olimpic si două bazine de înot pentru copii
   3.3 Complexul Sportiv Măgura Cisnădie - Terenuri de tenis, Panoul de cățărare - escaladă și patinoarul acoperit
4. Crearea sensului giratoriu cu fântână arteziană
5. Amenajare spațiu relaxare - Piațeta de la Fieru'
6. Terenuri acordate tinerilor pentru construirea de locuințe (Cartierul Tineretului)
7. Construirea Bisericii "Adormirea Maicii Domnului" din Cimitirul Ortodox, finanțată din bugetul local:
   • s-au pavat aleile
   • s-a introdus iluminat
   • s-a realizat pictura
   • s-au montat vitralii și mozaic pe fațadă
   • confecționare două porți și gard din lemn

8. Biserica "Sfântul Nicolae":
   • s-au pavat aleile
   • s-a renovat fațada
   • s-au realizat picturi
   • s-a introdus încălzire în pardoseală
   • s-au montat vitralii și mozaic

9. Biserica “Sfânta Treime”:
   • s-au pavat aleile
   • s-a renovat fatada
   • s-au realizat picturi
   • s-a introdus incalzire in pardoseala
   • s-au montat vitralii si mozaic
10. Biserica “Sf. 40 de Mucenici” Cisnădioara:
   • pictura în biserică
11. Reabilitare Casa de Cultură a orașului Cisnădie - proiect cofinanțat prin Programul prioritar național “Reabilitare, modernizare și dotare așezăminte culturale”, prin CNI
12. Amenajarea pistei de biciclete Cisnădie-Cisnădioara
13. Amenajare Grădina Mare
14. Amenajare Strada Târgului
15. Locuri de joacă:
   • Strada Șelimbărului
   • Parcul Măgura
   • Cartierul Arhitecților
16. Modernizare grădinița cu program normal nr. 1- Liceul Tehnologic Cisnădie
17. Scoala Gimnazială nr. 2:
   • s-au zugrăvit fațadele, interior și exterior
   • s-a montat un sistem de iluminare nocturnă
18. Modernizarea iluminatului public stradal din Cisnădie și Cisnădioara:
   • achiziționarea unui sistem de telegestiune care permite urmărirea în timp real a defecțiunilor;
   • montarea unor stâlpi noi de iluminat în Cartierul Arhitecților
19. Construirea unui centru de relaxare tip SPA: include un bazin semi-olimpic, cu o lățime de 15 metri și o lungime de 25 de metri și sală de fitness
20. Amenajarea unei piste de biciclete Cisnădie-Sibiu
21. Containere subterane - înlocuirea amplasamentelor existente și amenajarea unui sistem subteran de colectare a gunoaielor.

PARTEA II. ANALIZA ECONOMICĂ

CAPITOLUL XIV. ANALIZA ECONOMIEI ORAȘULUI CISNĂDIE

Analiza economiei orașului Cisnădie are ca scop evidențierea principalelor probleme și oportunități de dezvoltare ale orașului. În acest sens este analizată evoluția și structura a diverși indicatori economici. Pentru început este prezentată evoluția celor mai importante companii la nivel local, din perspectiva numărului de angajați și a cifrei de afaceri. Analiza sectorială a economiei se realizează prin intermediul cifrei de afaceri, numărului de angajați și a numărului de întreprinderi (pe domenii și sectoare ale economiei). Sectorul IMM este analizat cu tot ajutorul intermediul cifrei de afaceri, numărului de angajați și a numărului de întreprinderi. De asemenea, prezentăm și analiza evoluției bugetului local. Acestă secțiune include și o analiză a evoluției turismului, atât de la nivelul orașului, cât și a comunităților rurale din zonă. Nu în ultimul rând, performanța economică a orașului Cisnădie este comparată cu performanța principalilor competitori, iar ulterior prezentăm sectoarele și domeniile în cazul cărora orașul are avantaj competitiv.

Principalele companii locale

Acestă secțiune prezintă evoluția numărului de angajați și a cifrei de afaceri a celor mai importante 10 firme din oraș. Acestea oferind o imagine de ansamblu asupra performanței economice generale de la nivelul orașului.

Cele mai importante firme de la nivelul orașului, precum și obiectul lor de activitate, sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabel 1: Top 10 firme. Evoluția numărului de angajați.

Firmă	Obiect de activitate	Număr de angajați 2008	Număr de angajați 2018	Creștere 2018 -2008	Pondere din numărul total de salariați (sector privat) 2018
SOMAREST SRL	1520 – Fabricarea îmbrăcămintei	598	905	51.3%	20.39%
SWOBODA SIBIU SRL	2932- Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	229	560	144.5%	12.62%

TRANS EURO TEXTILE SRL	1439- Fabricarea prin tricotare sau croșetare a altor articole de îmbrăcăminte	518	354	-31.7%	7.97%
RAGUSE MEDIZINISCHE PRODUKTE ROMÂNIA SRL	2660- Fabricarea de echipamente pentru radiologie, electrodiagnostic și electroterapie	208	280	34.6%	6.31%
ROMTAP.PROD.COM. SRL	1393 – Fabricarea de covoare și mochete	93	162	74.2%	3.65%
MEGA CON GRUP SRL	4120 – Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	19	100	426.3%	2.25%
ASSAULT PROTECT SRL	8010 – Activități de protecție și gardă	-	98	1.0%	2.21%
CARGO TRANS SRL	4941 – Transporturi rutiere de mărfuri	4	96	2300.0%	2.16%
SR2C INDUSTRIE SRL	2591 – Fabricarea de recipienți, containere și alte produse similare din oțel	80	78	-2.5%	1.76%
BIOTECHNIK SRL	3250 – Fabricarea de dispozitive, aparate și instrumente medicale și stomatologice	38	74	94.7%	1.67%

Sursă: calcule proprii pe baza datelor furnizate de ONRC

Rezultatele relevă faptul că orașul Cisnădie este puternic specializat în Industria prelucrătoare. Astfel, dintre cele 10 fime, 7 își desfășoară activitatea în sectorul *Industriei prelucrătoare*. Acestea însumau un procent de 54.37% din numărul total de salariați din sectorul privat în anul 2018. De asemenea, se observă diferențe considerabile între aceste firme. Cea mai mare firmă, SOMAREST SRL, angajează un procent de 20.39% din totalul anagajaților din sectorul privat, în timp ce celelealte firme aganjează un procent seminificativ mai redus.

Celelalte firme din top își desfășoară activitatea în sectorele *Contrutii; Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii support şi Transport şl depozitare.* Totuși, ele însumează un procent considerabil mai redus din totalul numărului de salariați, respectiv 6.62%.

În ceea ce privește evoluția acestor firme, se remarcă faptul că majoritatea au înregistrat creșteri în termini de număr de angajați în anul 2018, comparativ cu anul 2008. Cele mai mari creșteri procentuale au for înregistrate de firme în sectoarele *Transport şl depozitare* și *Contrutii.* Singurele firme care au înregistrat scăderi sunt cele din sectorul *Industrie prelucrătoare*.

Tabel 2: Top 10 firme. Evoluția cifrei de afaceri.

Firmă	Obiect de activitate	Cifră de afaceri 2008	Cifră de afaceri 2018	Pondere din totalul cifrei de afaceri (sector privat) 2018
SWOBODA SIBIU SRL	2932- Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	32020195	280288153	30.58%
SOMAREST SRL	1520 – Fabricarea încălțămintei	39996709	118495230	12.93%
CARGO TRANS SRL	4941 – Transporturi rutiere de mărfuri	904912	34484381	3.76%
TRANS EURO TEXTILE SRL	1439- Fabricarea prin tricotare sau croșetare a altor articole de îmbrăcăminte	24822545	21443501	2.34%
MEGA CON GRUP SRL	4120 – Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	121278	15757752	1.72%
RAGUSE MEDIZINISCHE PRODUKTE ROMÂNIA SRL	2660- Fabricarea de echipamente pentru radiologie, electrodiagnostic și electroterapie	5672793	15424244	1.68%
BIOTECHNIK SRL	3250 – Fabricarea de dispozitive, aparate și instrumente medicale și stomatologice	3970595	13418111	1.46%
SR2C INDUSTRIE SRL	2591 – Fabricarea de recipienți, containere și alte produse similare din oțel	12642196	12372081	1.35%
ROMTAP.PROD.COM.SRL	1393 – Fabricarea de covoare și mochete	2277783	8519092	0.93%
ASSAULT PROTECT SRL	8010 – Activități de protecție și gardă	-	3509032	0.38%

Sursă: calcule proprii pe baza datelor furnizate de ONRC

În ceea ce privește topul firmelor locale din perspectiva cifrei de afaceri, se remarcă faptul că acesta nu este identic cu cel al numărului de angajați. Cu toate că firma SWOBODA SIBIU SRL reprezintă numai 20.39% din totalul angajaților din sectoral privat, ea însumează 30.58% din totalul cifrei de afaceri. Specializarea orașului în sectorul *Industriei prelucrătoare* este evidentă, acesta reprezintând aproximativ 51% din totalul cifrei de afaceri înregistrate la nivel local de către sectorul privat. Firmele din celelalte sectoare, respectiv *Contruții; Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii support şi Transport şl depozitare* reprezintă un procent de 5.86% din totalul cifrei de afaceri.

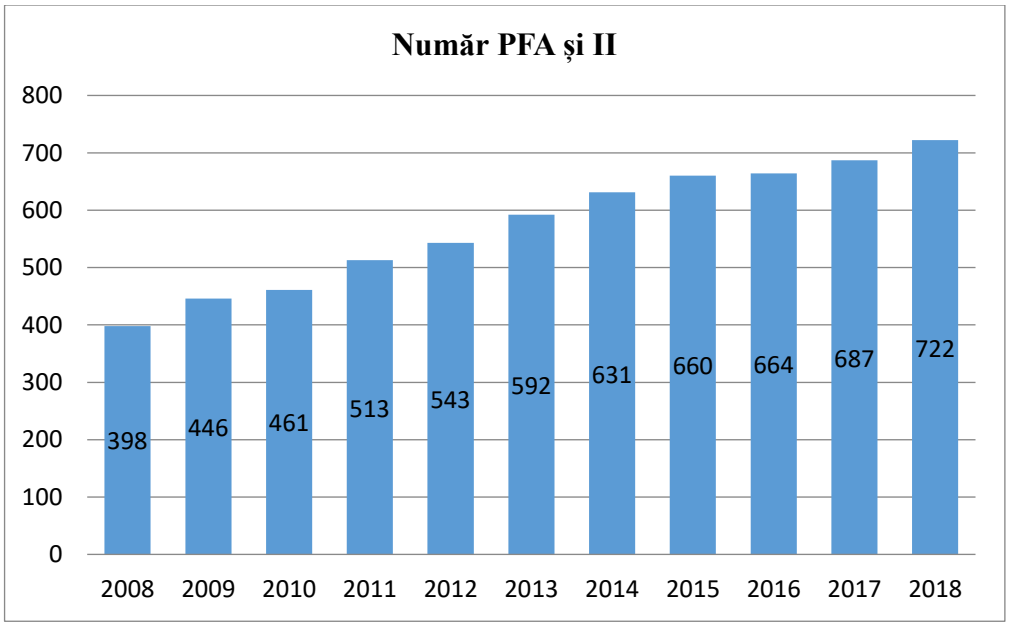
Analiza sectorială a economiei locale

Relevanța analizei sectoriale a economiei locale constă în faptul că permite identificarea sectoarelor și domeniilor care au înregistrat creșteri sau scăderi din perspectiva numărului de întreprinderi, a numărului de angajați și a cifrei de afaceri.

Această analiză trebuie să fie privită luând în considerare limitele impuse de datele disponibile. Datele utilizate au fost furnizate de către Oficiul Național al Registrul Comerțului. Principala limitare a acestora este faptul că includ numai societăți comerciale, iar prin urmare persoanele fizice autorizate (PFA) și întreprinderile individuale (II) nu sunt cuprinse. Nu în ultimul rând, aceste date includ numai sociatățile comerciale care au sediul social în orașul Cisnădie, nu și pe cele care au numai punctul de lucru aici. Prin urmare, o parte semnificativă a economiei locale nu este inclusă în această analiză. Totuși, în ciuda limitelor impuse de datele disponibile, evoluția societăților comerciale din perspectiva indicatorilor menționați (numărului de întreprinderi, a numărului de angajați și a cifrei de afaceri) reflectă performanța economiei locale.

S-a încercat compensarea acestei limite prin obținerea de date cu privire la PFA și II de la Agenția Națională de Administrare Fiscală. Deși sunt disponibile numai date cu privire la numărul acestor entități, dar nu cu privire la numărul de salariați sau cifra de afaceri, acestea reflectă totuși importanța acestora pentru economia locală. Numărul PFA și II a crescut în mod constant perioada 2008-2018. Astfel, în anul 2018 erau cu 81.4% mai multe PFA și II comparativ cu anul 2008.

Figura 1: Evoluția numărului de persoane fizice autorizate și întreprinderi individuale

Sursa: date furmizate de ANAF

Structura şi evoluţia principalilor indicatori economici pe sectoare şi domenii

Analiza evoluției numărului de angajați ai întreprinderilor active în perioada 2008-2018 pe sectoare economice (Tabel 3) relevă o tendință generală de creștere. Astfel, la nivel general s-a înregistrat o creștere de 11.25% a numărului de angajați. Cea mai mare creștere procentuală de 500%, în raport cu anul 2008, a fost înregistrată de următoarele sectorul Activităţi de spectacole, culturale şi recreative, sector intens promovat de către Comisia Europeană (2012) cu scopul creării de locuri de muncă și generării de creștere economică. Trebuie totuși menționat că în cifre absolute creșterea pare modestă, de la 1 angajat în anul 2008, la 6 angajați în anul 2018.

Celelalte sectoare care au înregistrat creșteri seminifictive (în ordinea creșterii înregistrate) sunt: *Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport; Sănătate şi asistenţă socială; Tranzacţii imobiliare; Transport şi depozitare; Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice; Construcţii; Alte activităţi de servicii; Hoteluri şi restaurante.* De asemenea, aceste sectoare au crescut și ca pondere în economia locală. Creșteri mai mici au fost înregistrate și în cazul *Industriei prelucrătoare* și a *Agriculturii, silviculturii şi pescuitului*. Se remarcă faptul că deși a înregistrat creșteri, *Industria prelucrătoare* a scăzut ca și pondere în economia locală, de la 69.77% în anul 2008, la 64.77% în anul 2018. Toate acestea evidențiază faptul că la nivelul orașului Cisnădie există un trend de diversificare a economiei locale, importanța sectorului secundar aflându-se în scădere, în timp ce sectorul terțiar este în creștere.

Scăderi au fost înregistrate în cazul următoarelor sectoare (în ordinea scăderii înregistrate): *Intermedieri financiare şi asigurări; Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare; Învăţământ; Informaţii şi comunicaţii; Comerţ cu ridicata şi cu amănuntui; repararea autovehiculelor şi motocicletelo*r.

Tabel 3: Structura şi evoluţia numărului şi a ponderii angajaţilor întreprinderilor în perioada 2008 – 2018

Sectoare economice	2008	2008%	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018%	Creştere 2018-2008
Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	33	0.83%	17	16	16	17	18	11	24	21	17	182	4.10%	**451.52%**
Activităţi de spectacole, culturale şi recreative	1	0.03%	0	0	1	1	1	14	4	2	3	6	0.14%	**500%**
Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	49	1.23%	59	50	47	50	56	53	53	81	88	88	1.98%	**79.59%**
Agricultură, silvicultură şi pescuit	75	1.88%	84	97	120	125	115	268	127	118	80	77	1.73%	**2.67%**
Alte activităţi de servicii	22	0.55%	10	7	10	8	13	15	7	10	7	29	0.65%	**31.82%**
Comerţ cu ridicata şi cu amănuntui; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	365	9.15%	354	336	339	359	378	336	350	393	420	335	7.55%	**-8.22%**
Construcţii	338	8.47%	210	145	220	222	291	284	263	306	373	447	10.07%	**32.25%**
Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	83	2.08%	47	40	25	18	21	19	20	17	4	15	0.34%	**-81.93%**
Hoteluri şi restaurante	67	1.68%	201	298	346	52	48	54	53	59	47	73	1.64%	**8.96%**
Industria extractivă	0	0.00%	0		0	0	1	1	1	0	0	0	0.00%	**0.00%**
Industria prelucrătoare	2784	69.77%	2638	2360	2507	2673	2660	2629	2966	2860	2923	2875	64.77%	**3.27%**
Informaţii şi comunicaţii	61	1.53%	54	53	56	63	55	52	22	43	33	41	0.92%	**-32.79%**
Intermedieri financiare şi asigurări	11	0.28%	8	9	8	8	8	6	6	5	2	0	0.00%	**-100%**
Învăţământ	11	0.28%	9	7	6	5	7	5	3	2	4	7	0.16%	**-36.36**
Producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat	0	0.00%	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0.00%	**0.00%**

Sănătate şi asistenţă socială	3	0.08%	5	3	4	3	3	3	10	14	13	13	0.29%	**333.33%**
Transport şl depozitare	67	1.68%	45	49	50	52	88	108	133	158	182	179	4.03%	**167.16%**
Tranzacţii imobiliare	20	0.50%	23	19	18	18	10	38	49	55	74	72	1.62%	**260%**
Total	**3990**	**100%**	**3764**	**3489**	**3773**	**3674**	**3773**	**3897**	**4092**	**4144**	**4270**	**4439**	**100%**	**11.25%**

Sursa: calcule proprii pe baza datelor ONRC

În general, evoluția cifrei de afaceri în perioada 2008-2018 (Tabel 4) reflectă trendul înregistrat în cazul evoluției numărului de angajați. Totuși, creșterea procentuală este considerabil mai mare. Totalul cifrei de afaceri a înregistrat o creștere de 93.23% în anul 2018 comparativ cu anul 2008. Trebuie menționat faptul că această creștere este calculată în termeni reali, cifra de afaceri fiind actualizată cu inflația, anul de referință fiind 2008.

Cu toate că majoritatea sectoarelor economice au înregistrat creșteri ale cifrei de afaceri, cele mai mari creșteri (>100%) au fost în cazul următoarelor sectoare (în ordinea creșterii înregistrate): *Activităţi de spectacole, culturale şi recreative; Sănătate şi asistenţă socială; Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice; Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii support; Tranzacţii imobiliare; Informaţii şi comunicaţii; Transport şi depozitare; Agricultură, silvicultură şi pescuit; Construcţii.* Toate aceste sectoare au înregistrat creșteri și în ceea ce privește numărul de angajați. Sectorul de *Informaţii şi comunicaţii*, este singurul care a înregistra o creștere semnificativă a cifrei de afaceri (154.23%), cu toate că a întregistrat o scădere a numărului de nagajați (-32.79%). La polul opus, singurul sector care a suferit o scădere a cifrei de afaceri în anul 2018 este cel de *Intermedieri financiare şi asigurări,* scădere care nu este surpinzătoare, având în vedere scăderea numărului de angajați suferită de acest sector.

Se remarcă faptul că *Industria prelucătoare*, cel mai important sector la nivel local, a înregistrat o creștere substantială a cifrei de afaceri (91.99%), însă a scăzut ca și pondere în economia locală, de la 59.36% in 2008, la 58.98% în 2018. Aceste date confirmă existent unui trend de diversificare a economiei locale.

Precum în cazul numărului de angajați și a ciferi de afaceri, la nivel general numărul de firme de la nivel local a crescut (Tabel 5). Această creștere reprezintă 21.79% comparativ cu anul 2008. Sectoarele cu cele mai mari creșteri (>100%) sunt: *Activităţi de spectacole, culturale şi recreative; Sănătate şi asistenţă socială; Informaţii şi comunicaţii*. Celelalte sectoare au experimentat de asemenea, o creștere a numărului de întreprinderi, însă mai scăzută (<100%). Singurele sectoare în cazul cărora se observă o scădere a numărului de firme sunt cele de *Construcţii* și de *Comerţ cu ridicata şi cu amănuntui; repararea autovehiculelor şi motocicletelor.*

Tabel 4: Structura şi evoluția cifrei de afaceri pe sectoare în perioada 2008 – 2018

Sectoare economice	2008	2008 %	2009	2010	2011	2013	2015	2017	2018	2018 %	Creștere 2018-2008
Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	2245680	0.63	957050.9	655047.3	579182.3	904597.9	849441.9	2412419	11202106	1.63	**398.83%**
Activităţi de spectacole, culturale şi recreative	15884	0.00	8097.358	5279.414	381835.4	225858.3	1072089	211267.6	1112981	0.16	**6906.93%**
Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	2030829	0.57	4389278	3090062	3999748	4510347	5202899	10662434	10719298	1.56	**427.83%**
Agricultură, silvicultură şi pescuit	5662232	1.59	6247285	8994157	11101969	13691086	14822182	10515832	11765667	1.71	**107.79%**
Alte activităţi de servicii	352198	0.10	284330.9	45805.21	145127.4	292355.9	200447.9	548812.3	665416.7	0.10	**88.93%**
Comerţ cu ridicata şi cu amănuntui; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	62751385	17.67	90427410	86920883	67883200	71992281	72556862	79907225	88918251	12.96	**41.70%**
Construcţii	31479456	8.86	17157755	15010492	17870524	22761206	46787845	41781755	63170961	9.21	**100.67%**
Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	4417123	1.24	3617971	2984253	2235206	1450561	1353570	858263.9	6695686	0.98	**51.58%**
Hoteluri şi restaurante	3876229	1.09	12843055	15385337	22302456	2040855	2762073	4040343	6729131	0.98	**73.60%**
Industria extractivă	0	0.00	0	0	0	37362.97	51158.45	0	0	0.00	**0%**
Industria prelucrătoare	2.11E+08	59.36	2.28E+08	2.53E+08	2.75E+08	2.98E+08	3.31E+08	4.01E+08	4.05E+08	58.98	**91.99%**
Informaţii şi comunicaţii	4232117	1.19	4711492	4664264	5095814	4878323	1991631	9482011	10759340	1.57	**154.23%**
Intermedieri financiare şi asigurări	503848	0.14	278497	291165.9	262621.9	249586.1	171965.9	71959.42	78456.01	0.01	**-84.43%**
învăţământ	181012	0.05	169665.7	232840.6	143083.5	80614.1	102821.9	197117.7	328824.4	0.05	**81.66%**

Producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat	0	0.00	0	0	0	0	624996.5	0	0	0.00	**0%**
Sănătate şi asistenţă socială	97194	0.03	135314	130862.3	124060.8	137725	290485.4	824373.2	975117.2	0.14	**903.27%**
Transport şi depozitare	20677544	5.82	5931565	6839482	8444426	20311958	37745319	47811738	51583569	7.52	**149.47%**
Tranzacţii imobiliare	5820501	1.64	4497546	4436358	3988722	4540155	8125778	12110899	16804374	2.45	**188.71%**
Total	**3.55E+08**	**100.00**	**3.8E+08**	**4.03E+08**	**4.2E+08**	**4.46E+08**	**5.26E+08**	**6.22E+08**	**6.86E+08**	**100.00**	**93.23%**

Sursa: calcule proprii pe baza datelor ONRC

Tabel 5: Structura şi evoluţia numărului de firme pe sectoare de activitate în perioada 2008 – 2018

Sectoare economice	2008	2008 %	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018 %	Creștere 2018-2008
Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	13	2.42	12	12	13	14	16	17	16	17	21	24	3.67	**84.62%**
Activităţi de spectacole, culturale şi recreative	3	0.56	3	3	4	4	5	8	8	8	8	11	1.68	**266.67%**
Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	37	6.89	40	41	46	44	45	47	42	50	59	67	10.24	**81.08%**
Agricultură, silvicultură şi pescuit	16	2.98	17	18	18	20	17	14	14	15	16	16	2.45	**0.00%**
Alte activităţi de servicii	11	2.05	8	7	9	9	8	10	7	8	11	13	1.99	**18.18%**
Comerţ cu ridicata şi cu amănuntui; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	158	29.42	159	160	161	154	154	139	141	143	150	156	23.85	**-1.27%**
Construcţii	102	18.99	95	95	86	78	80	75	71	72	91	90	13.76	**-11.76%**
Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	3	0.56	3	3	2	2	3	2	1	2	3	4	0.61	**33.33%**
Hoteluri şi restaurante	36	6.70	36	36	33	37	29	31	29	29	30	41	6.27	**13.89%**
Industria extractivă	0	0.00	0	0	0	1	1	1	1	1	1	2	0.31	**0%**
Industria prelucrătoare	79	14.71	72	69	75	71	65	69	74	77	82	87	13.30	**10.13%**
Informaţii şi comunicaţii	13	2.42	17	18	23	21	18	20	22	25	29	30	4.59	**130.77%**
Intermedieri financiare şi asigurări	4	0.74	7	4	5	7	6	5	5	4	5	9	1.38	**125%**
Învăţământ	4	0.74	3	3	4	5	4	5	7	5	6	6	0.92	**50%**
Producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat	0	0.00	0	0	0	2	3	2	1	0	0	0	0.00	**0%**

Sănătate şi asistenţă socială	4	0.74	4	4	5	5	5	6	8	8	10	14	2.14	**250%**
Transport şl depozitare	31	5.77	32	33	31	26	31	39	38	38	51	52	7.95	**67.74%**
Tranzacţii imobiliare	23	4.28	23	15	15	19	26	24	24	27	32	32	4.89	**39.13%**
Total	**537**	**100**	**531**	**521**	**530**	**519**	**516**	**514**	**509**	**529**	**605**	**654**	**100.00**	**21.79%**

Sursa: calcule proprii pe baza datelor ONRC

Evoluția numărului de angajați și a cifrei de afaceri a fost realizată și pe domeniile de activitate economică. Tabelul de mai jos prezintă datele privind numărul de angajați și cifra de afaceri pentru anii 2008 și 2018, precum și creșterea/scăderea procentuală înregistrată în această perioadă. Din acest punct de vedere, există 4 situații în care se pot afla domeniile economice:

1. Creștere generală – situație în care domeniul a întregistrat o creștere atât a numărului de angajați, cât și a cifrei de afaceri
2. Scădere generală – situație în care domeniul a înregistrat o scădere atât a numărului de angajați, cît și a cifrei de afaceri
3. Creștere a productivității – situație în care domeniul a înregistrat o scădere sau stagnare a numărului de angajați și o creștere a cifrei de afaceri
4. Scădere a productivității – situație în care domeniul a înregistrat o creștere a numărului de angajați și o scădere a cifrei de afaceri.

Tabel 6. Structura și evoluția cifrei de afaceri și a numărului de angajați pe domenii de activitate, în 2008 și 2018

Domenii	Angajați 2008	Cifră de afaceri 2008	Angajați 2018	Cifră de afaceri 2018	Angajați creștere 2018-2008	Cifră de afaceri - creștere 2018-2008
01 - Agricultură, vânătoare şi servicii anexe	34	2805462	35	3187361	**2.94**	**13.61%**
02 - Silvicultură şi exploatare forestieră	40	2856770	42	8578306	**5.00%**	**200.28%**
03 - Pescuitul şi acvacultura	1	0	0	0	**-100%**	**0.00%**
08 - Alte activităţi extractive	0	0	0	0	**0.00%**	**0.00%**
10 - Industria alimentară	183	21433147	113	13331385	**-38.25%**	**-37.80%**
11 - Fabricarea băuturilor	66	11749167	62	9966906	**-6.06%**	**-15.17%**
13 - Fabricarea produselor textile	827	38486577	197	8216307	**-76.18%**	**-78.65%**
14 - Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	22	1390942	359	16264487	**1531.82 %**	**1069.31%**
15 - Tăbăcirea şi finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj şi marochinărie, harnaşamentelor şi încălţămintei; prepararea şi vopsirea blănurilor	603	40075645	905	88760787	**50.08%**	**121.48%**
16 - Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn şi plută, cu excepţia mobilei; fabricarea articolelor din paie şi din alte materiale vegetale împletite	39	3513791	21	3643650	**-46.15%**	**3.70%**
17 - Fabricarea hârtiei şi a produselor din hârtie	0	0	0	0	**0.00%**	**0.00%**
18 - Tipărire şi reproducerea pe suporţi a înregistrărilor	0	0	2	375338	**100.00%**	**100.00%**
20 - Fabricarea substanţelor şi a	0	0	0	1852	**0.00%**	**100%**

produselor chimice						
22 - Fabricarea produselor din cauciuc şi mase plastice	54	5436629	79	9190391	**46.30%**	**69.05%**
23 - Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	38	4260909	19	872566	**-50.00%**	**-79.52%**
25 - Industria construcţiilor metalice şi a produselor din metal, exclusiv maşini, utilaje şi instalaţii	104	13845726	131	13836195	**25.96%**	**-0.07%**
26 - Fabricarea calculatoarelor şi a produselor electronice şi optice	373	12741325	280	11549415	**-24.93%**	**-9.35%**
27 - Fabricarea echipamentelor electrice	32	6445916	22	4823316	**-31.25%**	**-25.17%**
28 - Fabricarea de maşini, utilaje şi echipamente n.c.a.	25	3127944	0	0	**-100%**	**-100.00%**
29 - Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor şi semiremorcilor	257	35317485	575	210723163	**123.74%**	**496.65%**
31 - Fabricarea de mobilă	91	8928781	31	2377485	**-65.93%**	**-73.37%**
32 - Alte activităţi industriale n.c.a.	39	3981405	75	10125301	**92.31%**	**154.31%**
33 - Repararea, întreţinerea şi instalarea maşinilor şi echipamentelor	31	56962	4	644291	**-87.10%**	**1031.09%**
36 - Captarea, tratarea şi distribuţia apei	75	3463164	8	5023501	**-89.33%**	**45.06%**
37 - Colectarea şi epurarea apelor uzate	7	710223	7	1636243	**0.00%**	**130.38%**
38 - Colectarea, tratarea şi eliminarea deşeurilor; activităţi de recuperare a materialelor reciclabile	1	243736	0	35942	**-100%**	**-85.25%**
41 - Construcţii de clădiri	141	13288362	319	48470203	**126.24%**	**264.76%**
42 - Lucrări de geniu civil	1	333	8	579767	**700.00%**	**174004.24 %**

43 - Lucrări speciale de construcţii	196	18190761	120	14120991	**-38.78%**	**-22.37%**
45 - Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul, întreţinerea şi repararea autovehiculelor şi a motocicletelor	26	2047353	44	7818994	**69.23%**	**281.91%**
46 - Comerţ cu ridicata cu excepţia comerţului cu autovehicule şi motociclete	127	32420059	168	61182027	**32.28%**	**88.72%**
47 - Comerţ cu amănuntul, cu excepţia autovehiculelor şi motocicletelor	212	28283973	123	19917230	**-41.98%**	**-29.58%**
49 - Transporturi terestre şi transporturi prin conducte	46	6236609	169	46062152	**267.39%**	**638.58%**
50 - Transporturi pe apă	20	14439126	0	0	**-100%**	**-100.00%**
52 - Depozitare şi activităţi auxiliare pentru transporturi	1	1809	9	5369707	**800.00%**	**296732.90 %**
53 - Activităţi de poştă şi de curier	0	0	1	151709	**100.00%**	**100.00%**
55 - Hoteluri şi alte facilităţi de cazare	25	945153	11	922550	**-56.00%**	**-2.39%**
56 - Restaurante şi alte activităţi de servicii de alimentaţie	42	2931076	62	5806581	**47.62%**	**98.10%**
58 - Activităţi de editare	1	14190	1	156916	**0.00%**	**1005.82%**
59 - Activităţi de producţie cinematografică, video şi de programe de televiziune; înregistrări audio şi activităţi de editare muzicală	1	1512	0	0	**-100%**	**-100%**
61 - Telecomunicaţii	50	3461165	0	1423	**-100.00**	**-99.96%**
62 - Activităţi de servicii în tehnologia informaţiei	9	755250	39	10314324	**333.33%**	**1265.68%**
63 - Activităţi de servicii informatice	0	0	1	286677	**100.00%**	**100.00%**
64 - Intermedieri financiare, cu	0	0	0	0	**0.00%**	**0.00%**

excepţia activităţilor de asigurări şi ale fondurilor de pensii						
66 - Activităţi auxiliare pentru intermedieri financiare, activităţi de asigurare şi fonduri de pensii	11	503848	0	78456	**-100%**	**-84.43%**
68 - Tranzacţii imobiliare	20	5820501	72	16804374	**260.00%**	**188.71%**
69 - Activităţi juridice şi de contabilitate	11	281153	10	587849	**-9.09%**	**109.09%**
70 - Activităţi ale direcţiilor(centralelor), birourilor administrative centralizate; activităţi de management şi de consultanţă în management	9	675825	19	2909245	**111.11%**	**330.47%**
71 - Activităţi de arhitectură şi inginerie; activităţi de testări şi analiză tehnică	11	412016	36	4393479	**227.27%**	**966.34%**
73 - Publicitate şi activităţi de studiere a pieţei	5	178921	3	258568	**-40.00%**	**44.52%**
74 - Alte activităţi profesionale, stiinţifice şi tehnice	12	411323	16	1515629	**33.33%**	**268.48%**
75 - Activităţi veterinare	1	71591	4	1054526	**300%**	**1372.99%**
77 - Activităţi de închiriere şi leasing	7	1276205	0	41139	**-100%**	**-96.78%**
78 - Activităţi de servicii privind forţa de muncă	1	139285	0	1636	**-100.00%**	**-98.83%**
79 - Activităţi ale agenţiilor turistice şi a tur-operatorilor; alte servicii de rezervare şi asistenţă turistică	1	103461	0	0	**-100%**	**-100.00%**
80 - Activităţi de investigaţii şi protecţie	0	0	107	2993915	**100%**	**100.00%**
81 - Activităţi de peisagistică şi servicii pentru clădiri	0	0	15	244201	**100.00%**	**100.00%**
82 - Activităţi de secretariat, servicii suport şi alte activităţi de	24	726729	60	7921215	**150.00%**	**989.98%**

servicii prestate în principal întreprinderilor						
85 - Învăţământ	11	181012	7	328824	**-36.36%**	**81.66%**
86 - Activităţi referitoare la sănătatea umană	3	97194	13	975117	**333.33%**	**903.27%**
90 - Activităţi de creaţie şi interpretare artistică	0	0	0	73428	**0.00%**	**100.00%**
92 - Activități de jocuri de noroc și pariuri	0	0	1	473592	**100.00%**	**100.00%**
93 - Activităţi spotive, recreative şi distractive	1	15884	5	565961	**400.00%**	**3463.09%**
95 - Reparaţii de calculatoare, de articole personale şi de uz gospodăresc	0	0	1	177458	**100.00%**	**100.00%**
96 - Alte activităţi de servicii	22	352198	28	487959	**27.27%**	**38.55%**
Total	3990	355135583	4439	686212012	**11.25%**	**93.235**

Tabelul 7 prezintă clasificarea domeniilor economice în funcție de aceste 4 situații. Trebuie menționat că sunt prezentate numai firmele care au înregistrat cele mai semnficative creșteri sau scăderi.

Dintre domeniile economice care au înregistrat o creștere generală, cele mai multe fac parte din sectorul terțiar, respectiv cel al serviciilor. Din sectorul *Industriei prelucrătoare*, *Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte* este singurul domeniu în cazul căruia s-a remarcat o creștere generală substanțială. Totuși, în acest caz creșterea numărului de angajați (1531.82%) nu implică o creștere proporțională cifrei de afaceri (1069.31%). În cazul celorlalte domenii, cu excepția tranzacțiilor imobiliare, creșterea procentuală a cifrei de afaceri este subtanțial mai mare comparativ cu cea a numărului de angajați. Astfel, creșterea procentuală a numărului de angajați variază între 800% și 150%, în timp ce creșterea ciferi de afaceri variază între 296732.90% și 903.27%. Cu alte cuvinte, această creștere generală implică și o creștere a productivității.

Dintre domeniile care aveau o pondere însemnată în economia locală în anul 2008 (peste 50 șde angajați) și au suferit o scădere generală, jumătate fac parte din sectorul *Industriei Prelucrătoare*. Trebuie menționat că acestă scădere generală variază. Domeniile *Fabricarea produselor textile; Fabricarea altor produse din minerale nemetalice* și *Telecomunicații* au înregistrat cele mai mari

pierderi, de peste 50%, atât în termeni de număr de angajați, cât și în termeni de cifră de afaceri, în cazul celorlalte domenii scăderile fiind mai reduse.

În ceea ce privește productivitatea, se remarcă faptul că, în cea mai mare parte, domeniile au înregistrat o creștere a productivității. Astfel, 9 domenii se află în acestă situație, în timp ce în cazul unui singur domeniu, respectiv cel de *Industria construcţiilor metalice şi a produselor din metal, exclusiv maşini, utilaje şi instalaţii* se remarcă o scădere a productivități, care a avut o creștere de 25.96% a numărului de angajați și o scădere de -0.07% a cifrei de afaceri.

Tabel 7. Clasificarea domeniilor de activitate în funcție de evoluția numărului de angajați și cifrei de afaceri

Creștere generală	**Scădere generală**
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte Depozitare şi activităţi auxiliare pentru transporturi Lucrări de geniu civil Activităţi spotive, recreative şi distractive Activităţi de servicii în tehnologia informaţiei Activităţi referitoare la sănătatea umană Activităţi veterinare Transporturi terestre şi transporturi prin conducte Tranzacţii imobiliare Activităţi de arhitectură şi inginerie; activităţi de testări şi analiză tehnică Activităţi de secretariat, servicii suport şi alte activităţi de servicii prestate în principal întreprinderilor	Telecomunicaţii Fabricarea produselor textile Fabricarea de mobilă Comerţ cu amănuntul, cu excepţia autovehiculelor şi motocicletelor Lucrări speciale de construcţii Industria alimentară Fabricarea calculatoarelor şi a produselor electronice şi optice Fabricarea băuturilor
Creștere a productivității	**Scădere a productivității**
Repararea, întreţinerea şi instalarea maşinilor şi echipamentelor Captarea, tratarea şi distribuţia apei Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn şi plută, cu excepţia mobilei; fabricarea	Industria construcţiilor metalice şi a produselor din metal, exclusiv maşini, utilaje şi instalaţii

articolelor din paie şi din alte materiale vegetale împletite Publicitate şi activităţi de studiere a pieţei Învăţământ Activităţi juridice şi de contabilitate Colectarea şi epurarea apelor uzate Activităţi de editare Activităţi de creaţie şi interpretare artistică	

Sursa: identificate pe baza calculelor proprii

Sectorul IMM local: evoluție număr de firme pe categorii, cifră de afaceri și angajați

La nivelul Uniunii Europene întreprinderile mici și mijlocii reprezintă o parte subtanțială a economiei, fiind considerate "coloana vertebrala a economiei" (Comisia Europană, 2019). Astfel, analiza evoluției numărului de firme, a cifrei de afaceri și angajați vine în completarea analizei generale a economiei locale.

Conform legislației în vigoare, întreprinderile pot fi de trei categorii:

- **microîntreprinderi**: 1 pana la 9 salariați, cifra de afaceri anuala neta, respectiv active totale, sub 2 milioane de euro (inclusiv) echivalent in lei;
- **întreprinderi mici**: 10 până 49 de salariați (inclusiv), cifra de afaceri anuală ≤ 10 milioane euro, active totale ≤ 43 milioane de euro (inclusiv) echivalent in lei;
- **întreprinderi mijlocii**: intre 50 și 249 de salariați (inclusiv), cifra de afaceri anuală ≤ 50 milioane de euro, active totale ≤ 43 milioane euro pentru activele totale.

Un indicator care arată dezvoltarea sectorului IMM este numărul IMM-urilor raportat la 1000 de locuitori. În cazul orașului Cisnădie se observă o scădere constantă a acestui indicator în perioada 2008-2014, posibil pe fondul crizei economice, urmată de o creștere constantă în perioada 2015-2018. Totuși, dezvoltarea sectorului IMM este sub nivelul national, care a fost de 29 pe 1000 de locuitori în anul 2018 (Comisia Europană, 2019).

Tabel 8. Evoluția IMM-urilor pe 1000 de locuitori

	2008	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
IMM/1000 locuitori	19.75	18.15	15.16	13.68	12.77	12.78	12.73	13.72	16.28	17.35	17.45

Sursa: calcule proprii pe baza datelor ONRC

Analiza sectorului IMM pe sectoare ale economiei relevă faptul că evoluția numărul IMM-urile a fost diferită, în funcție de dimensiunea acestora (Tabelul 8). Întreprinderile cu 0 angajați au înregistrat o creștere considerabilă, de 62.64%. Creștere mai redusă a fost înregistrată și în cazul întreprinderilor care au între 2-9 angajați și 10-49 angajați, în timp ce celelalte categorii de IMM-uri au întregistrat scăderi. Sectorarele economice ccu cea mai mare creștere a numărului de IMM-uri au fost: *Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport; Activităţi de spectacole, culturale şi recreative; Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice; Informaţii şi comunicaţii; Sănătate şi asistenţă socială; Transport şi depozitare*.

Referior la evoluția IMM-urilor din perspectiva numărului de angajați (Tabel 9) se remarcă o scădere generală în cazul tuturor categoriilor de întreprinderi, cu excepția întreprinderilor de 2-9 angajați, care au înregistrat o creștere redusă, de 1.79%. În cazul acestei categorii de întreprinderi, domeniile economice cu creșterea cea mai ridicată (>50%) au fost: *Informaţii şi comunicaţii; Transport şi depozitare; Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare; Agricultură, silvicultură şi pescuit; Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice; Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport*. În cazul întreprinderilor de 10-49 angajați și 50-249 angajați, creșteri ale numărului de angajați se remarcă numai în cazul domeniilor *Construcţii*; *Hoteluri şi restaurante*; *Comerţ cu ridicata şi cu amănuntui; repararea autovehiculelor şi motocicletelor* și *Agricultură, silvicultură şi pescuit*, în timp ce toate celelalte domenii au înregistrat scăderi.

Cu toate că s-a observant o evaluție în general negativă a numărului de angajați, evaluția cifrei de afaceri este pozitivă (Tabelul 10), în cazul tuturor categoriilor de IMM-uri, cu exceplția celor de 50-249 de angajați. Astfel, creșterea a variat între 296.40%, în cazul întreprinderilor cu 0 angajați, și 9.60%, în cazul întreprinderilor cu 10-49 angajați. În mod evident, acesta sugerează creșterea productivității sectorului IMM. În ceea ce privește evoluția pe sectoarele economiei, sectoarele care au înregistrat cele mai mari creșteri sunt: Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice; Alte activităţi de servicii; Construcţii; Informații și Comunicații; Transport și depozitare; Tranzacții imobiliare.

Tabel 9. Structura numărului de întreprinderi pe categorii şi evoluția acestora în perioada 2008 – 2018

Sectorele economiei	0 angajati			1 angajat			2 - 9 angajati			10 - 49 angajati			50 - 249 angajati		
	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere
Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	1.15%	4.59%	**299.65%**	5.30%	2.08%	**-60.68%**	1.23%	2.87%	**132.76%**	2.70%	2.56%	**-5.13%**	0.00%	20%	**100%**
Activităţi de spectacole, culturale şi recreative	1.15%	2.47%	**115.19%**	0.66%	2.08%	**214.58%**	0.00%	0.57%	**100%**	0.00%	0.00%	**0%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	6.32%	9.19%	**45.33%**	10.60%	14.58%	**37.63%**	6.17%	10.92%	**76.90%**	0.00%	2.56%	**100%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Agricultură, silvicultură şi pescuit	3.45%	2.12%	**-38.52%**	3.31%	2.08%	**-37.08%**	1.85%	2.87%	**55.17%**	5.41%	5.13%	**-5.13%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Alte activităţi de servicii	2.87%	2.83%	**-1.63%**	1.99%	1.39%	**-30.09%**	1.855	1.15%	**-37.93%**	0.00%	2.56%	**100%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Comerţ cu ridicata şi cu amănuntui; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	30.46%	22.26%	**-26.92%**	28.48%	31.94%	**12.18%**	33.33%	22.41%	**-32.76%**	21.62%	20.51%	**-5.13%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Construcţii	16.67%	10.95%	**-34.28%**	17.22%	11.81%	**-31.44%**	25.31%	17.82%	**-29.60%**	13.51%	23.08%	**70.77%**	9.09%	20%	**120%**
Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	0.00%	0.35%	**35.34%**	0.66%	0.00%	**-100%**	0.62%	1.72%	**179.31%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	9.09%	0.00%	**-100%**

Hoteluri şi restaurante	8.05%	6.71%	**-16.56%**	6.62%	7.64%	**15.35%**	6.79%	5.75%	**-15.36%**	2.70%	2.56%	**-5.13%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Industria extractivă	0.00%	0.71%	**70.67%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Industria prelucrătoare	12.07%	10.95%	**-9.24%**	6.62%	6.94%	**4.86%**	12.96%	14.37%	**10.84%**	43.24%	30.77%	**-28.85%**	81.9%	50%	**-38.9%**
Informaţii şi comunicaţii	2.87%	6.01%	**109.05%**	3.31%	3.47%	**4.86%**	0.62%	4.02%	**551.72%**	5.41%	2.56%	**-52.56%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Intermedieri financiare şi asigurări	0.57%	3.18%	**453.36%**	0.66%	0.00%	**-100%**	1.23%	0.00%	**-100%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
învăţământ	0.00%	1.06%	**100%**	0.66%	1.39%	**109.72%**	1.85%	0.57%	**-68.97%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.005	**0.00%**
Sănătate şi asistenţă socială	0.57%	2.47%	**330.39%**	1.99%	2.08%	**4.86%**	0.00%	2.30%	**100%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Transport şl depozitare	6.32%	6.36%	**0.61%**	7.28%	8.33%	**14.39%**	4.32%	11.49%	**166.01%**	5.41%	2.56%	**-52.56%**	0.00%	10%	**100%**
Tranzacţii imobiliare	7.47%	7.77%	**4.05%**	4.64%	4.17%	**-10.12%**	1.85%	1.15%	**-37.93%**	0.00%	5.13%	**100**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Total	100%	100%	**62.64%**	100%	100%	**-4.64%**	100%	100%	**7.41%**	100%	100%	**5.41%**	100%	100%	**-9.09%**

Sursa: calcule proprii pe baza datelor ONRC

Tabel 10. Ponderea angajaților pe categorii de întreprinderi și evoluția acestora în perioada 2008-2018

Sectoarele economiei	0 angajati		1 angajat			2 – 9 angajati			10 – 49 angajati			50 – 249 angajați		
	2008	2018	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere
Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	0%	0%	5.30%	2.08%	**-60.68%**	1.79%	2.72%	**51.83%**	1.755	1.52%	**-13.16%**	0.0050	17.79%	**0.00%**
Activităţi de spectacole, culturale şi recreative	0%	0%	0.66%	2.08%	**214.58%**	0.00%	0.48%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	0%	0%	10.60%	14.58%	**37.63%**	5.37%	8.80%	**63.73%**	0.00%	1.66%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Agricultură, silvicultură şi pescuit	0%	0%	3.31%	2.08%	**-37.08%**	1.63%	3.04%	**86.66%**	7.52%	7.62%	**1.32%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Alte activităţi de servicii	0%	0%	1.99%	1.39%	**-30.09%**	3.09%	0.80%	**-74.15%**	0.00%	3.05%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Comerţ cu ridicata şi cu amănuntui; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	0%	0%	28.48%	31.94%	**12.18%**	28.5%	24.32%	**-14.67%**	18.42%	18.98%	**3.01%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Construcţii	0%	0%	17.22%	11.81%	**-31.44%**	27.04%	18.88%	**-30.17%**	7.89%	22.16%	**180.70%**	6.33%	17.90%	**182.79%**
Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	0%	0%	0.66%	0.00%	**-100%**	1.14%	2.40%	**110.51%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	5.72%	0.00%	**-100%**
Hoteluri şi restaurante	0%	0%	6.62%	7.64%	**15.35%**	7.33%	6.24%	**-14.86%**	1.50%	3.19%	**111.84%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Industria extractivă	0%	0%	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Industria prelucrătoare	0%	0%	6.62%	6.94%	**4.86%**	13.52%	15.36%	**13.63%**	52.88%	30.47%	**-42.38%**	87.95%	53.00%	**-39.73%**
Informaţii şi comunicaţii	0%	0%	3.31%	3.47%	**4.86%**	1.30%	4.16%	**219.28%**	6.02%	1.39%	**-76.97%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Intermedieri financiare şi asigurări	0%	0%	0.66%	0.00%	**-100%**	1.63%	0.00%	**-100%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**

Învățământ	0%	0%	0.66%	1.39%	**109.72%**	1.63%	0.80%	**-50.88%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Sănătate şi asistenţă socială	0%	0%	1.99%	2.08%	**4.86%**	0.00%	1.60%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Transport şl depozitare	0%	0%	7.28%	8.33%	**14.39%**	3.91%	9.76%	**149.69%**	4.01%	1.39%	**-65.46%**	0.00%	11.31%	**0.00%**
Tranzacţii imobiliare	0%	0%	4.64%	4.17%	**-10.12%**	2.12%	0.64%	**-69.77%**	0.00%	8.59%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Total	0%	0%	100%	100%	**-4.64%**	100%	100%	**1.79%**	100%	100%	**-9.52%**	100%	100%	**-35.24%**

Sursa: calcule proprii pe baza datelor ONRC

Tabel 11. Ponderea cifrei de afaceri pe categorii de întreprinderi şi evoluţia acesteia în perioada 2008-2018

Sectoarele economiei	0 angajati			1 angajat			2 - 9 angajatii			10 - 49 angajati			50 - 249 angajati		
	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere	2008	2018	Creștere
Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	0.10%	0.27%	**180.07%**	6.06%	0.95%	**-84.37%**	2.16%	0.99%	**-54.19%**	0.18%	0.13%	**-26.07%**	0.00%	9.88%	**987.7%**
Activităţi de spectacole, culturale şi recreative	0.00%	0.26%	**26.45%**	0.12%	2.29%	**1837.5%**	0.00%	0.35%	**35.07%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	4.78%	4.68%	**-2.06%**	5.60%	7.25%	**29.52%**	1.63%	6.23%	**282.88%**	0.00%	1.05%	**104.57%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Agricultură, silvicultură şi pescuit	4.17%	1.01%	**-75.86%**	1.06%	5.90%	**456.79%**	1.25%	3.39%	**171.31%**	4.69%	6.05%	**29.04%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Alte activităţi de servicii	0.10%	0.23%	**139.78%**	0.06%	0.64%	**921.82%**	0.58%	0.29%	**-50.85%**	0.00%	0.12%	**12.06%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Comerţ cu ridicata şi cu amănuntui; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	24.48%	18.40%	**-24.86%**	58.75%	45.53%	**-22.50%**	39.42%	29.14%	**-26.08%**	31.53%	39.34%	**24.76%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Construcţii	26.57%	37.58%	**41.44%**	5.89%	12.02%	**104.11%**	21.70%	9.26%	**-57.32%**	3.62%	19.78%	**445.79%**	11.01%	19.48%	**76.96%**
Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	0.00%	0.13%	**12.95%**	1.82%	0.00%	**-100%**	1.22%	6.78%	**454.21%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	2.99%	0.00%	**-100%**
Hoteluri şi restaurante	3.41%	1.47%	**-56.93%**	3.37%	2.42%	**-28.10%**	4.73%	4.58%	**-3.17%**	0.46%	1.04%	**125.88%**	0.00%	0.00%	**0.00%**

Industria extractivă	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.005**
Industria prelucrătoare	14.9%	1.37%	**-90.80%**	6.48%	3.40%	**-47.49%**	10.61%	12.03%	**13.42%**	39.87%	20.44%	**-48.73%**	86.00%	44.42%	**-48.35%**
Informaţii şi comunicaţii	0.02%	3.04%	**13966.8%**	1.31%	3.56%	**172.78%**	1.22%	7.87%	**544.18%**	3.48%	1.05%	**-69.88%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Intermedieri financiare şi asigurări	0.12%	0.28%	**130.44%**	0.11%	0.005	**-100%**	0.83%	0.00%	**-100%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
învăţământ	0.00%	0.03%	**2.58%**	0.11%	0.59%	**446.92%**	0.29%	0.15%	**-49.41%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Sănătate şi asistenţă socială	0.24%	0.53%	**116.57%**	0.60%	0.05%	**-91.78%**	0.00%	0.83%	**82.81%**	0.00%	0.00%	**0.00%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Transport şl depozitare	1.03%	7.23%	**600.64%**	6.63%	4.185	**-36.92%**	7.23%	18.065	**149.64%**	16.16%	4.51%	**-72.06%**	0.00%	26.22%	**2621.8%**
Tranzacţii imobiliare	20.08%	23.50%	**17.045**	2.05%	11.215	**447.43%**	7.13%	0.05%	**-99.27%**	0.00%	6.49%	**649.21%**	0.00%	0.00%	**0.00%**
Total	100%	100%	**296.40%**	100%	100%	**125.88%**	100	100	**69.20%**	100%	100%	**9.60%**	100	100%	**-14.97%**

Sursa: calcule proprii pe baza datelor ONRC

Analiza evoluției bugetului local

Venituri

Veniturile totale ale orașului Cisnădie (actualizate cu Indicele prețurilor de consum, an de bază 2008) au fluctuat în perioada 2008-2018. Astfel, veniturile au scăzut în perioada 2008-2011, ulterior au crescut constant în perioada 2014-2017, iar 2018 s-au remarcat din nou scăderi. Acestă fluctuație s-a produs în contextul crizei economice și a schimbărilor legislative, respectiv transferul cheltuielilor cu salariile personalului din învățământ și implicit și a veniturilor de la nivel local, la nivel central, precum și reducerea cotei de impozitare de la 16%, la 10% în 2018.

Se remarcă faptul că cea mai mare pondere din veniturile totale, pe parcursul întregii perioade, o au veniturile proprii, în medie în perioada analizată ele reprezentând 69.92%. De asemenea, se observă o creștere a ponderii veniturilor proprii din veniturile totale în perioada analizată, crescânde de la 60.76% în anul 2008, la 79.25% în anul 2018. Astfel, în anul 2018 orașul Cisnădie avea o capacitate de autofinanțare/autonomie financiară mai ridicată comparativ cu media de la nivelul întregii țări (rural și urban), unde veniturile proprii reprezentau 49.96% din venituri totale, dar și comparativ cu media tuturor orașelor (fără municipii și mediul rural), unde veniturile proprii au reprezentat 57.89% din totalul veniturilor.

Pe lângă veniturilor proprii, sumele defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate au cea mai mare podere din veniturile totale, reprezentând 24.78% în perioada 2008-2019. Totuși, ponderea acestora a scăzut considerabil în perioada 2018-2019.

Sumele defalcate din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale reprezintă în medie 5.73% din veniturile totale în perioada 2008-2019, însă se remarcă faptul că acestea au crescut ca importanță în perioada 2018-2019.

Tabel 12: Structura veniturilor bugetare ale orașului Cisnădie în perioada 2008 - 2019

An	Venituri totale	Venituri Proprii				% Sume defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate	% Sume defalcate din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale	% Subventii	% Alte venituri
		Total	% Cote defalcate din impozitul pe venit - din venituri proprii	% Sume alocate din cotele defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale din venituri proprii	% Venituri proprii - din venituri totale				
2008	21708664	13190743	26.71	18.06	60.76	32.38	3.97	2.79	0.09

2009	21013374	12947058	28.62	19.45	61.61	32.77	4.77	0.71	0.14
2010	19050744	12353238	29.66	19.66	64.84	29.68	4.16	1.10	0.22
2011	17057343	12055034	30.40	16.01	70.67	25.10	4.10	0.13	0.00
2012	17779438	12226129	31.06	16.11	68.77	27.48	3.68	0.07	0.00
2013	19104058	13076842	31.27	15.75	68.45	28.53	2.92	0.10	0.00
2014	21580205	14655378	28.86	13.60	67.91	29.08	2.97	0.05	0.00
2015	23748294	15399646	31.82	9.00	64.85	28.01	6.85	0.22	0.08
2016	26528353	18772338	28.82	13.36	70.76	25.44	3.42	0.23	0.14
2017	29536912	20727739	29.44	13.54	70.18	27.08	2.72	0.02	0.00
2018	21911006	17317403	29.06	3.51	79.04	9.13	11.79	0.05	0.00
2019	28547415	22623268	28.96	0.00	79.25	2.68	17.48	0.18	0.00
Medie perioadă			**29.56%**	**13.17%**	**68.92%**	**24.78%**	**5.73%**	**0.47%**	**0.06%**

Sursa: calcule proprii pe baza datelor DPFBL

Deși evoluția structurii veniturilor bugetare oferă o imagine de anasamblu cu privire la principalele surse de venit ale orașului Cisnădie, la fel de relevantă este analiza modificărilor procentuale anuale ale acestora (Tabel 12).

Se remarcă faptul că atât veniturilor totale, cât și veniturile proprii au fluctuat în perioada analizată. Acestea au scăzut în perioada 2008-2011, pe fondul crizei economice, crescând constant în perioada 2012-2017. Anul 2018 este anul în care s-a înregistrat cea mai mare scădere, atât a veniturilor totale (-25.82%) cât și a celor proprii (-16.45%). Această scădere s-a produs pe fondul transferului cheltuielilor cu salariile personalului din învățământ și implicit și a veniturilor de la nivel local, la nivel central. În același an a fost redusă și cota de impozitare a venitului de la 16, la 10%. Totuși, aceste scăderi au fost compensate prin Sume defalcate din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale și a subvențiilor, care au crescut cu 221.28% și repectiv 100.74%.

Tabel 13: Evoluția veniturilor bugetare ale orașului Cisnădie în perioada 2008 – 2019

An	**Venituri totale**	**Venituri proprii**			**Sume defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate**	**Sume defalcate din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale**	**Subventii**	**Alte venituri**
		Total	**Cote defalcate din impozitul pe venit - din**	**Sume alocate din cotele defalcate din impozitul pe venit pentru**				

			venituri proprii	**echilibrarea bugetelor locale din venituri proprii**				
2008	21708664	13190743	3523308	2382000	7030009	862000	606025	19887
2009 - Modificare % în raport cu anul precedent	-3.20	-1.85	5.16	5.73	-2.06	16.24	-75.29	46.5%
2010 - Modificare % în raport cu anul precedent	-9.34	-4.59	-1.10	-3.59	-17.89	-20.97	40.55	43.4%
2011 - Modificare % în raport cu anul precedent	-10.46	-2.41	0.02	-20.51	-24.26	-11.76	-89.80	-100.0%
2012 - Modificare % în raport cu anul precedent	4.23	1.42	3.61	2.06	14.08	-6.27	-38.60	0.0%
2013 - Modificare % în raport cu anul precedent	7.45	6.96	7.69	4.52	11.56	-14.86	48.87	0.0%
2014 - Modificare % în raport cu anul precedent	12.96	12.07	3.42	-3.19	15.13	14.83	-49.37	0.0%
2015 - Modificare % în raport cu anul precedent	10.05	5.08	15.86	-30.46	6.03	153.97	421.21	0.0%
2016 - Modificare % în raport cu anul precedent	11.71	21.90	10.41	80.88	1.45	-44.14	19.13	103.4%
2017 - Modificare % în raport cu anul precedent	11.34	10.42	12.81	11.96	18.53	-11.50	-91.26	-100.0%
2018 - Modificare % în raport cu anul precedent	-25.82	-16.45	-17.56	-78.37	-75.00	221.28	100.74	0.0%

2019	28547415	22623268	6552601	0	765181	4989182	51300	0

Sursa: calcule proprii pe baza datelor DPFBL

Cheltuieli

În ceea ce privește cheltuielile, un alt indicator care reflectă autonomia financiară este procentul reprezentat de cheltuielile de personal din venituri proprii. Tabelul de mai jos prezintă evoluția acestui indicator la nivelul orașului Cisnădie, precum și nivelul tuturor orașelor din România. În cazul orașului Cisnădie se remarcă o scădere constantă a ponderii cheltuielor de personal din veniturile proprii, cu alte cuvinte o creștere a autonomiei financiare. Cea mai mare scădere s-a întregistrat în anul 2018, când cheltuielile de persoanal reprezentau numai 29.11% din veniturile proprii. Acestă scădere considerabilă a ponderii cheltuielilor de persoanl s-a înregistrat și în cazul mediei orașelor. În ambele cazuri scăderea este explicată de schimbările legislative din acest an, când cheltuielile cu salariile personalului din învățământ au fost transferate de la bugetul local la cel cel central. Totuși, poate fi concluzionat că orașul Cinsădie se situează peste media orașelor din România în ceea ce privește autonomia financiară.

Tabel 14. Evoluția ponderii cheltuilelilor de persoanl din veniturile proprii 2008-2018

UAT	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Cisnădie	67.60	66.24	54.78	43.84	44.01	46.92	50.06	49.15	43.09	48.30	29.11
Media orașelor	98.77	103.98	83.70	65.42	66.92	68.41	78.52	75.17	75.32	87.92	50.08

Sursa: calcule proprii pe baza datelor DPFBL

Cheltuielile de persoanal au scăzut și ca pondere din cheltuielile totale (Tabel 14) în perioada analizată, în medie reprezentând 32.51% din cheltuielile totale. Cheltuielile cu bunuri și servicii reprezintă de asemenea, o parte importantă a cheltuielilor toatele, în medie reprezentând 26.83% din totalul cheltuielilor. Se remarcă faptul că acestea au crescut în perioada 2008-2011, în ciuda crizei financiare. Cheltuielile de capital au reprezentat un procent mai redus, în medie reprezentând numai 19.99% din totalul cheltuielilor, în perioada analizată. Acestea au atins nivelul cel mai redus în anul 2011, când au reprezentat numai 8.58% din totalul cheltuielilor. Cu alte cuvinte, cheltuielile de consum le depășesc pe cele de investii, fapt ce poate afecta negativ dezvolatrea orașului, pe termen lung. De menționat ca pe toată perioada analizată nu au existat cheltuieli privind proiectele cu finanțare din fonduri externe nerambursabile au reprezentat și subvenții.

Tabel 15: Structura cheltuielilor bugetare, pe titluri de cheltuieli, ale oraşului Cisnădie în perioada 2008 – 2019

An	Cheltuieli totale	din care: pe titluri de cheltuieli								
		Cheltuieli de personal	Bunuri și servicii	Transferuri între unități ale administrației publice	Alte transferuri	Asistență socială	Alte cheltuieli	Cheltuieli de capital	Operațiuni financiare	Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent
2008	21616787	41.25	15.97	14.86	1.48	3.79	4.01	15.76	0.00	0.00
2009	21204166	40.44	18.28	10.03	1.56	3.49	3.68	15.86	2.77	-1.68
2010	18966871	35.68	20.92	9.72	0.00	2.66	5.16	16.06	5.62	0.00
2011	15431715	34.25	26.00	10.53	0.00	2.70	7.19	8.58	6.53	-0.16
2012	18796638	28.63	23.99	9.07	0.00	2.15	4.36	24.27	5.19	-0.79
2013	18018099	34.06	24.49	6.96	0.00	2.43	1.67	22.83	5.20	-0.32
2014	22966528	31.95	28.33	1.71	0.00	2.04	3.45	27.59	4.04	-0.08
2015	21888413	34.58	32.21	1.41	0.00	2.55	8.16	16.18	4.61	-0.15
2016	24903637	32.48	30.48	1.22	0.00	2.96	9.97	18.31	4.34	0.00
2017	29143442	34.36	33.48	0.96	0.00	3.28	8.37	17.56	2.22	-0.35
2018	25740376	19.58	32.63	2.56	0.00	4.21	14.65	24.05	2.40	-0.26
2019	28023031	22.89	35.19	2.19	0.00	4.40	13.24	20.80	2.13	-1.11
Medie		**32.51%**	**26.83%**	**5.94%**	**0.25%**	**3.06%**	**6.99%**	**19.99%**	**3.75%**	**-0.41%**

Sursa: calcule proprii pe baza datelor DPFBL

Referitor la modificările anuale a cheltuielilor (Tabel 15), se remarcă faptul că cele cu asistența socială (cheltuielile cu venitul minim garantat, cele pentru susținerea familiei, pentru persoanele cu dizabilități, pentru persoanele cu boli rare, cele cu grad de invaliditate, pentru încălzirea locuinței etc.) au avut un tred descendent în perioada 2009-2012, însă după această perioadă au crescut în mod constant, până în anul 2019.

Tabel 16: Evoluția cheltuielilor bugetare, pe titluri de cheltuieli, ale orașului Cisnădie în perioada 2008 - 2019

An	Cheltuieli totale	din care: pe titluri de cheltuieli							
		Cheltuieli de personal	Bunuri și servicii	Transferuri între unități ale administrației publice	Alte transferuri	Asistență socială	Alte cheltuieli	Cheltuieli de capital	Operațiuni financiare
2008	21616787	8916650	3451973	3212655	320572	820172	867566	3405924	0
2009 - Modificare % în raport cu anul precedent	-1.91	-3.83	12.26	-33.81	3.01	-9.66	-10.02	-1.29	0.00
2010 - Modificare % în raport cu anul precedent	-10.55	-21.08	2.41	-13.28	-100.00	-32.03	25.34	-9.37	81.79
2011 - Modificare % în raport cu anul precedent	-18.64	-21.91	1.11	-11.88	0.00	-17.17	13.33	-56.56	-5.47
2012 - Modificare % în raport cu anul precedent	21.81	1.81	12.40	4.90	0.00	-3.09	-26.17	244.66	-3.23
2013 - Modificare % în raport cu anul precedent	-4.14	14.04	-2.15	-26.45	0.00	8.42	-63.22	-9.82	-3.83
2014 - Modificare % în raport cu anul precedent	27.46	19.57	47.45	-68.62	0.00	6.92	162.80	54.02	-1.06
2015 - Modificare % în raport cu anul precedent	-4.69	3.16	8.34	-21.43	0.00	19.26	125.66	-44.10	8.85
2016 - Modificare % în raport cu anul precedent	13.78	6.88	7.68	-1.96	0.00	32.05	39.01	28.75	7.05

2017 - Modificare % în raport cu anul precedent	17.02	23.77	28.55	-7.36	0.00	29.57	-1.79	12.23	-40.15
2018 - Modificare % în raport cu anul precedent	-11.68	-49.65	-13.94	134.57	0.00	13.46	54.72	20.98	-4.43
2019	28023031	6415361	9861538	612430	0	1232063	3710511	5828187	595702

Sursa: calcule proprii pe baza datelor DPFBL

Turism

Evoluția turismului nu poate fi analizată izolat, la nivelul unui singur UAT, deoarece turiștii aleg locațiile în funcție de obiectivele turistice și posibilitățile de cazare, recreere și petrecere a timpului liber dintr-o zonă, nu doar dintr-un singur UAT. Astfel, această secțiune include nu numai orașul Cisnădie, dar și comunele din proximitatea acestuia.

În acest sens, va fi analizată evoluția sunt capacit ății de cazare turistică în funcțiune, a înnoptărilor în structuri de primire turistică și a sosirilor turiștilor în structuri de primire turistică.

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune reprezină numărul de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor de către unitătile de cazare turistică, ținând cont de numărul de zile cât sunt deschise unitățile în perioada considerată. Se exprimă în locuri-zile. Sunt excluse locurile din camerele sau unitățile închise temporar din lipsa de turiști, pentru reparații sau din alte motive (INS).

Capacitatra totală de cazare a orașului Cisnădie a crescut considerabil, cu aproximativ 577% în perioada 2008-2019. Acestă creștere este în principal rezultatul creșterii cu peste 1000% a capacității de cazare turistică a pensunilor agroturistice. Totuși, un trend de creștere se remarcă la nivelul întregii zone, nu numai în cazul orașului. Spre exemplu, o creștere semnificativă, de peste 500%, se remarcă și în cazul comunei Sadu.

În ceea ce privește modificarea înregistrată pe tipuri de structuri de primire turistică, se remarcă faptul că toate UAT-urile, cu excepția comunei Râu Sadului, au înregistrat creșteri subtanțiale ale capacității de primire turistică a pensiunilor agroturistice. Astfel, la nivelul zonei există potențial pentru dezvoltarea agroturismului.

Tabel 17: Evoluția capacității de cazare turistică în funcțiune în Cisnădie și în comunele din zonă în perioada 2008 - 2019

Structuri de primire	UAT	2008	2010	2012	2014	2016	2017	2018	2019	Modificare 2008-2019
Total	ORAS CISNADIE	14322	24520	28760	25620	72858	96048	95545	96969	577.1%
	POPLACA	0	0	0	12758	27393	28902	30678	37710	100.0%
	RASINARI	44629	49104	49971	68372	109736	99217	94621	62846	40.8%
	RAU SADULUI	17984	30960	42064	59080	36109	54559	35810	32738	82.0%
	SADU	1840	3340	0	0	8376	11524	13356	11120	504.4%

	SELIMBAR	56239	52777	30040	27740	100677	89646	81519	81927	45.7%
Hoteluri	SELIMBAR	0	15912	19156	18980	19032	18980	18980	18980	100.0%
Hosteluri	RASINARI	0	0	0	0	2100	0	0	0	0.0%
Moteluri	SELIMBAR	49874	33945	10884	8760	32982	30459	20075	20075	-59.8
Vile turistice	ORAS CISNADIE	0	0	0	0	9892	10460	7440	6092	100.0%
	POPLACA	0	0	0	1068	14640	14600	16808	18980	100.0%
	RASINARI	0	0	0	0	8680	9282	0	0	0.0%
	SELIMBAR	0	0	0	0	5956	7105	7300	7280	100.0%
Cabane turistice	POPLACA	0	0	0	0	4410	6012	6570	6570	100.0
	RASINARI	6954	3424	4400	5840	0	0	0	0	-100.0%
Campinguri	ORAS CISNADIE	0	0	0	0	29249	32428	16159	23540	100.0
Tabere de elevi si prescolari	ORAS CISNADIE	10890	24520	24480	18320	3280	11440	22000	20135	84.9%
	RAU SADULUI	9200	23640	29376	21120	8064	20064	32160	29088	216.2%
Pensiuni turistice	ORAS CISNADIE	0	0	4280	7300	8640	6308	7212	7208	100.0%
	POPLACA	0	0	0	0	1023	0	0	0	0.0%
	RASINARI	0	0	0	0	6340	6570	6570	6570	100.0%
	SELIMBAR	0	0	0	0	6576	0	0	0	0.0%
Pensiuni agroturistice	ORAS CISNADIE	3432	0	0	0	21797	35412	42734	39994	1065.3%
	POPLACA	0	0	0	11690	7320	8290	7300	12160	100.0%
	RASINARI	37675	45680	45571	62532	92616	83365	88051	56276	49.4%
	RAU SADULUI	8784	7320	12688	37960	28045	34495	3650	3650	-58.5%
	SADU	1840	3340	0	0	8376	11524	13356	11120	504.5%
	SELIMBAR	6365	2920	0	0	36131	33102	35164	35592	459.2%

Sursa: calcule proprii pe baza datelor INS

Înnoptari în structuri de primire turistică pe tipuri de structuri

Înnoptarea turistică este intervalul de 24 de ore, începand cu ora hotelieră, pentru care o persoană este înregistrată în evidența spațiului de cazare turistică și beneficiază de găzduire în contul tarifului aferent spațiului ocupat, chiar dacă durata de ședere efectivă este inferioară intervalului menționat. Sunt avute în vedere și înnoptările aferente paturilor instalate suplimentar (plătite de clienți) (INS).

Creșterea capacității de cazare este reflectată într-o creștere totală a înnoptărilor în structurile de primire turistică la nivelul întregii zone. Totuși, creșterea înnoptăriloe este substanțial mai mare comparativ cu cea înregistrată în cazul capacității de cazare. Astfel, la nivelul orașului Cisnădie numărul înnoptărilor a crescut cu peste 4800%.

În ceea ce privește modificările pe structurile de primire turistică, creșterea substanțială înregistrată în cazul orașului Cisnădie este explictă de o creștre a înnoptărilor în pensiunile agroturistice (peste 2100%) și a taberelor de elevi și preșcolari (peste 5600%). De asemenea, aceste structuri de primire turistică au înregistrat creșteri la nivelul întregii zone. Nu în utlimul rând, în cazul comunelor din zona orașului se remarcă creșteri și ceea ce privește înnoptările în vilelor turistice.

Tabel 18: Evoluția înnoptărilor în structurile de cazare turistică în Cisnădie și comunele din zonă în perioada 2008 - 2019

Structuri de primire	UAT	2008	2010	2012	2014	2016	2017	2018	2019	Modificare 2008-2019
Total	ORAS CISNADIE	312	3732	4885	6374	10187	13562	15109	15427	4844.5%
	POPLACA	0	0	0	1199	2343	3422	3735	7273	100%
	RASINARI	11728	8004	10762	12693	13251	14929	12089	12511	6.7%
	RAU SADULUI	2377	4558	7244	9332	9490	12499	7306	7304	207.3%
	SADU	173	138	0	0	496	1295	1459	2012	1063.1%
	SELIMBAR	19300	6781	5345	2951	17356	20002	18865	22206	15.1%
Hoteluri	SELIMBAR	0	2326	2714	1357	1334	1862	2576	4127	100%
Hosteluri	RASINARI	0	0	0	0	15	0	0	0	0%
Moteluri	SELIMBAR	16015	4305	2631	1594	5915	8193	6156	5164	-67.8%
Vile turistice	ORAS CISNADIE	0	0	0	0	1493	1391	1740	1107	100%
-	POPLACA	0	0	0	148	1281	1550	1993	2620	100%
-	RASINARI	0	0	0	0	975	1136	0	0	0%

	SELIMBAR	0	0	0	0	1243	1686	610	2916	100%
Cabane turistice -	POPLACA	0	0	0	0	370	1018	907	1030	100%
	RASINARI	1602	453	928	1645	0	0	0	0	-100%
Campinguri	ORAS CISNADIE	0	0	0	0	1933	3109	3777	3545	100%
Tabere de elevi si prescolari -	ORAS CISNADIE	45	3732	4053	3492	2304	2812	1925	2594	5664.4%
	RAU SADULUI	0	4028	6540	6606	4954	6679	6790	6921	100%
Pensiuni turistice - - -	ORAS CISNADIE	0	0	832	2882	684	1220	1406	2182	100%
	POPLACA	0	0	0	0	24	0	0	0	0%
	RASINARI	0	0	0	0	168	337	572	260	100%
	SELIMBAR	0	0	0	0	1049	0	0	0	0%
Pensiuni agroturistice - - - - -	ORAS CISNADIE	267	0	0	0	3773	5030	6261	5999	2146.8%
	POPLACA	0	0	0	1051	668	854	835	3623	100%
	RASINARI	10126	7551	9834	11048	12093	13456	11517	12251	21%
	RAU SADULUI	2377	530	704	2726	4536	5820	516	383	-83.9%
	SADU	173	138	0	0	496	1295	1459	2012	1063.1%
	SELIMBAR	3285	150	0	0	7815	8261	9523	9999	204.4%

Sursa: calcule proprii pe baza datelor INS

Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică pe tipuri de structuri

În numarul turistilor cazati în unitățile de cazare turistică se cuprind toate persoanele (români și străini) care călătoresc iîn afara localităților în care își au domiciliul stabil, pentru o perioadă mai mică de 12 luni și stau cel putin o noapte într-o unitate de cazare turistică în zone vizitate din țară, motivul principal al calatoriei fiind altul decât acela de a desfășura o activitate remunerată în locurile vizitate (INS).

La nivelul întregii zone au fost înregistrate creșteri substanțiale ale numărului de sosiri ale turiștilor. Astfel, orașul Cisnădie a înregistrat o creștere de peste 3800%. Comunele Șelimăr și Rășinari sunt singurele UAT-uri în cazul cărora se remarcă o scădere.

Precum în cazul indicatorilor anteriori, în cazul evoluției pe tipuri de structuri turistice, creșteri iconsidereabile se remarcă în cazul pensiunilor agroturistice, a taberelor de elevi și preșcolari și a vilelor turistice.

Tabel 19: Evoluția sosirilor turiștilor pe structurile de primire turistică în Cisnădie și comunele din zonă în perioada 2008 - 2019

Structuri de primire	UAT	2008	2010	2012	2014	2016	2017	2018	2019	Modificare
Total - - - - -	ORAS CISNADIE	183	1353	1807	3733	4338	6040	7067	7246	3859.6%
	POPLACA	0	0	0	915	1747	2269	2716	4628	100%
	RASINARI	6541	3379	5814	9250	6477	8025	6051	6254	-4.4%
	RAU SADULUI	961	1173	2187	4144	4149	5716	2117	1847	92.2%
	SADU	71	80	0	0	290	801	813	1280	1702.8%
	SELIMBAR	15999	5618	5324	2946	11978	14162	11985	12807	-19.9%
Hoteluri	SELIMBAR	0	1976	2701	1354	1004	1528	2124	4117	100%
Hosteluri	RASINARI	0	0	0	0	15	0	0	0	0%
Moteluri	SELIMBAR	13934	3592	2623	1592	4312	6358	5299	4326	-68.9%
Vile turistice - - -	ORAS CISNADIE	0	0	0	0	571	590	617	475	100%
	POPLACA	0	0	0	114	1184	1455	1941	2530	100%
	RASINARI	0	0	0	0	536	588	0	0	0%
	SELIMBAR	0	0	0	0	383	559	259	1219	100%
Cabane turistice -	POPLACA	0	0	0	0	182	390	360	337	100%
	RASINARI	1093	196	556	1633	0	0	0	0	-100%
Campinguri	ORAS CISNADIE	0	0	0	0	1227	1409	1563	1408	100%
Tabere de elevi si prescolari -	ORAS CISNADIE	31	1353	1414	890	749	1036	851	929	2896.7%
	RAU SADULUI	0	957	1699	1789	1182	1697	1919	1749	100%
Pensiuni turistice	ORAS CISNADIE	0	0	393	2843	332	600	1107	1573	0%

-	POPLACA	0	0	0	0	12	0	0	0	0%
-	RASINARI	0	0	0	0	73	155	209	134	100%
-	SELIMBAR	0	0	0	0	903	0	0	0	0%
Pensiuni agroturistice	ORAS CISNADIE	152	0	0	0	1459	2405	2929	2861	1782.2%
-	POPLACA	0	0	0	801	369	424	415	1761	100%
-	RASINARI	5448	3183	5258	7617	5853	7282	5842	6120	12.3%
-	RAU SADULUI	961	216	488	2355	2967	4019	198	98	-89.8%
-	SADU	71	80	0	0	290	801	813	1280	1702.8%
-	SELIMBAR	2065	50	0	0	5376	5717	4303	3145	52.3%

Sursa: calcule proprii pe baza datelor INS

Prin urmare, orașul Cisnădie a înregistrat creșteri substanțiale la nivel general în cazul tutuor indicatorilor analizați. Cu alte cuvinte, în perioada analizată orașul a cunoscut o evoluție pozitivă din perspectiva turismului. De asemenea, se remarcă creșterile înregistrate în ceea ce privește pensiunile agroturistice, atât în ceea ce privește capacitatea turistică (peste 1000%), cât și înnoptările (peste 2100%) și sosirile (peste 1700%). Totuși, trebuie menționat că acest trend se seraecă la nivelul întregii regioni. Nu în utlimul rând, creșteri seminificative se remarcă și în cazul taberelor de elevi si prescolari. Cu toate că în cazul capacității de cazare creșterea este redusă (84.89), la nivelul înnoptărilor (5664.44%) și al sosirilor (2896.77) creșterile sunt remarcabile.

CAPITOLUL XV. PROFILUL COMPETITIV ȘI REZILIENȚA ECONOMICĂ A ORAȘULUI CISNĂDIE

Reziliența economică

Acestă secțiune prezintă rezultatele analizei profilului competitiv și a rezilienței orașului Cisnădie. În acest sens, orașul Cinsădie a fost comparat cu alte orașe cu un profil asemănător, din Regiunea de Dezvoltare Centru.

Tabelul de mai jos prezintă evoluția populației orașului Cisnădie și a orașelor care au fost identificate ca având un profil similar, anume: Avrig, Cugir, Luduș, Râșnov, Sovata și Zărnești. După cum poate fi observat, deși există diferențe între nivelul populației acestor orașe, ele sunt totuși apropiate, acesta fiind un criteriu utilizat în identificarea potențialilor competitori ai orașului. Pe langă acest criteriu, s-a luat în considerare și structura economică, respectiv ponderea însemnată (peste 35% din angajații întreprinderilor fiind în sectorul industrial).

Tabel 20: Populația orașelor comparate 2008-2018

UAT	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ORAS AVRIG	15308	15463	15543	15589	15609	15649	15668	15741	15684	15611	15556
ORAS CISNĂDIE	18275	18344	18471	18494	18560	18623	18779	18949	19347	20118	21029
ORAS CUGIR	29011	28746	28470	28117	27850	27506	27256	27067	26793	26470	26171
ORAS LUDUȘ	18201	18153	18105	18006	17912	17781	17710	17661	17607	17525	17526
ORAS RÂȘNOV	16785	16943	17121	17238	17305	17434	17472	17531	17726	17904	18095
ORAS SOVATA	10925	10871	10817	10829	10749	10716	10670	10600	10563	10434	10353
ORAS ZĂRNEȘTI	27164	27150	27136	27083	26954	26823	26765	26743	26652	26587	26543

Sursa: INS

Sistemele economice se confruntă cu diverse șocuri, cel mai important șoc recent fiind criza economică din anul 2008. Având în vedere acest aspect, este necesară identificarea măsurii în care comunitățile reușesc să facă față și să se adapteze ca urmare a acestor șocuri. Această capacitate

poartă numele de reziliență economică și este definită în literatura de specialitate ca fiind: "capacitatea unui loc dat (localitate, regiune, țară) de a rezista la un șoc, de a-și reveni după evenimente neașteptate și de a susține un trend de dezvoltare/creștere economică pe termen lung" (Di Caro, 2017).

Deși există numeroase modalități de măsurare a rezilienței economice, în acestă situație măsurarea va fi realizată pornind de la metodologia propusă de către Joint Research Centre of European Commission (JRC, 2020), pentru măsurarea rezilienței regiunilor din Uniunea Europeană. Aceasta distinge capacitatea de reziliență din punct de vedere al impactului crizei, revenirii după criză și a performanței pe termen mediu. Tabelul de mai jos prezintă modul în care aceste tipuri de reziliență sunt măsurate.

Tabel 21: Măsurarea rezilienței economice

Măurarea rezilienței economice	Definiție	Capacitate
Impactul crizei Cât de mult a afectat criza fianciar-economică acel indicator, respectiv acea dimensiune a econiomiei la nivel local?	Diferență între nivelul din timpul crizei (media anilor 2009 - 2011) și nivelul pre-criză (media anilor 2006-2008)	Absorție
Revenire din criză Cât de mult și-a revenit acel indicator, respectiv acea dimensiune a economiei locale după criză?	Diferență între valorile cele mai recente (media anilor 2016 - 2018) și cele din timpul crizei (media anilor 2009 - 2011)	Absorție și adaptare
Performanță Care este situația acelui indicator/acea dimensiune a economiei locale în comparație cu nivelul pre-criză?	Diferență între valorile cele mai recente (media anilor 2016 - 2018) și și nivelul pre-criză (media anilor 2006-2008)	Adaptare și Performanță

Sursa: adaptare după JRC, 2020

Pentru măsurarea rezilienței au fost utilizați 3 indicatori, respectiv: numărul de salariați/1000 de locuitori, cifra de afaceri/capita (termeni reali), cifra de afaceri/angajat (termeni reali).

Interpretarea valorilor se face în următorul fel:

- În cazul Impactului/Absorției, valorile pozitive (>0) înseamnă că în cazul acelui indicator, UAT-ul nu a fost afectată negativ de criza financiar-economică, valorile cele mai scăzute (punctul culminant al crizei) fiind mai ridicate decât cele dinaintea crizei; Cu cât sunt mai mari valorile (pozitive), cu atât mai puțin a fost afectată economia locală pe acea dimensiune/acel indicator;
- În cazul Revenirii din criză/Absorției și adaptării, valorile mai mari (și pozitive) semnifică creștera valorilor acelui indicator, respectiv revenirea/recuperarea după criză/șocul economic; cu cât sunt mai mari valorile pozitive, cu atât și-a revenit mai mult economia locală pe acea dimensiune/indicator;
- În cazul Performanței/Adaptării, valorile pozitive mari semnifică depășirea celor mai mari valori dinaintea crizei economice, respectiv performanța economiei locale în cazul acelui indicator; cu cât sunt mai mari, cu atât este mai performantă economia respectivei comunități pe acea dimensiune/acel indicator.

Din perpectiva indicatorului salariați/1000 de locuitori, orașul Cisnădie a avut o evoluția negativă în perioada crizei economice, însă ulterior a înregistrat creșteri. Acest lucru este valabil în cazul tuturor orașelor analizate, cu excepția orașului Zărnești, acest fiind singurul oraș în care s-a înregistrat o creștere pe perioada crizei. Totuși, în mod surprinzător acesta a avut un trend negativ în perioada în care celelalte orașe au întregistrat un trend de creștere.

În ceea ce privește impactul pe care criza economică l-a avut asupra acestui indicator, se remarcă faptul că toate orașele, cu excepția orașului Zărnești au fost afectate de criză, deși intensitatea impactului diferă. Dintre orașele care au înregistrat o valoare negativă a acestui indicator, Cisnădie este cel mai puțin afectat. Din punctul de vedere al revenirii de după criză, orașul Cisnădie a avut o evoluție pozitivă, însă semnificativ mai redusă comparativ cu orașul Cugir și Râșnov. Orașul Cisnădie a întregistrat o evoluție pozitivă și în cazul performanței, însă, din nou, sub nivelul orașului Cugir sau Râșnov.

Tabel 22: Reziliență economică – Salariați/1000 de locuitori: Impact, Revenire, Performanță

UAT	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Impact	Revenire	Performanță
ORAŞ AVRIG	148.0	152.1	151.8	112.9	100.9	108.5	97.1	102.5	115.4	121.5	130.8	124.3	113.7	-43.1	15.5	-27.7
ORAŞ CISNĂDIE	180.4	222.2	218.3	205.2	188.9	204.0	198.0	202.6	207.5	215.9	214.2	212.2	211.1	-7.6	13.1	5.5
ORAŞ CUGIR	183.9	217.0	204.1	176.7	187.1	204.9	205.0	220.6	240.8	241.4	248.6	250.9	259.5	-12.2	63.4	51.3
ORAŞ LUDUŞ	145.3	147.9	134.0	113.4	116.3	129.1	130.4	121.3	125.2	119.0	133.6	133.6	137.6	-22.8	15.3	-7.5
ORAŞ RÂŞNOV	164.7	134.9	120.1	102.5	99.9	107.1	115.3	120.3	112.4	128.3	139.6	148.6	148.8	-36.8	42.5	5.8
ORAŞ SOVATA	261.5	286.6	254.6	236.8	223.6	210.2	208.9	218.3	228.0	236.9	219.3	222.5	255.0	-44.0	8.7	-35.3
ORAŞ ZĂRNEŞTI	150.1	179.1	187.7	177.2	179.9	183.2	182.9	169.1	153.1	157.3	137.9	146.8	136.6	7.8	-39.7	-31.9

Sursa: prelucrare proprie date ONRC și INSSE

Indicatorul cifra de afaceri/capita a cunoscut o creștere constantă în cazul orașului Cisnădie, pe tot parcursul perioadei analizate. Totuși, acest trend se remarcă și în cazul celorlalte orașe analizate, cu excepția orașului Zărnești, care a înregistrat scăderi considerabile pe întreaga perioadă.

În ceea ce privește impactul crizei, orașul Cisnădie se situază cel mai bine, fiind orașul care a fost cel mai puțin afectat. Totuși, în ceea ce privește revenirea de după criză și performanța pe termen mediu, Cisnădie este depășit de orașul Cugir și Râșnov. În mod evident, faptul că nu a fost afectat de criză poate să explice poziția inferioară în termeni de revenire și performanță. Cu alte cuvinte, aceasta nu implică în mod necesar un aspect negativ.

Tabel 23: Reziliență economică - Cifra de afaceri/capita: Impact, Revenire, Performanță

UAT	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Impact	Revenire	Performanță
ORAŞ AVRIG	10593	12499	11660	8751	8590	10465	10213	10319	10440	11625	12642	14433	13874	-2315	4381	2066
ORAŞ CISNĂDIE	10375	13949	17187	18309	19304	20076	21328	21206	22828	24554	25649	27343	28861	5393	8055	13448
ORAŞ CUGIR	14083	15449	21764	18950	18891	22701	20645	21161	26715	28662	32096	33040	35062	3082	13219	16301
ORAŞ LUDUŞ	13365	14878	15537	15466	17746	18589	23667	23891	28208	23777	28086	29662	28014	2674	11320	13994
ORAŞ RÂŞNOV	9359	11481	13930	11148	12290	13835	15035	15915	15752	18985	21831	26026	27289	834	12624	13459
ORAŞ SOVATA	18709	21918	20711	19040	16792	15866	17124	17591	19431	21084	22995	25770	29740	-3213	8936	5722
ORAŞ ZĂRNEŞTI	64863	49787	51795	36322	36542	23057	19497	17965	17808	17887	18183	19588	22403	-23508	-11916	-35424

Sursa: prelucrare proprie date ONRC și INSSE

Evoluția indicatorului cifra de afaceri/ angajat, care măsoară productivitatea muncii, este prezentată în tabelul 23. Se remarcă faptul că valoarea acestui indicator a avut un trend pozitiv în cazul orașului Cisnădie, anul 2009 fiind singurul în care o scădere mai subtanțială a avut loc. Cu toate că acest indicator nu a fost puternic afectat de criza economică, orașul Luduș și Râșnov au rezistat mai bine la impactul crizei. Din perspectiva revenirii și a performanței, orașul Cisnădie este în continuare devansat de către orașele menționate anterior.

Tabel 24: Reziliență economică - Cifra de afaceri/angajat: Impact, Revenire, Performanță

UAT	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Impact	Rev.	Perf.
ORAŞ AVRIG	71597	82189	76835	77547	85098	96416	105228	100671	90468	95652	96673	116140	122006	9480	25252	34732
ORAŞ CISNĂDIE	57514	62764	78718	89229	102196	98407	107744	104671	110003	113703	119749	128826	136723	30279	31822	62101
ORAŞ CUGIR	76562	71181	106618	107232	100981	110813	100727	95936	110945	118715	129122	131693	135103	21555	25631	47186
ORAŞ LUDUŞ	91991	100615	115944	136423	152633	143965	181475	196939	225333	199771	210161	222050	203638	41491	67609	109100
ORAŞ RÂŞNOV	56816	85131	115977	108800	123049	129196	130350	132317	140201	147985	156355	175174	183365	34374	51283	85657
ORAŞ SOVATA	71558	76464	81363	80414	75089	75488	81952	80592	85216	89006	104877	115800	116629	536	35438	35974
ORAŞ ZĂRNEŞTI	431990	277956	275928	204932	203116	125873	106577	106211	116309	113705	131871	133398	164038	-150651	-34871	-185522

Sursa: prelucrare proprie date ONRC și INSSE

Diversitatea economiei locale – factor determinant al rezilienței economice

Nivelul de diversitate al economiei locale poate să crească abilitatea regiunilor/localităților de a face față și a-și reveni după șocuri economice. Astfel, în cazul economiilor diversificate riscurile sunt dispersate, fapt ce reduce impactul șocurilor. De asemenea, regiunile/localitățile sunt mai productive, și astfel pot să își revină în urma unui șoc (Giannakis și Bruggeman, 2017). La polul opus, economiile puternic specializate sunt considerate a fi mai vulnerabile, deoarece nu este posibilă această dispersare a șocurilor (Di Caro, 2015).

Pentru a măsura nivelul de diversificare a economiei locale a orașului Cisnădie și a potențialilor competitori din regiune, s-a folosit Indexul Hachman. Acest index măsoară gradul în care structura economiei locale (în ceea ce privește ponderea salariaților) se apropie de structura economiei naționale. Valorile indexului pot fi cuprinse între 0 și 1, un scor mai mare indicând un nivel mai ridicat de diversificare la nivelul economiei locale si viceversa.

Tabelul de mai jos prezintă valorile acestui idex înregistrate de orașele analize, în anii 2008 și 2018, precum și diferența dintre aceste valori, care surprinde evoluția diversificării economiei. În anul 2008 orașul Cisnădie se afla pe ultimele locuri din punctul de vedere al diversificării, având un scor mai redus comparativ cu Râșnov, Luduș, Avrig sau Zărnești. În anul 2018 situația nu s-a schimbat, astfel încât orașul Cisnădie încă se afla la coada clasamentului, fiind depășită de aceleași orașe. De asemena, orașul Cisnădie este depășit de celelalte orașe și din perspectiva evoluției diversificării economice în perioada 2008-2018. În mod evident, aceast fapt poate să afecteze în mod negativ performanța ulterioară a orașului și poate să îl facă mai vulnerabil în cazul unor potențiale șocuri economice.

Tabel 25. Gradul de diversificare a economiei locale în Cisnădie și orașele din regiune

UAT	2008	2018	Diferență
Avrig	0.688	0.830	0.142
Cisnădie	0.560	0.562	0.002
Cugir	0.429	0.366	-0.062
Luduș	0.747	0.766	0.018
Râșnov	0.764	0.771	0.007
Sovata	0.525	0.410	-0.114
Zărnești	0.676	0.723	0.048

Sursa: prelucrare proprie date ONRC

Pentru o mai bună înțelegere a modului în care orașul Cisnădie se prezintă din perspectiva structurii economice, comparativ cu potențialii competitori, în tabelul 25 prezentăm structura ponderii angajaților pe sectoarele economiei, în anii 2008 și 2018. *Industria prelucrătoare* domină ca și pondere în toate orașele. Orașul Cisnădie are a doua cea mai mare concentrare a angajaților în industria prelucrătoare, după orașul Cugir, acesta fiind peste media de la nivelul orașelor. Cu alte cuvinte, la nivelul orașului există o concentrare puternică a acestui sector economic. După cum am menționat anterior, pe termen lung acest fapt poate să afecteze economia orașului, facând-o vulterabilă în fața potențialelor socuri economice. Deși se observă o scădere a procentului reprezentat de industria prelucrătoare, în anul 2018, comprativ cu anul 2008, aceasta este redusă.

Sectorul *Comerţ cu ridicata şi cu amănuntui; repararea autovehiculelor şi motocicletelor* ocupă de asemenea, o pondere importantă în economia locală a orașului Cisnădie și a celorlalte orașe din regiune. Totuși, în cazul orașului Cisnădie se remarcă o scădere a ponderii acestui sector. Al treilea sector ca și pondere în economia locală a orașului Cisnădie este cel de *Construcții*, care a crescut ca și pondere în anul 2018. Aceste 3 sectoare însumau aproximativ 82% din totalul angajaților din Cisnădie. Aceste date ajută la înțelegerea scorului redus al indexului Hachman pe care orașul l-a obținut și atrage atenția asupra nevoii de diversificare a economiei locale, în special având în vedere faptul că o mare parte a potențialilor competitori au înregistrat un trend pozitiv în acest sens.

Tabel 26: Structura ponderii angajaților pe sectoarele economiei în Cisnădie și orașele din regiune (2008;2018)

Sectoarele economiei	ORAŞ AVRIG		ORAŞ CISNĂDIE		ORAŞ CUGIR		ORAŞ LUDUŞ		ORAŞ RÂŞNOV		ORAŞ SOVATA		ORAŞ ZĂRNEŞTI		Medie	
	2008	2018	2008	2018	2008	2018	2008	2018	2008	2018	2008	2018	2008	2018	2008	2018
Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	1.4%	6.8%	0.8%	4.1%	0.4%	0.7%	0.7%	1.7%	1.4%	0.5%	0.3%	0.3%	2.5%	3.5%	1.1%	2.5%
Activităţi de spectacole, culturale şi recreative	0%	0.2%	0%	0.1%	0.2%	0.1%	0.1%	0.8%	0.4%	0.9%	0.2%	1.1%	0.2%	0.4%	0.2%	0.5%
Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	2.0%	2.0%	1.2%	2%	0.8%	0.8%	2.6%	2.6%	3.7%	5.9%	2%	3.2%	1%	2%	1.9%	2.6%
Agricultură, silvicultură şi pescuit	5.5%	5.0%	1.9%	1.7%	1.9%	1.2%	1.6%	2.2%	7.5%	4.7%	1.7%	4.2%	2.5%	3.1%	3.2%	3.1%
Alte activităţi de servicii	0.3%	0.7%	0.6%	0.7%	0.3%	0.1%	0.1%	0.4%	0.8%	0.5%	0.3%	0.1%	0.4%	0.9%	0.4%	0.5%
Comerţ cu ridicata şi cu amănuntui; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	15.6%	13.2%	9.1%	7.6%	6.5%	7%	35.7%	33.1%	21.6%	13.1%	18.4%	10.2%	16.3%	13.1%	17.6%	13.9%
Construcţii	8.4%	5.1%	8.5%	10.1%	2%	0.4%	10.1%	5.1%	12.7%	11.9%	3.1%	1.1%	31.5%	13.5%	10.9%	6.7%
Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	3.6%	4.7%	2.1%	0.3%	1.2%	0%	0.2%	0.2%	2.8%	3.3%	3.4%	3.4%	1.6%	4.9%	2.1%	2.3%
Hoteluri şi restaurante	2.6%	5.5%	1.7%	1.6%	1.4%	1.5%	3.2%	5.6%	7.1%	9.1%	16.3%	24.4%	2.1%	2.8%	4.9%	7.2%
Industria extractivă	0%	0.3%	0%	0%	0.0%	0%	0.1%	0%	0%	0%	1.3%	0%	0%	0%	0.2%	0.1%
Industria prelucrătoare	55.9%	38.5%	69.8%	64.8%	82.7%	86%	41.8%	39.9%	38.8%	38.7%	49.1%	46.3%	0.1%	47.1%	48.3%	51.6%

Informaţii şi comunicaţii	0.9%	4.8%	1.5%	0.9%	0.6%	0.2%	0.3%	0.2%	0.6%	2.7%	0.5%	1%	35.7%	0.3%	5.7%	1.4%
Intermedieri financiare şi asigurări	0.1%	0.1%	0.3%	0%	0.1%	0.3%	0.2%	0.3%	0.1%	0.5%	0%	0%	0.3%	0%	0.2%	0.2%
învăţământ	0.26	0.9%	0.3%	0.2%	0.1%	0.1%	0%	0.2%	0%	0.2%	0.4%	0.2%	0.2%	0.3%	0.2%	0.3%
Producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat	0%	0.9%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0.1%
Sănătate şi asistenţă socială	0.2%	0.7%	0.1%	0.3%	0.1%	0.1%	0.5%	0.8%	0.3%	0.6%	0.32	0.5%	0.3%	0.5%	0.3%	0.5%
Transport şl depozitare	3.0%	10.1%	1.7%	4.0%	1.4%	1.3%	2.8%	6.1%	1.9%	7.2%	2.7%	4%	5.2%	7.%	2.7%	5.7%
Tranzacţii imobiliare	0.2%	0.5%	0.5%	1.6%	0.3%	0.2%	0.1%	1%	0.3%	0.2%	0.2%	0.2%	0.1%	0.6%	0.2%	0.6%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Sursa: prelucrare proprie date ONRC

CAPITOLUL XVI. ANALIZA PERFORMANȚELOR ECONOMIEI LOCALE

Această parte a analizei urmărește identificarea sectoarelor și domeniilor de activitate economică în care orașul Cisnădie este specializat și are avantaje competitive, precum și a sectoarelor și domeniilor necompetitive sau aflate în declin. În realizarea analizei au fost utilizate două instrumente: Coeficientul Locațional și Variația Diferențială. Ambele instrumente utilizează ca indicator numărul de angajați, comparând nivelul local cu cel național.

Pentru calcularea idicatorilor pe sectoare ale economiei au fost utilizate datele din perioada pre-criză (2008), cele ale perioadei de vârf a crizei (2010) și cele mai recente date (2018). În cazul domeniilor economice analiza a fost efectuată doar pentru anii 2008 și 2018. Analiza a facilitat astfel și identificarea sectoarelor și domeniilor care au fost mai reziliente din punct de vedere economic, respectiv a celor în rândul cărora șocul economic a provocat un declin.

Coeficientul Locational (CL)

Coeficientul de localizare/locațional permite identificarea sectoarelor și domeniilor economice concentrate la nivel local, adică a acelor sectoare și domenii care produc mai mult decât se consumă la nivel local și au – cel puțin din punct de vedere teoretic – capacitate de a ”exporta” o parte din ceea ce se produce la nivel local. Când spunem capacitatea de a”exporta”, nu ne referim la înțelesul comun/cunoscut al termenului, ci la capacitatea firmelor locale din respectivele sectoare și domenii de a produce mai mult decât se consumă la nivel local, ”surplusul” de bunuri și servicii rezultate putând fi achiziționate/utilizate de către rezidenții altor zone, exterioare UAT-ului.

În acest fel CL ne ajută să determinăm în ce măsură un anumit sector sau domeniu al economiei locale are o situație generală (prin prisma numărului de angajați) mai bună sau mai slabă decât nivelul ed referință (cel național, în cazul de față). O situație mai bună decât nivelul de referință indică un grad mai ridicat de specializare, pe când o valoare sub nivelul de referință, indică un nivel scăzut de specializare. Astfel, coeficientul locațional este un indicator nivelului de specializare al sectorului/domeniului față de nivelul de referință.

Compararea valorilor CL obținute în diferite perioade poate arăta dacă localitatea/zona/regiunea devine mai mult sau mai puțin specializată de-a lungul timpului, în acest fel putându-se evalua impactul politicilor economice implementate asupra competitivității, ori putându-se prezice impactul potențial al acestora asupra forței de muncă din anumite sectoare și domenii.

Coeficientul de localizare poate fi mai mic decât 1, egal cu 1 sau mai mare decât 1. Un coeficient sub 1 (ca normă, sub 0,8) arată că domeniul respectiv nu produce suficient la nivel local astfel încât să acopere cererea, indicând că în aceste zone au loc importuri. Astfel, o valoare subunitară a coeficientului arată că sectorul respectiv este subreprezentat comparativ cu nivelul de referință (nivelul național în cazul de față). În cazul în care valoarea coeficientului este apropiată de 1, se poate spune că sectorul respectiv servește cel mult cererea locală pentru producerea acelor bunuri și servicii (în cazul în care coeficientul este apropiat de o valoare unitară).

Valoarea supraunitară a CL arată că activitățile sectorului/domeniului sunt concentrate la nivel local, respectiv că produce și pentru alte zone, cel puțin pentru cele cu care s-a efectuat comparația. Valoarea supraunitară arată că procentul angajaților de la nivel local este mai mare decât cel al zonei de referință, în acest caz existând o foarte mare probabilitate ca bunurile și serviciile produse de aceste sectoare să fie exportate, ceea ce poate însemna valoare adăugată ridicată ce servește intereselor comunității. De regulă, un coeficient mai mare decât 1,2 indică un potențial de export în alte comunități și, implicit, atragerea de resurse extracomunitare.

Tabelul de mai jos prezintă valorile coeficientului locațional înregistrate la nivelul orașului Cisnădie în anii 2008, 2010, 2018. Sectoarele care au înregistrat valori supraunitare în oricare dintre acești ani sunt marcate cu roșu sau verde, în funcție de evoluția (negativă/pozitivă) pe care au avut-o în acestă perioadă, respectiv dacă și-au menținut sau nu o valoare supraunitară a CL.

În anul 2008 numai *Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare; Industria prelucrătoare* și *Învăţământul* erau sectoare cu valori supraunitare ale CL. Totuși, se remarcă faptul că *Industria prelucrătoare* avea cea mai mare valoare, respeciv că avea cea mai mare concentrare la nivel local. În anul 2010, când economia națională a înregistrat cea mai mare scădere ca urmare a crizei economice, 2 dintre aceste sectoare, respectiv *Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare* și *Învăţământul* au scăzut ca și concentrare. Sectorul *Industriei prelucrătoare* s-a dovedit a fi rezilient pe perioada crizei economice, astfel încât a înregistrat o creștere a CL în acestă perioadă. În același timp, în ciuda scăderii economice de la nivel național, sectoarele *Agricultură, silvicultură şi pescuit* și *Hoteluri şi restaurante* au crescut ca și concentrare, devenind supraunitatre.

În anul 2018 se remarcă o scădere considerabila a concentrarii sectorului Hoteluri și restaurante, comparativ cu anul 2010, când acest sector a întregistrat cea mai mare valoare a CL dintre toate sectoarele. Cu toate că sectorul *Industriei prelucrătoare* a a avut o ușoară creștere, comparativ cu anul 2010, aceasta este în continuare cel mai important sector al economiei locale. Pe lângă acesta, sectorul de *Construcţii* și *Tranzacţii imobiliare* sunt singurele sectoare cu valori

supraunitare ale CL. Importanța acestor 3 sectoare pentru economia locală este reflectată și de procentul de angajați pe care acesta în reprezintă la nivel local, respectiv aproximativ 76%. Cu alte cuvinte, acestea sunt sectorarele în cazul cărora Orașul Cisnădie are un avantaj competitiv față de nivelul național.

Tabel 27: Coeficientul locațional al orașului Cisnădie pe sectoare în 2008, 2010 și 2018

Sectoare economice	2008	2010	2018
Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	0.18	0.08	0.59
Activităţi de spectacole, culturale şi recreative	0.04	0.00	0.13
Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	0.30	0.27	0.44
Agricultură, silvicultură şi pescuit	0.69	1.00	0.55
Alte activităţi de servicii	0.59	0.22	0.63
Comerţ cu ridicata şi cu amănuntui; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	0.44	0.46	0.36
Construcţii	0.70	0.38	1.24
Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	1.22	0.63	0.17
Hoteluri şi restaurante	0.53	2.74	0.40
Industria extractivă	0.00	0.00	0.00
Industria prelucrătoare	2.31	2.63	2.36
Informaţii şi comunicaţii	0.52	0.49	0.22
Intermedieri financiare şi asigurări	0.11	0.06	0.00
Învăţământ	1.13	0.75	0.40
Producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat	0.00	0.00	0.00
Sănătate şi asistenţă socială	0.09	0.09	0.16
Transport şl depozitare	0.22	0.18	0.48
Tranzacţii imobiliare	0.48	0.21	1.64

Sursa: prelucrare proprie date ONRC

În mod interesant, sectoarele *Agricultură, silvicultură şi pescuit* și *Hoteluri şi restaurante* au înregistrat în anul 2010 (de vârf al crizei economice) valori supraunitare, ceea ce înseamnă că în aceste sectoare au fost mai puține concedieri și reduceri de personal în acea perioadă decât în alte sectoare.

Pentru o analiză mai detaliată, CL a fost calculat și la nivelul domeniilor economice. Rezultatele astfel obținute în anii 2008 și 2018 fiind prezentate în tabelul de mai jos. În funție de evoluția înregistrată, domeniile se pot încadra în 3 situații, respectiv:

1. Domeniile care au un coeficient supraunitar în 2018 și au avut o evoluție pozitivă/creștere față de 2008. Acestea sunt marcate în tabel cu culoarea verde.
2. Domeniile care au avut un coeficient supraunitar în 2008, dar care este subunitar în 2018. Acestea sunt marcate în tabel cu culoarea roșie.
3. Domeniile care coeficient supraunitar atât în 2008, cît și în 2018, însă cel din 2018 este mai mic decât în 2008. Acestea sunt marcate în tabel cu culoarea maro.

Tabel 28: Coeficientul locațional al orașului Cisnădie pe domenii în 2008 și 2018

Domenii ale economiei	2008	2018
01 - Agricultură, vânătoare şi servicii anexe	0.49	0.37
02 - Silvicultură şi exploatare forestieră	1.09	0.99
03 - Pescuitul şi acvacultura	0.45	0.00
05 - Extracţia cărbunelui superior şi inferior	0.00	0.00
06 - Extracţia petrolului brut şi a gazelor naturale	0.00	0.00
07 - Extracţia minereurilor metalifere	0.00	0.00
08 - Alte activităţi extractive	0.00	0.00
09 - Activităţi de servicii anexe extracţiei	0.00	0.00
10 - Industria alimentară	1.20	0.70
11 - Fabricarea băuturilor	2.79	3.32
12 - Fabricarea produselor din tutun	0.00	0.00
13 - Fabricarea produselor textile	21.45	5.40
14 - Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	0.13	2.80
15 - Tăbăcirea şi finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj şi marochinărie, harnaşamentelor şi încălţămintei; prepararea şi vopsirea blănurilor	9.44	18.02
16 - Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn şi plută, cu excepţia mobilei; fabricarea articolelor din paie şi din alte materiale vegetale împletite	0.67	0.44
17 - Fabricarea hârtiei şi a produselor din hârtie	0.00	0.00
18 - Tipărire şi reproducerea pe suporţi a înregistrărilor	0.00	0.12
19 - Fabricarea produselor de cocserie şi a produselor obţinute din prelucrarea ţiţeiului	0.00	0.00
20 - Fabricarea substanţelor şi a produselor chimice	0.00	0.00

21 - Fabricarea produselor farmaceutice de bază şi a preparatelor farmaceutice	0.00	0.00
22 - Fabricarea produselor din cauciuc şi mase plastice	1.14	1.14
23 - Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	0.76	0.45
24 - Industria metalurgică	0.00	0.00
25 - Industria construcţiilor metalice şi a produselor din metal, exclusiv maşini, utilaje şi instalaţii	1.00	1.27
26 - Fabricarea calculatoarelor şi a produselor electronice şi optice	14.83	7.71
27 - Fabricarea echipamentelor electrice	0.85	0.43
28 - Fabricarea de maşini, utilaje şi echipamente n.c.a.	0.38	0.00
29 - Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor şi semiremorcilor	2.63	3.15
30 - Fabricarea altor mijloace de transport	0.00	0.00
31 - Fabricarea de mobilă	1.33	0.47
32 - Alte activităţi industriale n.c.a.	2.92	4.05
33 - Repararea, întreţinerea şi instalarea maşinilor şi echipamentelor	1.27	0.20
35 - Producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat	0.00	0.00
36 - Captarea, tratarea şi distribuţia apei	2.59	0.21
37 - Colectarea şi epurarea apelor uzate	8.26	5.84
38 - Colectarea, tratarea şi eliminarea deşeurilor; activităţi de recuperare a materialelor reciclabile	0.03	0.00
39 - Activităţi şi servicii de decontaminare	0.00	0.00
41 - Construcţii de clădiri	0.61	1.76
42 - Lucrări de geniu civil	0.01	0.14
43 - Lucrări speciale de construcţii	1.32	1.00
45 - Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul, întreţinerea şi repararea autovehiculelor şi a motocicletelor	0.30	0.44
46 - Comerţ cu ridicata cu excepţia comerţului cu autovehicule şi motociclete	0.41	0.52
47 - Comerţ cu amănuntul, cu excepţia autovehiculelor şi motocicletelor	0.49	0.24
49 - Transporturi terestre şi transporturi prin conducte	0.23	0.61
50 - Transporturi pe apă	2.83	0.00
51 - Transporturi aeriene	0.00	0.00
52 - Depozitare şi activităţi auxiliare pentru transporturi	0.02	0.12
53 - Activităţi de poştă şi de curier	0.00	0.05
55 - Hoteluri şi alte facilităţi de cazare	0.57	0.21
56 - Restaurante şi alte activităţi de servicii de alimentaţie	0.50	0.47

58 - Activităţi de editare	0.05	0.05
59 - Activităţi de producţie cinematografică, video şi de programe de televiziune; înregistrări audio şi activităţi de editare muzicală	0.19	0.00
60 - Activităţi de difuzare şi transmitere de programe	0.00	0.00
61 - Telecomunicaţii	1.13	0.00
62 - Activităţi de servicii în tehnologia informaţiei	0.27	0.39
63 - Activităţi de servicii informatice	0.00	0.06
64 - Intermedieri financiare, cu excepţia activităţilor de asigurări şi ale fondurilor de pensii	0.00	0.00
65 - Activităţi de asigurări, reasigurări şi ale fondurilor de pensii (cu excepţia celor din sistemul public de asigurări sociale)	0.00	0.00
66 - Activităţi auxiliare pentru intermedieri financiare, activităţi de asigurare şi fonduri de pensii	0.87	0.00
68 - Tranzacţii imobiliare	0.48	1.64
69 - Activităţi juridice şi de contabilitate	0.63	0.42
70 - Activităţi ale direcţiilor(centralelor), birourilor administrative centralizate; activităţi de management şi de consultanţă în management	0.24	0.43
71 - Activităţi de arhitectură şi inginerie; activităţi de testări şi analiză tehnică	0.20	0.50
72 - Cercetare-dezvoltare	0.00	0.00
73 - Publicitate şi activităţi de studiere a pieţei	0.22	0.11
74 - Alte activităţi profesionale, stiinţifice şi tehnice	0.90	0.96
75 - Activităţi veterinare	0.27	0.54
77 - Activităţi de închiriere şi leasing	1.40	0.00
78 - Activităţi de servicii privind forţa de muncă	0.04	0.00
79 - Activităţi ale agenţiilor turistice şi a tur-operatorilor; alte servicii de rezervare şi asistenţă turistică	0.10	0.00
80 - Activităţi de investigaţii şi protecţie	0.00	0.89
81 - Activităţi de peisagistică şi servicii pentru clădiri	0.00	0.36
82 - Activităţi de secretariat, servicii suport şi alte activităţi de servicii prestate în principal întreprinderilor	0.93	0.87
84 - Administraţie publică şi apărare; asigurări sociale din sistemul public	0.00	0.00
85 - Învăţământ	1.13	0.40
86 - Activităţi referitoare la sănătatea umană	0.10	0.17
87 - Servicii combinate de îngrijire medicală şi asistenţă socială, cu cazare	0.00	0.00
88 - Activităţi de asistenţă socială, fără cazare	0.00	0.00

90 - Activităţi de creaţie şi interpretare artistică	0.00	0.00
91 - Activităţi ale bibliotecilor, arhivelor, muzeelor şi alte activităţi culturale	0.00	0.00
92 - Activități de jocuri de noroc și pariuri	0.00	0.03
93 - Activităţi spotive, recreative şi distractive	0.19	0.42
94 - Activităţi asociative diverse	0.00	0.00
95 - Reparaţii de calculatoare, de articole personale şi de uz gospodăresc	0.00	0.10
96 - Alte activităţi de servicii	0.79	0.78

Sursa: prelucrare proprie date ONRC

Domeniile cu o evoluție pozitivă, care au avut valori supraunitare atât în 2008, cât și în 2018, respectiv domeniile care au crescut în termeni de competitivitate sunt: *Fabricarea băuturilor; Tăbăcirea şi finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj şi marochinărie, harnaşamentelor şi încălţămintei; prepararea şi vopsirea blănurilor; Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor şi semiremorcilor; Alte activităţi industriale n.c.a.; Construcţii de clădiri; Tranzacţii imobiliare*.

Domeniile care au avut o valoare supraunitară în anul 2008, dar au o valoare subunitară în anul 2018 sunt: *Silvicultură şi exploatare forestieră; Industria alimentară; Fabricarea de mobile; Repararea, întreţinerea şi instalarea maşinilor şi echipamentelor; Captarea, tratarea şi distribuţia apei; Transporturi pe apă; Telecomunicaţii; Activităţi de închiriere şi leasing; Învăţământ*. Cu alte cuvinte, acestea sunt domeniile în care orașul Cisnădie era specializat în anul 2008, însă care au scăzut ca și importanță pesntru economia locală.

Nu în ultimul rând, domeniile care erau competitive în 2018, însă mai puțin competitive comparativ cu anul 2008 sunt: *Fabricarea produselor textile; Fabricarea calculatoarelor şi a produselor electronice şi optice; Colectarea şi epurarea apelor uzate; Lucrări speciale de construcţii*.

Variația diferențială la nivelul sectoarelor

Variația diferențială a numărului de angajați reprezintă diferența între ratele de creștere sau declin ale unui sector local comparativ cu creșterea sau declinul aceluiași sector din zona de referință, în cazul de față declinul sau creșterea sectorului la nivel național. Acest indicator permite observarea sectoarelor economiei locale care au performat mai bine decât la nivelul național pe parcursul unei anumite perioade de timp.

Variația diferențială este un indicator al dinamicii sectoarelor, fiind calculat pe baza valorilor din 2 date diferite – în cazul de față valorile din anul 2018, comparativ cu anul 2008.

Menirea variației diferențiale este identificarea sectoarelor care au un avantaj competitiv față de aria de referință. Variația diferențială arată dacă evoluția economiei locale (prin sectoarele și domeniile ei) are loc la o rată mai scăzută ori mai crescută decât cea de referință.

Interpretarea datelor: valorile mai mari decât 0 ale coeficientului ne arată că domeniul prezintă un avantaj competitiv (ce poate fi explicat prin proximitate ridicată față de factorii de producţie importanți) şi se dezvoltă mult mai repede decât referința. Acest scor indică faptul că, în pofida trendului de la nivel național și de la nivelul ramurii respective, există la nivel local factori latenți care avantajează ramura respectivă în raport cu referința.

În tabelul de mai jos prezentăm valoarea varietiei diferențială a sectoarelor economiei de la nivelul orașului Cisnădie.

Tabel 29: Variația diferențială la nivelul sectoarelor economice în perioada 2008 - 2018

Sectoare economice	VD
Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	3.48
Activităţi de spectacole, culturale şi recreative	3.61
Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	0.52
Agricultură, silvicultură şi pescuit	-0.23
Alte activităţi de servicii	0.09
Comerţ cu ridicata şi cu amănuntui; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	-0.20
Construcţii	0.52
Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	-1.02
Hoteluri şi restaurante	-0.31
Industria extractivă	-0.51
Industria prelucrătoare	0.02
Informaţii şi comunicaţii	-0.86
Intermedieri financiare şi asigurări	-0.85
învăţământ	-1.06
Producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat	-0.78
Sănătate şi asistenţă socială	1.61
Transport şl depozitare	1.32
Tranzacţii imobiliare	2.29

Sursa: prelucrare proprie date ONRC

Aceste valori relevă faptul că sectoarele în cazul cărora orașul Cinădie prezintă un avantaj competitiv, comparativ cu nivelul național sunt: *Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii support; Activităţi de spectacole, culturale şi recreative; Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice; Alte activităţi de servicii; Construcţii; Industria prelucrătoare; Sănătate şi asistenţă socială; Transport şi depozitare; Tranzacţii imobiliare*. Se remarcă faptul că, *Industria prelucrătoare*, care în anul 2018 însuma un procent de peste 64% din totalul angajaților, are o valoare aproape de 0 a variației diferențiale, ceea ce sugerează că sectorul cel mai mare al economiei locare prezinta un avantaj competitiv redus.

Referitor la importanța acestor sectorare pentru economia locală, trebuie menționat faptul că ele însumează aproximativ 88% din numărul de angajați și 82% din cifra de afaceri înregistrată în anul 2018.

Variația diferențială a fost calculată și pe domeniile economiei, pentru a avea o imagine mai clară asupra avantajului competitiv de la nivelul orașului.

Tabel 30: Variația diferențială pe domenii ale economiei în perioada 2008 - 2018

Domenii ale economiei	VD
01 - Agricultură, vânătoare şi servicii anexe	-0.29
02 - Silvicultură şi exploatare forestieră	-0.09
03 - Pescuitul şi acvacultura	-1.07
05 - Extracţia cărbunelui superior şi inferior	0.00
06 - Extracţia petrolului brut şi a gazelor naturale	0.00
07 - Extracţia minereurilor metalifere	0.00
08 - Alte activităţi extractive	0.00
09 - Activităţi de servicii anexe extracţiei	0.00
10 - Industria alimentară	-0.40
11 - Fabricarea băuturilor	0.13
12 - Fabricarea produselor din tutun	0.00
13 - Fabricarea produselor textile	-0.64
14 - Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	13.99
15 - Tăbăcirea şi finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj şi marochinărie, harnaşamentelor şi încălţămintei; prepararea şi vopsirea blănurilor	0.64
16 - Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn şi plută, cu excepţia mobilei; fabricarea articolelor din paie şi din alte materiale vegetale împletite	-0.25
17 - Fabricarea hârtiei şi a produselor din hârtie	0.00
18 - Tipărire şi reproducerea pe suporţi a înregistrărilor	0.00

19 - Fabricarea produselor de cocserie şi a produselor obţinute din prelucrarea ţiţeiului	0.00
20 - Fabricarea substanţelor şi a produselor chimice	0.00
21 - Fabricarea produselor farmaceutice de bază şi a preparatelor farmaceutice	0.00
22 - Fabricarea produselor din cauciuc şi mase plastice	0.00
23 - Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	-0.31
24 - Industria metalurgică	0.00
25 - Industria construcţiilor metalice şi a produselor din metal, exclusiv maşini, utilaje şi instalaţii	0.24
26 - Fabricarea calculatoarelor şi a produselor electronice şi optice	-0.62
27 - Fabricarea echipamentelor electrice	-0.59
28 - Fabricarea de maşini, utilaje şi echipamente n.c.a.	-0.78
29 - Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor şi semiremorcilor	0.33
30 - Fabricarea altor mijloace de transport	0.00
31 - Fabricarea de mobilă	-0.57
32 - Alte activităţi industriale n.c.a.	0.48
33 - Repararea, întreţinerea şi instalarea maşinilor şi echipamentelor	-0.62
35 - Producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat	0.00
36 - Captarea, tratarea şi distribuţia apei	-1.09
37 - Colectarea şi epurarea apelor uzate	-0.37
38 - Colectarea, tratarea şi eliminarea deşeurilor; activităţi de recuperare a materialelor reciclabile	-1.19
39 - Activităţi şi servicii de decontaminare	0.00
41 - Construcţii de clădiri	1.33
42 - Lucrări de geniu civil	6.67
43 - Lucrări speciale de construcţii	-0.18
45 - Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul, întreţinerea şi repararea autovehiculelor şi a motocicletelor	0.49
46 - Comerţ cu ridicata cu excepţia comerţului cu autovehicule şi motociclete	0.25
47 - Comerţ cu amănuntul, cu excepţia autovehiculelor şi motocicletelor	-0.55
49 - Transporturi terestre şi transporturi prin conducte	2.07
50 - Transporturi pe apă	-0.30
51 - Transporturi aeriene	0.00
52 - Depozitare şi activităţi auxiliare pentru transporturi	6.94
53 - Activităţi de poştă şi de curier	0.00

55 - Hoteluri şi alte facilităţi de cazare	-0.67
56 - Restaurante şi alte activităţi de servicii de alimentaţie	-0.09
58 - Activităţi de editare	0.13
59 - Activităţi de producţie cinematografică, video şi de programe de televiziune; înregistrări audio şi activităţi de editare muzicală	-0.94
60 - Activităţi de difuzare şi transmitere de programe	0.00
61 - Telecomunicaţii	-0.92
62 - Activităţi de servicii în tehnologia informaţiei	1.18
63 - Activităţi de servicii informatice	0.00
64 - Intermedieri financiare, cu excepţia activităţilor de asigurări şi ale fondurilor de pensii	0.00
65 - Activităţi de asigurări, reasigurări şi ale fondurilor de pensii (cu excepţia celor din sistemul public de asigurări sociale)	0.00
66 - Activităţi auxiliare pentru intermedieri financiare, activităţi de asigurare şi fonduri de pensii	-1.22
68 - Tranzacţii imobiliare	2.29
69 - Activităţi juridice şi de contabilitate	-0.41
70 - Activităţi ale direcţiilor(centralelor), birourilor administrative centralizate; activităţi de management şi de consultanţă în management	0.83
71 - Activităţi de arhitectură şi inginerie; activităţi de testări şi analiză tehnică	1.78
72 - Cercetare-dezvoltare	0.00
73 - Publicitate şi activităţi de studiere a pieţei	-0.60
74 - Alte activităţi profesionale, stiinţifice şi tehnice	0.07
75 - Activităţi veterinare	1.78
77 - Activităţi de închiriere şi leasing	-1.40
78 - Activităţi de servicii privind forţa de muncă	-2.31
79 - Activităţi ale agenţiilor turistice şi a tur-operatorilor; alte servicii de rezervare şi asistenţă turistică	-0.91
80 - Activităţi de investigaţii şi protecţie	-1.11
81 - Activităţi de peisagistică şi servicii pentru clădiri	-1.34
82 - Activităţi de secretariat, servicii suport şi alte activităţi de servicii prestate în principal întreprinderilor	-0.17
84 - Administraţie publică şi apărare; asigurări sociale din sistemul public	0.00
85 - Învăţământ	-1.06
86 - Activităţi referitoare la sănătatea umană	1.64

87 - Servicii combinate de îngrijire medicală şi asistenţă socială, cu cazare	0.00
88 - Activităţi de asistenţă socială, fără cazare	0.00
90 - Activităţi de creaţie şi interpretare artistică	0.00
91 - Activităţi ale bibliotecilor, arhivelor, muzeelor şi alte activităţi culturale	0.00
92 - Activități de jocuri de noroc și pariuri	0.00
93 - Activităţi spotive, recreative şi distractive	2.45
94 - Activităţi asociative diverse	0.00
95 - Reparaţii de calculatoare, de articole personale şi de uz gospodăresc	-0.93
96 - Alte activităţi de servicii	-0.02

Sursa: prelucrare proprie date ONRC

Domeniile în cazul cărora nivelul competitivității a crescut semnificativ comparativ cu anul 2008, valoarea variației diferențiale fiind supraunitară: *Fabricarea băuturilor; Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte; Lucrări de geniu civil; Transporturi terestre şi transporturi prin conducte; Depozitare şi activităţi auxiliare pentru transporturi; Activităţi de servicii în tehnologia informaţiei; Tranzacţii imobiliare; Activităţi de arhitectură şi inginerie; activităţi de testări şi analiză tehnică; Activităţi veterinare; Activităţi referitoare la sănătatea umană; Activităţi spotive, recreative şi distractive*. Totuși, există de asemenea, un număr ridicat de domenii în cazul cărora s-au înregistrat scăderi considerabile, comparative cu nivelul național, respectiv: *Pescuitul şi acvacultura; Captarea, tratarea şi distribuţia apei; Colectarea, tratarea şi eliminarea deşeurilor; activităţi de recuperare a materialelor reciclabile; Activităţi auxiliare pentru intermedieri financiare, activităţi de asigurare şi fonduri de pensii; Activităţi de închiriere şi leasing; Activităţi de servicii privind forţa de muncă; Activităţi de investigaţii şi protecţie; Activităţi de peisagistică şi servicii pentru clădiri; Învăţământ*.

Corelarea valorilor coeficientului locațional și a variației diferențiale a numărului de angajați. Identificarea sectoarelor dezvoltate și a celor în declin

Ultimul pas al analizei presupune corelarea celor doi coeficienți analizați anterior, în baza căreia a fost elaborat un tabel de patru cadrane, care permite identificarea sectoarelor și domeniilor în funcție de 2 variabile, respectiv competitivitate și concentrare.

În acest sens, tabelul de mai jos prezintă valorile coeficientului locațional și al variației diferențiale atât pe sectoare, cât și pe domeniile economiei orașului Cinsădie. Precum în partea anterioară a analizei, marcăm cu culoarea verde valorile pozitive și cu culoarea roșie valorile negative.

Tabel 31: Specializare şi avantaje competitive în Cisnădie

Sectoare şi domenii ale economiei	LC	VD
Agricultură, silvicultură şi pescuit	**0.55**	**-0.23**
01 - Agricultură, vânătoare şi servicii anexe	0.37	-0.29
02 - Silvicultură şi exploatare forestieră	0.99	-0.09
Industria prelucrătoare	**2.36**	**0.02**
03 - Pescuitul şi acvacultura	0.00	-1.07
05 - Extracţia cărbunelui superior şi inferior	0.00	0.00
06 - Extracţia petrolului brut şi a gazelor naturale	0.00	0.00
07 - Extracţia minereurilor metalifere	0.00	0.00
08 - Alte activităţi extractive	0.00	0.00
09 - Activităţi de servicii anexe extracţiei	0.00	0.00
10 - Industria alimentară	0.70	-0.40
11 - Fabricarea băuturilor	3.32	0.13
12 - Fabricarea produselor din tutun	0.00	0.00
13 - Fabricarea produselor textile	5.40	-0.64
14 - Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	2.80	13.99
15 - Tăbăcirea şi finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj şi marochinărie, harnaşamentelor şi încălţămintei; prepararea şi vopsirea blănurilor	18.02	0.64
16 - Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn şi plută, cu excepţia mobilei; fabricarea articolelor din paie şi din alte materiale vegetale împletite	0.44	-0.25
17 - Fabricarea hârtiei şi a produselor din hârtie	0.00	0.00
18 - Tipărire şi reproducerea pe suporţi a înregistrărilor	0.12	0.00
19 - Fabricarea produselor de cocserie şi a produselor obţinute din prelucrarea ţiţeiului	0.00	0.00
20 - Fabricarea substanţelor şi a produselor chimice	0.00	0.00
21 - Fabricarea produselor farmaceutice de bază şi a preparatelor farmaceutice	0.00	0.00
22 - Fabricarea produselor din cauciuc şi mase plastice	1.14	0.00
23 - Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	0.45	-0.31
24 - Industria metalurgică	0.00	0.00
25 - Industria construcţiilor metalice şi a produselor din metal, exclusiv maşini, utilaje şi instalaţii	1.27	0.24
26 - Fabricarea calculatoarelor şi a produselor electronice şi optice	7.71	-0.62
27 - Fabricarea echipamentelor electrice	0.43	-0.59
28 - Fabricarea de maşini, utilaje şi echipamente n.c.a.	0.00	-0.78

29 - Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor şi semiremorcilor	3.15	0.33
30 - Fabricarea altor mijloace de transport	0.00	0.00
31 - Fabricarea de mobilă	0.47	-0.57
32 - Alte activităţi industriale n.c.a.	4.05	0.48
Producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat	**0.00**	**-0.78**
33 - Repararea, întreţinerea şi instalarea maşinilor şi echipamentelor	0.20	-0.62
35 - Producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat	0.00	0.00
36 - Captarea, tratarea şi distribuţia apei	0.21	-1.09
37 - Colectarea şi epurarea apelor uzate	5.84	-0.37
Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	**0.17**	**-1.02**
38 - Colectarea, tratarea şi eliminarea deşeurilor; activităţi de recuperare a materialelor reciclabile	0.00	-1.19
39 - Activităţi şi servicii de decontaminare	0.00	0.00
Construcţii	**1.24**	**0.52**
41 - Construcţii de clădiri	1.76	1.33
42 - Lucrări de geniu civil	0.14	6.67
43 - Lucrări speciale de construcţii	1.00	-0.18
Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	**0.36**	**-0.20**
45 - Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul, întreţinerea şi repararea autovehiculelor şi a motocicletelor	0.44	0.49
46 - Comerţ cu ridicata cu excepţia comerţului cu autovehicule şi motociclete	0.52	0.25
47 - Comerţ cu amănuntul, cu excepţia autovehiculelor şi motocicletelor	0.24	-0.55
Transport şi depozitare	**0.48**	**1.32**
49 - Transporturi terestre şi transporturi prin conducte	0.61	2.07
50 - Transporturi pe apă	0.00	-0.30
51 - Transporturi aeriene	0.00	0.00
52 - Depozitare şi activităţi auxiliare pentru transporturi	0.12	6.94
53 - Activităţi de poştă şi de curier	0.05	0.00
Hoteluri şi restaurante	**0.40**	**-0.31**
55 - Hoteluri şi alte facilităţi de cazare	0.21	-0.67
56 - Restaurante şi alte activităţi de servicii de alimentaţie	0.47	-0.09
Informaţii şi comunicaţii	**0.22**	**-0.86**

58 - Activităţi de editare	0.05	0.13
59 - Activităţi de producţie cinematografică, video şi de programe de televiziune; înregistrări audio şi activităţi de editare muzicală	0.00	-0.94
60 - Activităţi de difuzare şi transmitere de programe	0.00	0.00
61 - Telecomunicaţii	0.00	-0.92
62 - Activităţi de servicii în tehnologia informaţiei	0.39	1.18
63 - Activităţi de servicii informatice	0.06	0.00
Intermedieri financiare şi asigurări	**0.00**	**-0.85**
64 - Intermedieri financiare, cu excepţia activităţilor de asigurări şi ale fondurilor de pensii	0.00	0.00
65 - Activităţi de asigurări, reasigurări şi ale fondurilor de pensii (cu excepţia celor din sistemul public de asigurări sociale)	0.00	0.00
66 - Activităţi auxiliare pentru intermedieri financiare, activităţi de asigurare şi fonduri de pensii	0.00	-1.22
Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	**0.44**	**0.52**
68 - Tranzacţii imobiliare	1.64	2.29
69 - Activităţi juridice şi de contabilitate	0.42	-0.41
70 - Activităţi ale direcţiilor(centralelor), birourilor administrative centralizate; activităţi de management şi de consultanţă în management	0.43	0.83
71 - Activităţi de arhitectură şi inginerie; activităţi de testări şi analiză tehnică	0.50	1.78
72 - Cercetare-dezvoltare	0.00	0.00
73 - Publicitate şi activităţi de studiere a pieţei	0.11	-0.60
74 - Alte activităţi profesionale, stiinţifice şi tehnice	0.96	0.07
75 - Activităţi veterinare	0.54	1.78
Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	**0.59**	**3.48**
77 - Activităţi de închiriere şi leasing	0.00	-1.40
78 - Activităţi de servicii privind forţa de muncă	0.00	-2.31
79 - Activităţi ale agenţiilor turistice şi a tur-operatorilor; alte servicii de rezervare şi asistenţă turistică	0.00	-0.91
80 - Activităţi de investigaţii şi protecţie	0.89	-1.11
81 - Activităţi de peisagistică şi servicii pentru clădiri	0.36	-1.34
82 - Activităţi de secretariat, servicii suport şi alte activităţi de servicii prestate în principal întreprinderilor	0.87	-0.17
Administraţie publică şl apărare; asigurări sociale din sistemul public	**0.00**	**0.00**

84 - Administraţie publică şi apărare; asigurări sociale din sistemul public	0.00	0.00
Învăţământ	**0.40**	**-1.06**
85 - Învăţământ	0.40	-1.06
Sănătate şi asistenţă socială	**0.16**	**1.61**
86 - Activităţi referitoare la sănătatea umană	0.17	1.64
87 - Servicii combinate de îngrijire medicală şi asistenţă socială, cu cazare	0.00	0.00
88 - Activităţi de asistenţă socială, fără cazare	0.00	0.00
Activităţi de spectacole, culturale şi recreative	**0.13**	**3.61**
90 - Activităţi de creaţie şi interpretare artistică	0.00	0.00
91 - Activităţi ale bibliotecilor, arhivelor, muzeelor şi alte activităţi culturale	0.00	0.00
92 - Activități de jocuri de noroc și pariuri	0.03	0.00
93 - Activităţi spotive, recreative şi distractive	0.42	2.45
Alte activităţi de servicii	**0.63**	**0.09**
94 - Activităţi asociative diverse	0.00	0.00
95 - Reparaţii de calculatoare, de articole personale şi de uz gospodăresc	0.10	-0.93
96 - Alte activităţi de servicii	0.78	-0.02

Sursa: prelucrare proprie date ONRC

Tabelul celor 4 cadrane

Necompetitiv (declin)	Competitiv (în creștere)	
SECTOARE / domenii ÎN TRANSFORMARE ***Variația diferențială < 0*** ***Coeficient de localizare > 1*** Fabricarea produselor textile Fabricarea calculatoarelor şi a produselor electronice şi optice Colectarea şi epurarea apelor uzate Lucrări speciale de construcţii	***SECTOARE / domenii ÎN DEZVOLTARE*** ***Variația diferențială > 0*** ***Coeficient de localizare > 1*** **INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE** **CONSTRUCŢII** Fabricarea băuturilor Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte Tăbăcirea şi finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj şi marochinărie, harnaşamentelor şi încălţămintei; prepararea şi vopsirea blănurilor Industria construcţiilor metalice şi a produselor din metal, exclusiv maşini, utilaje şi instalaţii Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor şi semiremorcilor Alte activităţi industriale n.c.a. Construcţii de clădiri Tranzacţii imobiliare	**Concentrare ridicată**
SECTOARE / domenii ÎN DECLIN ***Variația diferențială < 0*** ***Coeficient de localizare < 1*** **AGRICULTURĂ, SILVICULTURĂ ŞI PESCUIT** **PRODUCŢIA ŞI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICĂ ŞI TERMICĂ,**	***SECTOARE / domenii DE PERSPECTIVĂ*** ***Variația diferențială > 0*** ***Coeficient de localizare < 1*** **TRANSPORT ŞI DEPOZITARE** **ACTIVITĂŢI PROFESIONALE, ŞTIINŢIFICE ŞI TEHNICE**	**Concentrare scăzută**

GAZE, APĂ CALDĂ ŞI AER CONDIŢIONAT **DISTRIBUŢIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DEŞEURILOR, ACTIVITĂŢI DE DECONTAMINARE** **COMERŢ CU RIDICATA ŞI CU AMĂNUNTUI; REPARAREA AUTOVEHICULELOR ŞI MOTOCICLETELOR** **HOTELURI ŞI RESTAURANT** **INFORMAŢII ŞI COMUNICAŢII** **INTERMEDIERI FINANCIARE ŞI ASIGURĂRI** **ÎNVĂŢĂMÂNT**	**ACTIVITĂŢI DE SERVICII ADMINISTRATIVE ŞI ACTIVITĂŢI DE SERVICII SUPORT** **SĂNĂTATE ŞI ASISTENŢĂ SOCIALĂ** **ACTIVITĂŢI DE SPECTACOLE, CULTURALE ŞI RECREATIVE** **ALTE ACTIVITĂŢI DE SERVICII**
Agricultură, vânătoare şi servicii anexe Silvicultură şi exploatare forestieră Pescuitul şi acvacultura Industria alimentară Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn şi plută, cu excepţia mobilei; fabricarea articolelor din paie şi din alte materiale vegetale împletite Fabricarea altor produse din minerale nemetalice Fabricarea echipamentelor electrice Fabricarea de maşini, utilaje şi echipamente n.c.a. Fabricarea de mobilă Repararea, întreţinerea şi instalarea maşinilor şi echipamentelor Captarea, tratarea şi distribuţia apei	Lucrări de geniu civil Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul, întreţinerea şi repararea autovehiculelor şi a motocicletelor Comerţ cu ridicata cu excepţia comerţului cu autovehicule şi motociclete Transporturi terestre şi transporturi prin conducte Depozitare şi activităţi auxiliare pentru transporturi Activităţi de editare Activităţi de servicii în tehnologia informaţiei Activităţi ale direcţiilor(centralelor), birourilor administrative centralizate; activităţi de management şi de consultanţă în management Activităţi de arhitectură şi inginerie; activităţi de testări şi analiză tehnică Alte activităţi profesionale, stiinţifice şi tehnice

Colectarea, tratarea şi eliminarea deşeurilor; activităţi de recuperare a materialelor reciclabile Comerţ cu amănuntul, cu excepţia autovehiculelor şi motocicletelor Transporturi pe apă Hoteluri şi alte facilităţi de cazare Restaurante şi alte activităţi de servicii de alimentaţie Activităţi de producţie cinematografică, video şi de programe de televiziune; înregistrări audio şi activităţi de editare muzicală Telecomunicaţii Activităţi auxiliare pentru intermedieri financiare, activităţi de asigurare şi fonduri de pensii Activităţi juridice şi de contabilitate Publicitate şi activităţi de studiere a pieţei Activităţi de închiriere şi leasing Activităţi de servicii privind forţa de muncă Activităţi ale agenţiilor turistice şi a tur-operatorilor; alte servicii de rezervare şi asistenţă turistică Activităţi de investigaţii şi protecţie Activităţi de peisagistică şi servicii pentru clădiri Activităţi de secretariat, servicii suport şi alte activităţi de servicii prestate în principal întreprinderilor Învăţământ	Activităţi veterinare Activităţi referitoare la sănătatea umană Activităţi spotive, recreative şi distractive

Reparaţii de calculatoare, de articole personale şi de uz gospodăresc Alte activităţi de servicii	

Sectoarele și domeniile din cadranul din partea stângă jos, prezintă sectoarele și domeniile care se află în declin. Din păcate, cea mai mare parte a sectorarelor și demeniilor economice se află în acestă situație. La polul opus, cadranul din partea dreaptă sus prezintă sectoarele și domeniile care au un nivel ridicat de competitivitate și concentrare. Se remarcă faptul că *Industria prelucrătoare* este încă un sector în care orașul are un avantaj competitiv, cu toate că a existat o scădere ușoară a procentului angajaților din acest sector.

Un număr redus de domenii economice se află în transformare. Printre acestea se numără *Fabricarea produselor textile,* care încă are un nivel ridicat de concentrare la nivelul orașului. Sectoarele și domeniile de perspectivă sunt prezentate în cadranul din partea dreaptă jos. Acestea sunt cele în cazul cărora orașul are o perspectivă de dezvoltare. Un număr ridicat de sectoare se încardrează aici, respectiv: *Transport şi depozitare; Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice; Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport; Sănătate şi asistenţă socială; Activităţi de spectacole, culturale şi recreative; Alte activităţi de servicii.*

CAPITOLUL XVII. CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE STRATEGICE

Principalele concluzii și perspective strategice în urma analizei economiei orașului Cisnădie în perioada 2008 – 2018 sunt următoarele:

- *Industria prelucrătoare* are o pondere semnificativă (64.77% din numărul total de angajați din sectorul privat în 2018), acesta este în scădere față de 2008. Astfel, în cazul unei părți a domeniilor din acest sector se remercă o scădere genereală, din puntul de vedere al angajaților și a cifrei de afaceri.
- Veniturile și cheltuielile au cunoscut fluctuații în perioada analizată. Astfel, au scăzut ca urmare a crizei economice și ca urmare a schimbărilor legislative recente. Cu toate acestea, orașul Cisnădie are un nivel de autonomie financiară mai ridicată comparativ cu media orașelor din România, atât din perspectiva procentului veniturilor proprii in veniturile totale, cât și din perspectiva procentului reprezentat de cheltuielile de persoanal din veniturile proprii.
- Din perspectiva cheltuielilor, se remarcă faptul că cele de capital repezintă o proporție scăzută din cheltuielile totale. Pe întreaga perioadă analizată, ele au reprezentat în medie numai 19.99% din totalul cheltuielilor. Nivelul cel mai redus fiind în anul 2011, când au reprezentat numai 8.58% din totalul cheltuielilor. În mod evident, acest fapt poate afecta negativ dezvolatrea orașului, pe termen lung.
- În ceea ce privește turismul, având în vedere creșterile remarcabile înregistrate în cazul pensiunilor agroturistice, orașul are potențial de dezvoltare al agroturismului. De asemenea, și taberele de elevi si prescolari prezintă potențial de dezvoltare.
- Referitor la capacitatea orașului de a face față crizei economice, se remarcă faptul că orașul a fost afectat mai puternic și a avut o revenire mai slabă comparativ cu unele dintre orașele competitoare. Totuși, acest trend s-a remarcat numai în cazul a 2 indicatori, respectiv salariaților/1000 de locuitori și cifra de afaceri/capital. În cazul celui de-al treile indicator, cifra de afaceri/locuitor orașul a avut o capacitate de reziliență mai puterină comparativ cu orașele competitoare.
- Din punctul de vedere al diversității economice, orașul este devansat de orașele care reprezintă potențiali competitori. De asemenea, orașul este devansat și din perspectiva evoluției diversificării în perioasa 2008-2018. În mod evident, aceast fapt poate să afecteze în mod negativ performanța ulterioară a orașului și poate să îl facă mai vulnerabil în cazul unor potențiale șocuri economice. Astfel, se atrage atenția asupra nevoii de diversificare a

economiei locale, în special având în vedere faptul că o mare parte a potențialilor competitori au înregistrat un trend pozitiv în acest sens.

- Cu toate că o mare parte a sectoarelor și domeniilor economiei sunt în declin, există totuși sectoare și domenii în cazul cărora orașul are un avantaj competitiv. *Industria prelucrătoare*, care concentrează cea mai mare parte a angajaților și a cifrei de afaceri este în continuare competitivă. Pe lângă acesta, orașul are un avantaj competitiv și în cazul sectorului de *Construcții.*

Sursa datelor:

Pentru realizarea acestei analize au fot utilizate date din următoarele surse: INNSE, ONRC, DPFBL și ANAF.

Bibliografie

1. European Commission (EC), (2012), Communication From The Commission To The European Parliament, The Council, The European Economic And Social Committee And The Committee Of The Regions. Promoting cultural and creative sectors for growth and jobs in the EU, Brussels, 26.9.2012 COM537 final.
2. Comisia Europeană (European Commission), (2019), Annual Report On European SMEs 2018/2019, Research & Development and Innovation by SMEs.
3. Elias Giannakis & Adriana Bruggeman (2017): Determinants of regionalresilience to economic crisis: a European perspective, European Planning Studies, DOI:10.1080/09654313.2017.1319464.
4. Di Caro, P., (2015), Testing and explaining economic resilience with an application to Italian regions. Papers in Regional Science. doi:10.1111/pirs.12168.
5. JRC (2020), How resilient are the European regions? Evidence from the societal response to the 2008 financial crisis. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

PARTEA III ANALIZA SWOT

CAPITOLUL XVIII. ANALIZA SWOT LA NIVELUL ORAȘULUI CISNĂDIE

Ipoteze de lucru

Analiza SWOT (sau TOWS) reprezintă o metodă de audit a comunităţii, fiind considerată prima etapă a planificării strategice. Metoda ne ajută să ne concentrăm asupra aspectelor relevante; odată identificate, acestea se transformă în obiective. Această metodologie este o abordare sanatoasă pentru a determina o strategie-nișă, modul cel mai bun pentru o comunitate de a-şi folosi punctele sale forte pentru a exploata oportunitățile, dar şi cea mai eficienta pentru a-şi apăra de diverse ameninţări externe propriile puncte slabe dar şi forte.

Analiza SWOT a zonei (puncte tari, puncte slabe, oportunități şi ameninţari) reflectă capacitatea mediului intern de a răspunde factorilor de macromediu în sensul fructificarii oportunităților şi diminuării ameninţărilor. Acest instrument face posibilă analizarea rapidă a punctelor strategice cheie, precum şi identificarea alternativelor strategice. Astăzi, analiza SWOT este aplicată în cadrul analizei teritoriului şi este utilizată ca instrument pentru facilitarea planificării în cadrul administraţiilor publice.

Înainte de a începe o analiză SWOT este absolut necesară prezentarea unei descrieri a cadrului general al situaţiei existente pentru ca în cadrul discuţiilor toţi participanţii să aibă o "bază comună". Această etapă preliminară reprezintă un element fundamental din moment ce, de cele mai multe ori, persoanele active de la nivelul comunităţii dispun de o informare asimetrică şi au viziuni diferite asupra temelor de dezvoltare. Tehnica SWOT de discuţie/analiză şi cercetare se bazează pe metoda "***brainstorming"-ului,*** care s-ar traduce printr-o discuţie între persoanele implicate în activitatea de elaborare a strategiei. Analiza SWOT se bazează pe următoarele elemente: puncte tari, puncte slabe, oportunităţi şi ameninţări.

Dintr-o analiză a indicatorilor comunităţii pot rezulta o întreagă gamă de puncte tari. Acestea pot fi "puncte tari - grele (hard)" şi "puncte tari - uşoare (soft)". Dacă în mod normal, primele se identifică destul de repede, celelalte se conturează prin discuţii ulterioare sau din activităţi de cercetare. Al doilea parametru îl reprezintă punctele slabe. Aflate la polul opus faţă de punctele tari, acestea reprezintă slăbiciunile cadrului local. Şi în cazul analizei punctelor slabe este posibil să facem distincţia între "puncte slabe-grele" şi "puncte slabe-uşoare. Al treilea parametru se referă la zona oportunităţilor. Acestea pot fi studiate şi discutate doar dacă o alegere preliminară a fost proiectată. În acest stadiu, se impune o nouă descriere, mult mai clară persoanelor implicate. Ar putea exista probleme în cadrul analizei dacă punctele tari şi oportunităţile se suprapun. Există o

diferenţă clară între aceşti doi parametri. O regulă simplă, dar folositoare pentru o analiză SWOT corectă, este aceea de a verifica dacă există o distincţie clară între punctele tari şi oportunităţi. Ameninţările includ implicaţiile negative ale măsurilor adoptate. Analiza oportunităţilor şi a ameninţărilor implică un melanj al efectelor interne şi externe ale politicii. Efectele externe pot genera într-un fel ameninţări.

În analiza SWOT nu exista o corespondenta exclusiva între punctele tari şi oportunităţi, pe de o parte, şi punctele slabe şi ameninţări pe de alta parte. Uneori, unele elemente de forţă pot conduce la ameninţari într-un scenariu "după politică". Punctele tari şi punctele slabe sunt concepte "statice", bazate pe parametrii descriptivi ai unei zone, într-o perioadă determinată de timp = CEEA CE EXISTĂ=. Oportunităţile şi ameninţările au în vedere viitorul, şi se referă la alegerile pe care le au de făcut persoanele implicate în procesul de planificare = CEEA CE VA FI=.

Cel mai puternic mesaj transmis de analiza SWOT este acela că, indiferent de acţiunile stabilite, procesul decizional ar trebui să includă următoarele elemente:

- **construieşte pe Punctele Tari,**
- **elimină Punctele Slabe,**
- **exploatează Oportunităţile,**
- **îndepărtează Ameninţările.**

Analiza swot a orașului Cuisnădie:

CADRUL NATURAL

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Așezare a orașului într-o depresiune pitorească ▪ Situare favorizantă în zona periurbană a Municipiului Sibiu, reședință de județ și Capitală Culturală Europeană ▪ Potenţial turistic semnificativ în Cisnădie, Cisnădioara şi împrejurimi	▪ Insuficienta identificare și promovare a activităților recreative ce pot fi practicate în zonă ▪ Existența unor zone cu risc de inundare ▪ Zonă cu risc seismic.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
▪ Atragerea investițiilor datorită poziției geografice în proximitatea orașului Sibiu ▪ Distanța mică față de Aeroportul	▪ Intervenția locuitorilor asupra mediului înconjurător

Internațional Sibiu	

RESURSA UMANĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Diversitate etnică ▪ Pondere importantă a populației tinere. Populația 15-49 ani >decât populația 50+ ▪ Număr mic de persoane cu nivel scăzut de școlarizare ▪ Rata redusă a infracționalității ▪ Forță de muncă ieftină ▪ Număr mare de tineri cu studiile liceale definitivate ▪ Disponibilitate de angajare în diferite meserii	▪ Emigrări în masă, în special a populației de etnie germană după 1989 ▪ Îmbătrânirea populației (spor natural negativ, migrarea tinerilor spre alte țări din UE și spre marile orașe din țară) ▪ Scăderea natalității ▪ Adaptarea mai lentă a populației mature și vârstnice din oras, la schimbările și provocările lumii actuale în general și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special ▪ Migrarea persoanelor cu pregătire profesională, în special în străinatate;
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
▪ Existența unor reglementări care stipulează acordarea de facilități angajatorilor care creează noi locuri de muncă pentru șomeri, tineri absolvenți, etc. ▪ Existența fondurilor și programelor care finanțează pregătirea profesională continuă a forței de muncă ▪ Modificarea mentalității persoanelor disponibilizate, prin abordarea de atitudini active pe piața muncii (căutare a unui loc de muncă, reconversie profesională) ▪ Implicarea autorităților locale în problemele comunității, în vederea identificării de soluții financiare, materiale.	▪ Accentuarea procesului de îmbătrânire ▪ Creșterea șomajului în rândul tinerilor ▪ Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă ▪ Pierderea tradițiilor locale odată cu trecerea timpului.

INFRASTRUCTURĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Poziționarea orașului la o distanță mică față de municipiul Sibiu ▪ Existența unei bune infrastructuri de transport; drumurile de acces Sibiu - Cisnădie, Cisnădioara asfaltate ▪ Existența drumului asfaltat care asigură accesul în satul component Cisnădioara ▪ Existenta infrastructurii de utilități: apă, gaz, curent electric ▪ Proiect european implementat de „Apă Canal" SA Sibiu - „Extinderea şi reabilitarea infrastructurii de apă şi apă uzată în judeţele Sibiu şi Braşov" cu beneficiar și Orașul Cisnădie ▪ Existența unei bune infrastructuri de comunicații IT, telefonie mobilă și internet ▪ Existența de dotări sociale, sportive, medicale ▪ Existenta unei grădinițe cu program prelungit.	▪ Acoperișurile clădirilor vechi în pericol de a se dărîma chiar în zonele de circulație a pietonilor ▪ Izolarea termică a clădirilor necorespunzătoare ▪ Lipsa alimentării cu energie termică, centralele proprii fiind principala sursă de alimentare a locuințelor cu agent termic ▪ Inexistența reţelei de alimentare cu apă potabilă si a rețelei de canalizare în Cisnădioara ▪ Infrastructura de drum cu probleme în special pe străzile unde s-au inlocuit rețelele de apă și canalizare ▪ Iluminat public foarte costisitor ▪ Lipsa locuințelor sociale pentru persoane sărace/familii tinere care nu au posibilități financiare pentru achiziționarea de locuințe ▪ Sistem video de supraveghere stradală și a instituțiilor publice pe o zonă redusă.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
▪ Existența fondurilor structurale, (finanțare nerambursabilă), pentru îmbunătațirea infrastructurii fizice de bază ▪ Posibilitatea implementării unor proiecte de iluminare stradală prin utilizarea surselor regenerabile de energie ▪ Existența unor programe cu finanțare nerambursabilă pentru extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată,	▪ Accesarea redusa a fondurilor europene nerambursabile disponibile ▪ Orientarea programelor europene și guvernamentale spre alte zone considerate prioritare ▪ Scăderea interesului investitorilor.

eficientizare energetică a clădirilor, reabilitare termică ▪ Existența Aeroportului Internațional Sibiu la o distanță mică față de Cisnădie.	

ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Existența unui segment de populație pregătit profesional ▪ Existența personalului tânăr cu studii superioare în instituțiile publice ▪ Implicarea activă a Primăriei, în problemele comunității ▪ Existenta instituțiilor de bază, protecție civilă și ordine publică ▪ Deschiderea administrației actuale către investiții ▪ Existența spațiului adecvat pentru buna desfășurare a activităților administratiei publice locale ▪ Existența logisticii necesare desfășurării în bune condiții a activității instituțiilor publice; ▪ Participarea la sesiuni de perfecționare continuă a aparatului administratiei publice locale.	▪ Legislație în permanentă schimbare ▪ Legislație insuficient cunoscută de către personalul din instituțiile publice, ca urmare a numărului mare de schimbări legislative ▪ Aplicarea legilor, uneori în moduri diferite, ca urmare a necorelării normelor metodologice.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
▪ Creșterea autonomiei locale în actul administrativ ▪ Posibilitatea accesării de fonduri guvernamentale și europene pentru organizarea de sesiuni de instruire pe diverse domenii de activitate a funcționarilor publici	▪ Nemulțumiri manifestate de către populație generate de măsurile economice și sociale luate de Guvern ▪ Masuri legislative care nu permit angajarea personalului necesar în instituțiile publice ▪ Implicare civică scăzută

▪ Implementarea de proiecte de mediatizare a legislației ▪ Aplicarea principiului transparenței în activitatea instituțiilor publice.	▪ Practicarea unor politici discriminatorii în alocarea resurselor locale ▪ Riscul eșecului în realizarea și finalizarea unor proiecte ▪ Neachitarea unor taxe si impozite datorate de către contribuabili.

DEZVOLTARE ECONOMICĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Amplasare teritorială favorabilă: în imediata apropiere a Sibiului și distanța mică față de aeroporturile din Sibiu și Târgu Mureș ▪ Existenţa utilităţilor publice şi a serviciilor de telefonie şi internet în Cisnădie: apă potabilă, canalizare, telefonie fixă şi mobilă, internet, etc. ▪ Existența forței de muncă disponibilă în zonă ▪ Forță de muncă calificată în anumite domenii cu tradiție locală ▪ Experiență bogată în pomicultură ▪ Deschiderea administrației locale față de posibili investitori ▪ Existența în zona a unui număr însemnat de societăți comerciale și persoane fizice autorizate active	▪ Lipsa structurilor de sprijinire a afacerilor (ex.- incubatoarele) ▪ Receptivitate și flexibilitate redusă la cerințele pieței ▪ Număr redus de persoane care participă la cursuri de calificare profesională care pot oferi șansa reconversiei profesionale ▪ Neutilizarea avantajelor conferite de organizarea în grupuri de producatori a sectorului agricol. Dificultăți întâmpinate în inițiativele de asociere dintre producătorii locali ▪ Dotare tehnologică insuficientă pentru exploatarea terenurilor agricole ▪ Receptivitate redusa a populației locale la programele de finanțare nerambursabilă ▪ Resurse financiare locale insuficiente, investiții autohtone scazute ▪ Orientarea cu precădere către comerțul din alimentația publică: magazine alimentare și baruri ▪ Activitatea redusă de marketing a societăților comerciale

	▪ Buget redus al APL, pentru susținerea proiectelor de investiție în resursa umană si a celor de dezvoltare locală ▪ Interes scăzut al agenților economici locali pentru formarea profesională a angajaților ▪ Număr redus al locurilor de muncă pe piața locală comparativ cu populația aptă de munca ▪ Insuficienta procesare locală a produselor vegetale și animale ▪ Migrație masivă a populației active în țări din spațiul european ▪ Lipsa pieței de materii prime și a celei de desfacere a produselor pe raza orașului
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
▪ Existența unei legislații specifice pentru sprijinirea incubatoarelor de afaceri ▪ Existenţa universităţilor în municipiul Sibiu care pot oferi pregătire superioară populaţiei şi poate constitui sursă de specialişti ▪ Existența programelor guvernamentale pentru dezvoltarea economică ▪ Posibilitatea cooperării dintre mediul privat, autorităţile publice locale, instituţiile de învăţământ superior şi centrele de cercetare şi dezvoltare ▪ Utilizarea programelor de finanțare ale Uniunii Europene, atât pentru mediul rural cât și pentru IMM-uri ▪ Promovarea și stimularea operatorilor din domeniul agricol în scopul exploatării intensive a terenurilor	▪ Criză economico-financiară la nivel mondial, care va duce la scăderea portofoliului pe întreg lanțul furnizori - consumatori, cu efectele aferente ▪ Insuficientă pregătire în vederea accesării Fondurilor Structurale și de Coeziune ▪ Număr redus de proiecte pentru atragerea de fonduri europene destinate dezvoltarii economice locale ▪ Interes ridicat al populației, în special a polulației tinere pentru găsirea unui loc de muncă în străinătate ▪ Domeniul fiscal în permanentă schimbare, aspect ce afectează potențialul de dezvoltare al sectorului privat ▪ Fonduri străine pentru investiții, relativ scăzute în raport cu potentialul zonei

▪ Utilizarea tehnologiilor performante ▪ Valorificarea terenurilor agricole degradate şi nevaloroase ▪ Posibilitatea cooperarii între producătorii agricoli locali şi agenți economici activi în domeniul industriei alimentare ▪ Legislație favorabilă care încurajează tot mai mult vânzarea produselor locale în detrimentul celor din import.	▪ Cadru legislativ nefavorabil dezvoltării sectorului cercetare-dezvoltare-inovare ▪ Condițiile UE dificil a fi îndeplinite de către agenții economici autohtoni, aspect care face ca, pentru majoritatea producătorilor agricoli din România, piața UE sa fie inaccesibila ▪ Criză economică mondială agravantă a situației economiei europene – multe firme mici și mijlocii s-au închis ▪ Adaptabilitatea scăzută la schimbare a agenților economici și a forței de muncă ▪ Invadarea pieței interne cu produse agricole ale țărilor beneficiare de fonduri substanțiale ale UE în ceea ce privește susținerea sectorului agricol.

DEZVOLTARE SOCIALĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Existenţa furnizorilor de servicii sociale acreditaţi ▪ Existenţa Serviciului Public de Asistenţă Socială ce acordă servicii sociale cu caracter primar şi specializate ▪ Existența unor structuri (ex. Centru de plasament) care oferă servicii sociale ▪ Existența sectorului neguvernamental care dezvoltă și sustine o serie de programe sociale pentru grupurile vulnerabile ▪ Existenţa personalului specializat în domeniul asistenţei sociale	▪ Număr mic al organizaţiilor asociative locale active în domeniul civic şi de stimulare a implicării oamenilor și instituțiilor în rezolvarea problemelor de la nivelul comunității ▪ Personal insuficient in domeniul protectiei sociale ▪ Programe de perfecționare continuă a personalului calificat insuficiente

▪ Existența serviciului de voluntariat în orașul Cisnădie	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
▪ Existenţa legislației specifice la nivel naţional ce reglementează serviciile sociale ▪ Facilitățile oferite prin cadrul legislativ, operatorilor economici care angajează persoane din grupuri vulnerabile ▪ Legea voluntariatului ▪ Posibilitatea accesării fondurilor europene pentru dezvoltarea serviciilor și a infrastructurii de asistență socială ▪ Posibilitatea accesării de fonduri europene pentru dotări pentru intervenții în caz de urgență ▪ Posibilitatea dezvoltării de parteneriate între administrația locală şi sectorul neguvernamental ▪ Posibilitatea preluării modelelor de bună practică din ţările Uniunii Europene și promovarea schimbului de know-how ▪ Legislația privind economia socială	▪ Situația economică defavorabilă la nivel național și european care poate crește numărul de persoane asistate social ▪ Slaba implicare a sectorului public și privat în dezvoltarea de programe de muncă pentru persoane din grupurile vulnerabile ▪ Procesul greoi și îndelungat de obţinere a fondurilor europene în domeniul dezvoltarii /protecției sociale ▪ Migrarea în străinătate a personalului calificat din domeniul protectiei sociale.

TURISM

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Poziţionarea în apropierea imediată a orașului Sibiu, aspect favorabil pentru atragerea turiștilor români și straini ▪ Existența căilor de transport rutier și aerian asigură accesul facil al turiștilor ▪ Poziție geografică avantajoasă privind diversitatea reliefului	▪ Insuficienta dezvoltare a infrastructurii de cazare turistică- nu exista nici un hotel în orașul Cisnădie, iar numărul de pensiuni este foarte mic în comparație cu numărul turiștilor și potențialul zonei ▪ Numărul foarte mic de întreprinderi cu activitate în domeniul turistic

▪ Zonă montană cu resurse diversificate (păduri, minereuri, ape, fond cinegetic, peisaje, calitatea mediului) ▪ Varietatea și complexitatea formațiunilor geomorfologice ▪ Existența obiectivelor turistice de mare interes istoric (obiective clasate de interes național/ local) și cultural (cultura sașilor) ▪ Existenţa unei diversităţi etno-culturale ▪ Organizarea unor evenimente culturale specifice ▪ Existența complexului sportiv realizat la standarde înalte ▪ Calitatea deosebită a produselor ecologice care se pot obține din produsele accesorii pădurii și din cresterea animalelor ▪ Potential ridicat pentru agricultura ecologică ▪ Existența de produse tradiționale înregistrate și în curs de omologare ▪ Existența condițiilor naturale necesare dezvoltării turismului recreativ cu diferite activități conexe.	▪ Număr redus de unităţi de alimentaţie publică la nivel local ▪ Slaba promovare a obiectivelor de patrimoniu, a orașului ca destinaţie turistică şi a evenimentelor culturale organizate în Cisnădie și Cisnădioara ▪ Insuficienta exploatare a potențialului agroturistic ▪ Insuficiența pachetelor turistice cu programe turistice care pot fi desfășurate în Cisnădie și Cisnădioara ▪ Calitatea slabă a serviciilor conexe turismului.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
▪ Interesul crescut al administrației locale pentru dezvoltarea și promovarea potențialului turistic al orașului Cisnădie și al localității componente Cisnădioara ▪ Elaborarea unor planuri şi strategii de dezvoltare a turismului la nivel judetean si local care să fructifice potenţialul deţinut ▪ Exploatarea beneficiilor ce rezultă din pozitionarea în imediata proximitate a orașului	▪ Vecinătatea / concurenţa cu destinaţii turistice cu potenţial bine dezvoltat şi bine valorificat (ex: Sibiu, Paltinis) ▪ Orientarea turiştilor români către destinaţiile externe sau destinații clasice din România (ex. Valea Prahovei) ▪ Capacitatea redusă de atragere a fondurilor europene destinate dezvoltării turistice a autorităţilor publice şi a mediului de afaceri

Sibiu ▪ Exploatarea înfrățirilor pe care le are orașul în vederea atragerii de turiști străini ▪ Creșterea cererii turistice pentru turismul sportiv și agroturism ▪ Încheierea de parteneriate cu agenții de turism pentru promovare și dezvoltarea unor pachete turistice care să crească perioada de ședere a turiștilor în Cisnădie/Cisnădioara ▪ Atragerea de fonduri europene pentru îmbunătățirea calității serviciilor de cazare oferite, cresterea numarului de unitati de cazare și pentru promovarea turistică ▪ Suport legislativ și financiar U.E. care stimuleaza dezvoltarea infrastructurii de primire turistică ▪ Posibilitatea creării unor trasee etno-culturale cu zonele învecinate, inclusiv cu alte localități ▪ Existenţa la nivel național a unor programe de finanțare pentru susținerea actelor culturale pentru tineri (Cultura).	▪ Investitii insuficiente în unitățile de cazare și alimentație publică ▪ Migrarea turistică către alte țări sau/si regiuni ▪ Cunoștințe insuficiente ale operatorilor economici legate de prestarea serviciilor de calitate pentru turiști ▪ Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor cu finanțare europeană nerambursabilă.

SĂNĂTATE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Existența Spitalului Orășenesc din Cisnădie ▪ Existenţa infrastructurii de sănătate atât privată cât şi de stat ▪ Existența Spitalului Județean Sibiu, la o distanță mică față de Cisnădie ▪ Existența și buna funcționare a celor 12 cabinete individuale de medicină de familie, 10 cabinete stomatologice și 7 farmacii.	▪ Fonduri insufiente pentru susţinerea investiţiilor în sănătate ▪ Dotare insuficientă și sub standarde a cabinetelor medicale ▪ Existența unui număr important de persoane neasigurate dar înscrise pe listele medicilor de familie ▪ Lipsa unui centru de recuperare tip SPA.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ Existenţa fondurilor europene pentru reabilitarea structurilor sanitare şi dotarea corespunzătoare a acestora ▪ Programe de finanțare pentru domeniul medical finanțate de companii private prin programele lor de responsabilitate socială ▪ Dezvoltarea permanentă a serviciilor medicale la domiciliu pentru persoane din grupuri vulnerabile.	▪ Costuri ridicate ale serviciilor medicale ▪ Legislație fluctuantă în domeniul sanatatii ▪ Amploarea din ce în ce mai mare a migrației cadrelor medicale în străinătate ▪ Slaba motivare a personalului medical atât din punct de vedere financiar cât și a condițiilor de muncă

EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Existenţa unităţilor de învăţământ de la grădiniţe la licee ▪ Existenţa personalului didactic calificat şi implicat în procesul educaţional ▪ Existența structurilor care promovează educația și cultura- Muzeu, Club al copiilor ▪ Organizarea periodică a unor evenimente culturale în Cisnădie și Cisnădioara (ex. Concerte în Biserica Evanghelică) ▪ Structura organizatorică a școlilor corespunzatoare la nivelul oraşului ▪ Existența unui management responsabil cu implicare directă, pe toate planurile (administrativ, educativ, resurse, etc.) ▪ Existența unui număr relativ mare de copii și elevi , care asigură și funcționarea structurilor ▪ Puține tendințe de neșcolarizare sau abandon școlar	▪ Inexistența școlilor profesionale care să pregatească tineri în meserii cerute pe piața muncii ▪ Infrastructură școlară insuficient dotată ▪ Sector neguvernamental specific insuficient dezvoltat ▪ Politica educațională slabă de atragere a elevilor în unitatile școlare (insuficientă implicare pentru creşterea imaginii şcolilor) ▪ Stare motivațională a cadrelor didactice și a elevilor este scăzută ▪ Existența unor elevi cu probleme de adaptare ▪ Migrarea elevilor spre orașele mari (Sibiu) ▪ Accesul dificil, din punct de vedere financiar, la activitățile de perfecționare didactică ▪ Fonduri insuficiente/ inexistente pentru premierea performanței școlare a elevilor

	▪ Lipsa unor programe de tipul „Școala după școală”.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
▪ Existenţa fondurilor europene si guvernamentale special destinate perfecționării permanente a cadrelor didactice ▪ Existenţa fondurilor europene pentru modernizarea/reabilitarea unităților de învățământ și dotarea cu materiale didactice ▪ Programe europene care permit schimburile culturale și mobilitatea tinerilor ▪ Programe de finanțare ale instituțiilor naționale pentru promovarea culturii locale ▪ Valorificarea evenimentelor culturale periodice care se desfășoară atât în Cisnădie cât și în Cisnădioara ▪ Existența programului de acordare de rechizite școlare gratuite ▪ Disponibilitatea unor instituţii de a veni în sprijinul şcolii ▪ Extinderea rețelei Internet la nivelul localității.	▪ Salarizarea precară a cadrelor didactice, ce poate favoriza plecarea acestora din sistem ▪ Abandonul școlar din diverse motive ▪ Incoerența politicilor educaționale la nivel național ▪ Lipsa unor politici educaționale consecvente cu ținte și strategii clare care să fie urmărite indiferent de schimbările politice ▪ Programe școlare prea încărcate ▪ Formare inițială a cadrelor didactice deficitară ▪ Scăderea nivelului de trai (elevi, profesori, părinți) ▪ Eliminarea fondurilor de premiere și stimulare ▪ Creșterea numărului de șomeri în rândul părinților ▪ Lipsa de experiență și de sprijin privind elaborarea de proiecte de finanțare ▪ Slaba motivație a elevilor pentru invatatura ▪ Număr mare de elevi rămași în grija bunicilor și altor rude datorită faptului că părinții sunt plecați la lucru în străinatate.

MEDIU

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Existența resurselor forestiere importante ▪ Existența resurselor hidrografice	▪ Exploatarea necorespunzătoare în unele locuri a resursei forestiere

▪ Inexistența unor poluatori industriali mari ▪ Orașul este parte a unui proiect de management integrat al deșeurilor ▪ Populatia va beneficia din acest an de existența pubelelor și a containerelor pentru colectarea selectivă a deșeurilor, conform SMID. ▪ Existența ariilor protejate in zona ▪ Potențial ridicat pentru practicarea agriculturii ecologice ▪ Oportunităţi de valorificare a energiei alternative (energie hidraulica, solara, eoliana) ▪ Grad de poluare a solului şi a aerului scăzut ▪ Existenta retelei de alimentare cu apa si canalizare pentru o parte din locuitorii orașului ▪ Existența unor programe de educare/ informare a populaţiei privind teme de mediu.	▪ Insuficientă implicare civică în colectarea selectivă a deșeurilor ▪ Existența unor zone cu risc de inundare ▪ Zonă cu risc seismic ▪ Deversarea apelor reziduale menajere în locuri neamenajate ▪ Izolarea termică a locuințelor/ clădirilor necorespunzătoare ▪ Extinderea suprafeţelor construite în defavoarea spaţiilor verzi ▪ Lipsa unui sistem adecvat de iluminat public ecologic, care să influențeze cât mai puțin viețuitoarele nocturne ▪ Insuficienta monitorizare a factorilor de mediu de către autorităţile locale abilitate ▪ Slaba conştientizare a populaţiei şi a agenţilor economici în privinta protectiei mediului ▪ Lipsa fondurilor financiare destinate împăduririi terenurilor defrişate.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
▪ Fondurilor europene pentru proiecte în domeniul salubrităţii, canalizării, apelor uzate şi protecţiei mediului inconjurator (împădurirea terenurilor degradate, eliminarea eroziunii și curățirea cursurilor de apă, conservarea biodiversității, promovarea agriculturii ecologice, gestionarea deşeurilor reciclabile) ▪ Finanțări guvernamentale pentru proiecte de mediu dar si ale unor organizații neguvernamentale naționale care oferă fonduri	▪ Slaba absorbție a fondurilor nerambursabile (datorită dificultăților de accesare) pentru protejarea mediului ▪ Schimbările climatice ▪ Creșterea surselor de poluare (ex.număr autovehicule utilizate) ▪ Insuficienta implicara civica pentru protejarea mediului ▪ Mentalitatea de indiferență a gospodăriilor față de protecția mediului ▪ Calamităţi naturale (temperaturi extreme,

pentru proiecte în domeniul protecției mediului ▪ Finanțări oferite de firme mari sectorului neguvernamental pentru inițiative privind protecția mediului sau promovarea surselor de energie alternative ▪ Linii de finanțare destinate educației ecologice ▪ Existența unei politici naţionale de promovare a protectiei mediului	secetă, fenomene meteo extreme) ▪ Orientarea programelor europene și guvernamentale spre alte zone considerate prioritare.

AGRICULTURĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Resursă calificată de muncă în domeniul agricol ▪ Potențial în domeniul pomicol, zootehnic si produse agricole tradiţionale ▪ Potential de dezvoltare a agroturismului ▪ Existența meșterilor populari și a potențialului de dezvoltare a meseriilor traditionale si artizanatului.	▪ Poluarea apelor de suprafață și subterane datorată lipsei canalizării în unele zone şi deversărilor necontrolate de ape uzate menajere ▪ Lipsa certificării calității produselor locale în conformitate cu standardele europene, lipsa etichetarii ecologice ▪ Lipsa unui sistem de colectare şi valorificare a produselor agricole la nivel local ▪ Media de vârsta ridicată a celor ce se ocupă de activități agricole/zootehnice si tehnologii neperformante ▪ Ponderea mică a suprafetelor cuprinse in exploatatii agricole mari ▪ Lipsa unor sisteme de colectare, prelucrare si valorificare superioara a produselor specifice ▪ Insuficienta dezvoltare a agroturismului.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
▪ Accesarea de fonduri pentru dezvoltarea unor	▪ Creșterea competiției pe piața produselor

afaceri în sectorul agricol (spre exemplu înființarea unor exploatații/ ferme agrozootehnice) ▪ Asocierea producătorilor, îmbunătățirea practicilor agricole pentru ridicarea producției, elaborarea unor politici zonale de marketing și de accedere pe alte piețe ▪ crearea de servicii agricole (veterinare, prestări servicii, proiectare și consultanță în domeniu etc.) ▪ Certificarea unor ferme agricole în practicarea agriculturii ecologice și a unor produse tradiționale ▪ Cooperare între producătorii agricoli locali și agenți economici activi în domeniul industriei alimentare	alimentare, fapt ce poate defavoriza unele sectoare „tradiționale" care nu ating standardele pieței unice (UE) ▪ Dezechilibrele balanței comerciale cu accent pe importurile de produse alimentare ▪ Insuficiena informare si educare a populației pentru dezvoltarea durabilă a agriculturii, protecția mediului ▪ Nerevenirea populației tinere plecate în străinătate ▪ Legislaţie instabilă în domeniu, care dezarmează inițiativele private ▪ Migrarea tineretului cu studii superioare şi lipsa de interes pentru agricultură ▪ Preţuri ridicate pentru achiziţionarea de maşini, utilaje agricole, seminţe, îngrăşăminte, lucrări agricole ▪ Facilităţi insuficiente privind acordarea de credite cu dobândă redusă, a garanţiilor şi a perioadelor de graţie.

PARTEA IV. SONDAREA OPINIEI PUBLICE

CAPITOLUL XIX. SONDAJ PRIVIND CALITATEA VIEȚII ÎN ORAȘUL CISNĂDIE

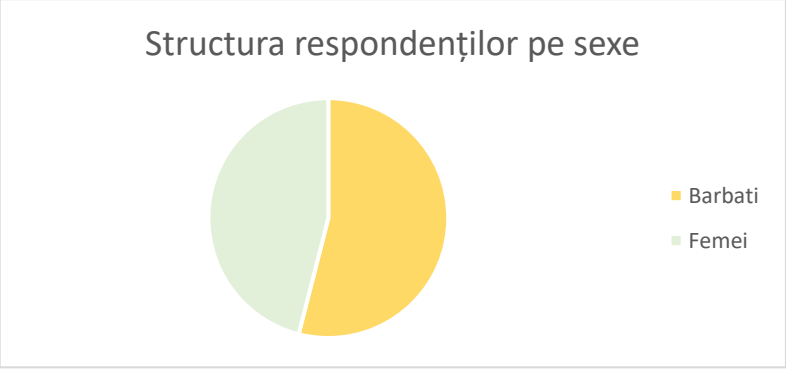
În vederea evaluarii percepției locuitorilor orașului Cisnădie asupra calității vieții, în perioada octombrie 2021-februarie 2021 s-a aplicat la nivelul orașului Cisnădie un sondaj de opinie on-line.

Au răspuns la chestionar un numar de 289 persoane, ceea ce reprezinta 1,19% din populația orașului.

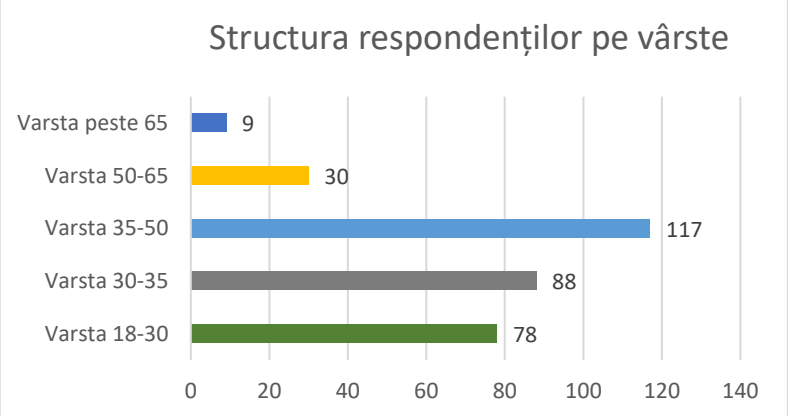
Datele obținute în urma realizării sondajului au fost folosite în cadrul analizei preliminare care stă la baza realizării strategiei de dezvoltare locală a orașului Cisnădie.

Sinteza rezultatelor obținute se prezintă în felul următor:

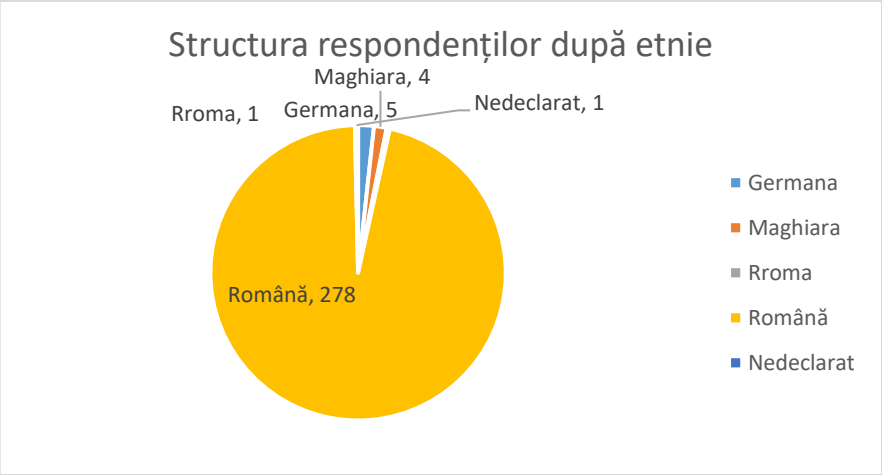
Dintre respondenți, 156 de persoane au fost barbați si 133 femei

Structura respondenților pe vârste:

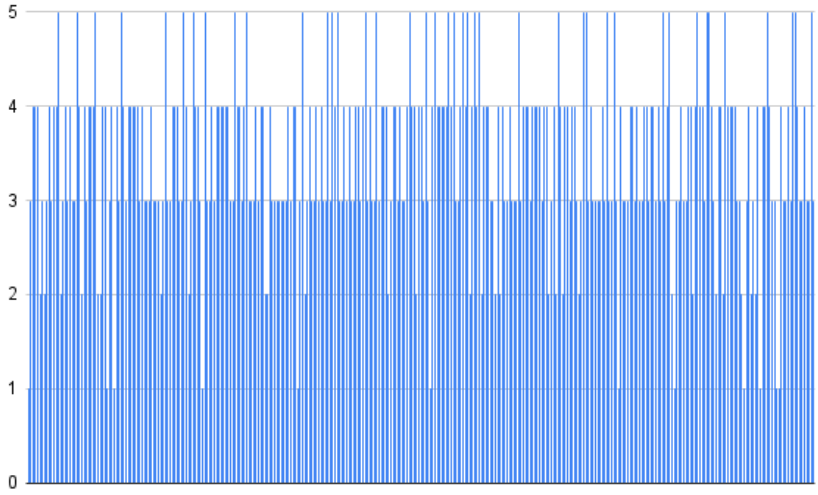

Structura respondenților după etnie:

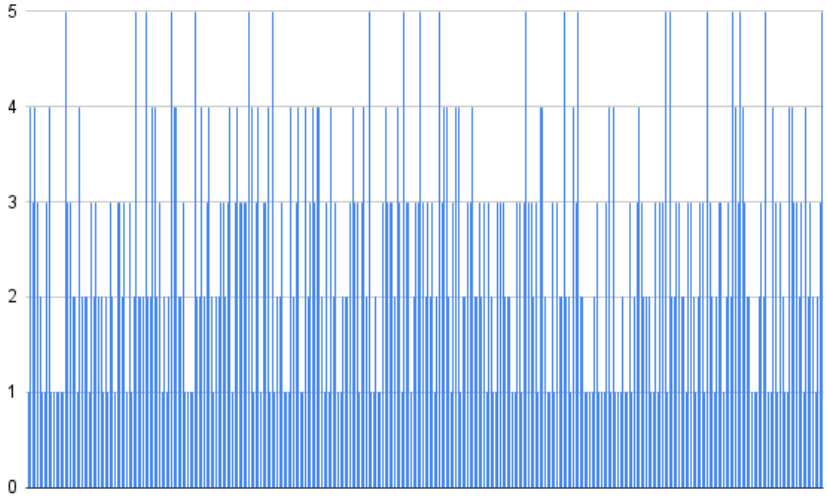

La întrebările adresate în legatură cu percepția asupra nivelului de dezvoltare al orașului și asupra nivelului de trai s- araspuns in felul urmator:

VII. Vă rugăm indicați/apreciați calitatea vieții dumneavoastră în prezent (apreciați calitatea vieții pe o scară de la 1 la 5, unde 1= Nemulțumit, 5=F Mulțumit)

VIII. Vă rugăm indicați/apreciați în ce măsură sunteți optimist în legătură cu viitorul dumneavoastră în Orașul Cisnădie (apreciați optimismul/dezamăgirea dumneavoastră pe o scara de la 1 la 5 unde 1=deloc optimist și 5=foarte optimist)

X. Vă rugăm indicați PRIMELE 3 (trei) mari probleme pe care considerati că le întâmpină Orașul Cisnădie:	*XI. Vă rugăm indicați PRIMELE 3 (trei) avantaje ale Orașului Cisnădie:*
1. Infrastructura rutiera 2. Cainii vagabonzi 3. Lipsa transportului public	1. Locuri de munca 2. Scolarizare buna 3. Acces la hipermarket-uri, service-uri, spital, farmacii, puncte de recreatie, cultura etc.
1. Infrastructura rutiera Cisnadie si Cisnadioara 2. Dezvoltare Cartierul Arhitectilor - scoala, gradinita, infrastructura salubrizare 3. Angajare sau contractare de servicii ale unor medici renumiti in Spitalul Orasenesc sau Ambulatoriul de specialitate 4.Turism insuficient dezvoltat	1. Este situat intr-o zona centrala a tarii - dpdv infrastructura rutiera. 2. Ofera multe avantaje pentru dezvoltarea turismului 3. Exista Casa de Cultura, Sala Polivalenta de sport, terenuri de sport, bazine de inot, patinoar. 4. Apropierea (10 km) de municipiul Sibiu
1. Infrastructura precară 2. Lipsa spațiilor verzi 3. Lipsa investițiilor	1. Legătura la autostradă 2. Apropierea de Sibiu 3. Cele două monumente istorice de importanță națională (cetatea de la Cisnădioara și biserica fortificată din Cisnădie)
Cresa/gradinita, infrastructura rutieră, parcuri de agrement pentru adolescenți.	Aproape de munte, linistit, în vecinatatea Sibiului.
Starea strazilor, iluminatul public, lipsa centrelor de Adm. Publica in Cartierul Arhitectilor	Zona mai aerisita cu un aer mai putin poluat.
Lipsa spatiilor verzi (mai ales in cartierul arhitectilor) lipsa scolilor, gradinitelor si altor servicii publice in cartierul arhitectilor nu exista transport public sigur accesibil si care sa se realizeze in conditii decente intre Sibiu si Cisnadie	apropierea de Sibiu orasul este linistit apropierea de zona turistica Cisnadioara
Transportul in comun, salubrizarea, drumurile trebuie reparate	Curat, cochet, îmbunătățit
DRUMURILE TREBUIE REPARATE	E APROAPE DE SIBIU
Lipsa de institutii de cresa, gradinite, scolala in Cartierul Arhitectilor (scoala aproape de Sevis propusa NU ajuta), lipsa de locuri de munca in Cartierul Arhitectilor sau Cisnadie, urbanism de foarte slaba calitate (lipsa spatii verzi, locuri de joaca pentru copii)	cost mai scazut al imobiliarelor
Birocratie,drumuri,locuri de munca.	Apropierea de Sibiu,pretul redus al imobilelor,scoala primara.
Șosele apa canal	Cultura sport

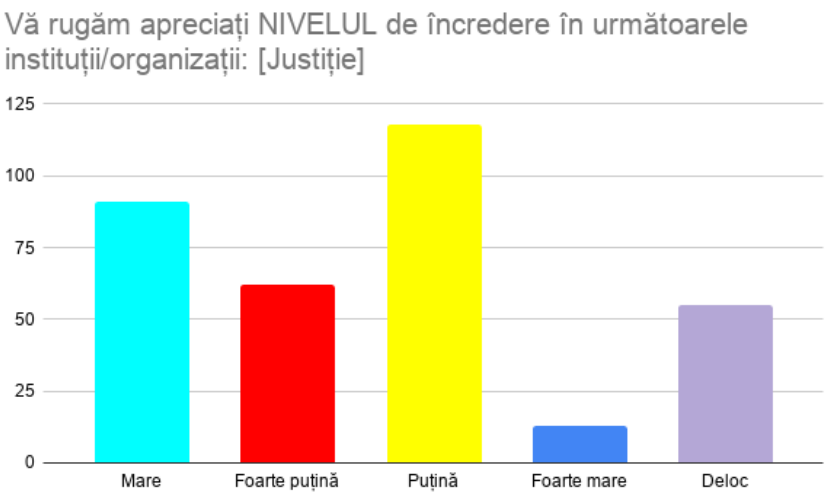
Trafic in cart arhitectilor, lipsa spatii verzi in cart arhitectilor, inghesuiala cladirilor in cart arhitectilor	Apropierea de sibiu
Gropile din asfalt ,lipsa transportului public dintre Cartierul Arhitectilor si Sibiu și lipsa unei grădinițe de stat in Cartierul Arhitectilor	Zona curata, frumoasa și spațiu de construire
Infrastructura, lipsa unei platforme industriale	Peisaje. Munte. Aer curat
Mobilitate, educație, sănătate,	Niciun avantaj.
Cartierul nou de case de la lac(iluminat public ,drum, utilități)	Spital,locuri de muncă, liniște
Lipsa infrastructurii rutierii, lipsa instituțiile de invatamant și lipsa zonelor de agrement in zonele nou construite	Aproape de Sibiu, zona mai accesibila ca preț pentru locuinte
Drumuri, canalizare , ordinea publica	Locația in raport cu zonele de agrement
infrastructura rutiera, infrastructura scolara, investitii nenecesare	apropierea de sibiu, componenta Cisnadioarei in UAT, forta de munca disponibila in CA
Drumurile, utilitățile, lipsa trotuarelor	Locația, oamenii, traditiile
Infrastructura, învățământ, sănătate.	Curățenie, Liniște, Poluare redusă.
Lipsa unui transport comun decent si eficient, lipsa educarii ecologice si distrugerea padurii, lipsa implicarii suficiente in ajutorarea nevoiasilor respectiv celor fara camin	Dezvoltarea culturala si sportiva (casa de cultura, sala sport, terenuri, panou catarare), localizarea pitoreasca (acces usor spre natura), comunitatile diverse (comunitatea sasilor de ex) care contribuie la imbogatirea culturala, a tolerantei si comuniunii
Străzi neasfaltate	Pentru copii:ștrand.,patinoar.
Parcările - politia locală -	Curățenia - aer curat - sportul
Gropi in asfalt,putine banci in cartiere,lipsa cosuri de gunoi stradale	Langa munte,oras istoric,langa autostrada
canalizare, masini parcate pe toate strazile si blocheaza traficul, lipsa cailor alternative catre sibiu	Este langa Sibiu
1. Lipsa încrederii in instituțiile publice; 2. Răutatea oamenilor din oraș; 3. Lipsurile majorității oamenilor.	1. Amplasarea geografică; 2. Potențialul turistic; 3. Interesul investitorilor.
Infrastructura Lipsa instituțiilor publice în Cartierul Arhitecților Investițiile în Cartierul Arhitecților	Poziționarea geografică
Locuri de parcare ,impozite prea mari,străzi neasfaltate!	Spitalul ,parcul Măgura,
Refacerea covorului asfaltic, atragerea fondurilor europene, atragerea investitorilor	Zona superba, aer curat, foarte aproape de sibiu
Taxa salubrizare foarte mare, drumul public , transportul public	Liniștea și oameni frumoși
Infrastructura, vecinătatea, nesimțirea	Oras tânăr (arhitecților in special), aproape de sb,
Mai multe locuri de case pentru tineri la costuri rezonabile (sistem de licitație), utilități pe toate străzile din Cisnădioara, utilități suportate de primărie pe strada Lunga pentru locuitorii de acolo	Locație, viață liniștită, priveliste
Sosele gaurite, cartiere rezidentiale fara utilitati, caini comunitari	Curat, amenajat, Primarie frumoasa
Lipsa mai multor supermarketuri Lipsa pizzerie, cofetaria Zone de agrement, teatru,	Poziția geografica Apropierea de orașul Sibiu Apropriere de autostradă
Infrastructura Crese/gradinite Spații de joaca publice	Oraș pitoresc Vecin cu Sibiul Forță de munca

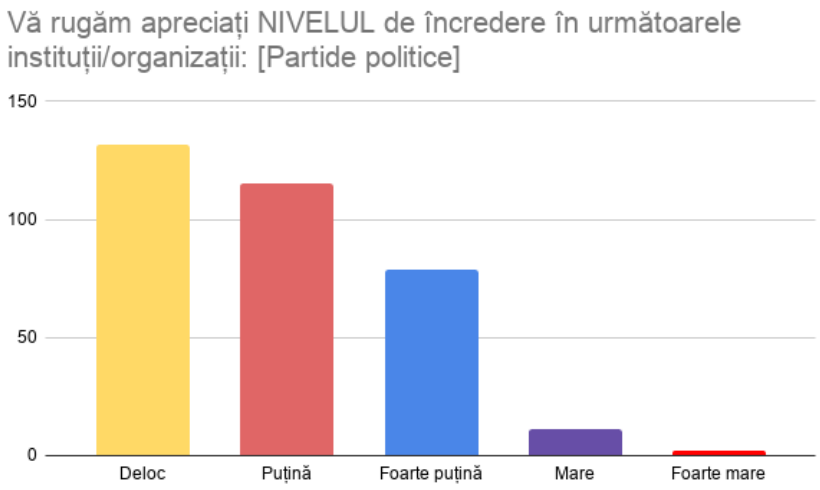
Lipsa legătura transport public Cartierul Arhitecților - Sibiu/ Cisnădie; Lipsa investiții în infrastructura cartierul arhitecților;	Oraș mic; Liniștit;
Lipsa autobuzului Cisnădiei-SIbiu, lipsa magazinelor mari , lipsa iluminări in Cartierul Arhitecților	Fabrica de sucuri , parcul si patinuarul
-Iluminatul public în Cartierul Arhitecților -Fluidizarea traficului pe Calea Cisnădiei -Mai multa atenție acordata celor din Cartierul Arhitecților, care sunt marginalizați total.	-curetenia -împodobirea orasului -crearea locurilor de munca
Spațiu verde, crese(grădinițe), drum aglomerat	Magazine la fiecare colt poate fi și un dezavantaj... Atat
1. Denivelarile prezente la trecereile de pietoni sunt neuniforme, mult prea inalte si deformate. 2. Lipsa unui restaurant 3. Taxele mult prea mari pentru gunoi.	1. Oras organizat 2. Supermarketuri prezente 3. Patinoar si ștrand
1.Lipsa iluminatului public în dreptul Benzinăriei Euroil și Cofetăria Mândra. 2.Proasta gestionare a spatiilor de sortare a gunoaielor din zona Irina rosetti.	Oferta mai multa liniște. Oferă mai multa siguranță.
Îmbătrânirea populației, Emigrare excesivă (faceți ceva, implicați/sprijiniți tinerii să rămână acasă), Infrastructura.	Poziția geografică favorabilă (Transsylvania, foarte aproape de Sibiu); Influența sașilor(încă este vizibilă) arhitectură, multiculturalism, tradiții; Potențialul turistic imens al zonei.
Nepăsarea,Invidia, neimplicare a	Oraș frumos, așezare geografică, oraș cu renume încă
Un mijloc de transport către Sibiu.	Este un oraș curat,sigur și mereu in dezvoltare.
Infrastructura,timp liber,transparenta primariei	Liniste,acces usor catre vecinii orasului,familia aproape.
infrastructura(atat in vatra veche cat si in noile zone cu constructii)	poziția
Infrastructura, salubritate, timp liber	Pozitionare, natura, sport
Drumuri , drumuri si drumuri	Locuri de munca
Infrastructura rutiera Câinii vagabonzi Gunoaiele de pe marginea drumului și râului	Pozitia geografică. Industria. Peisaje
Lipsa salilor de fitness; dotarea scolilor si a gradinitelor cu table interactive si alte materiale didactice; transportul public eficient.	Strandul, casa de cultura, parcul, patinoarul si pista de biciclete.
Strazile, canalizare și apa in Cisnădioara, STRĂZILE	Mică, liniștită
Transport public, drumuri, trafic	Oras cochet, aproape de Sibiu, natura
Scoli si drumuri neasfaltate	aproape de munte
Infrastructura rutiera Iluminatul public (Arhitectilor) Trotuare/ cosuri de gunoi stradale.	Cozile mici la institutiile locale
Gunoiul Iluminat public Infrastructura Cainii fara stapan	E aproape de Sibiu Gradinite moderne Parcuri decente
Nu cred ca Cisnadia are mari probleme.	Cisnadia este un oras frumos, curat , s-a dezvoltat si modernizat foarte mult in ultimii ani.
Infrastructura, colectare si amenajare gunoi, curatenie	Zona limitrofa cu sibiu
Infrastructura, dezvoltare redusă a miciilor afaceri	Restrâns, liniștit și aproape de municipiul Sibiu

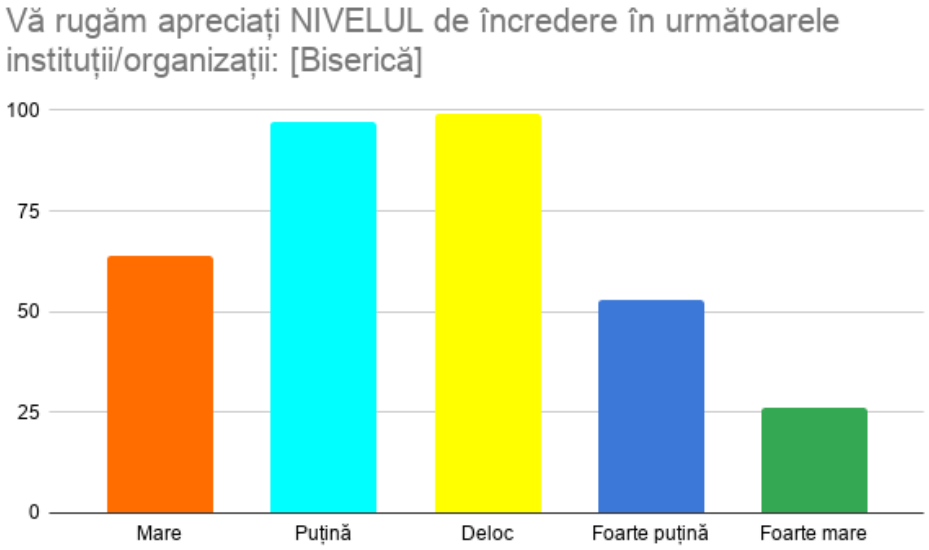
Cartierul arhitectilor, transport in comun pe varianta Sibiu-Cisnadie via cartierul arhitectilor, asfaltare drumuri puplice	Curatenie, oras frumos primitor
Cartierul arhitecților, infrastructura, educație	Spa, centru sportiv, turism
Lipsește o legătură permanentă și accesibilă cu orașul Sibiu pe ruta Cisnădie - Cireșica Spațiul verde, locuri de joacă pentru copii	Orașul s-a dezvoltat frumos și relativ rapid Este îngrijit și curat (primăvara centrul e superb datorită cireșilor japonezi) Iluminatul stradal este ireproșabil
Infrastructura, industrie, educație și timp liber pentru copii	Curățenie, curățenie, curățenie
Drumuri , Spați verzi,	Amplasarea, Industria
Infrastructura , sport/sănătate , creșă	Curățenie , siguranța , spital
Drumurile Cetățenii Transportul public	Parcul Măgura Casa de cultura
Drumuri , drumuri , drumuri	Pozitie , istoric, investitii
Infrastructura in Cartierul Arhitectilor, Digitalizarea serviciilor publice, Absorbtia de Fonduri Europene	Apropierea de Sibiu (geografica), Dimensiunea Orasului (lipsa aglomeratiei)
Infrastructura, trecerile de pietoni,	Asezarea
Transport public	Frumos de vizitat
Asfaltare si curățenia în cartierul arhitectilor.	Tineret, mediu foarte plăcut de locuit(zona cartierul arhitectilor)
Infrastrctura rutiera, apa-canal, transport public	Aproape de autostrada, liniste,
Infrastructura, Salubrizare, Institutii de invatamant	Apropiat fata de Sibiu, Detine Cartierul Arhitecților, Populatie tanara
Infrastructura	Turism
Infrastructura rutiera, de sanatate, scolara.	Lipsa poluarii semnificative, siguranta si linistea publica.
Infrastructura rutiera, transportul in comun, integrarea cartierulului Arhitectilor in lista de prioritati	pozitia geografica, grad mic de poluare, nu este aglomerat
Canalizarea, structura stradală, iluminatul stradal	Liniștea, poziția geografica, climatul
Grădinița, Școală, Transport public	Tradiție
Infrastructura, educatie, lipsa creselor si gradinitelor	Spitalul Orasenesc, multe firme prezente in oras(care asigura locuri de munca),oportunitatile turistice foarte mari
Drumuri Cartierul Arhitecților, transport in comun cartier- Cisnădie, taxa Soma	Liniște, aer mai curat
Lipsa scoala si lipsa gradinita in Cartierul Arhitectilor, lipsa transport public in Cartierul Arhitectilor	Apropierea de Sibiu, rapiditate rezolvarii problemelor la primarie si alte institutii, oras mic
Locuiesc in Cartierul arhitectilor : Nu exista transport public Iluminatul public pe str. I. V. Ispas Calitatea apei	Nu ajung niciodata in orasul Cisnadie.
Drumurile,	Liniște,
Transport în comun, infrastructură, parcări.	Aproape de munte, oraș cu istorie,cetatea Cisnadioarei

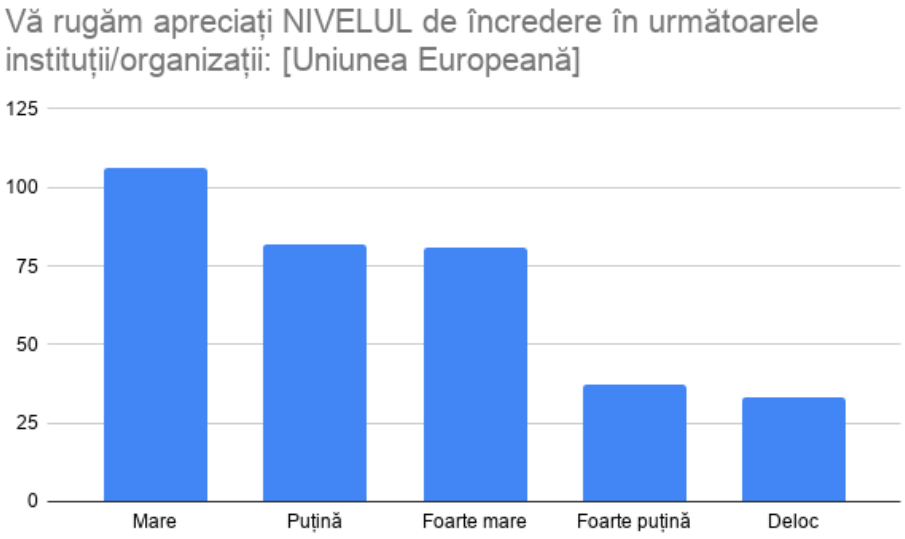
Canalizarea...drumurile....lipsa atracție turistice	Zona geografică Oamenii Clima
Infrastructura	Oraș curat
Canalizarea, sănătatea, educația	Iluminatul,spitalul, primaria
Apa si canalizare, infrastructura -asfalt in Cisnadioara, transport pe ruta Cisnadioara Sibiu	Parc, Baze sportive, spital
Apă și canalizare Drumuri Transparența decizională a instituțiilor	Apropierea de Sibiu Obiective turistice numeroase Locuri de muncă
infrastructura din C.Arhitectilor, taxa de salubrizare excesiva, lipsa de drumuri alternative catre sibiu / selimbar	Taxe mai ok in comparatie cu Sibiu, preturi mai accesibile pt locuinte, mai putine blocuri
Infrastructura rutiera. Lipsa locuințelor sociale. Calitatea și prețul apei potabile.	Existența locurilor de muncă. Poziționarea geografică .Aer curat.
1. Serviciile educaționale din grădinițele de stat lasă de dorit 2. Existența unor activități extra-curriculare pentru preșcolari / școlari / liceeni, adică aceștia nu au posibilitatea de a face/de a învăța (GRATIS / contra cost - sumă modică) activități precum: înot, dansuri populare/canto popular, dansuri moderne / de societate, pictură, instrumente muzicale, șah, atelier de croitorie, robotică, IT, orice sport! 3. Asfaltarea străzilor / astuparea gropilor (ex. str Tesătorilor, alunecare carosabil în Dealul Sibiului, alunecare carosabil în Dealul lui Grigore, reparare trecere la nivel cu calea ferată de lângă unitate, exagerat de multe denivelări la trecerile de pietoni, bani cheltuiți aiurea pentru porcăriile acelea galbene montate pe trotuare la trecerile de pietoni, etc) Foarte bine că investiți în camere de supraveghere, DAR puneți-le în tot orașul, nu numai pe centru, ci indiferent de stradă/intersecție... conferă un sentiment de siguranță! 4. Mizeria lasata de câini din centru. 5. Educarea cetățenilor pentru reciclarea gunoaielor, prin amendare și inspectarea pubelelor... 6. Nu îndatorați primăria prin credite/obligațiuni, luați exemplul primăriei din Oradea...viitorul e bazat pe finanțarea UAT din fonduri europene. 7. Faceți un BENCHMARKING AL ADMINISTRAȚIEI PUBLICE între Cisnădie și UAT-urile din alte județe (municipii / orașe) sau din străinătate, vedeți ce au făcut bine ale UAT-uri, cum au progresat, cum s-au modernizat ca și comunitate locală, apoi preluați practica adaptată orașului nostru!	1. Interesul pentru amenajarea spațiilor verzi, a spațiilor de joacă...dar vedeți că trebuie reparate 2. Investițiile în unitățile de învățământ, casa de cultură, facilitarea deschiderii bibliotecii, spa-ul, patinoarul, ștrandul, baza sportivă (FĂRĂ echipa de handbal), modernizarea sistemului de iluminat public... 3. Pistele de biciclete 4. Sistemul de supraveghere a domeniului public 5. Acest chestionar anonim e un progres în comunicarea cu cetățenii. E prima oară când am ocazia să-mi expun părerile, trebuia să-l faceți periodic, de la primul mandat de primar! Periodic îl puteți relansa ... doar că cetățenii de vârsta a 3-a nu prea se descurcă cu Google Forms!
Aglomerația din trafic,lipsa parcarilor,lipsa unui supermarket	Preturi mai accesibile la locuinte,oamenii tineri din cartier
Valea Argintului este o problemă deoarece nu este curățată, mai exact zona podului de la Penny !!! Locul de joacă de pe str. Șelimbărului (între blocuri) trebuie reparat, e un real pericol pentru copilași. Gropile din oraș.	Deschiderea spitalului, dar ar fi bine să aduceți RMN / fizio și altă aparatură pentru analize, mai trebuie dotat. Orașul arată cât de cât îngrijit. Investițiile în școli.
Gunoaiele și lipsa străzilor din cartierul arhitecților	Patinoar, ștrand, parc, peisaj frumos
Creșe și grădinițe Infrastructura Lipsa unui spital	Apropiat de Sibiu Linistit Dezvoltat
Infrastructura rutiera neconforma,insuficienta locurilor de munca in oras, sustinerea tinerilor	Pozitia geografica, invecinarea cu mun.Sibiu, contextul istoric

1. transportul in comun 2. locuri de munca 3. tarc de joaca pentru caini	1. liniste 2. curatenie 3. organizare
Birocratia excesiva..	Pozitionare
- curatenie; - lipsa unei strategii de dezvoltare ; - siguranta cetateanului	oras linistit, foarte aproape de municipiu; - potential de dezvoltare, fiind aproape de autostrada; - natura, peisaj, libertate
Drumurile, infrastructura in noile cartiere din oraș (nu ma refer la cartierul Arhitecților pt ca este irelevant pentru mine), lipsa magazinelor (Lidl, Kaufland, DM, Deichmann, Takko, Pepco).este necesară crearea unui mic centru de magazine in localitatea Cisnădie (nu in cartierul Arhitecților). Este necesară degajarea traficului, lărgirea drumurilor principale, crearea spațiilor de parcare.	Sincer nici liniștit nu mai este si sper sa nu se transforme in cartierul Arhitecților. Cisnădie trebuie sa își păstreze tradițiilor si șarmul moștenit de la vechile familii de romani si sași!
Străzile, utilitățile, transportul în comun	Sportul, parcuri
Infrastructura rutiera, birocratie, functionari nepregatiti	Aproape de sibiu, aproape de monumente istorice, peisaje
1.Canalizare subdimensionata ce creeaza mari probleme in perioadele cu ploi abundente, 2.Fatadele unor cladiri strica aspectul orasului si nu e benefic pentru turism, 3.De asemenea iubitorii de caini care nu strang dupa acestia dauneaza mult orasului	1.Potential turistic urias, dezvoltarea lui trebuie gandita in directia asta 2.Turismul si serviciile conexe pot crea multe locuri de munca
Cartierul Arhitectilor ,drumul ce leaga de Sibiu	Prețuri decente
Comunicarea, Locuri de munca Curatenia in oras si imprejurimi	Oameni de treaba Dezvoltare continua Locuinte noi
1. Birocratia 2. Expansiunea urbana in detrimentul naturii 3. Lipsa curateniei	1. Dimensiunea mica ce incurajeaza dezvoltarea de comunitati 2. Accesul la natura 3. Numarul mic (prin comparatie) de tigani

Vă rugăm apreciați NIVELUL de încredere în următoarele instituții/organizații: [Justiție]
125
100
75
50
25
0
Mare
Foarte puțină
Puțină
Foarte mare
Deloc

Vă rugăm apreciați NIVELUL de încredere în următoarele instituții/organizații: [Partide politice]
150
100
50
0
Deloc
Puțină
Foarte puțină
Mare
Foarte mare

Vă rugăm apreciați NIVELUL de încredere în următoarele instituții/organizații: [Biserică]
100
75
50
25
0
Mare
Puțină
Deloc
Foarte puțină
Foarte mare

Vă rugăm apreciați NIVELUL de încredere în următoarele instituții/organizații: [Uniunea Europeană]
125
100
75
50
25
0
Mare
Puțină
Foarte mare
Foarte puțină
Deloc

PARTEA V STRATEGIA DE DEZVOLTARE

CAPITOLUL XX. EUROPA 2030 – PRINCIPII, VALORI, DIRECȚII DE ACȚIUNE

Viziunea Uniunii Europene privind dezvoltarea teritorială și urbană pentru perioada 2021 - 2027 se bazează pe mai multe obiective strategice definite în Agenda teritorială 2030, în Noua Cartă de la Leipzig, în Pactul verde european și în obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU și are ca obiectiv general să realizeze o Uniune Europeană neutră din punct de vedere climatic până în 2050.

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Politica de Coeziune a Uniunii Europene, principala politică de investiții a UE propune 5 obiective/priorități investiționale:

- Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente;
- O Europă mai verde, cu emisii scăzute de carbon, în tranziție spre o economie fără emisii și rezilientă, prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a reducerii impactului asupra schimbărilor climatice și a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor;
- O Europă mai conectată, prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale;
- O Europă mai socială și mai incluzivă, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;
- O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și a inițiativelor locale.

În cadrul procesului de programare, fiecare țară își va stabili obiective proprii și priorități naționale sub forma programelor de finanțare gestionate de autoritățile de management aferente, care vor finanța proiecte de investiții a căror implementare va conduce la atingerea obiectivelor specifice stabilite.

Alte două strategii europene care acoperă orizontul 2021 – 2030 sunt Strategia de inovare pentru perioada 2021-2027 și Strategia europeană pentru tineret 2019 – 2027.

În iulie 2019, Institutul European de Inovare și Tehnologie, organism independent al UE, creat în 2008, care consolidează capacitatea de inovare a Europei, a propus obiectivele pentru

Strategia de inovare pentru perioada 2021-2027, a căror implementare va fi urmărită prin următorul program al UE de cercetare și inovare Orizont Europa (2021-2027)[4]:

- Obiectiv 1: Creșterea impactului regional al comunităților de cunoaștere și inovare;
- Obiectiv 2: Stimularea capacității de inovare a învățământului superior;
- Obiectiv 3: Lansarea noilor CCI-uri (Comunități de cunoaștere și inovare).

Strategia europeană pentru tineret 2019 – 2027[5] recunoaște că tinerii sunt dornici să își ia în mâini propriile destine, să stabilească relații cu ceilalți și să le acorde sprijin și că ar trebui acordată o atenție deosebită tinerilor care riscă să fie marginalizați pe baza potențialelor surse de discriminare. În cadrul acesteia, au fost definite 11 obiective europene, o viziune pentru o Europă care le permite tinerilor să își realizeze pe deplin potențialul și identifică domenii intersectoriale care afectează viețile tinerilor și indică care sunt provocările care trebuie abordate, astfel:

- Obiectiv 1. O Uniune Europeană mai conectată cu tinerii;
- Obiectiv 2. Egalitate pentru toate genurile;
- Obiectiv 3. Societăți incluzive;
- Obiectiv 4. Informare și dialog constructiv;
- Obiectiv 5. Sănătate mintală și bunăstare;
- Obiectiv 6. Dezvoltarea tinerilor în mediul rural;
- Obiectiv 7. Locuri de muncă de calitate pentru toți;
- Obiectiv 8. Învățământ de calitate;
- Obiectiv 9. Spații ale tinerilor și participare pentru toți;
- Obiectiv 10. O Europă verde și durabilă;
- Obiectiv 11. Organizații de/pentru tineret și programe europene.

[4] Sursă: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_19_3849
[5] Sursă: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C456 din 18 decembrie 2018

CAPITOLUL XXI. DEZVOLTAREA DURABILĂ - PRINCIPII, VALORI, DIRECȚII DE ACȚIUNE

Definiții ale dezvoltării durabile:

- *Totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică al căror fundament îl reprezintă asigurarea echilibrului între sistemele socio-economice și potențialul natural."*
- *Dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoile prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi".*

Scurt istoric al dezvoltarii durabile

- În anul 1972, are loc C**onferința Națiunilor Unite**, la **Stockholm.** 113 națiuni discută problemele poluării, distrugerii resurselor, deteriorării mediului, pericolul dispariților unor specii, nevoia creșterii nivelului de trai al oamenilor; se subliniază legătura indisolubilă între calitatea vieții și calitatea mediului pentru generațiile actuale și viitoare.
- În 1986, **Comisia mondială de mediu și dezvoltare**, înființată de Națiunile Unite: are ca scop studierea dinamicii deteriorării mediului și oferirea de soluții cu privire la viabilitatea pe termen lung a societatii umane; sunt identificate două probleme majore: dezvoltarea nu înseamna doar profituri mai mari și standarde înalte de trai pentru un mic procent din populație, ci creșterea nivelului de trai al tuturor; dezvoltarea nu ar trebui să implice distrugerea sau folosirea nesăbuită a resurselor noastre naturale, nici poluarea mediului ambient.
- În 1992, **Summitul de la Rio** "conferința secolului": 120 națiuni, au avut ca scop stabilirea unei noi strategii a dezvoltării economice, industriale și sociale în lume, fiind acceptată ideea că dezvoltarea durabilă reprezintă *"o nouă cale de dezvoltare care să susțină progresul uman pentru întreaga planetă și pentru un viitor îndelungat"*. S-a obținut consensul pentru un plan de dezvoltare durabilă numit **Agenda 21** și două seturi de principii, **Declarația de la Rio cu privire la mediu și dezvoltare** și **Principiile pădurii**.
- 1997, includerea conceptului de "dezvoltare durabilă" în **Tratatul de la Maastricht,** ca obiectiv politic al UE.
- 2001, **Consiliul European de la Goteborg:** adoptarea Strategiei Europene de Dezvoltare Durabilă, propunerea Setului de Indicatori de Dezvoltare Durabilă, cu scopul monitorizării SSD (în iunie 2006 aceasta a fost revizuită și, adoptat un nou model de guvernare)."

- 2002, **Summitul de la Johannesburg**. Se studiază progresul făcut spre dezvoltarea durabilă și se reafirmă angajamentul țărilor participante. Aspecte discutate:
    - reducerea numărului locuitorilor planetei care nu au acces la rezerve de apă potabilă, de la peste 1 miliard la 500 milioane până în anul 2015;
    - înjumătățirea numărului celor ce nu au condiții de salubritate corespunzatoare, la 1,2 miliarde;
    - creșterea folosirii surselor durabile de energie și refacerea efectivelor de pește secătuite.

* Extrase si sinteze din *Strategia de Dezvoltare Durabila a Uniunii Europene* (http://strategia.ncsd.ro/docs/sndd-final-ro.pdf)

Obiectivele – cheie ale Strategiei pentru Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene:

- Protecția mediului, prin măsuri care să permită disocierea creșterii economice de impactul negativ asupra mediului;
- Echitatea și coeziunea socială, prin respectarea drepturilor fundamentale, diversității culturale, egalității de șanse și prin combaterea discriminării de orice fel;
- Prosperitatea economică, prin promovarea cunoașterii, inovării și competitivității pentru asigurarea unor standarde de viață ridicate și unor locuri de muncă abundente și bine plătite;
- Îndeplinirea responsabilităților internaționale ale UE prin promovarea instituțiilor democratice în slujba păcii, securității și libertății, a principiilor și practicilor dezvoltării durabile pretutindeni în lume.

Principiile Strategiei pentru Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene:

- Promovarea și protecția drepturilor fundamentale ale omului;
- Solidaritatea în interiorul generatiilor si intre generatii;
- Cultivarea unei societati deschise si democratice;
- Informarea și implicarea activa a cetatenilor in procesul decizional;
- Implicarea mediului de afaceri si a partenerilor sociali;
- Coerența politicilor si calitatea guvernarii la nivel local, regional, national si global;
- Integrarea politicilor economice, sociale si de mediu prin evaluari de impact si consultarea factorilor interesați;
- Utilizarea cunoștintelor moderne pentru asigurarea eficientei economice si investitionale;
- Aplicarea principiului precauțiunii in cazul informatiilor stiintifice incerte;
- Aplicarea principiului “poluatorul plătește”.

CAPITOLUL XXII. STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ A ROMÂNIEI

În anul 2008, a fost elaborată **Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030** având ca motto ideea *"Menține sănătos ceea ce te menține sănătos*", document aprobat prin H.G. nr. 1460 din 12 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 824 din 8 decembrie 2008. Strategia recomandă mecanisme specifice la nivelul autorităților centrale, locale dar și la nivelul societății civile, sub egida Academiei Române, pentru monitorizarea implementării obiectivelor stabilite. Documente programatice și strategii sectoriale au fost elaborate pre- și post-aderare ca bază de referință pentru **Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă***: teme, domenii, obiective EU, obiective RO.*

În anul 2018, a fost elaborată **Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030**.

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 a fost adoptată prin HG nr. 877/9 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 985/21 noiembrie 2018.

a. Provocări cruciale

1. Schimbările climatice și energia curată

Obiectiv general SDD/UE: Prevenirea schimbărilor climatice prin limitarea emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și a efectelor negative ale acestora asupra societății și mediului.

Orizont 2020

Obiectiv național: Asigurarea funcționării eficiente și în condiții de siguranță a sistemului energetic național, atingerea nivelului mediu actual al UE în privința intensității și eficienței energetice; îndeplinirea obligațiilor asumate de România în cadrul pachetului legislativ „Schimbări climatice și energie din surse regenerabile" și la nivel internațional în urma adoptării unui nou acord global în domeniu; promovarea și aplicarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice și respectarea principiilor dezvoltării durabile.

Orizont 2030

Obiectiv național: Alinierea la performantele medii ale UE privind indicatorii energetici și de schimbări climatice; îndeplinirea angajamentelor în domeniul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră în concordanță cu acordurile internaționale și comunitare existente și implementarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice."

2. Transport durabil

Obiectiv general SDD/UE: Asigurarea ca sistemele de transport să satisfacă nevoile conomice, sociale și de mediu ale societății, reducând, în același timp, la minimum impactul lor nedorit asupra economiei, societății și mediului.” „

Orizont 2020. Obiectiv național: Atingerea nivelului mediu actual al UE în privința eficienței economice, sociale și de mediu a transporturilor și realizarea unor progrese substanțiale ăn dezvoltarea infrastructurii de transport.”

Orizont 2030. Obiectiv național: Apropierea de nivelul mediu al UE din acel an la toți parametrii de bază ai sustenabilității în activitatea de transporturi.”

3. Producție și consum durabile

Obiectiv general SDD/UE: Promovarea unor practici de consum și producție sustenabile.

*Orizont 2020***.** Obiectiv național: Decuplarea creșterii economice de degradarea mediului prin inversarea raportului dintre consumul de resurse și crearea de valoare adaugată și apropierea de indicii medii de performanță ai UE privind sustenabilitatea consumului și producției.

*Orizont 2030***.** Obiectiv național: Apropierea de nivelul mediu realizat la acea dată de țările membre UE din punctul de vedere al producției și consumului durabile.

4. Conservarea și gestionarea resurselor naturale

Obiectiv general SDD/UE: Îmbunatairea gestionării resurselor naturale și evitarea exploatării lor excesive, recunoașterea valorii serviciilor furnizate de ecosisteme.

*Orizont 2020***.** Obiectiv național: Atingerea nivelului mediu actual al țărilor UE la parametrii principali privind gestionarea responsabilă a resurselor naturale.

*Orizont 2030***.** Obiectiv național: Apropierea semnificativă de performanțele de mediu ale celorlalte state membre UE din acel an.

5. Sănătatea publică

Obiectiv general SDD/UE: Promovarea unor servicii medicale de calitate în condiții de egalitate și îmbunătățirea protecăiei împotriva amenințărilor la adresa sanătății.

*Orizont 2020***.** Obiectiv național: Atingerea unor parametri apropiați de nivelul mediu actual al stării de sănătate a populației și al calității serviciilor medicale din celelalte state membre ale UE; integrarea aspectelor de sănătate și demografice în toate politicile publice ale României.

*Orizont 2030***.** Obiectiv național: Alinierea deplină la nivelul mediu de performanță, inclusiv sub aspectul finanțării serviciilor de sănătate, al celorlalte state membre ale UE.

6. Incluziunea demografia și migrația

Obiectiv general SDD/UE: Crearea unei societăți bazate pe incluziunea socială prin luarea în considerare a solidarității între generații și în interiorul lor și asigurarea creșterii calității vieții cetățenilor ca o condiție a bunăstării individuale durabile.

*Orizont 2020***.** Obiectiv național: Promovarea consecventă, în noul cadru legislativ și instituțional, a normelor și standardelor UE cu privire la incluziunea socială, egalitatea de șanse și sprijinirea activă a grupurilor defavorizate; punerea în aplicare, pe etape, a Strategiei Naționale pe termen lung privind populația și fenomenele migratorii.

*Orizont 2030***.** Obiectiv național: Apropierea semnificativă de nivelul mediu al celorlalte state membre ale UE în privința coeziunii sociale și calității serviciilor sociale.

7. Sărăcia globală și sfidările dezvoltării durabile

Obiectiv general SDD/UE: Promovarea activă a dezvoltării durabile la nivel global și asigurarea punerii de acord a politicilor interne și externe ale Uniunii Europene cu principiile dezvoltării durabile și angajamentele sale în această privință.

Orizont 2020. Obiectiv național: Conturarea domeniilor specifice de aplicare a expertizei și resurselor disponibile în România în slujba asistenței pentru dezvoltare, și alocarea în acest scop a circa 0,50% din venitul național brut.

Orizont 2030. Obiectiv național: Alinierea completă a României la politicile Uniunii Europene în domeniul cooperării pentru dezvoltare, inclusiv din punctul de vedere al alocărilor bugetare ca procent din venitul național brut.

b. **Teme inter- și trans-sectoriale**

Educație și formare profesională

*Orizont 2020***.** Obiectiv național: Atingerea nivelului mediu de performantă al UE în domeniul educației și formării profesionale, cu excepția serviciilor în mediul rural și pentru grupurile dezavantajate, unde țintele sunt cele ale UE pentru 2010.

*Orizont 2030***.** Obiectiv național: Situarea sistemului de învățământ si formare profesională din România la nivelul performanțelor superioare din UE; apropierea semnificativă de nivelul

mediu al UE în privința serviciilor educaționale oferite în mediul rural și pentru persoanele provenite din medii dezavantajate sau cu dizabilități.

Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, inovarea

*Orizont 2020***.** Obiectiv național general: Încadrarea cercetării românești în fluxul principal al evoluțiilor științifice și tehnologice din UE; generalizarea activităților inovative; apariția unor centre de excelență cu impact internațional.

*Orizont 2030***.** Obiectiv național general: Statornicirea principalelor elemente ale societății și economiei bazate pe cunoaștere; contribuții esențiale ale cercetării românesti la realizarea obiectivelor complexe ale dezvoltării durabile.

CAPITOLUL XXIII. IMPLEMENTAREA AGENDEI LOCALE PENTRU SECOLUL XXI

Promovarea sistematică a principiilor şi practicilor dezvoltării durabile a început în România încă din anul 2000 prin implementarea unor proiecte concrete la nivel local iniţiate şi cofinanţate de Programul Naţiunilor Unite pentru Dezvoltare - România în cadrul Agendei Locale 21. Acest proces a contribuit la întărirea capacităţii administraţiilor locale din zonele şi localităţile participante la program de a elabora şi aplica politici şi planuri concrete pentru promovarea dezvoltării socio-economice durabile prin:

- Crearea unui cadru participativ, implicând toate categoriile de actori locali, în conturarea deciziilor privind dezvoltarea durabilă a comunităţilor din care fac parte. Alături de autorităţile locale, au fost antrenaţi reprezentanţi ai sectorului public, inclusiv ai unităţilor descentralizate, ai antreprenoriatului privat, asociaţiilor profesionale, instituţiilor de învăţământ sau cercetare, sindicatelor, organizaţiilor neguvernamentale sau altor formaţiuni ale societăţii civile şi ai mijloacelor de comunicare în masă în structuri care şiau păstrat funcţionalitatea şi după încheierea fiecărui proiect.
- Dezvoltarea reţelelor şi parteneriatelor locale, ceea ce a permis concentrarea resurselor şi valorificarea optimă a potenţialului local. Acest rezultat a devenit posibil prin utilizarea mecanismului participativ, dar a implicat şi un sistem eficient de comunicare şi informare.
- Elaborarea a trei tipuri de instrumente principale menite să orienteze şi să promoveze o viziune realistă şi responsabilă asupra perspectivelor de dezvoltare în plan local:

(i) o strategie locală de dezvoltare durabilă care stabileşte obiectivele pe termen mediu şi lung;

(ii) un plan de acţiune cu priorităţi şi paşi de urmat pe termen scurt şi mediu pentru îndeplinirea obiectivelor strategiei, conţinând o evaluare a costurilor, identificarea surselor de finanţare şi a modalităţilor de accesare a acestora şi

(iii) un portofoliu de proiecte considerate de întreaga comunitate drept priorităţi pentru asigurarea dezvoltării durabile a localităţii sau zonei.

- Construirea capacităţii instituţionale şi administrative la nivelul autorităţilor locale şi societăţii civile pentru promovarea dezvoltării durabile.

Programul Agenda Locală 21 a pornit iniţial de la nivelul municipiilor medii-mari şi a fost diversificat atât în sensul extinderii ariei de implementare la nivel judeţean cât şi prin restrângerea anvergurii proiectului până la nivel de oraş sau comunitate rurală. În perioada 2000-2003 a fost definitivată metodologia şi s-au elaborat primele seturi de documente AL-21 pentru 9 municipii-

pilot. Rezultatele acestei etape au fost apreciate atât la nivelul autorităţilor şi comunităţilor locale cât şi la nivel central guvernamental, mai ales prin prisma calităţii contribuţiilor rezultate din dezbaterile publice, de care s-a ţinut seama în definitivarea Planului Naţional de Dezvoltare al României. Ca urmare, Guvernul României a decis extinderea programului Agenda Locală 21 la nivel naţional, cuprinzând peste 40 de noi localităţi sau unităţi teritoriale până la sfârşitul anului 2007. În acest sens s-a semnat o Convenţie de colaborare între reprezentanţii Guvernului, Federaţiei Autorităţilor Locale din România şi Programului Naţiunilor Unite pentru Dezvoltare prin Centrul Naţional pentru Dezvoltare Durabilă. Proiectele realizate în perioada 2003-2007 au inclus de această dată şi 6 judeţe şi 2 comune. Programul a beneficiat de asistenţă tehnică din partea unor experţi ONU, UE şi ai Institutului Internaţional pentru Dezvoltare Durabilă (Canada), precum şi din partea unor agenţii de dezvoltare internaţională din Europa şi America.

Elaborarea strategiilor şi planurilor de dezvoltare durabilă a mobilizat în principal expertiza locală, circa 2.000 de persoane fiind implicate în Comitetele Locale de Coordonare, Grupurile de lucru şi Oficiile locale AL-21. Pentru definitivarea seturilor de documente în toate aceste locaţii au fost organizate 90 de dezbateri publice care au reunit peste 10.000 de participanţi. În cadrul a 6 sesiuni de pregătire pentru participanţii la elaborarea, implementarea şi monitorizarea în continuare a setului de documente AL-21, având o tematică diversă, bazată pe evaluarea atentă a nevoilor de instruire şi pe cerinţele specifice din teritoriu, au fost abordate, printre altele, teme precum principiile dezvoltării durabile, evaluarea integrată de mediu, metodologia de identificare a proiectelor prioritare de interes local şi de accesare a fondurilor UE şi altor surse de finanţare. Au fost organizate două Forumuri Naţionale şi 10 ateliere de lucru sau seminarii pentru diseminarea cunoştinţelor despre conţinutul programului AL-21 şi rezultatele obţinute în fiecare etapă. Aceste acţiuni, alături de practica efectivă a lucrului în echipă pentru realizarea AL-21, au contribuit la îmbunătăţirea capacităţii instituţionale a autorităţilor locale şi la conştientizarea societăţii civile pentru aplicarea preceptelor dezvoltării durabile pe plan local.

Portofoliile de proiecte agreate de toţi factorii activi la nivel local şi considerate drept prioritare cuprind peste 1.200 de propuneri care acoperă o mare varietate de domenii, mergând de la elemente de infrastructură urbană sau rurală, accesul la utilităţile de bază sau regenerarea unor situri industriale abandonate până la iniţierea unor acţiuni pentru protecţia mediului şi conservarea biodiversităţii sau pentru ocrotirea patrimoniului istoric şi cultural.

Documentele finale adoptate în urma dezbaterilor publice au fost publicate în peste 40.000 de exemplare, în limbile română şi engleză. În acest fel se realizează o largă informare şi comunicare asupra rezultatelor programului AL-21 şi o emulaţie constructivă din partea altor localităţi de a

participa la acest program. Totodată, investitorii români şi străini dispun de un instrument util pentru deciziile lor de afaceri întrucât au certitudinea că proiectele incluse în portofoliile convenite au sprijinul comunităţilor locale. Experienţa acumulată în procesul implementării programului Agenda Locala 21, reţelele de conlucrare constituite în plan vertical şi orizontal şi progresele înregistrate în generalizarea bunelor practici prezintă, în cazul României, un înalt grad de relevanţă pentru punerea în aplicare cu succes a Strategiei Naţionale pentru Dezvoltare Durabilă. În faza următoare a implementării programului Agenda Locala 21 se va aplica o abordare structurală intersectorială, corelând obiectivele convenite la nivelul comunităţilor cu resursele existente şi sistemele de implementare.

Capacitatea administrativă şi calitatea serviciilor publice; dezvoltarea durabilă ca măsură a eficienţei guvernării şi a calităţii politicilor publice

Importanţa acordată acestor aspecte în România a crescut treptat în perioada 1992/2001, cu asistenţă din partea programului PHARE al UE, însă progresele au fost inegale şi s-au dovedit insuficiente faţă de complexitatea cerinţelor de modernizare şi eficientizare a administraţiei publice. O strategie naţională în domeniul reformei administraţiei publice a fost adoptată abia în 2001 şi actualizată în 2004 în scopul accelerării schimbărilor necesare în perioada de pre-aderare la UE. Pentru schimbarea fundamentală a legăturii dintre funcţiile politice şi cele administrative din administraţia publică şi ţinând seama de calitatea scăzută a serviciilor publice oferite, de motivarea insuficientă a funcţionarilor publici, de manifestările de corupţie în sistem şi de imaginea nefavorabilă în faţa opiniei publice, obiectivele pe termen mediu au vizat:

- Stabilirea procedurilor de recrutare, gestiune şi formare a funcţionarilor publici prin norme şi reguli care pot fi puse efectiv în aplicare;
- Reforma sistemului de salarizare în sensul omogenizării şi tratării echitabile a tuturor categoriilor de funcţionari publici;
- Ameliorarea imaginii administraţiei publice prin creşterea transparenţei actului administrativ şi luarea unor măsuri anticorupţie ferme, vizibile pentru opinia publică.

Acţiunile ulterioare s-au concentrat pe adoptarea, în 2006, a unui pachet legislativ pentru aplicarea reformelor în administraţie şi crearea cadrului instituţional necesar în contextul descentralizării şi deconcentrării. Au fost înfiinţate, încă din 1999, Agenţia Naţională a Funcţionarilor Publici pentru gestionarea funcţiei publice şi Institutul Naţional de Administraţie pentru formarea iniţială şi continuă a funcţionarilor publici şi a personalului contractual din administraţia publică.

Orizont 2020. Obiectiv naţional: Definitivarea procesului de reformă în administraţia publică şi reducerea substanţială a decalajelor faţă de nivelul mediu de performanţă al administraţiei centrale şi locale şi al serviciilor publice din celelalte state membre ale UE; creşterea gradului de încredere şi satisfacţie al cetăţenilor în raporturile cu autorităţile administraţiei publice centrale şi locale.

Orizont 2030. Obiectiv naţional: Apropierea semnificativă de nivelul mediu al celorlalte state membre ale UE în privinţa performanţei administraţiei publice centrale şi locale în furnizarea serviciilor publice.

CAPITOLUL XXIV. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A REGIUNII CENTRU

Planul de Dezvoltare al Regiunii Centru 2021-2027 (PDR Centru) reprezintă principalul document de planificare și programare elaborat la nivel regional și asumat de către factorii de decizie din Regiunea Centru.

Fiind fundamentat pe o diagnoză detaliată, concretizată prin Analiza socioeconomică regională și prin Analiza SWOT a Regiunii Centru, Planul de Dezvoltare ia în considerare nevoile majore ale regiunii și are în vedere valorificarea potențialul său real de dezvoltare.

PDR Centru 2021-2027 se raportează, în același timp, la evoluțiile preconizate la nivel național și european, sintetizate în documentele de programare ale Comisiei Europene pentru perioada 2021-2027, în angajamentele internaționale ale României și în strategiile naționale pentru perioada următoare. PDR Centru urmărește pe tot parcursul său firul roșu reprezentat de prioritățile stabilite prin Strategia Europa 2027: creștere inteligentă, creștere durabilă, creștere favorabilă incluziunii și obiectivele propuse în cadrul celor cinci domenii de interes: ocupare, inovare, schimbări climatice, educație, reducerea sărăciei. Regiunea Centru va fi astfel permanent cuplată la procesele în desfășurare la nivel european.

Punerea în aplicare a Planului de Dezvoltare Regională va cădea în sarcina autorităților regionale – pe măsură ce acestea vor fi create și consolidate -, a administrațiilor locale și județene, a organizațiilor, a diverselor structuri parteneriale și organismelor de implementare a programelor create ad hoc. Pentru transpunerea în realitate a Planului, un rol important îl vor avea **fondurile europene nerambursabile alocate pentru perioada 2021- 2027** (Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune și Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală), la care se vor adăuga finanțările autohtone publice și private.

Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru pentru perioada 2021-2027 este parte a Planului de Dezvoltare al Regiunii Centru 2021-2027, principalul document de planificare și programare la nivel regional.

Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru și-a definit ca obiectiv global „dezvoltarea echilibrată a Regiunii Centru prin stimularea creșterii economice bazate pe cunoaștere, protecția mediului înconjurător și valorificarea durabilă a resurselor naturale precum și întărirea coeziunii sociale”.

Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru cuprinde **6 domenii strategice de dezvoltare**, fiecare dintre acestea grupând un număr de priorități și măsuri specifice:

1. Domeniul Strategic 1. Dezvoltare teritorială, dezvoltare urbană durabilă

P.1.1 Întărirea capacității administrative a autorităților publice locale în vederea implementării principiilor dezvoltării urbane integrate și sprijinirea cooperării la nivel microregional

P.1.2 Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport regional; dezvoltarea infrastructurii de internet, în mod special a infrastructurii de bandă largă

P.1.3 Consolidarea rolului și funcțiilor așezărilor urbane din Regiunea Centru ca actori importanți în asigurarea coeziunii teritoriale, sociale și a creșterii economice bazată pe cunoaștere

2. Domeniul strategic 2. Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare, inovare și specializare inteligentă

   P.2.1 Promovarea unui mediu de afaceri inovativ pentru o dezvoltare economică inteligentă

   P.2.2 Extinderea și diversificarea infrastructurii regionale și locale de afaceri, susținerea clusterelor și dezvoltarea rețelelor de cooperare economică

   P.2.3. Susținerea sectorului regional de cercetare-dezvoltare pentru o creștere economică inteligentă

   P.2.4 Creșterea gradului de internaționalizare a economiei și sectorului regional de CDI

3. Domeniul Strategic 3 „Resurse umane, incluziune socială, ocupare și sănătate”

   P.3.1. Îmbunătățirea calității, eficacității și relevanței ofertei educaționale regionale, a serviciilor şi accesului la educație la toate nivelurile

   P.3.2. Sprijinirea măsurilor active de ocupare și modernizarea pieței muncii

   P.3.3. Dezvoltarea infrastructurii, creșterea accesului și îmbunătățirea serviciilor acordate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile

   P.3.4. Extinderea și modernizarea infrastructurii de sănătate, creșterea accesului și îmbunătățirea serviciilor de sănătate, cercetare-dezvoltare, inovare în sănătate

4. Domeniul Strategic 4 Mediu, eficiență energetică și schimbări climatice

   P.4.1 Creşterea calităţii mediului înconjurător din așezările urbane și rurale din Regiunea Centru

   P.4.2 Creșterea eficienței utilizării energiei şi a altor resurse materiale

   P.4.3 Protejarea și conservarea biodiversității regionale

   P.4.4 Diminuarea efectelor schimbărilor climatice și prevenirea riscurilor naturale

5. Domeniul Strategic 5.Turism și patrimoniu cultural

   P.5.1.Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural-istoric, valorificarea patrimoniului turistic natural și creșterea utilizării potențialului balnear

P.5.2. Modernizarea și extinderea infrastructurii regionale de cazare și de agrement și îmbunătățirea serviciilor specifice

P.5.3. Susținerea turismului de nișă, dezvoltarea activităților conexe turismului și integrarea activităților turistice

P.5.4. Asigurarea forței calificate de muncă în turism

6. Domeniul strategic 6. Dezvoltarea rurală, agricultura și silvicultura

P.6.1. Eficientizarea sectorului agroalimentar și îmbunătățirea pregătirii profesionale a fermierilor

P. 6.2. Susținerea activităților agricole în zonele montane

P. 6.3. Valorificarea superioară, într-o manieră durabilă, a potențialului silvic regional

P.6.4. Creșterea atractivității economice și diversificarea activităților economice în localitățile rurale

P.6.5. Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare a localităților rurale

P.6.6. Dezvoltarea infrastructurii sociale, cultural-recreative și susținerea dezvoltării comunitare

Temele orizontale sunt cerințe obligatorii ale Comisiei Europene pentru toate proiectele și trebuie să fie prezente atât în cererea de finanțare, cât și ulterior, dacă proiectul este selectat pentru finanțare, în stadiul implementării și monitorizării proiectului. Este o recunoaștere internațională a faptului că abordarea în proiecte și programe a temelor orizontale generează un impact pozitiv.

Temele orizontale sunt:

- dezvoltarea durabilă (maximizarea beneficiilor și reducerea efectelor negative asupra tuturor celor trei zone: socială, economică și mediul înconjurător),
- promovarea egalității de șanse și nediscriminarea (pe criterii de rasă, sex, religie, dizabilități, vârstă).

Conform startegiei de dezvoltare a regiunii centru **orașul Cisnădie este unul dintre orașele regiunii care au nevoie de investiții în regenerare urbană**.

Portofoliul regional de proiecte constituie un instrument esențial pentru asigurarea implementării eficiente a Planului de Dezvoltare a Regiunii Centru permițând, în același timp, monitorizarea mai ușoară a PDR Centru. Mai mult decât o însumare a unor proiecte individuale, portofoliul de proiecte exprimă în mod tangibil nevoile de investiții ale comunităților din Regiunea Centru, punându-le în legătură directă cu prioritățile și măsurile stabilite prin Strategia de

Dezvoltare Regională 2021-2027 și cu sursele disponibile de finanțare. Odată cu perspectiva dublării sumelor alocate României de către Uniunea Europeană prin Planul de Redresare și Reziliență denumit NextGenerationEU, se preconizează finanțarea unui număr semnificativ de proiecte suplimentare la nivelul Regiunii Centru.

Portofoliul regional de proiecte este structurat pe teme de dezvoltare ale POR 2021-2027 și pe domeniile strategice ale PDR 2020-2027.

Portofoliul regional de proiecte aferent Planului Național de Relansare și Reziliență

Planul Național de Relansare și Reziliență al României (PNRR) este documentul care fundamentează prioritățile de reformă și domeniile de investiții la nivel național pentru instituirea ”Mecanismului de redresare și reziliență”. Sursa de finanțare este reprezentată de fondurile alocate pentru România în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și în completare din surse alocate de la bugetul de stat.

Obiectivul PNRR este asigurarea ameliorării stării economiei naționale după criza generată de COVID19, creșterea economică și crearea de locuri de muncă necesare pentru incluziunea forței de muncă, sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale pentru promovarea creșterii durabile. În vederea accesării fondurilor europene prin Mecanismul de redresare și reziliență, Guvernul României a emis OUG 155/2020 care oferă baza legală pentru finanțarea proiectelor publice majore care pot avea un impact semnificativ pentru dezvoltarea economică la nivelul Regiunilor de Dezvoltare ale României ori la nivelul autorităților locale și care țin cont de Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030.

CAPITOLUL XXV. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI SIBIU

REPERE ALE STRATEGIEI DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALE A JUDEŢULUI SIBIU 2021 – 2030:

Obiectivul principal al strategiei județului Sibiu îl reprezintă atingerea unei dezvoltări durabile a judeţului care să ducă la creşterea nivelului de trai al populaţiei. O modalitate de îndeplinire a acestui obiectiv o reprezintă dezvoltarea prioritară în judeţul Sibiu a sectoarelor de activitate aflate în competenţa Consiliului Judetean Sibiu, în concordanţă cu principiile dezvoltării durabile, pentru creşterea calităţii vieţii şi gestionarea raţională a resurselor. Strategia de dezvoltare a judeţului Sibiu vizează prefigurarea reperelor strategice de dezvoltare a comunităţii pe o perioadă de 8 ani (10 ani de la aprobare).

Obiectivele generale şi specifice de dezvoltare ale judeţului Sibiu:

INFRASTRUCTURA GENERALĂ ŞI SERVICII PUBLICE

Infrastructura de transport

Reţeaua de căi rutiere

OBIECTIVE:

- modernizare şi reabilitare de DJ şi poduri;
- întreţinere şi reparaţii curente ale DJ şi podurilor aferente;
- construire a unor noi tronsoane, respectiv reclasificare la nivel de drum judeţean a unor drumuri comunale importante.

Pentru înfăptuirea strategiei de dezvoltare, Consiliul Judetean Sibiu beneficiază de un buget propriu limitat în comparaţie cu necesarul de resurse financiare. De aceea, pentru realizarea proiectelor mari de infrastructură este dependent de atragerea surselor financiare nerambursabile. Principala sursă de acest gen este Programul Operaţional Regional 2021-2027 Centru. Pentru perioada 2021-2030, Consiliul Judeţean Sibiu a stabilit o listă de proiecte în domeniul infrastructurii rutiere, în funcţie de priorităţi şi vor fi realizate acele proiecte prioritare pentru care vor putea fi atrase resursele financiare necesare.

Infrastructura tehnico-edilitară şi serviciile publice

Infrastructura de apă şi apă uzată

La nivelul judeţului Sibiu există doi operatori regionali atestaţi, S.C. Apă Canal S.A. Sibiu pe zona de sud şi S.C. Apa Tîrnavei Mari S.A. Mediaş pentru zona de nord a judeţului. În Masterplanul privind Extinderea şi reabilitarea sistemelor de apă şi apă uzată din regiunile Mediaş, Agnita, Dumbrăveni, judeţul Sibiu, a fost dezvoltată o matrice care ia în consideraţie mai mulţi parametri

grupaţi în două categorii: sănătatea umană şi poluarea mediului. Prioritatea localităţilor este stabilită în funcţie de numărul locuitorilor, cele mai mari fiind mai importante, şi de greutatea fiecărui parametru. Analiza a fost făcută cu tehnicile GIS, rezultatul identificând cele mai relevante localităţi din judeţul Sibiu în care trebuie să aibă loc investiţii pentru cele două sectoare.

Strategia nămolului

În judeţ există staţii de epurare şi tratare a nămolului la Sibiu, Turnu Roşu, Sălişte, Orlat, Gura Rîului, Cristian şi Avrig.

Alimentare cu energie electrică

Conform strategiei județului, Cisnădie se află pe lista localităților ce necesită extinderi ale reăelelor electrice pentru 126 de gospodării.

Salubrizarea localităţilor

Principalele obiective tehnice care constituie strategia generală a judeţului Sibiu pentru gestionarea deşeurilor se pot sintetiza astfel:

- Promovarea şi aplicarea principiului prevenirii la consumator
- Promovarea tratării nămolului rezultat de la epurarea apelor uzate orăşeneşti în vederea valorificării
- Asigurarea unui grad de acoperire cu servicii de salubrizare de 100% în mediul rural
- Finalizarea şi realizarea de noi staţii de sortare pentru deşeurile reciclabile colectate selectiv
- Implementarea sistemului de colectare selectivă a deşeurilor reciclabile astfel încât să se asigure atingerea ţintelor privind valorificarea deşeurilor de ambalaje
- Închiderea depozitelor neconforme conform prevederilor avizelor de închidere emise de A.P.M. Sibiu
- Asigurarea de capacităţi de tratare a deşeurilor biodegradabile municipale (compostare, fermentare, tratare mecano-biologică ş.a.) astfel încât să se asigure atingerea ţintelor privind reducerea cantităţii de deşeuri biodegradabile depozitate
- Pregătirea pentru reutilizare şi reciclarea deşeurilor menajere şi asimilabile hârtie, metal, plastic şi sticlă la un nivel minim de 50% din masa totală
- Gestionarea corespunzătoare a deşeurilor din construcţii şi demolări astfel încât să se asigure un grad minim de valorificare de 70% din cantitatea totală a deşeurilor din C&D nepericuloase cu excepţia codului 17 05 04

Pentru atingerea ţintelor este propus acest sistem integrat de gestionare a deşeurilor solide municipale şi un plan de investiţii aferent, după cum urmează:

 implementarea unui sistem de colectare selectivă a deşeurilor menajere pe categorii: hârtie+carton, plastic+metal+lemn, deşeuri biodegradabile, deşeuri reziduale;

 colectarea selectivă a deşeurilor verzi de la casele individuale din Sibiu şi Mediaş;

 construirea unei staţii de sortare lângă Sibiu, care, adăugată capacităţilor de sortare ce s-au realizat prin PHARE (Agnita, Sălişte, **Cisnădie**, Mediaş), să asigure materia primă pentru reciclarea cantităţilor stabilite prin ţinte;

 construirea unor capacităţi de compostare a deşeurilor biodegradabile şi a celor verzi care să asigure reducerea cantităţilor depozitate;

 utilizarea staţiilor de transfer construite prin proiectele PHARE pentru transportul deşeurilor la depozitul Cristian.

Siguranţa publică şi evidenţa persoanelor

Obiectivele pe termen mediu:

 reorganizarea sectoarelor de intervenţie prin detaşarea de autospeciale în punctele nodale, pentru scurtarea timpului de răspuns şi intervenţie.

ASISTENŢĂ SOCIALĂ

Dintre obiectivele generale care vor fi realizate prezentăm următoarele:

1. Realizarea unei reţele instituţionale adaptate nevoilor sociale şi resurselor disponibile prin:

 Reorganizarea / modernizarea / extinderea unităţilor D.G.A.S.P.C. Sibiu pentru încadrarea în standarde

 Reorganizarea / modernizarea / extinderea unităţilor care acordă asistenţă socială persoanelor cu dizabilităţi pentru alinierea la standarde a unor unităţi din structura / subordinea D.G.A.S.P.C.

Protecţia mediului

Județul Sibiu are a doua cea mai mare suprafață din țară ocupată cu arii protejate, în pădurile sale trăiesc specii de animale și de plante rare, protejate de lege, iar unele specii de animale s-au înmulțit constant în ultimii ani.

Cu un cadrului natural variat, condiţiilor hidrologice, climatice şi pedologice, județul Sibiu are o biodiversitate (ecosisteme, habitate şi specii sălbatice) peste media pe ţară, situându-se pe locul al doilea la nivel național, după județul Tulcea (ce include Rezervația Biosferei Delta Dunării), ca și suprafață ocupată de ariile naturale protejate (arii de inters național și situri Natura 2000):

50,76% din suprafața administrativ teritorială a județului", potrivit unui raport al Agenției Județene de Mediu.

Flora inventariată a judeţului Sibiu include 63% din speciile naţionale, deşi judeţul Sibiu deţine doar 2,3% din suprafaţa României, iar fauna inventariată cuprinde 60 de specii de mamifere, 258 specii de păsări, 34 specii de peşti, 15 specii de amfibieni şi 12 specii de reptile, precum și numeroase specii de nevertebrate.

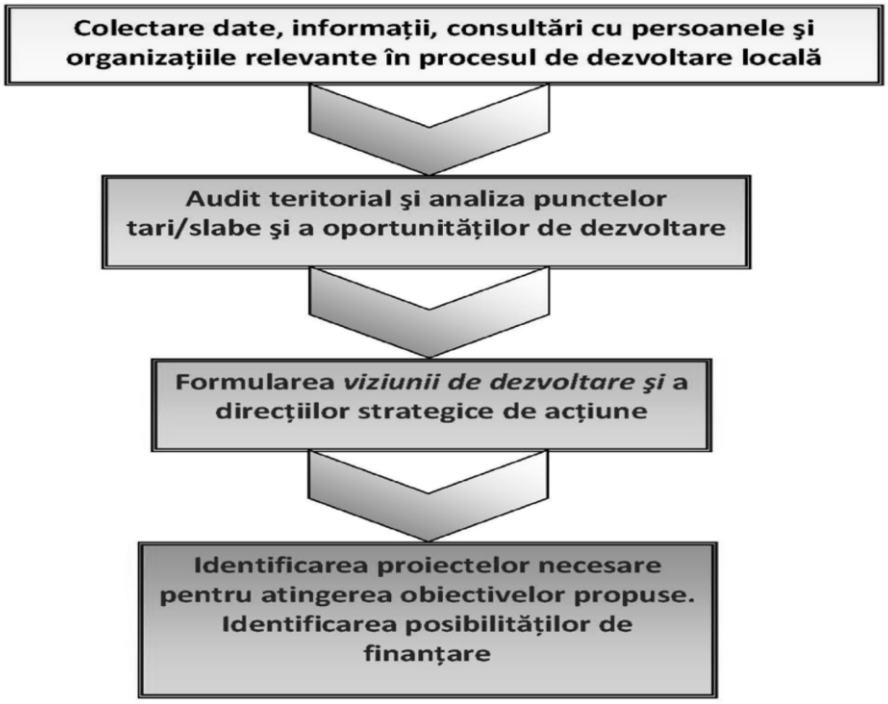
În ceea ce privește situl NATURA 2000, o reţea de arii protejate constituite la nivel european care are ca scop protejarea habitatelor naturale şi a speciilor de plante şi animale sălbatice periclitate la nivel european și oprirea declinului diversităţii biologice, există 4 Arii de Protecţie Specială Avifaunistică și 16 Situri de Importanţă Comunitară).

CAPITOLUL XXVI. FUNDAMENTAREA STRATEGIEI DEZVOLTĂRII SUSTENABILE A ORAŞULUI CISNĂDIE

Procesul de elaborare a strategiei

Managementul procesului de elaborare a strategiei de dezvoltare durabilă este în responsabilitatea comitetului local de coordonare. Acesta a fost ales de primar cu sprijinul consultantului, având în componență reprezentanți de seamă ai comunității locale, care sunt interesați de dezvoltarea economică a orașului Cisnădie. Grupurile de lucru au rolul de a reprezenta comunitatea cât mai mult posibil in procesul de elaborare a strategiei locale de dezvoltare durabilă a orașului Cisnădie. Aceste grupuri reprezintă instrumentele prin care se identifică soluțiile pentru fiecare problemă critică identificată, prin colectarea și analizarea informațiilor.

Principiul de bază propus este acela de a combina rigoarea impusă prin standardizarea anumitor aspecte ale procesului de planificare în paralel cu flexibilitate oferită UAT-urilor în elaborarea documentelor de programare locale. Atâta timp cât se respectă aceste criterii minime, fiecare UAT va avea libertatea de a-şi organiza celelalte aspecte ale exerciţiului de planificare în mod adecvat, în functie de circumstanţele specifice.

Schema de mai sus prezintă abordarea metodologică de elaborare a Strategiei de Dezvoltare durabilă a orașului Cisnădie. Pe baza informațiilor colectate şi a analizei stării actuale a diverşilor indicatori, se poate concluziona că localitatea se află în plin proces de dezvoltare locală, având un

nivel relativ ridicat al calităţii vieţii. De asemenea, poziţia geografică permite oraşului să atragă resurse importante în ceea ce priveşte dezvoltarea viitoare.

Provocarea la care trebuie să răspundă administraţia publică şi întreaga comunitate este aceea de a genera un ritm constant de dezvoltare economică, care să servească bunăstării locuitorilor oraşului. Din acest motiv dezvoltarea infrastructurii trebuie să rămână o prioritate pentru orașul Cisnădie. În acelaşi timp, creşterea competitivităţii sectorului agricol, revitalizarea tradiţiilor locale, promovarea patrimoniului cultural, revitalizarea comunităţii şi dezvoltarea sentimentului de apartenenţă la comunitate sunt importante direcţii de dezvoltare locala.

Planificare strategică

Planificarea strategica este un mijloc de ***comunicare și motivare internă*** care ne permite:

- să informăm despre problemele cu care ne confruntăm
- să stabilim calea optima de utilizare a resurselor umane
- să susținem procesul de intelegere, asimilare și acceptare a orientarilor si obiectivelor strategice ale organizației

Etapele care nu trebuie să lipsească din nici un exerciţiu de planificare strategică sunt:

- **Pregatirea procesului de planificare strategica**
- **Viziunea comunitatii**
- **Definirea misiunii**
- **Alegerea valorilor**
- **Analiza mediului intern**
- **Analiza mediului extern**
- **Determinarea obiectivelor strategice**
- **Stabilirea planului de actiune**

A. EVALUAREA MEDIULUI ECONOMICO-SOCIAL ȘI A POTENȚIALULUI LOCAL

S-a realizat evaluarea mediului economico-social și a potențialului local pentru a crea și implementa politici și programe, bazate pe oportunități locale și adresate necesităților locale. S-a pornit de la întelegerea faptului ca forțele determinante ale dezvoltării locale sunt baza economică și capacitatea de dezvoltare a acesteia, având în vedere și tendințele externe și evenimentele care pot avea impact asupra acestora.

a). DEFINIREA DOMENIILOR DE ANALIZĂ

S-a recurs la concentrarea analizei spre: analiza oraşului Cisnădie în parte, analiza zonei în ansamblu și analiza sectorială, implicând părți ale economicului, socialului și urbanismului.

Domeniile de analiză au fost grupate astfel: situația economică, caracteristicile demografice, caracteristicile forței de muncă, poziția geo-politică, infrastructura fizică și de comunicații, mediul de afaceri, resursele educaționale, sistemul social, urbanismul, patrimoniul, calitatea vieții și a mediului.

b). COLECTAREA DATELOR

Colectarea datelor, ca factor-cheie al realizării profilului economico-social al zonei, a fost un proces dificil, având în vedere disponibilitatea și accesul la date statistice, relevante acestui scop. Obstacolele înfruntate în procesul colectarii datelor nu au fost specifice doar muncii depuse pentru planificarea strategica a orașului Cisnădie, cu aceeași situație se confruntă, în general, toate țările Europei centrale și de vest, datorită lipsei de standardizare a sistemelor de colectare și de prelucrare a datelor.

c). ANALIZA SWOT

Dupa colectarea și prelucrarea datelor, s-a trecut la analiza potențialului zonei, în vederea utilizării informațiilor în cadrul analizei SWOT. Analiza SWOT este o metodă eficientă, utilizată în cazul planificării strategice pentru identificarea potentialelor, a priorităților și pentru crearea unei viziuni comune de realizare a strategiei de dezvoltare. SWOT semnifică puncte tari, puncte slabe, oportunitati si amenințări. Analiza swot trebuie sa dea raspunsul la intrebarea "unde suntem?", aceasta implicând analiza mediului intern al zonei și a mediului extern general și specific.

Evaluarea mediului/contextului și a factorilor externi este una dintre caracteristicile distincte ale planificării strategice, abordată în cadrul prezentei lucrări, referindu-se la comunitatea internațională, inclusiv cea europeană, la planul național și la cel regional/județean.

B. ELABORAREA CONCEPTULUI STRATEGIC DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALĂ

a). FORMULAREA MISIUNII, A DIRECȚIILOR STRATEGICE ȘI A OBIECTIVELOR DE DEZVOLTARE

Bazat pe conturarea realistă a profilului-analizei diagnostic a orașului Cisnădie, s-a construit sistemul ierarhic de obiective, prin a căror realizare va fi îndeplinită misiunea strategiei de dezvoltare a zonei. Prin consens, s-a stabilit ca strategia elaborată să se refere la o durată de minim 7 ani, raspunzând la întrebarea ***"unde vrem sa ajungem****?"*.

În următoarea etapă s-au identificat obstacolele care stau în calea realizarii viziunilor .

Direcțiile strategice ne permit identificarea soluțiilor pentru depășirea obstacolelor identificate. Direcțiile strategice definite permit gruparea corespunzatoare a măsurilor de dezvoltare identificate, care, prin implementare, vor duce la realizarea misiunii strategiei de dezvoltare a zonei.

Sistemul de obiective construit permite, totodată, măsurarea rezultatelor implementării, datorită faptului că măsurile, obiectivele și subobiectivele componente sunt cuantificabile prin indicatori.

În acest context, s-a avut în vedere și faptul ca unul din scopurile principale ale conceptului de dezvoltare strategică este și acela de a reprezenta un instrument de promovare economică a zonei. Noțiunea promovării economice permite o serie de definiții. Aceasta implică un spectru larg de măsuri, care vizează îmbunătățirea dezvoltării economice a localității și implicit, creșterea atractivității acesteia.

b). FORMULAREA ALTERNATIVELOR STRATEGICE ȘI A STRATEGIEI FINALE

În vederea alegerii alternativei strategice optime, s-au analizat patru categorii de acțiune strategică, după cum urmează:

- strategii de tip **so**, care utilizeaza toate avantajele zonei, pentru a profita la maxim de oportunitatile mediilor exterioare;
- strategii de tip **wo**, care depasesc slabiciunile (dezavantajele) zonei, pentru a utiliza la maxim oportunitatile mediilor exterioare;
- strategii de tip **st**, care utilizeaza toate avantajele zonei pentru a evita/minimiza amenintarile (pericolele) mediilor exterioare;
- strategii de tip **wt**, care minimizeaza slabiciunile (dezavantajele) zonei si evita/minimizeaza amenintarile (pericolele) mediilor exterioare.

Analizele comparative au condus la decizia elaborării strategiei de dezvoltare a orașului Cisnădie, ca strategie de tip **so**, care să raspundă, la cel mai înalt nivel posibil, criteriilor de performanță, sinergie-complementaritate, eficienta, fezabilitate si impact. Strategia elaborata raspunde la intrebarea ***"cum ajungem acolo?"***.

C. IMPLEMENTAREA SI EVALUAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE

Pentru a asigura implementarea măsurilor de dezvoltare cuprinse în alternativa de dezvoltare strategica definitivata, a fost necesara atât conturarea unei unitati de management al implementarii, cât si definirea procedurilor si etapelor de urmat. In acest scop, s-au elaborat principiile de functionare si modul de organizare a unei viitoare unitati de management al implementarii, instrument indispensabil implementarii strategiei de dezvoltare, respectiv a asigurarii continuitatii planificarii strategice a orașului Cisnădie.

Datorită faptului că cea mai mare parte din resursele umane si financiare necesare implementarii strategiei de dezvoltare durabila provine de la nivelul administratiei locale, documentul de planificare strategica va fi supus spre aprobare Consiliului Local in mod oficial. In

acest fel, angajamentul implementarii strategiei devine public, precum si una din prioritatile administratiei in exercitiile financiare urmatoare.

Prin mecanismele specifice de cooperare și conlucrare parteneriala, viitoarea organizatie va asigura: elaborarea si aplicarea planurilor de actiune, implementarea graduala a masurilor de dezvoltare, monitorizarea procesului si evaluarea periodica a rezultatelor/obiectivelor, asigurând, astfel, posibilitatea adaptarii sau reorientarii strategiei in timp, pe parcursul implementarii. S-a conceput, totodata si un model prin care se vor putea atrage resursele financiare cerute de implementare.

PUNCTE CRITICE ÎN CADRUL PROCESULUI DE IMPLEMENTARE A PLANULUI STRATEGIC:

- Implementarea planului strategic nu este luată în serios.
- Intervalele de timp nu sunt respectate.
- Elementele care nu au fost implementate nu sunt discutate, ramân ca sarcini neîndeplinite.
- Oportunitatile externe sunt refuzate constient si/sau nu sunt revizuite.

Evaluarea:

Impact **–** acest nivel corespunde scopurilor care trebuie sa fie atinse. Impactul prezinta efectele de lunga durata, de obicei, ele pot fi masurate doar dupa finalizarea proiectului. Nivelul in cauza reflecta schimbarile pe care proiectul le-a efectuat in societate.

Rezultate in timp – acest nivel corespunde obiectivelor proiectului; arata rezultatele de durata medie, de obicei, acestea sunt vazute in timpul desfasurarii proiectului. Sunt rezultatele finale, doar nu neaparat trebuie sa aduca impactul.

Rezultatele imediate – acest nivel reiese nemijlocit din activitatile preconizate in proiect. Ele prezinta rezultatele imediate, concrete si masurabile.

CAPITOLUL XXVII. SCOP, VIZIUNE, MISIUNE ŞI PRINCIPII

SCOP

Oraşul Cisnădie 2030 va fi pentru locuitorii săi un oraş modern, cu o infrastructură adecvată şi cu o administraţie publică orientată către nevoile cetăţenilor, cu un mediu economic şi social competitiv şi dinamic, un loc mai atractiv pentru a locui, lucra şi investi.

Strategia de dezvoltare pune bazele pentru creşterea susţinută şi dezvoltarea economică, subliniază oportunităţile şi provocările unui oraş european şi oferă linii directoare pentru dezvoltarea tuturor sectoarelor existente în cadrul comunităţii noastre.

Strategia de dezvoltare durabilă se realizează pentru cetățeni și cu participarea cetățenilor. Aceasta are la bază o viziune de lungă durată și integrează prioritățile economice sociale și de mediu ale comunității, fundamentată pe capacitatea și resursele locale și ține seama de interdependențele între provocările locale, naționale și globale.

VIZIUNE

Viziunea privind dezvoltarea economico-socială a oraşului Cisnădie este:

Cisnădie va fi un oraş dezvoltat economic, accesibil şi competitiv, care va oferi prosperitate și o calitate bună a vieții locuitorilor săi și va valorifica potențialul turistic ca factor de dezvoltare locală.

Strategia de dezvoltare durabilă a oraşului Cisnădie îsi propune să valorifice potențialul, oportunitățile și realele disponibilități pentru dezvoltare, inclusiv crearea unui mediu de afaceri stimulativ și competitiv, menit a atrage investiții private importante din țară și străinatate.

Printre obiectivele propuse, se poate menționa importanța formării unei deprinderi a participării publice, stimularea capacității de adaptare a cetățenilor la cultura schimbării, transformarea oraşului Cisnădie într-un punct de referinta pentru alte comunități, și nu în ultimul rând, utilizarea eficientă și concentrată a tuturor resurselor locale, corelată cu atragerea și utilizarea rațională a fondurilor de finanțare publice și private, interne și internaționale.

MISIUNE

Misiunea Primăriei oraşului Cisnădie este de a fi permanent în slujba nevoilor comunității locale pentru a le rezolva într-o manieră legală, transparentă, echitabilă, competentă și eficientă, asigurând astfel prosperitatea locuitorilor oraşului, prin furnizarea de servicii la un înalt standard de calitate în context național și internațional”.

PRINCIPII ŞI VALORI

Principiul unui context sustenabil

Promovăm ideea unei dezvoltări sustenabile, în cadrul căreia mediul natural, dezvoltarea economică şi viaţa socială apar dependente reciproc, interacţiunea lor contribuind la menţinerea şi la creşterea calităţii vieţii oamenilor şi a mediului lor natural. Sprijinim protecţia mediului ca disciplină educaţională, capabilă să uşureze procesul de înţelegere, de către oameni, a conceptului de "mediu protejat". Scopul final este de a ajuta tinerii să-şi dezvolte consideraţia faţă de mediu şi dorinţa de a acţiona în mod responsabil asupra acestuia şi faţă de ceilalţi.

Încurajăm educaţia privind protecţia mediului nu doar prin asimilarea unor cunoştinţe conceptuale şi abilităţi pentru monitorizarea şi măsurarea calităţii mediului, ci şi prin dezvoltarea valorilor, atitudinilor şi abilităţilor care vor motiva şi încuraja munca oamenilor, atât individuală cât şi în grup, ajutând la promovarea sustenabilităţii mediului nostru natural şi social.

Principiul accesibilităţii

Accesul oamenilor la mediul ambiant reprezintă cheia spre o veritabilă integrare în societate şi spre o egalitate de oportunităţi. Accesibilitatea este o condiţie esenţială pentru o calitate ridicată a vieţii, deosebit de importantă pentru ca persoanele cu dizabilităţi să poată participa la activităţile din cadrul societăţii. Datoria noastră este aceea de a furniza servicii integrate accesibile, astfel încât toţi cetăţenii să le poată folosi independent, sigur şi cu demnitate.

Principiul comunicării

Recunoaştem nevoia implicării cetăţenilor şi multitudinea de resurse şi informaţii utile pe care ei le deţin. Este important să sporească gradul de înţelegere a nevoilor, ideilor şi valorilor cetăţenilor la nivelul oraşului, astfel încât acestea să se poată utiliza în fundamentarea unor decizii mai bune. Orasul trebuie să identifice, să creeze şi să bugeteze resursele adecvate, care să antreneze cetăţenii şi grupurile de cetăţeni, oferindu-le posibilitatea de a deveni parte integrantă în procesul de luare a deciziilor cu privire la oras. Multe dintre succesele oraşului au prins contur datorită calităţii eforturilor sale de a intensifica procesul de comunicare în societate. Astfel, urmăm o abordare proactivă care să dezvolte o comunicare eficientă în ambele sensuri.

Principiul profesionalismului

Înţelegem faptul că activitatea în serviciul cetăţeanului reprezintă un privilegiu, o oportunitate, o datorie şi o obligaţie. Ne dorim ca oamenii să aibă încredere în instituţiile publice; vrem ca aceştia să se mândrească cu profesiile lor. Pentru a asigura şi păstra această mândrie, ne-am impus standarde înalte. Acest lucru înseamnă că asemenea competenţe de bază cum ar fi

managementul financiar, managementul resurselor umane, managementul informaţiei şi al comunicaţiilor, dezvoltarea abilităţilor de conducere, dezvoltarea profesională şi furnizarea de servicii, ar trebui dezvoltate în toate departamentele şi în toate agenţiile, la toate nivelurile. Credem că profesionalismul este exprimat atât prin managementul schimbării cât şi prin utlizarea unor tehnici esenţiale pentru un management public eficient. Cu această cerinţă esenţială asigurată, răspunderea noastră creşte, probitatea financiară este garantată, iar valorile şi etica se dezvoltă.

Principiul transparenţei

Sprijinim cu tărie dezvoltarea durabilă, relaţiile strânse cu comunitatea, transparenţa tuturor procedurilor de consiliu fiind o condiţie esenţială în acest sens. Suntem foarte implicaţi în a realiza proiecte publice transparente şi în a păstra dreptul cetăţenilor de a participa la întâlniri şi de a avea acces la înregistrări publice. De asemenea, îndemnăm oficialităţile publice să relateze conflictele de interese şi să dezvăluie interesele financiare, să încurajeze oferirea de recompense pentru toţi cei care sunt dispuşi să ofere informaţii cu privire la aceste aspecte. Determinarea noastră de a avea o administraţie publică lipsită de corupţie este şi va rămâne fermă.

VALORILE NOASTRE

Respect pentru diversitatea culturală

Diversitatea culturală reprezintă o moştenire valoroasă a lumii noastre, fiind pilonul central al păcii, armoniei şi al sustenabilităţii culturii societăţii. Promovarea acestei moşteniri globale prin intermediul proceselor privind pluralismul cultural, constituie responsabilitatea tuturor societăţilor.

Respect pentru şanse egale

Autoritatile publice locale au scopul de a oferi posibilitatea tuturor indivizilor de a trai şi de a munci într-un mediu lipsit de discriminări, acţionând asemenea unui consilier pe probleme de şanse de angajare egale - dezvoltând şi sprijinind pe mai departe, înţelegerea şi implicarea comunităţii în aplicarea unor condiţii corecte de angajare şi în valorificarea diversităţii muncii.

Respect pentru diversitatea etnică

Autoritatile publice locale caută să înlăture discriminarea rasială, socio-economică şi barierele instituţionale, asigurându-se astfel că toţi cetăţenii, indiferent de etnie, au oportunităţi şi şanse egale de a participa la viaţa comunităţii.

Respect pentru justiţia socială

Autoritatile publice locale cred în ideea de justiţie socială care să ofere perspective mai bune pentru categoriile aflate în nevoie şi vulnerabile ale comunităţii noastre. Este esential sa se puna

bazele menţinerii la un nivel scăzut a inegalităţii cu privire la venituri şi averi şi promovarea unor perspective egale de educaţie, sănătate şi autonomie pentru toţi cetăţenii

Respect pentru demnitatea umană

Autoritatile publice locale garanteaza dezvoltarea independentă şi la potenţial maxim a fiecărui individ şi respectarea deplină a personalităţii fiecăruia. Cetăţenii oraşului Cisnădie vor fi trataţi cu demnitate în ceea ce priveşte stilul lor de viaţă, cultura, credinţele şi valorile personale.

Respect pentru confidenţialitate

Autoritatile publice locale trebuie să se asigure că dreptul la intimitate şi la viaţa de familie este respectat, că instituţiile au linii directoare clare pentru a şti în ce mod informaţiile personale ar trebui folosite şi stocate, şi că cetăţenii pot fi siguri de confidenţialitatea informaţiilor lor, dezvăluirea acestora putând fi realizată doar cu aprobarea lor.

Respect pentru mediul înconjurător

Autoritățile publice locale trebuie să se asigure că se respectă mediul înconjurător.

ȚINTE PROPUSE PENTRU ANUL 2030:

Pentru orizontul de timp 2030, Cisnădie dorește să devină un oraș dezvoltat economic, având în vedere că economia este factorul care susține dezvoltarea tuturor sectoarelor importante pentru locuitorii orașului. De asemenea, își propune folosirea la potențial maxim a resurselor proprii care oferă avantaje competitive orașului, va conserva biodiversitatea și patrimoniul natural de care dispune, ca factori de dezvoltare locală.

Ținte propuse:

1. Cisnădie– un oraș cu o infrastructură modernă, accesibil și competitiv

La orizontul anului 2030, orașul Cisnădie va beneficia de drumuri de acces și străzi urbane modernizate, de noi trasee pentru biciclete și pietoni, cu locuri de parcare amenajate, spații verzi și urbane moderne și sigure. Orașul Cisnădie va fi un loc în care reţeaua de drumuri apartinătoare va fi una modernizată, cetățenii vor beneficia de alimentare cu apă şi canalizare, precum şi iluminat public modern, fiind asigurată racordarea la energie termică în majoritatea zonelor orașului, din diferite surse, inclusiv din energii regenerabile, ca bază a apropierii condiţiilor de viaţă de standardele europene.

2. Cisnădie– destinație turistică atractivă

La nivelul anului 2030, orașul Cisnădie va avea o oferta turistica diversificată, bazată pe o infrastructură turistică și culturală modernă, care va cuprinde monumente istorice și culturale reabilitate, zone de agrement, unități de cazare și alimentație diversificate, centre de închiriere

biciclete și echipament sportiv, etc. Calendarul de evenimente culturale organizate in localitate va fi unul diversificat, care împreună cu oferta de produse turistice vor fi promovate intensiv. Orașul va putea oferi servicii de calitate turiştilor de toate vârstele, români, dar şi străini, interesaţi de turism cultural, monahal şi de agrement, servicii care respectă, conservă şi valorifică resursele locale (tradiţiile zonei, monumentele, siturile arheologice, rezervaţiile şi resursele naturale), servicii dezvoltate prin colaborare între toţi agenţii interesaţi, autorităţi publice, dar şi agenţi economici.

3. Cisnădie – un oraș cu o comunitate de afaceri dinamică și implicată

Orașul Cisnădie va avea o economie dinamică și competitivă, bazata pe dezvoltarea afacerilor antreprenorilor locali. Comunitatea economică va avea o pondere mare în producţie şi servicii (producatori locali), prin resurse umane a căror pregătire şi specializare este valorificată şi corespunde ofertei de pe piaţă muncii locale, într-un mediu de afaceri flexibil, reprezentativ şi bine structurat, cu reglementări legislative care stimulează dezvoltarea, în beneficiul ambelor sectoare public şi privat, contribuind în cadrul parteneriatelor public – privat la dezvoltarea locală, iar în cadrul structurilor asociative profesionale şi sectoriale, la o foarte bună reprezentare a intereselor specifice domeniilor în care activează. Producatorii locali traditionali si nu numai vor putea sa-si promoveze si comercializeze produsele, beneficiind de o piata modernizata si de crearea unui centru cu facilitati de colectare, depozitare, ambalare, procesare primara si marketing a legumelor si fructelor. Se va sustine o infrastructura turistica moderna care sa valorifice resursele locale.

4. Cisnădie – un oraș cu o administrație locală responsabilă și orientată către nevoile cetățenilor

Orașul Cisnădie va oferi cetățenilor săi la orizontul anului 2030 servicii semnificativ imbunatatite, cu un personal corespunzator calificat si responsabil si conditii de lucru imbunatatite semnificativ. Dezvoltarea orasului se va face intr-o maniera de abordare strategica, pe baza unei planificari, cu tinte si prioritati precise si concrete. Planificarea dezvoltării locale, aşa ca pretutindeni în lumea civilizată, este un proces transparent, care va implica asumarea sa de întreaga comunitate.

5. Cisnădie – un oraș cu o comunitate urbană activă și cu un nivel ridicat al calității vieții

La nivelul anului 2030 în orașul Cisnădie dezechilibrele teritoriale vor fi atenuate printr-o reţea eficientă de servicii sociale, educaţie şi formare profesională, care răspunde nevoilor pieţei în continuă dezvoltare, asigurându-se oportunităţi egale de participare pentru toata comunitatea, locuitorii vor beneficia de un stil de viaţă sănătos, atât ei cât şi vizitatorii având acces la servicii medicale preventive, curative şi de recuperare de calitate şi la o viaţă culturală bogată şi captivantă, care promovează patrimoniul cultural existent, tradiţia şi creativitatea.

CAPITOLUL XXVIII. DIRECȚII STRATEGICE DE ACȚIUNE

Analiza factorilor interni și externi care influențează dezvoltarea locală, au permis elaborarea direcțiilor strategice de intervenție pentru dezvoltarea orașului Cisnădie:

- Direcția 1 – Dezvoltare urbană durabilă integrată
- Direcția 2 – Dezvoltarea infrastructurii locale
- Direcția 3 – Sprijinirea unei economii competitive și a dezvoltării locale
- Direcția 4 – Îmbunătățirea infrastructurii energetice
- Direcția 5 – Dezvoltare durabilă a turismului local
- Direcția 6 – Îmbunatatirea conditiilor de mediu la nivel local si regional
- Direcția 7 – Dezvoltarea infrastructurii în vederea promovării incluziunii sociale și a reducerii gradului de sărăcie
- Direcția 8 – Asigurarea unei bune guvernanțe la nivel local.

Pentru fiecare direcţie de dezvoltare au fost stabilite obiective şi măsuri necesare pentru atingerea acestora.

<u>Direcția 1 - Dezvoltare urbană durabilă integrată</u>

Obiectiv operațional 1.1 – Creșterea gradului de mobilitate în interiorul orașului

Măsuri:

a. *reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi, inclusiv pasaje, parcări, alei pietonale, piste de biciclete, spații pentru persoane cu dizabilități*

Proiecte:

- reabilitarea, modernizarea, străzilor din Cisnădie și Cisnădioara
- amenajarea zonelor pietonale din Cisnădie și Cisnădioara
- consolidări, terasamente, refacere și reabilitare drumuri de acces afectate de alte lucrări sau de calamități naturale
- reabilitarea podurilor, podețelor, punților pietonale
- reparații trotuare și accese pietonale, inclusiv amenajări pentru persoane cu dizabilități.

b. *marcarea și dotarea străzilor, amenajarea și sistematizarea intersecțiilor*

Proiecte:

- semnalizarea adecvată a intersecțiilor și trecerilor de pietoni
- introducerea panourilor informative privind date de utilizare generală

c. crearea și modernizarea spațiilor de parcare

Proiecte:

- amenajarea de parcări în locurile în care acestea lipsesc și sunt necesare;
- reabilitarea/modernizarea parcărilor existente, inclusiv lărgirea acestora, după caz.

d. îmbunătățirea aspectului stradal și pietonal al orașului

- migrarea (îngroparea) tuturor cablurilor aeriene în subteran.

Obiectivul operațional 1.2 – Dezvoltarea de sisteme de transport urban durabile

Măsuri:

a. investiții în realizarea de rețele de transport integrate, interoperabile

Proiecte:

- înființarea sistemului de transport public în comun
- organizarea sistemului de transport în vederea asigurării conexiunii cu localitățile vecine
- crearea de operatori locali pentru eficiența transportului local
- îmbunătățirea conexiunilor de transport în interiorul orașului, inclusiv asigurarea unui serviciu de transport din/către fiecare cartier al orașului

b. Crearea/amenajarea stațiilor de transport public în comun

Proiecte:

- crearea stațiilor de transport din oras
- asigurarea accesibilității în stațiile și mijloacele de transport în comun pentru persoanele cu dizabilități
- introducerea de automate pentru eliberarea electronică a biletelor de călătorie
- furnizarea de informații în stațiile și mijloacele de transport în comun privind alternativele și legăturile cu alte linii de transport
- amenajarea de parcări în punctele terminus ale liniilor de transport în comun pentru a încuraja continuarea călătoriei spre punctele de interes cu mijloacele de transport în comun.

c. modernizarea și dotarea conform standardelor în materie a gărilor existente în oraș

Proiecte:

- modernizarea gărilor, inclusiv a utilităților aferente, dotarea acestora cu sisteme informatice, automate de eliberare a legitimațiilor de călătorie, elemente de semnalizare mijloace de transport în comun și de acces către obiectivele turistice

d. dezvoltarea de sisteme inteligente de monitorizare a traficului

Proiecte:

- achizitionarea, montarea camerelor de monitorizare a traficului urban.

e. *dezvoltarea de soluții alternative pentru transportul public, prietenoase mediului*;

Proiecte:

- achiziționarea de mijloace de transport noi ecologice
- realizarea și dotarea unor stații de închiriere de biciclete
- realizarea și/sau extinderea pistelor pentru bicicliști, inclusiv spații de parcare publice pentru biciclete.

f. derularea de campanii de informare și promovare privind mobilitatea urbană

Proiecte:

- derularea de campanii de informare privind importanța utilizării mijloacelor de transport ecologice.

Obiectivul operațional 1.3 – Stimularea atractivității și economiei locale prin creșterea accesului la infrastructura TIC de calitate

Măsuri:

a. *extinderea infrastructurii de broadband*

Proiecte:

- crearea/extinderea rețelei de internet tip broadband, în special în Cisnădioara și zonele izolate.

b. dezvoltarea TIC prin crearea și dezvoltarea de produse și servicii tip e-"servicii";

Proiecte:

- dezvoltarea de soluții TIC pentru servicii de sănătate on-line (e-sanatate) care să permită furnizarea de/accesul la informații în domeniul medical, atât a locuitorilor orașului (cu privire la medicii din localitate, programul acestora, tipul consultațiilor efectuate), cât și a medicilor;
- dezvoltarea de soluții TIC pentru servicii de educație on-line (e-educatie) care sa permită atât promovarea ofertei de formare, derularea efectivă a programelor de formare profesională, oferirea de informații publicului în domeniul educațional, cât și de a facilita interacțiunea între furnizorii de instruire și persoanele interesate;
- dezvoltare de soluții TIC pentru serviciile administrației publice locale (e-administratie), serviciile deconcentrate (e-deconcentrate), cu rol de a oferi informații de interes public, platforme pentru plata taxelor și impozitelor locale, de a facilita interacțiunea între administrația publică locală / serviciile deconcentrate și cetățeni;
- Crearea de pagini de internet, blog-uri pentru a facilita interacțiunea, pe teme de interes public.

Obiectivul operațional 1.4 – Stimularea atractivității prin utilizarea resurselor culturale ale orașului

Măsuri:

a. Imbunatatirea managementului in domeniul cultural

Proiecte:

- Crearea/reabilitarea/modernizarea/extinderea si dotarea (inclusiv cu echipamente IT) spatiilor culturale (biblioteci, muzee, centre culturale) si a obiectivelor de interes cultural.

<u>Direcția 2 – Dezvoltarea infrastructurii locale</u>

Prioritatea 2.1 – Asigurarea accesului la infrastructură și servicii de educație de calitate pentru toți locuitorii

Obiectivul operațional 2.1.1 – Crearea/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii educaționale și creșterea actului educațional

Măsuri:

a. *reabilitarea/modernizarea/extinderea și dotarea cu echipamente specifice a unităților de învățământ*

Proiecte:

- reabilitarea/modernizarea/extinderea unităților de învățământ, în special în Cisnădioara și Cartierul Arhitecților, inclusiv dotarea acestora cu mobilier, elemente de birotică, calculatoare;
- continuarea dotărilor cu mobilier, echipamente IT și multimedia a unităților școlare;
- dotarea laboratoarelor și atelierelor din unitățile de învățământ cu echipamente de specialitate;
- reabilitarea termică a unităților de învățământ;
- dezvoltarea de soluții TIC pentru servicii de educație online (e-educatie) care să permită atât promovarea ofertei de formare, derularea efectivă a programelor de formare profesională, oferirea de informații publicului în domeniul educațional, cât și de a facilita interacțiunea între furnizorii de instruire și persoanele interesate;
- sisteme informatice de educaţie e-learning în şcolile din oraş;

b. constructia, modernizarea grădinițelor și a sălilor de sport;

Proiecte:

- modernizarea gradinițelor, inclusiv dotarea acestora;
- constructia de noi gradinițe, în special în Cisnădioara și Cartierul Arhitecților, dotarea acestora și asigurarea personalului didactic necesar;

- construirea, modernizarea sălilor de sport aparținătoare unităților de învățământ, inclusiv dotarea acestora;

c. *îmbunătățirea condițiilor de transport școlar, inclusiv achiziționarea de mijloace de transport*;

Proiecte:

- achizitionarea de mijloace de transport pentru transportul elevilor, in special pentru elevii ce domiciliaza in Cisnădioara, zone izolate;
- achizitionarea de mijloace de transport ecologice pentru transportul elevilor;

Obiectivul operațional 2.1.2 – Îmbunătățirea accesului și participării la educație și instruire de calitate

Măsuri:

a. reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii, în special pentru tinerii din zonele rurale și comunitățile defavorizate;

Proiecte:

- elaborarea și implementarea la nivel local a unui sistem de monitorizare a fenomenului de parasire timpurie a școlii, cât și de strategii locale de prevenire/combatere a acestui fenomen;
- elaborarea și implementarea de programe personalizate de reintegrare în procesul educațional a tinerilor care doresc să își continue studiile;
- promovarea importanţei şcolarizării în rândul populaţiei care prezintă risc de abandon şcolar;

b. imbunatatirea calitatii si eficientei invatamantului prin adaptarea ofertei educationale la cerintele de pe piata muncii;

Proiecte:

- derularea de programe școlare tip "școala după școala" accesibile tuturor copiilor;
- organizarea și derularea de cursuri de formare pentru cadrele didactice;
- eleborarea de studii privind nevoile de competențe și calificări cerute pe piața forței de muncă;
- crearea și dezvoltarea parteneriatelor între agenții economici și unitățile școlare;
- actualizarea planului local de acțiune pentru învățământ și a planurilor de școlarizare, în conformitate cu rezultatele studiilor realizate;

c. dezvoltarea si derularea de programe de constientizare si responsabilizare pentru toate partile implicate in procesul educational;

Proiecte:

- realizarea unor campanii de informare/educare a parintilor in vederea cresterii gradului de implicare in actul educational;

- realizarea unor campanii de constientizare privind beneficiile scolarizarii;
- dezvoltarea de instrumente care sa permita schimbul de experienta si prezentarea de exemple privind importanta scolarizarii;
- dezvoltarea de actiuni de incurajare a participarii active la derularea procesului educational;

Obiectivul operațional 2.1.3 – Acțiuni pentru sprijinirea și stimularea integrarii pe piața muncii a tinerilor si adultilor fara un loc de munca

Măsuri:

a. *investiții pentru cresterea accesului la formare profesională continuă, atât în rândul tinerilor, cât și a adulților fără un loc de muncă;*

Proiecte:

- Investiții pentru sprijinirea participării tinerilor la programe de formare care vizează dobandirea competențelor pentru ocupații cerute pe piața muncii;
- Investiții pentru sprijinirea participării tinerilor la programe de formare care vizează dobândirea competențelor antreprenoriale;
- Construirea sau amenajarea într-un spațiu existent a unei școli profesionale care să pregătească tinerii (și nu numai) în meserii cerute pe piața muncii;
- Sprijinirea inițiativelor locale pentru dezvoltarea capacității anteprenoriale a tinerilor și a persoanelor ce aparțin grupurilor dezavantajate;
- Dezvoltarea, împreună cu unitățile școlare, de programe integrate pentru orientarea tinerilor, care să asigure o tranziție mai ușoară a tinerilor către piața muncii – furnizare de informații, orientare profesională;
- Înființare de start-up-uri de către tinerii care au urmat în prealabil un program de formare profesională pentru dezvoltarea anteprenoriatului;

b. *acțiuni de consultare a reprezentanților mediului de afaceri în vederea corelării ofertei de formare cu cerințele specifice pe piața muncii*

Proiecte:

- Accesarea și derularea de scheme grant dedicata programelor de practică pentru tineri în cadrul firmelor și ONG-urilor, în vederea dobândirii de competențe și experiență pentru inserția pe piața muncii;
- Dezvoltarea unor programe de practică în cadrul firmelor și ONG-urilor, în vederea dobândirii de competențe și experiență pentru inserția pe piața muncii;

Prioritatea 2.2 - Asigurarea accesului la infrastructură și servicii de sănătate de calitate pentru toți locuitorii

Obiectivul operațional 2.2.1 - Creșterea accesului la servicii de sănătate de calitate

Măsuri:

a. *crearea/reablitarea/modernizarea/extinderea și diversificarea infrastructurii de sănătate;*

Proiecte:

- Reabilitarea Spitalului Orășenesc Cisnădie (proiect aflat in implementare), înființarea de noi specializări în ambulatoriul de specialitate al spitalului, atragerea de specialisti cadre medicale, cresterea numarului de paturi din spital;
- Modernizarea și dotarea cu aparatură de specialitate (2 proiecte aflate in implementare), mobilier medical, echipamente informatice a unitatilor medicale existente;
- Înființarea unui serviciu de ambulanță și dotarea cu aparatură de specialitate, echipamente informatice si care asigura buna functionare a acestuia;
- Sprijin pentru crearea, extinderea și diversificarea serviciilor preventive de sanatate, a serviciilor medicale destinate prevenirii și controlului bolilor cu impact major asupra stării de sănătate a populației;
- Sprijin pentru îmbunătățirea / modernizarea cabinetelor de medicină de familie, în vederea creșterii calității actului medical și îngrijirii medicale;

b. *acțiuni de educare și promovare în domeniul sănătății;*

Proiecte:

- Derularea de programe în parteneriat cu medicii de familie si/sau alte institutii / autoritati locale în randul populatiei, pentru cresterea nivelului de educatie in vederea menținerii și îngrijirii sănătatii, cât și a adoptării unor comportamente sanatoase in scopul prevenirii îmbolnavirilor;
- Sprijinirea creșterii rolului medicului de familie ca și consilier de sănătate pentru locuitorii orașului.

Prioritatea 2.3 - Asigurarea accesului la infrastructură și servicii sociale de calitate și combaterea sărăciei

Obiectivul operațional 2.3.1 - Creșterea accesului la servicii sociale de calitate

Măsuri:

a. *crearea, reabilitarea, modernizarea, infrastructurii de servicii sociale, inclusiv dotarea cu echipamente;*

Proiecte:

- Înființarea și dotarea unor centre multifuncţionale pentru persoanele vârstnice;
- Înființarea si dotarea de centre de ingrijire si asistenta sociala pentru persoanele cu handicap;
- Modernizarea și dotarea Centrelor existente pentru persoane varstinice sau în dificultate;
- Înființarea și dotarea unui centru pentru pacienți cu boli psihice;
- Crearea de servicii specializate pentru îngrijirea la domiciliu;
- Transformarea unităților medicale închise în centre de servicii multifuncționale;
- Construirea de locuințe sociale pentru familii defavorizate;
- Construirea de locuințe sociale pentru tineri;
- Renovarea/transformarea/modernizarea clădirilor abandonate în centre comunitare.

b. derularea de programe de promovare destinate accesului la servicii sociale de calitate și combaterii sărăciei

Proiecte:

- Realizarea de activități care au în vedere intensificarea intervențiilor sociale pentru prevenirea și combaterea fenomenului "copiii străzii";
- Dezvoltarea parteneriatelor publice-private care să furnizeze servicii sociale de interes general;

c. modernizarea managementului public în administrarea politicilor publice de asistență socială

Proiecte:

- Creşterea calităţii şi numărului serviciilor sociale oferite de Direcţia de Asistenţă Socială a Oraşului;
- Accesarea și derularea de scheme de grant ce vizează crearea sau dezvoltarea serviciilor sociale;
- Specializarea resurselor umane implicate în furnizarea serviciilor sociale.

<u>Direcția 3 – Sprijinirea unei economii competitive și a dezvoltării locale</u>

Obiectiv operațional 3.1 – Crearea unui mediu de afaceri atractiv, dinamic și competitiv

Măsuri:

a. sprijinirea inovarii si competitivitatii mediului economic, stimularea mediului anteprenorial;

Proiecte:

- Crearea și/sau extinderea diferitelor tipuri de structuri regionale/locale de sprijinire a afacerilor (construirea, modernizarea, extinderea de clădiri şi anexe aferente, exclusiv pentru activităţi de producţie şi servicii pentru firme, construirea/extinderea infrastructurii rutiere în interiorul structurii şi a drumurilor de acces, crearea, modernizarea, extinderea utilităţilor de bază din interioirul structurii de afaceri);
- Încurajarea firmelor care folosesc resursele umane și materiale existente la nivel local;

- Susținerea dezvoltarii IMM-urilor;
- Revitalizarea și reconversia zonelor industriale/neutilizate;
- Sprijin pentru dezvoltarea structurilor de afaceri existente;
- Sprijin pentru crearea de clustere în domenii ce pot conduce la creșterea competitivității locale și regionale;

b. sprijin pentru domenii competitive și sisteme productive integrate, inclusiv pentru dezvoltarea de produse, servicii și procese tehnologice noi, cu valoare adaugată crescută "verzi";

Proiecte:

- Sprijin pentru agenții economici care dezvoltă produse favorabile mediului;

c. îmbunătățirea accesului firmelor la servicii de afaceri de calitate, inclusiv sprijinirea firmelor tinere si antreprenorilor tineri;

Proiecte:

- Sprijinirea la nivel local a firmelor tinere în primii ani de activitate, pentru ca acestea să aibă premisele de a reuși;
- Crearea de strat-up-uri de către tinerii antreprenori, persoane ce domiciliză în mediul rural (Cisnădioara), persoane dezavantajate;
- Sprijinirea dezvoltării capacității anteprenoriale a tinerilor;
- Reamenajarea terenurilor, cladirilor, siturilor industriale dezafectate/abandonate (inclusiv activități de demolare) și pregatirea acestora pentru noi activități economice;

d. încurajarea si dezvoltarea agroturismului;

Proiecte:

- Creșterea accesibilității zonelor rurale (Cisnădioara);
- Creșterea gradului de acoperire cu utilități de baza în Cisnădioara;
- Creșterea calitatii serviciilor de educație și medicale în Cisnădioara;
- Încurajarea activităților mestesugarești/artizanale, inclusiv de comercializare;

e. acțiuni pentru promovarea producatorilor locali, atât la nivelul orașului, cât si la nivelul microregiunii, județului sau regiunii;

Proiecte:

- Campanii de promovare a agenților economici, a identității firmelor și produselor /pachetelor de servicii ale acestora;
- Sprijin pentru internaționalizare, participare la târguri, evenimente de profil, interne și internaționale.

Obiectiv operațional 3.2 – Sprijinirea competitivității produselor locale

Măsuri:

a. *sprijinirea activităților cu profil agricol;*

Proiecte:

- Crearea, dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii asociate dezvoltării agriculturii;
- Susținerea inființării de grupuri de producatori, asociații, cooperative;
- Promovarea agriculturii ecologice și instruirea producătorilor agricoli cu privire la cerințele tehnologice specifice agriculturii ecologice;
- Modernizarea și dezvoltarea exploatațiilor agricole;
- Dezvoltarea activităților neagricole;
- Specializarea și eficientizarea agriculturii;
- Susținerea/promovarea asocierii în domeniul agricol;
- Încurajarea activităților economice alternative, care să permită crearea de noi locuri de munca (cultivarea si procesarea produselor agricole ecologice – ciuperci, fructe de padure, plante medicinale, produse apicole; colectarea si procesarea produselor agricole, prelucrarea lemnului);
- Realizarea/extinderea/reabilitarae/modernizarea piețelor publice, comerciale, targuri, oboare, etc. (realizare cai de acces, platforme, parcari, alei pietonale si auto, imprejmuiri, grupuri sanitare, racorduri la retelele de utilitati, platforme depozitare gunoi);
- Înființarea de centre locale pentru colectarea produselor agricole (in vedrea exportului, vanzarii, etc);
- Sprijin pentru demararea sau dezvoltarea unei afaceri ce vizeaza procesarea produselor agricole sau de origine animală;

b. *creșterea accesibilității zonelor rurale;*

Proiecte:

- îmbunătățirea infrastructurii de bază din Cisnădioara;

c. *dezvoltarea de servicii de promovare a producătorilor locali;*

Proiecte:

- Organizarea de evenimente de promovare a producatorilor locali: expozitii, targuri, congrese, forumuri;
- Stimularea participării producătorilor locali la evenimente de promovare, atât interne, cât și externe.

Direcția 4 – Îmbunătățirea infrastructurii energetice

Obiectiv operațional 4.1 – Creșterea eficienței energetice

Măsuri:

a. *modernizarea, extinderea sistemului de iluminat public și a rețelei de gaze naturale, inclusiv introducerea soluțiilor pentru crearea, valorificarea energiilor regenerabile în sectorul rezidențial și public;*

Proiecte:

- Extinderea sitemului de iluminat public în Cisnădie și Cisnădioara
- Reabilitarea, modernizarea sistemului de iluminat public;
- Introducerea unui sistem de iluminat cu eficienta enegetica ridicata si durata mare de viata.
- Utilizarea surselor regenerabile de enegie pentru iluminatul public (ex. Baterii fotovoltaice).
- Reabilitarea, modernizarea si extinderea retelei de gaze naturale;

b. *reabilitarea și modernizarea termică a clădirilor publice, locuințelor și firmelor;*

Proiecte:

- Reabilitarea și modernizarea termica a cladirilor, locuintelor si firmelor;
- Consolidarea/refacerea acoperisurilor la cladirile vechi din centrul orasului care prezinta probleme foarte grave cu risc de a se prabusi;
- Reabilitarea, modernizarea sistemelor de incalzire ale cladirilor publice si a blocurilor de locuinte;
- Reabilitarea și modenizarea rețelei de distribuție a energiei termice;

Obiectiv operațional 4.2 – Creșterea gradului de utilizare a resurselor regenerabile

Măsuri:

a. *crearea, dezvoltarea și utilizarea surselor de energie regenerabilă;*

Proiecte;

- crearea unei centrale in cogenerare, cu utilizarea biomasei pentru producerea energiei electrice;

b. *reabilitare termică și creșterea gradului de independență energetică prin utilizarea surselor de energie regenerabilă;*

Proiecte;

- reabilitarea modernizarea termică a clădirilor, precum și a sistemelor de alimentare cu caldura pentru încalzirea si prepararea apei calde menajere, prin folosirea panourilor solare sau a altor elemente inovative.

Direcția 5 – Dezvoltare durabilă a turismului local

Obiectiv operațional 5.1 – Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent

Măsuri:

a. *îmbunătățirea imaginii orașului Cisnădie*

Proiecte:

- Modernizarea arhitecturală și peisagistică a orașului;
- Reabilitarea Centrului istoric al orașului Cisnădie;
- Crearea și promovarea "brand"-ului local;
- Renovarea/transformarea/modernizarea clădirilor abandonate de pe raza orașului;

b. *dezvoltarea infrastructurii de turism și de agrement, promovarea potențialului turistic;*

Proiecte:

- Crearea / reabilitarea / modernizarea drumurilor de acces către zonele de interes turistic;
- Reabilitarea/renovarea obiectivelor turistice ce aparțin patrimoniului cultural, istoric, ecumenic;
- Crearea/reabilitarea/modernizarea/extinderea spațiilor de cazare, inclusiv a infrastructurii de agrement conexe;
- Construirea unui minihotel cu cel puțin 30 de camere în Cisnădie;
- Dezvoltarea și extinderea sistemului existent de semnalizare a atractiilor turistice: panouri, hărți turistice pe drumurile locale, județene, naționale, gări, autogări;
- Dezvoltarea infrastucturii de agrement asociate sporturilor de iarnă;
- Realizarea/modernizarea traseelor montane, a rețelei de cabane și refugii montane;
- Dezvoltarea și diversificarea infrastructurii fizice de agrement necesară petrecerii timpului liber;
- Asigurarea funcționării efective a centrului de informare și promovare turistică;
- Amenajarea pistelor de biciclete între orașul Cisnădie și municipiul Sibiu, între orașul Cisnădie și satul Cisnădioara precum și pe traseele turistice din zonă;
- Crearea, amenajarea, modernizarea zonelor de agrement.

c. *dezvoltare economică locală prin valorificarea specificului turistic local (montan, gastronomic, vanatoare, pescuit, etc.);*

Proiecte:

- Investiții în dezvoltarea turismului rural (turism montan, ecvestru, etc.) și agroturismului;
- Sprijin pentru organizarea și derularea de târguri, expoziții, manifestări culturale, festivaluri;

- Sprijin pentru derularea de campanii de promovare integrată a produsului turistic local la târguri de profil, interne și internaționale;
- Derularea de campanii de reconstrucție și promovare a tradițiilor locale (festivaluri, târguri, expoziții interne și internaționale);

d. valorificarea durabilă a patrimoniului cultural cu potențial turistic;

Proiecte:

- Reabilitarea/renovarea monumentelor istorice, a clădirilor și monumentelor de patrimoniu, conservarea patrimoniului cultural al orașului;
- Derularea de activități culturale de reconstrucție și afirmare a tradițiilor deosebite din zonă;

e. realizarea de parteneriate și activități la nivelul microregional și nu numai în vederea promovării și îmbunătățirii potențialului turistic

Proiecte:

- Dezvoltarea de rețele de comunicare între centrele de informare si promovare turistică din zonă și cele nationale/internationale, integrarea standardizată a acestora prin interconectare;
- Sprijin în organizarea și derularea de târguri, expoziții, manifestări culturale, festivaluri la nivelul microregiunii.

<u>Direcția 6 – Îmbunătățirea condițiilor de mediu la nivel local și regional</u>

Obiectiv operațional 6.1 – Protejarea mediului, biodiversității și peisajului prin realizarea de investiții specifice aquis-ului comunitar și valorificarea siturilor naturale

Măsuri:

a. investiții în crearea/reabilitarea/ modernizarea/extinderea rețelelor de apă potabilă și canalizare la nivel local;

Proiecte:

- Extinderea rețelei de apă și canalizare (investiții in curs);
- Introducerea rețelelor de apă potabilă și canalizare în Cisnădioara;
- Modernizarea, extinderea rețelei de furnizare a apei potabile (investiții in curs);
- Modernizarea si extinderea retelei de canalizare (investiții in curs);
- Construirea și/sau extinderea, retehnologizarea, reabilitarea și modernizarea instalațiilor de epurare a apelor uzate menajere și/sau industriale;

b. investiții în sisteme de managent integrat al deșeurilor;

Proiecte:

- Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor;

- Achiziționarea de echipamente pentru realizarea colectării selective a deșeurilor, construcția de stații de sortare, de tratare, constructia de depozite ecologice;
- Realizare/modernizare/extindere platforme de gunoi;
- Achiziţii de mijloace de transport ecologice;
- Construirea facilităţilor de sortare, compostare şi reciclare ;
- Investiții pentru curățenia orașului;
- Ecologizarea terenurilor afectate de depozitarea ilegală a deșeurilor.

c. investiții în sisteme de managent al riscurilor și a creșterii capacității de intervenție în situații de urgență;

Proiecte:

- Reabilitarea, amenajarea resurselor naturale de apă, a cursurilor de apă;
- Reablitări ale cursurilor de apă afectate de calamitati;
- Amenajarea torenților;
- Lucrări de stabilizare și protecție a terenurilor împotriva alunecărilor și de combatere a eroziunii solului;
- Amenajarea / consolidarea malurilor râurilor și a zonelor adiacente acestora;
- Execuția de sisteme colectoare și dirijare a apelor pluviale;
- Realizarea/modernizarea/reabilitarea podurilor, podețelor, punților pietonale;
- Investiții în amenajarea cursurilor apă și realizarea unor sisteme de avertizare-alarmare sonoră a populației și a obiectivelor din zonele potențial afectate;
- Investiții ce vizează implementarea sistemelor de monitorizare a calității factorilor de mediu (apă, aer, sol), precum și a poluării fonice;
- Investiții ce urmăresc stoparea poluării, respectiv depoluarea râurilor și lacurilor, inclusiv acțiuni de repopulare a acestora;
- Investiții pentru stabilizarea versanților din apropierea cailor de acces;
- Realizarea lucrărilor de prevenire, respectiv de combatere a fenomenelor de pantă (reîmpăduriri, reablitări cursuri de apă afectate de calamități, amenajări torenți, lucrări de stabilizare și protecție a terenurilor împotriva alunecărilor, alte lucrări de combatere a eroziunii solului);
- Modernizarea sistemului de deszăpezire, prin achiziția de mijloace tehnice necesare pentru intervenții;

d. derularea de programe de împădurire, de creare a unor perdele forestiere și spații verzi;

Proiecte:

- Conservarea mediului înconjurător asociată cu conservarea terenurilor, pădurilor și peisajului;
- Dezvoltarea și valorificarea domeniului silvic;
- Creșterea suprafețelor împădurite;
- Derularea de programe de creare de perdele forestiere de protecție a terenurilor agricole;

e. prezervarea biodiversității

Proiecte:

- Realizarea de studii de evaluare a stării de conservare a habitatelor și speciilor din ariile naturale protejate aparținătoare orașului;
- Elaborarea sau actualizarea planurilor, strategiilor de management a ariilor naturale protejate (inclusiv prin utilizarea sistemelor GIS – Sisteme Informaționale Geografice);
- Investiții în infrastructura de uz public orientată spre protecția și gestionarea mediului în ariile naturale protejate;
- Organizarea și derularea de campanii de constientizare publica in ceea ce priveste protectia mediului;
- Investiții în derularea de cursuri de instruire pentru personalul ariilor naturale protejate;
- Încurajarea voluntariatului în acţiunile de curăţare a mediului înconjurător;
- Promovarea unui comportamanet responsabil față de mediu;

f. investiții în derularea de programe de conștientizare și resposabilizare a locuitorilor și agenților economici privind protecția mediului;

- Informarea și conștientizarea cetățenilor cu privire la importanța unui management al deșeurilor eficient implementat prin S.M.I.D. - Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor.
- Organizarea și derularea de campanii de conștientizare publică în ceea ce privește protecția mediului.

Obiectiv operațional 6.2 – Îmbunătățirea calității mediului

Măsuri:

a. Acțiuni în vederea extinderii și modernizării infrastructurii de agrement și sportive

Proiecte:

- amenajarea, extinderea și modernizarea zonelor verzi (parcuri, scuaruri, etc);
- amenajarea, extinderea și modernizarea zonelor de agrement (spații de promenadă);
- amenajarea, extinderea și modernizarea infrastructurii sportive (terenuri de sport, săli polivalente și de sport);
- amenajarea, extinderea și modernizarea spațiilor verzi și a parcurilor pentru copii;

- amenajarea, extinderea si modernizarea unor spatii de joaca pentru copii în fiecare cartier al orașului, inclusiv dotarea acestora;
- realizarea/modernizarea/extinderea bazelor sportive;
- amenajarea cursurilor de apă și crearea unor spații de agrement.

Obiectiv operațional 6.3 – Reabilitarea /tratarea siturilor/solurilor contaminate și/sau poluate și a celor brownfield

Măsuri:

a. decontaminarea/curățarea/tratarea suprafețelor industriale poluate și a celor brownfield;

Proiecte:

- Investiții pentru identificarea riscurilor asociate siturilor potential contaminate sau contaminate;
- Investitii in crearea si implementarea unor planuri de acțiune privind decontaminarea siturilor potențial contaminate sau contaminante;

b. investiții pentru pregatirea siturilor decontaminate pentru noi activități economice si/sau sociale;

Proiecte:

- modernizarea/ extinderea clădirilor și anexelor aferente, care vor fi utilizate de operatorii economici, pentru activități de producție și/sau servicii;
- modernizarea/extinderea infrastructurii rutiere/ feroviare din interiorul structurii de afaceri și a drumurilor de acces;
- dotarea cu echipamente a structurilor de sprijinire a afacerilor construite/ modernizate/ extinse.

<u>Direcția 7 – Dezvoltarea infrastructurii în vederea promovării incluziunii sociale și a reducerii gradului de sărăcie</u>

Obiectiv operațional 7.1 – Promovarea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor rurale și urbane aflate în declin

Măsuri:

a. extinderea, diversificarea și îmbunătățirea accesului grupurilor vulnerabile și a comunităților izolate la condiții bune de locuire;

Proiecte:

- construcția de locuințe sociale pentru gruparile dezavantajate (inclusiv comunitatea romă), care locuiesc în condiții improprii;
- Transformarea (dupa caz) a unităților medicale închise în centre de servicii multifuncționale;

b. investiții în infrastructura de sanatate, educație și ocupare, servicii sociale;

Proiecte:

- derularea de programe orientate către asigurarea accesului gratuit și universal al copiilor/tinerilor aparținând minorității romilor la educație;
- derularea de programe pentru promovarea educației incluzive prin eliminarea segregării și combaterea discriminării (școală după școala, sau a doua sansa);
- reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii, în special în cazul populației rome;
- organizarea și derularea de cursuri de formare pentru mediatorii scolari, sanitari, cadre didactice din doemniul educatiei incluzive, educatiei interculturale care sustine principiile non-discriminarii;
- facilitarea accesului persoanelor dezavantajate la serivicii de informare, consiliere, formare profesională și mediere pe piața muncii;
- acțiuni preventive și active de integrare pe piata muncii pentru grupuri vulnerabile;
- cresterea accesului la formare profesionala continua;
- Crearea/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii educaționale;
- Crearea, reabilitarea, modernizarea, extinderea infrastructurii de servicii sociale, inclusiv dotarea acestora;
- Crearea/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii de sănătate adaptată la nevoile populației defavorizate;
- Crearea, reabilitarea, modernizarea, extinderea centrelor comunitare care acordă servicii sociale integrate (educatie, sanatate, ocupare, dezvoltare comunitara);
- Înființarea de centre de ingrijire și asistență socială pentru persoanele cu handicap, vârstnici;
- Identificarea de oportunități pentru integrarea pe piata muncii a persoanelor cu dizabilități;

c. stimularea ocupării prin intermediul activităților economice sociale;

Proiecte:

- sprijinirea inițiativelor locale pentru dezvoltarea capacității antreprenoriale a persoanelor ce aparțin grupurilor dezavantajate;

d. activitati de dezvoltare comunitară integrată (informare/consiliere/mediere, etc), în vederea creșterii gradului de coeziune și consens la nivelul comunității;

Proiecte:

- organizare de campanii pentru combaterea discriminării.

Direcția 8 – Asigurarea unei bune guvernanțe la nivel local

Obiectiv operațional 8.1 – Îmbunătățirea coeziunii dintre administrația publică locală și cetățeni și creșterea transparenței

Măsuri:

a. dezvoltarea capacității de planificare strategică;

Proiecte:

- Pregătirea personalului din administraţia publică în domenii strategice, respectiv: managementul proiectelor, achiziţii publice, management financiar;
- Creșterea capacității administrației publice locale în dezvoltarea și implementarea de proiecte;
- Consolidarea capacității administrative a autorităților locale în vederea accesării fondurilor comunitare (realizarea de planuri, strategii și proiecte, implementarea și monitorizarea acestora);
- Elaborarea/revizuirea strategiilor de dezvoltare, planurilor urbanistice și de amenajare a teritoriului;

b. formarea personalului din administrația publică

Proiecte:

- Training și formare profesională continuă;
- Dezvoltarea de programe de formare profesională pentru angajații primăriei, în special cele ce vizează instruirea la locul de muncă si cele tip online (e-educatie);

c. *stimularea schimburilor de experiență și a cooperării teritoriale*;

Proiecte:

- Organizarea de schimburi de experienţă cu autorităţi locale din România sau Uniunea Europeană. Creşterea performanţelor administraţiei publice locale şi a interacţiunii acesteia cu cetăţeanul prin implementarea unor soluţii de e-guvernare la nivelul oraşului;
- Participarea in programele ce vizeaza transferul de expertiza din partea altor institutii de profil din Uniunea Europena;

d. implementarea sistemelor informatice tip e-administratie;

Proiecte;

- Realizarea de puncte pentru accesul publicului la informare (PAPI – Punct de Acces Public la Informatie);

e. implementarea sistemelor de management

Proiecte

- Investiții în implementarea și certificarea sistemelor de management al calității și implementarea și certificarea sistemelor de management integrate Calitate-Mediu;
- Eficientizarea activității administrației publice locale.

PARTEA VI PLANUL OPERAȚIONAL

CAPITOLUL XXIX. PLAN DE DEZVOLTARE DURABILĂ A ORAŞULUI CISNĂDIE PENTRU PERIOADA 2021-2030

PORTOFOLIUL DE PROIECTE

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
Direcția Strategică - Direcția 1 - Dezvoltare urbană durabilă integrată				
Obiectiv operațional - 1.1 – Creșterea gradului de mobilitate în interiorul orașului				
Reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi, inclusiv pasaje, parcări, alei pietonale, piste de biciclete, spații pentru persoane cu dizabilități	Reabilitarea, modernizarea, străzilor din Cisnădie-Cisnădioara-Cartierul Arhitecţilor	POR 2021-2027, PNRR, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Preluarea în domeniul public a unor străzi din domeniu privat	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Refacere drumuri pietruite Cisnădie-Cisnădioara- Cartierul Arhitecţilor	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Modernizare străzi în oraș Cisnădie, Jud.Sibiu (Pachet nr.1), Străzile Apărării, Cetății,	Programul National de Investiții "Anghel Saligny" - drumurile publice	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Dezrobirii, 1 Decembrie, Florilor, Lungă, Măgurii, Podului, Patrioților, Transilvaniei, Târgului, Teilor, Țesătorilor, Șelimbărului, Sibiului, Stadionului, Uzinei, Unirii.	clasificate şi încadrate în conformitate cu prevederile legale în vigoare ca drumuri judeţene, drumuri de interes local, respectiv drumuri comunale şi/sau drumuri publice din interiorul localităţilor, precum şi variante ocolitoare ale localităţilor;		
	Modernizare străzi în oraș Cisnădie, Jud.Sibiu (Pachet nr.2) Străzile Piața Nouă, Stejarului, Băilor	Programul National de Investiții "Anghel Saligny" - drumurile publice clasificate şi încadrate în conformitate cu prevederile legale în vigoare ca drumuri judeţene, drumuri de interes local, respectiv drumuri comunale şi/sau drumuri publice din interiorul localităţilor, precum şi variante ocolitoare ale localităţilor;	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Asfaltare Str. Nicolae Porumbescu – cartierul Arhitecților	POR 2021-2027, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Modernizarea drumului județean DJ106C – Str. Grigore Ionescu	Buget Consiliul Județean Sibiu, fonduri europene, alte surse	Consiliu Județean Sibiu, Primăria Orașului Cisnădie	Conform PMUD Municipiul Sibiu
	Modernizarea drumului județean DJ106D (Cisnădioara – intersecție DJ 106 A)	Buget Consiliul Județean Sibiu, fonduri europene, alte surse	Consiliu Județean Sibiu	Lista lungă
	Varianta ocolitoare SIBIU SUD	POT 2021-2027 - componenta de lucrări, POIM, buget local județ, alte surse de finanțare	Primăria Municipiului Sibiu, Ministerul Transporturilor – CNAIR	Conform PMUD Municipiul Sibiu
	Artere de categoria I, a II-a si a III-a în zona de expansiune urbană Cisnădie - Șelimbăr	Buget Consiliul Județean Sibiu, buget local, fonduri europene, alte surse	Consiliul Județean Sibiu, Primăria Orașului Cisnădie	Conform PMUD Municipiul Sibiu

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Realizare drum de legătură Str. Lungă – Cisnădioara – 11m lățime	POR 2021-2027 AP 5, POT 2021-2027, PNRR, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Realizare drum de legătură între Str. Wernigerode și Str. Lungă	POR 2021-2027 AP 5, PNRR, Programul National de Investitii „Anghel Saligny”, fonduri europene, Buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilizare cartiere si zonele de expansiune urbană, în conformitate cu PUG	Programul National de Investitii „Anghel Saligny”, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Actualizare PUG în vedera organizării rețelei stradale și introducerea în intravilan a mai multor terenuri, cu scopul dezvoltării urbane a orașului Cisnădie	PNRR, fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Intabularea tuturor drumurilor de exploatare	Fonduri europene, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Amenajare sens giratoriu Uzinei-Unirii-Târgului	POR 2021-2027, PNRR, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Centura Velo în jurul Sibiului	PNRR - Pilonul IV – Coeziune economică, socială și teritorială, Componenta C10 – Fondul local; I1. Mobilitate urbană durabilă; I1.4., POR 2021-2027; AP 4 - O regiune cu mobilitate urbana durabila; b (viii) , PNRR - Pilonul IV – Coeziune economică, socială și teritorială, Componenta C11 - Turism și Cultură Bugetul Consiliului Județean Buget local al UAT-urilor traversate	Consiliul Județean Sibiu sau in parteneriat intre UAT Sibiu si UAT Cisnădie	Conform PMUD Municipiul Sibiu
	Crearea unei reţele de piste de biciclete în zona metropolitan: Traseu Sibiu-Cisnădie	Parteneriat între Primăria Municipiului Sibiu și alte UAT-uri, Consiliul Județean	Consiliul Județean Sibiu sau in parteneriat intre	Conform PMUD Municipiul Sibiu

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
			UAT Sibiu si UAT Cisnădie	
	Crearea unei reţele de piste de biciclete în zona metropolitan: Traseu Sibiu-Cisnădioara	Parteneriat între Primăria Municipiului Sibiu și alte UAT-uri	Primăria Municipiului Sibiu, și Primăria Orașului Cisnădie	Conform PMUD Municipiul Sibiu
	Crearea unei reţele de piste de biciclete Cisnădie - Sadu	POR 2021-2027, PNRR, fonduri europene, buget de stat, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Consolidări, terasamente, refacere și reabilitare drumuri de acces afectate de alte lucrări sau de calamități naturale	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Amenajarea zonelor pietonale	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Intervenții pentru reorganizarea unor străzi și piațete urbane în favoarea pietonilor	POR 2021-2027, AP 4 - O regiune cu mobilitate urbană durabila b (viii),	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
		PNRR, fonduri europene, buget local, alte surse		
	Coridor de mobilitate urbană Str. Cindrelu – Str. Țesătorilor	POR 2021-2027, AP 4 - O regiune cu mobilitate urbana durabila b (viii), PNRR, fonduri europene, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Investitori privați	Lista lungă
	Măsuri suplimentare pentru îmbunătățirea calității spațiului urban - umbrirea traseelor pietonale și dotarea cu mobilier urban (inclusiv smart)	POR 2021-2027, AP 4 - O regiune cu mobilitate urbană durabila b (viii), PNRR, fonduri europene, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Creșterea siguranței la trecerile de pietoni	POR 2021-2027, AP 4 - O regiune cu mobilitate urbană durabila b (viii), PNRR, fonduri europene, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Instituirea de circulații în sens unic pe străzi de importanță locala în Orașul Cisnădie	Buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Reabilitarea podurilor, podețelor, punților pietonale	POR 2021-2027, PNRR, fonduri europene, buget de stat, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie -	Lista lungă
	Construirea unui pod rutier care face legătura peste râul Cisnădie, între Str. Wernigerode și Str. Lungă	POR 2021-2027, Programul National de Investitii „Anghel Saligny”, PNRR, fonduri europene, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie Apele Române (pentru lucrarea în albia râului Cisnădie	Lista lungă
	Amenajare strada Cetății în zona pod și reabilitarea acestuia	Programul National de Investitii „Anghel Saligny”, PNRR, fonduri europene, buget local, buget de stat, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Amenajare strada Podului în zona pod și reabilitarea acestuia	Programul National de Investitii „Anghel Saligny”, PNRR, fonduri europene, buget local, buget de stat, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Apele Române (pentru lucrarea în albia văii Argintului	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Amenajare strada Lungă în zona pod și reabilitarea acestuia	Programul National de Investitii „Anghel Saligny”, PNRR, fonduri europene, buget local, buget de stat, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Apele Române (pentru lucrarea în albia văii Argintului	Lista lungă
	Amenajare strada Argintului în zona pod și reabilitarea acestuia	Programul National de Investitii „Anghel Saligny”, PNRR, fonduri europene, buget local, buget de stat, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Apele Române (pentru lucrarea în albia văii Argintului	Lista lungă
	Amenajare strada Băilor în zona pod și reabilitarea acestuia (zona La Scăldători)	Programul National de Investitii „Anghel Saligny”, PNRR, fonduri europene, buget local, buget de stat, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Apele Române (pentru lucrarea în albia văii Argintului	Lista lungă
	Interzicerea parcării pe arterele principale și pe căile de acces defavorizate cu dublu sens	Buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Reparatii trotuare și accese pietonale, inclusiv amenajări pentru persoane cu dizabilități	POR 2021-2027, fonduri europene, buget de stat, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Marcarea și dotarea străzilor, amenajarea și sistematizarea intersecțiilor	Semnalizarea adecvata a intersectiilor si trecerilor de pietoni	POR 2021-2027, fonduri europene, buget de stat, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Introducerea panourilor informative privind date de utilizare generală	POR 2021-2027, fonduri europene, buget de stat, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Informare în spațiul public, prin instalarea de mobilier urban inteligent și interactiv (ex. panouri și/ sau toteme interactive) și prin marcaje pentru traseele și obiectivele turistice (inclusiv digital, prin intermediul codurilor QR sau realității augmentate)	POR 2021-2027, fonduri europene, buget de stat, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, parteneri publici și privați	Lista lungă
	Amenajarea de parcari in locurile în care acestea lipsesc și sunt necesare	POR 2021-2027, fonduri europene, buget de stat, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
Crearea si modernizarea spatiilor de parcare	Amenajare parcare și copertină metalică în curtea interioară Spitalul Orășenesc Cisnădie	POR 2021-2027, fonduri europene, buget de stat, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Realizare parcare rezidențiala- Parcare supraterană Strada Măgurii	POR 2021-2027, fonduri europene, buget de stat, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Sisteme parcare digitalizate – cu plata electronică în varianta jeton, cod de bare, bandă magnetică	POR 2021-2027, fonduri europene, buget de stat, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Reabilitarea/modernizarea parcarilor existente, inclusiv largirea acestora, dupa caz	POR 2021-2027, fonduri europene, buget de stat, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Reabilitarea/modernizarea parcărilor rezidențiale	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Reabilitarea/modernizarea parcărilor Instituțiilor publice, școli, grădinițe	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Realizare parcare de mare capacitate in proximitatea centrului istoric Cisnădioara - Amenajare parcare autocare Str. Lungă	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
Obiectiv operațional - 1.2 – Dezvoltarea de sisteme de transport urban durabile				
Investitii in realizarea de retele de transport integrate, interoperabile	Înființarea sistemului de transport public în comun	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Agenti Economici Locali	Proiect prioritar
	Organizarea sistemului de transport în vederea asigurării conexiunii cu localitățile vecine	Buget local, fonduri private, alte surse	Agenti Economici	Lista lungă
	Crearea si fictionalizarea Asociatiei Metropolitane Sibiu sau ADI pentru transport metropolitan	Buget ADI, buget local, alte surse de finanțare	Primăria Municipiului Sibiu și UAT-uri din zona periurbană	Proiect prioritar
	Semnarea unui CSP la nivelul zonei metropolitane pentru transport public	Buget ADI, buget local, alte surse de finanțare	Primăria Mun. Sibiu și UAT-uri din zona periurbană	Proiect prioritar
	Crearea de operatori locali pentru infiintarea si functionarea eficienta a transportului local	Buget local, fonduri private, alte surse	Agenti Economici Locali	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Imbunatatirea conexiunilor de transport in interiorul orasului, inclusiv asigurarea unui serviciu de transport din/catre fiecare cartier al orasului	Buget local, fonduri private, alte surse	Agenti Economici Locali	Lista lungă
Crearea/amenajarea statiilor de transport public in comun	Crearea statiilor de transport din oras	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Asigurarea accesibilitatii in statiile si mijloacele de transport in comun pentru persoanele cu dizabilitati	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Introducerea de automate pentru eliberarea electronica a biletelor de calatorie	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Continuarea modernizării stațiilor de transport public si a sistemului de informare calatori	POR 2021-2027, AP 4 - O regiune cu mobilitate urbana durabila b (viii), buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Furnizarea de informatii in statiile si mijloacele de transport in comun privind alternativele si legaturile cu alte linii de transport	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Amenajarea de parcari in punctele terminus ale liniilor de transport in comun pentru a incuraja continuarea calatoriei spre punctele de interes cu mijloacele de transport in comun	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Modernizarea si dotarea conform standardelor in materie a garilor existente in oras	Modernizarea garilor, inclusiv a utilitatilor aferente, dotarea acestora cu sisteme informatice, automate de eliberare a legitimatiilor de calatorie elemente de semnalizare mijloace de transport in comun si de acces catre obiectivele turistice	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Agenti economici Locali SNCFR solicitant	Lista lungă
Dezvoltarea de sisteme inteligente de monitorizare a traficului	Achizitionarea, montarea camerelor de monitorizare a traficului urban.	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Agenti economici Locali	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
Dezvoltarea de solutii alternative pentru transportul public, prietenoase mediului;	Achizitionarea de mijloace de transport noi ecologice	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Instalarea stațiilor de încărcare a vehiculelor electrice sau hibride (mașini, biciclete, autobuze de mică capacitate)	PNRR - Pilonul IV – Coeziune economică, socială și teritorială, Componenta C10 – Fondul local; I1. Mobilitate urbană durabilă; I1.3 sau AFM; Buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Realizarea si dotarea unor statii de inchiriere de biciclete	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Realizarea si/sau extinderea pistelor pentru biciclisti, inclusiv spatii de parcare publice pentru biciclete.	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Derularea de campanii de informare si promovare privind mobilitatea urbana	Derularea de campanii de informare privind importanta utilizarii mijloacelor de transport ecologice	Buget local, fonduri europene, alte surse	Agenti economici din domeniul transportului	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
Obiectiv Operațional - 1.3 – Stimularea atractivitatii si economiei locale prin cresterea accesului la infrastructura TIC de calitate				
Extinderea infrastructurii de broadband	Crearea/extinderea retelei de internet tip broadband, in special in Cisnădioara si zonele izolate	PO Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare, buget de stat. buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Dezvoltarea TIC prin crearea si dezvoltarea de produse si servicii tip e-“servicii”	Dezvoltarea de solutii TIC pentru servicii de sanatate online (e-sanatate) care sa permita furnizarea de/accesul la informatii in domeniul medical, atat a locuitorilor orasului (cu privire la medicii din localitate, programul acestora, tipul consultatiilor efectuate), cat si a medicilor	PO Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare, buget de stat. buget local, alte surse	Unitatile medicale din oras	Lista lungă
	Dezvoltarea de solutii TIC pentru servicii de educatie online (e-educatie) care sa permita atat promovarea ofertei de formare, derularea efectiva a programelor de formare profesionala, oferirea de informatii publicului in domeniul	PO Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare, buget de stat. buget local, alte surse	Scolile din oras, Inspectoratul Scolar Judetean	

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	educational, cat si de a facilita interactiunea intre furnizorii de instruire si persoanele interesate			
	Dezvoltare de solutii TIC pentru serviciile administratiei publice locale (e-administratie), serviciile deconcentrate (e-deconcentrate), cu rol de a oferi informatii de interes public, platforme pentru plata taxelor si impozitelor locale, de a facilita interactiunea intre administratia publica locala / serviciile deconcentrate si cetateni	PO Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare, buget de stat. buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Crearea de pagini de internet, blog-uri pentru a facilita interactiunea, pe teme de interes public	Programul Operațional Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Obiectiv operațional - 1.4 – Stimularea atractivitatii prin utilizarea resurselor culturale ale orasului				
Imbunatatirea managementului in domeniul cultural	Crearea/reabilitarea/modernizarea/extinderea si dotarea (inclusiv cu echipamente IT) spatiilor culturale (biblioteci, muzee, centre culturale) si a obiectivelor de interes cultural	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, parteneri publici și privați	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Dezvoltarea și promovarea identității orașului Cisnădie în context județean, regional, național și european, printr-un pachet complet de promovare turistică, ce include instrumente tradiționale (campanii, materiale promoționale și de prezentare etc.) și utilizarea noilor tehnologii (video, AR, instalații în spațiul public)	POR 2021-2027, buget local, parteneri privați, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, CJ Sibiu, AJTS, parteneri publici și privați	Lista lungă
	Promovare turistică în spațiul public, prin instalarea de mobilier urban inteligent și interactiv (ex. panouri și/ sau toteme interactive) și prin marcaje pentru traseele și obiectivele turistice (inclusiv digital, prin intermediul codurilor QR sau realității augmentate)	Buget local, parteneri privați, POR 2021-2027, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, parteneri publici și privați	Lista lungă
	Modernizare Centrul de Informare Turistică (CIT) Cisnădie	Buget local, POR 2021-2027, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
Direcția strategică - <u>Directia 2 – Dezvoltarea infrastructurii educaționale</u>				
Prioritatea - 2.1 – Asigurarea accesului la infrastructura si servicii de educatie de calitate pentru toti locuitorii				
Obiectiv operațional - 2.1.1 – Crearea/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii educationale si cresterea actului educational				
Reabilitarea/modernizarea/extinderea si dotarea cu echipamente specifice a unitatilor de invatamant	Construirea unui campus școlar în Cartierul Arhitecților compus din școală, grădiniță și sală de sport.	Buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Reabilitarea/modernizarea/extinderea unitatilor de invatamant, inclusiv dotarea acestora cu mobilier, elemente de birotica, calculatoare	POR 2021-2027, Buget de stat, Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Proiect prioritar
	Reabilitarea moderată a clădirilor publice, clădirea școlii generale din cadrul Liceului Teoretic Gustav Gündisch, Cisnădie, județul Sibiu	PNRR, prin componenta C10– Fondul Local din Planul Național de Redresare și Reziliență, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Eficientizare energetică/reabilitare **Liceul Tehnologic Cisnădie**	PNRR, prin componentele C5 – Valul Renovării și C10 – Fondul Local din Planul Național de Redresare și	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
		Reziliență, buget local, fonduri europene, alte surse		
	Eficientizare energetică/reabilitare **Şcoala Gimnazială nr. 2 Cisnădie**	PNRR, prin componentele C5 – Valul Renovării și C10 – Fondul Local din Planul Național de Redresare și Reziliență, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Lista lungă
	Eficientizare energetică/reabilitare **Şcoala Gimnazială nr. 3 Cisnădie**	PNRR, prin componentele C5 – Valul Renovării și C10 – Fondul Local din Planul Național de Redresare și Reziliență, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Lista lungă
	Reabilitare si extindere Camin **Liceul Tehnologic Cisnădie**	PNRR, prin componentele C5 – Valul Renovării și C10 – Fondul Local din Planul Național de Redresare și Reziliență, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Continuarea dotarilor cu mobilier, echipamente IT si multimedia a unitatilor scolare	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Proiect prioritar
	Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale **Liceul Teoretic „Gustav Gundisch" Cisnădie**	POR 2021-2027, PNRR Componenta C15: Educație, prin Planul Național de Redresare și Reziliență, Buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Proiect prioritar
	Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale **Liceul Tehnologic Cisnădie**	POR 2021-2027, PNRR Componenta C15: Educație, prin Planul Național de Redresare și Reziliență, Buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Proiect prioritar
	Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale **Şcoala Gimnazială nr. 2 Cisnădie**	POR 2021-2027, PNRR Componenta C15: Educație, prin Planul Național de Redresare și Reziliență, buget de	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Proiect prioritar

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
		stat, buget local, fonduri europene, alte surse		
	Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale **Şcoala Gimnazială nr. 3 Cisnădie**	POR 2021-2027, PNRR Componenta C15: Educație, prin Planul Național de Redresare și Reziliență, Buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Proiect prioritar
	Dotarea laboratoarelor si atelierelor din unitatile de invatamant cu echipamente de specialitate	POR 2021-2027, PNRR Componenta C15: Educație, prin Planul Național de Redresare și Reziliență, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Proiect prioritar
	Reabilitarea termica a unitatilor de invatamant	POR 2021-2027, PNRR Componenta C15: Educație, prin Planul Național de Redresare și Reziliență, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Proiect prioritar

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Ora de sport la Bazin - facilități moderne de sport pentru pregătirea elevilor din Orașul Cisnădie, atât prin dezvoltarea aptitudinilor profesionale, cât și prin întreținerea unui corp sănătos	Buget local, fonduri europene, parteneri, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Aria Măgura	Proiect prioritar
	Dezvoltarea de solutii TIC pentru servicii de educatie online (e-educatie) care sa permita atat promovarea ofertei de formare, derularea efectiva a programelor de formare profesionala, oferirea de informatii publicului in domeniul educational, cat si de a facilita interactiunea intre furnizorii de instruire si persoanele interesate	Programul Operațional Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Unitati scolare	Lista lungă
	Sisteme informatice de educaţie e-learning în şcolile din oraş	PO Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Unitati scolare	Lista lungă
Constructia, modernizarea	Modernizarea gradinitelor, inclusiv dotarea acestora	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Gradinite	

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
gradinitelor si a salilor de sport	Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale **Grădiniţa cu Program Normal nr. 1 Cisnădie**	POR 2021-2027, PNRR, Componenta C15: Educație, prin Planul Național de Redresare și Reziliență, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Proiect prioritar
	Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale **Grădiniţa cu Program Prelungit nr. 4 Cisnădie**	POR 2021-2027, PNRR, Componenta C15: Educație, prin Planul Național de Redresare și Reziliență, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Proiect prioritar
	Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale **Grădiniţa cu Program Prelungit nr. 6**	POR 2021-2027, PNRR, Componenta C15: Educație, prin Planul Național de Redresare și Reziliență, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Proiect prioritar

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale **Grădiniţa cu Program Prelungit nr. 7**	POR 2021-2027, PNRR, Componenta C15: Educație, prin Planul Național de Redresare și Reziliență, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Proiect prioritar
	Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale **Grădiniţa cu Program Normal Cisnădioara**	POR 2021-2027, PNRR, Componenta C15: Educație, prin Planul Național de Redresare și Reziliență, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Proiect prioritar
	Constructia de noi gradinite, in special in Cisnădioara si dotarea acestora si asigurarea personalului didactic necesar	POR 2021-2027, PNRR, Componenta C15: Educație, prin Planul Național de Redresare și Reziliență, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Construire grădiniță în Cartierul Arhitecților	POR 2021-2027, PNRR, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Construire creșă în oraș Cisnădie	POR 2021-2027 P6, PNRR C15, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Construirea, modernizarea salilor de sport apartinatoare unitatilor de invatamant, inclusiv dotarea acestora	POR 2021-2027, PNRR, Componenta C15: Educație, prin Planul Național de Redresare și Reziliență, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Unitati scolare	Lista lungă
	Construire sală de sport în Cartierul Arhitecților	POR 2021-2027, PNRR, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
Imbunatatirea conditiilor de transport scolar, inclusiv	Achizitionarea de mijloace de transport pentru transportul elevilor, in special pentru elevii ce domiciliaza in Cisnădioara, zone izolate	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie,	Proiect prioritar

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
achizitionarea de mijloace de transport			Inspectoratul Scolar Sibiu	
	Achizitionarea de mijloace de transport ecologice pentru transportul elevilor	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Consiliul județean Sibiu, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Microbuze electrice pentru elevi	PNRR – Componenta C15, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Consiliul județean Sibiu, Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
Obiectiv operațional - 2.1.2 – Imbunatatirea accesului si participarii la educatie si instruire de calitate				
Reducerea ratei de parasire timpurie a scolii, in special pentru tinerii din zonele rurale si comunitatile defavorizate	Elaborarea si implementarea la nivel local a unui sistem de monitorizare a fenomenului de parasire timpurie a scolii, cat si de strategii locale de prevenire/combatere a acestui fenomen	PO Educație și Ocupare, buget de stat buget local, fonduri europene, parteneri privați, alte surse	Inspectoratul Scolar Sibiu, ONG-uri cu atributii in domeniu	Lista lungă
	Implementarea programului “Masa caldă în școli’’ prin infrastructură proprie sau prin servicii de catering	PO Educație și Ocupare, buget de stat buget local, fonduri europene, alte surse	Unitati scolare, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Elaborarea si implementarea de programe personalizate de reintegrare in procesul educational a tinerilor care doresc sa isi continue studiile	PO Educație și Ocupare, buget de stat buget local, fonduri europene, alte surse	Unitati scolare	Lista lungă
	Promovarea importanţei şcolarizării în rândul populaţiei care prezintă risc de abandon şcolar	PO Educație și Ocupare, buget de stat buget local, fonduri europene, alte surse	Unitati scolare	Lista lungă
Imbunatatirea calitatii si eficientei invatamantului prin adaptarea ofertei educationale la cerintele de pe piata muncii	Derularea de programe scolare tip “scoala dupa scoala” accesibile tuturor copiilor	PO Educație și Ocupare, buget de stat buget local, fonduri europene, alte surse	Unitati scolare	Lista lungă
	Organizarea si derularea de cursuri de formare pentru cadrele didactice	PO Educație și Ocupare, buget de stat buget local, fonduri europene, alte surse	Unitati scolare	Lista lungă
	Eleborarea de studii privind nevoile de competente si calificari cerute pe piata fortei de munca	Buget local, fonduri europene, alte surse	Unitati scolare	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Crearea si dezvoltarea parteneriatelor intre agentii economici si unitatile scolare	Buget local, fonduri europene, alte surse	Unitati scolare Agenti economici	Lista lungă
	Actualizarea planului local de actiune pentru invatamant si a planurilor de scolarizare, in conformitate cu rezultatele studiilor realizate	Buget local, fonduri europene, alte surse	Unitati scolare	Lista lungă
Dezvoltarea si derularea de programe de constientizare si responsabilizare pentru toate partile implicate in procesul educational	Realizarea unor campanii de informare/educare a parintilor in vederea cresterii gradului de implicare in actul educational	Buget local, fonduri europene, alte surse	Unitati scolare	Lista lungă
	Realizarea unor campanii de constientizare privind beneficiile scolarizarii	Buget local, fonduri europene, alte surse	Unitati scolare	Lista lungă
	Dezvoltarea de instrumente care sa permita schimbul de experienta si prezentarea de exemple privind importanta scolarizarii	Buget local, fonduri europene, alte surse	Unitati scolare	Lista lungă
	Dezvoltarea de actiuni de incurajare a participarii active la derularea procesului educational	Buget local, fonduri europene, alte surse	Unitati scolare	Lista lungă
Obiectiv operațional - 2.1.3 – Actiuni pentru sprijinirea si stimularea integrarii pe piata muncii a tinerilor si adultilor fara un loc de munca				

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
Investitii pentru cresterea accesului la formare profesionala continua, atat in randul tinerilor, cat si a adultilor fara un loc de munca	Investitii pentru sprijinirea participarii tinerilor la programe de formare care vizeaza dobandirea competentelor pentru ocupatii cerute pe piata muncii	PO Educație și Ocupare, buget de stat buget local, fonduri europene, parteneri privați, alte surse	Unitati scolare	Lista lungă
	Investitii pentru sprijinirea participarii tinerilor la programe de formare care vizeaza dobandirea competentelor antreprenoriale	PO Educație și Ocupare, buget de stat buget local, fonduri europene, parteneri privați, alte surse	Unitati scolare	Lista lungă
	Construirea sau amenajarea intr-un spatiu existent a unei scoli profesionale care sa pregateasca tinerii (si nu numai) in meserii cerute cerute pe piata muncii	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, parteneri privați, alte surse	Unitati de invatamant, operatori economici	Lista lungă
	Sprijinirea initiativelor locale pentru dezvoltarea capacitatii anteprenoriale a tinerilor si a persoanelor ce apartin grupurilor dezavantajate	PO Educație și Ocupare, buget de stat buget local, fonduri europene, parteneri privați, alte surse	Unitati de invatamant, operatori economici	Lista lungă
	Dezvoltarea, impreuna cu unitatile scolare, de programe integrate pentru orientarea tinerilor, care sa asigure o tranzitie mai usoara a tinerilor	PO Educație și Ocupare, buget de stat buget local, fonduri europene, parteneri privați, alte surse	Unitati scolare, Inspectoratul scolar judetean	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	catre piata muncii – furnizare de informatii, orientare profesionala			
	Infiintare de start-up-uri de catre tinerii care au urmat in prealabil un program de formare profesionala pentru dezvoltarea anteprenoriatului	PO Educație și Ocupare, buget de stat buget local, fonduri europene, parteneri privați, alte surse	Tineri antreprenori	Lista lungă
Actiuni de consultare a reprezentantilor mediului de afaceri in vederea corelarii ofertei de formare cu cerintele specifice pe piata muncii	Accesarea si derularea de scheme grant dedicate programelor de practica pentru tineri in cadrul firmelor si ONG-urilor, in vederea dobandirii de competente si experienta pentru insertia pe piata muncii	PO Educație și Ocupare, buget de stat buget local, fonduri europene, parteneri privați, alte surse	ONG-uri Operatori economici locali	Lista lungă
	Dezvoltarea unor programe de practica in cadrul firmelor si ONG-urilor, in vederea dobandirii de competente si experienta pentru insertia pe piata muncii	PO Educație și Ocupare, buget de stat buget local, fonduri europene, parteneri privați, alte surse	ONG-uri Operatori economici locali	Lista lungă
Prioritatea - 2.2 - Asigurarea accesului la infrastructura si servicii de sanatate de calitate pentru toti locuitorii				
Obiectiv operațional - 2.2.1 - Cresterea accesului la servicii de sanatate de calitate				

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
Crearea/reablitarea/modernizarea/extinderea si diversificarea infrastructurii de sanatate	Reabilitarea Spitalului Orășenesc Cisnădie, înființarea de noi specializări în ambulatoriul de specialitate al spitalului, atragerea de specialisti cadre medicale, cresterea numarului de paturi din spital	POR 2014-2020, buget de stat, buget local	Primăria Orașului Cisnădie, Spitalul Orasenesc	Proiect prioritar
	Reabilitarea și dotarea cu aparatură medicală a ambulatoriului integrat de specialitate din cadrul Spitalului Orășenesc Cisnădie	POR 2014-2020, buget de stat, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Spitalul Orasenesc	Proiect prioritar
	Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de fluide medicale, a infrastructurii electrice și a instalațiilor de ventilație și tratare a aerului, instalarea de sisteme de detectare și alarmare la incendiu, cu acoperire totală și detectare semnalizare și alarmare în cadrul Spitalului Orășenesc Cisnădie	POIM 2014-2020 Axa 9, O.S.9.1, buget de stat, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Spitalul Orasenesc	Proiect prioritar

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Modernizarea si dotarea cu aparatura de specialitate, mobilier medical, echipamente informatice a unitatilor medicale existente	POR 2014-2020, POR 2021-2027 buget de stat, buget local, alte surse	Unitati medicale	Lista lungă
	Reabilitare, modernizare, extindere și dotare Spital Orășenesc Cisnădie	POR 2021-2027, POS, PNRR, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Spitalul Orasenesc	Proiect prioritar
	Renovarea energetică a clădirilor Spitalului Orăşenesc Cisnădie – corp Interne (SP+P+2E), Corp Chirurgie (D+P+E+Pod), clădire administrativă	POR 2021-2027, POS, PNRR, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Spitalul Orasenesc	Proiect prioritar
	Consolidarea capacității de gestionare a crizei sanitare COVID-19 la Spitalul Orășenesc Cisnădie	POIM 2014-2020 Axa 10, O.S.10.1, buget de stat, buget local, alte surse	Spitalul Orasenesc	Proiect prioritar
	Infiintarea unui serviciu de ambulanta si dotarea cu aparatura de specialitate, echipamente informatice si care asigura buna functionare a acestuia	Buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Consiliul Judetean Sibiu	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Amenajare heliport pe platoul din apropiere ambulatoriului integrat de din cadrul Spitalului Orășenesc Cisnădie	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Spitalului Orășenesc Cisnădie	Lista lungă
	Sprijin pentru crearea, extinderea si diversificarea serviciilor preventive de sanatate, a serviciilor medicale destinate prevenirii si controlului bolilor cu impact major asupra starii de sanatate a populatiei	Buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Consiliul Judetean Sibiu	Lista lungă
	Creștere capacitate medicină de urgență pediatrica in spatiile existente	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Spitalului Orășenesc Cisnădie	Lista lungă
	Crearea infrastructurii necesare oferirii de servicii în domeniile geriatriei, recuperare și reabilitare a pancienților cronici și îngrijiri paleative	PNRR, POR 2021-2027, POS 2021-2027, buget local, parteneri privați, alte surse	CJ Sibiu, Spitalului Orășenesc Cisnădie, DGASPC, UAMS-uri	Lista lungă

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
	Sprijin pentru imbunatatirea / modernizarea cabinetelor de medicina de familie, in vederea cresterii calitatii actului medical si ingrijirii medicale	POR 2021-2027 , surse private	Medici de familie	Lista lungă
Actiuni de educare si promovare in domeniul sanatatii	Derularea de programe in parteneriat cu medicii de familie si/sau alte institutii / autoritati locale in randul populatiei, pentru cresterea nivelului de educatie in vederea mentinerii si ingrijirii sanatatii, cat si a adoptarii unor comportamente sanatoase in scopul prevenirii imbolnavirilor	Buget de stat, buget local, alte surse	Medici de familie	Lista lungă
	Sprijinirea cresterii rolului medicului de familie ca si consilier de sanatate pentru locuitorii orasului	Buget local, alte surse	Medici de familie	Lista lungă
Prioritatea - *2.3 - Asigurarea accesului la infrastructura si servicii sociale de calitate si combaterea saraciei*				
Obiectiv operațional - 2.3.1 - Cresterea accesului la servicii sociale de calitate				

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
Crearea, reabilitarea, modernizarea, infrastructurii de servicii sociale, inclusiv dotarea cu echipamente	Infiintarea si dotarea unor centre multifuncţionale pentru persoanele vârstnice	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Infiintarea si dotarea de centre de ingrijire si asistenta sociala pentru persoanele cu handicap	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Modernizarea si dotarea Centrelor existente pentru persoane varstinice sau in dificultate	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, partneri privați (ONG-uri specializate)	Lista lungă
	Infiintarea si dotarea unui centru pentru pacienti cu boli psihice	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, partneri privați (ONG-uri specializate)	Lista lungă
	Crearea de servicii specializate pentru ingrijirea la domiciliu	PNNR C13, POIDS 2021-2027 P6, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, partneri	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
			privați (ONG-uri specializate)	
	Dezvoltarea serviciilor integrate de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice	PNNR C13, POIDS 2021-2027 P6, buget local, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, partneri privați (ONG-uri specializate)	Lista lungă
	Transformarea unitatilor medicale inchise in centre de servicii multifunctionale	POR 2021-2027, buget de stat buget local, partneri privați (ONG-uri specializate), fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, partneri privați (ONG-uri specializate)	Lista lungă
	Construirea de locuinte sociale pentru familii defavorizate	POR 2021-2027, Buget de stat Buget local, partneri privați (ONG-uri specializate), fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, partneri privați (ONG-uri specializate)	Lista lungă

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
	Construirea de locuine sociale pentru tineri	POR 2021-2027, Buget de stat Buget local, partneri privați (ONG-uri specializate), fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, partneri privați (ONG-uri specializate)	Lista lungă
	Acordarea de terenuri pentru construcții case tineri	Buget local	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Renovarea/transformarea/modernizarea clădirilor abandonate in centre comunitare	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, partneri privați (ONG-uri specializate), fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, partneri privați (ONG-uri specializate)	Lista lungă
Derularea de programe de promovare destinate accesului la servicii sociale de	Realizarea de activitati care au in vedere intensificarea interventiilor sociale pentru prevenirea si combaterea fenomenului “copiii strazii”	PO Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, partneri privați (ONG-uri specializate), fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, partneri privați (ONG-uri specializate)	Lista lungă

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
calitate si combaterii saraciei	Dezvoltarea parteneriatelor publice-private care sa furnizeze servicii sociale de interes general	PO Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, partneri privați (ONG-uri specializate), fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, partneri privați (ONG-uri specializate)	Lista lungă
Modernizarea managementului public in administrarea politicilor publice de asistenta sociala	Creşterea calităţii şi numărului serviciilor sociale oferite de Direcţia de Asistenţă Socială a Oraşului	PO Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Accesarea si derularea de scheme de grant ce vizeaza crearea sau dezvoltarea serviciilor sociale	PO Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Specializarea resurselor umane implicate în furnizarea serviciilor sociale	PO Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, partneri privați (ONG-uri specializate), fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, partneri privați (ONG-uri specializate)	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
Direcția strategică - <u>Directia 3 – Sprijinirea unei economii competitive si a dezvoltarii locale</u>				
Obiectiv operațional - 3.1 – Crearea unui mediu de afaceri atractiv, dinamic si competitiv				
Sprijinirea inovarii si competitivitatii mediului economic, stimularea mediului anteprenorial	Crearea si/sau extinderea diferitelor tipuri de structuri regionale/locale de sprijinire a afacerilor (construirea, modernizarea, extinderea de clădiri şi anexe aferente, exclusiv pentru activităţi de producţie şi servicii pentru firme, construirea/extinderea infrastructurii rutiere în interiorul structurii şi a drumurilor de acces, crearea, modernizarea, extinderea utilităţilor de bază din interioirul structurii de afaceri)	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Operatori economici	Lista lungă
	Incurajarea firmelor care folosesc resursele umane si materiale existente la nivel local	Buget local, alte surse	Operatori economici	Lista lungă
	Sustinerea dezvoltarii IMM-urilor	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, alte surse	Operatori economici	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Maparea, inventarierea și promovarea terenurilor disponibile pentru investiții la nivelul zonei metropolitane și creare unei baze de date metropolitane	Buget ADI ZMS, POR 2021-2027, alte surse	ADI Zona Metropolitană Sibiu (ADI ZMS), UAT componente, parteneri publici și privați	Lista lungă
	Platformă pentru promovarea Zonei Metropolitane Sibiu ca destinație de investiții și asigurarea accesului online la servicii și informații publice pentru investitori și forță de muncă	Buget ADI ZMS, POR 2021-2027, alte surse	ADI Zona Metropolitană Sibiu (ADI ZMS), UAT componente, parteneri publici și privați	Lista lungă
	Revitalizarea si reconversia zonelor industriale	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Operatori economici	Lista lungă
	Sprijin pentru dezvoltarea structurilor de afaceri existente	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Operatori economici	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Sprijin pentru crearea de clustere in domenii ce pot conduce la cresterea competitivitatii locale si regionale	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Operatori economici	Lista lungă
Sprijin pentru domenii competitive si sisteme productive integrate, inclusiv pentru dezvoltarea de produse, servicii si procese tehnologice noi, cu valoare adaugata crescuta "verzi"	Sprijin pentru agentii economici care dezvolta produse favorabile mediului	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Operatori economici	Lista lungă
Imbunatatirea accesului firmelor la servicii de afaceri de	Sprijinirea la nivel local a firmelor tinere in primii ani de activitate, pentru ca acestea sa aiba premisele de a reusi	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Operatori economici	Lista lungă

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
calitate, inclusiv sprijinirea firmelor tinere si antreprenorilor tineri	Crearea de strat-up-uri de catre tinerii antreprenori, persoane ce domiciliza in Cisnădioara, persoane dezavantajate	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Operatori economici	Lista lungă
	Sprijinirea dezvoltarii capacitatii anteprenoriale a tinerilor	PO Educație și Ocupare, buget de stat, buget loca, fonduri europene, alte surse	Operatori economici	Lista lungă
	Reamenajarea terenurilor, cladirilor, siturilor industriale dezafectate/abandonate (inclusiv activitati de demolare) si pregatirea acestora pentru noi activitati economice	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Investitori privați, Operatori economici	Lista lungă
	Construire parc de retail dezvoltat prin reconversia fostei fabrici de covoare	Investitori privați, Operatori economici, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Investitori privați, Operatori economici	Lista lungă

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
Incurajarea si dezvoltarea agroturismului	Cresterea accesibilitatii zonelor rurale (Cisnădioara)	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Cresterea gradului de acoperire cu utilitati de bază in Cisnădioara	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Cresterea calitatii serviciilor de educație și medicale în Cisnădioara	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Incurajarea activităților meșteșugărești/artizanale, inclusiv de comercializare	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Actiuni pentru promovarea producatorilor locali, atat la nivelul orasului, cat si la nivelul microregiunii, judetului sau regiunii	Campanii de promovare a agentilor economici, a identitatii firmelor si produselor /pachetelor de servicii ale acestora	Buget local, alte surse	Agenti economici	Lista lungă
	Sprijin pentru internationalizare, participare la targuri, evenimente de profil, interne si internationale	Buget local, alte surse	Agenti economici	Lista lungă
Obiectiv operațional - 3.2 – Sprijinirea competitivitatii produselor locale				

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
Sprijinirea activitatilor cu profil agricol	Crearea, dezvoltarea si imbunatatirea infrastructurii asociate dezvoltarii agriculturii	Buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Sustinerea infiintarii de grupuri de producatori, asociatii, cooperative	Buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie,Grupuri de producatori, asociatii, cooperative	Lista lungă
	Promovarea agriculturii ecologice si instruirea producatorilor agricoli cu privirea la cerintele tehnologice specifice agriculturii ecologice	POR PI 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Modernizarea si dezvoltarea exploatatiilor agricole	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Dezvoltarea activitatilor neagricole	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Specializarea si eficientizarea agriculturii	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Sustinerea/promovarea asocierii in domeniul agricol	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Incurajarea activitatilor economice alternative, care sa permita crearea de noi locuri de munca (cultivarea si procesarea produselor agricole ecologice – ciuperci, fructe de padure, plante medicinale, produse apicole; colectarea si procesarea produselor agricole, prelucrarea lemnului)	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Realizarea/extindere/reabilitare/modernizare a pietelor publice, comerciale, targuri, oboare, etc. (realizare cai de acces, platforme, parcari, alei pietonale si auto, imprejmuiri, grupuri sanitare, racorduri la retelele de utilitati, platforme depozitare gunoi)	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Extindere/reabilitare/modernizare piața agroalimentară Cisnădie (realizare cai de acces, platforme, parcari, alei pietonale si auto, imprejmuiri, grupuri sanitare, racorduri la retelele de utilitati, platforme depozitare gunoi), în vederea înlesnirii comerțului local și asigurării condițiilor corespunzătoare desfacerii de produse agroalimentare	POR 2021-2027, PNRR, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Infiintarea de centre locale pentru colectarea produselor agricole (in vedrea exportului, vanzarii, etc)	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Susținerea creării de centre de colectare și /sau prelucrare a produselor animale și agricole (lapte, fructe, legume, miere, etc.)	POR 2021-2027, PNRR, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Sprijin pentru demararea sau dezvoltarea unei afaceri ce vizeaza procesarea produselor agricole sau de origine animala	POR 2021-2027, PNRR, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Cresterea accesibilitatii zonelor rurale	Imbunatatirea infrastructurii de bază din Cisnădioara	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Dezvoltarea de servicii de promovare a producatorilor locali	Organizarea de evenimente de promovare a producatorilor locali: expozitii, targuri, congrese, forumuri	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Producatori locali	Lista lungă
	Stimularea participarii producatorilor locali la evenimente de promovare, atat interne, cat si externe	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Producatori locali	Lista lungă
Direcția strategică - <u>Directia 4 – Imbunatatirea infrastructurii energetice</u>				
Obiectiv operațional - 4.1 Cresterea eficientei energetice				
Modernizarea, extinderea sistemului	Extinderea sitemului de iluminat public în Cisnădie și Cisnădioara	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Electrica	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
de iluminat public si a retelei de gaze naturale, inclusiv introducerea solutiilor pentru crearea, valorificarea energiilor regenerabile in sectorul rezidential si public	Extinderea și modernizarea sistemului de iluminat public în Cartierul Arhitecților	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Electrica	Lista lungă
	Reabilitarea, modernizarea sistemului de iluminat public Cisnădie și Cisnădioara	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Electrica	Lista lungă
	Introducerea unui sistem de iluminat cu eficienta enegetica ridicata si durata mare de viata	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Electrica	Lista lungă
	Extinderea și modernizarea iluminatului public Str. Măgurii – sistem iluminat ornamental	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Electrica	Proiect prioritar
	Extinderea și modernizarea iluminatului public Str. Șelimbărului -– sistem iluminat ornamental	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Electrica	Proiect prioritar
	Extinderea și modernizarea iluminatului public central	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Electrica	Lista lungă
	Realizarea unui sistem unic de telegestiune și control pentru întregul ansamblu de aparate de iluminat stradal și arhitectural	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Utilizarea surselor regenerabile de enegie pentru iluminatul public (ex. Baterii fotovoltaice)	POR 2021-2027, PNRR C6,	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
		buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse		
	Construire parc fotovoltaic pentru alimentarea cu energie a instituțiilor publice, școli, grădinițe	POR 2021-2027, PNRR C6, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Reabilitarea, modernizarea si extinderea retelei de gaze naturale	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	E-on gaz	Lista lungă
Reabilitarea si modernizarea termica a cladirilor publice, locuintelor si firmelor	Reabilitarea si modernizarea termica a cladirilor, locuintelor si firmelor	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	-	Lista lungă
	Consolidarea/refacerea acoperisurilor la cladirile vechi din centrul orasului care prezinta probleme foarte grave cu risc de a se prabusi	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Asociatii de locatari	Lista lungă
	Reabilitarea, modernizarea sistemelor de incalzire ale cladirilor publice si a blocurilor de locuinte	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Asociatii de locatari	Lista lungă

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
	Reabilitarea si modenizarea retelei de distributie a energiei termice	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Asociatii de locatari	Lista lungă
	Sisteme de încălzire cu panouri solare sau pompe de căldură a școlilor și clădirilor publice	POR 2021-2027, PNRR C6, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Obiectiv operațional - 4.2 – Cresterea gradului de utilizare a resurselor regenerabile				
Crearea, dezvoltarea si utilizarea surselor de energie regenerabila	Crearea unei centrale in cogenerare, cu utilizarea biomasei, pentru producerea energiei electrice	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	-	Lista lungă
Reabilitare termica si cresterea gradului de independenta energetica prin utilizarea surselor de energie regenerabila	Reabilitarea modernizarea termica a cladirilor, precum si a sistemelor de alimentare cu caldura pentru incalzirea si prepararea apei calde menajere, prin folosirea panourilor solare sau a altor elemente inovative	POR 2021-2027, PNRR. AFM, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Asociatii de locatari	Lista lungă
Direcția strategică - <u>Directia 5 – Dezvoltare durabila a turismului local</u>				

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
Obiectiv operațional - 5.1 – Sprijinirea valorificarii potentialului turistic existent				
Îmbunatățirea imaginii orașului Cisnădie	Modernizare arhitecturală și peisagistică a orasului Cisnădie	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Reabilitarea și modernizarea ansamblului urban "Centrului istoric" al orașului Cisnădie (SB-II-a-A-12354)	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Reabilitarea și modernizarea Ansamblul rural "Centrul istoric" Cisnădioara (SB-II-a-A-12359)	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Migrarea (îngroparea) tuturor cablurilor aeriene în subteran	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Reabilitare, modernizare și iluminat public, strada Măgurii din orașul Cisnădie, județul Sibiu" prin îngroparea tuturor rețelelor aeriene	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Punerea în valoare a obiectivelor de importanță locală și de patrimoniu prin extinderea și reabilitarea sistemului de iluminat arhitectural	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
	Renovarea/transformarea/modernizarea clădirilor abandonate de pe raza orașului	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Regenerare urbană /demolări /reconstruiri Strada Uzineii – zona gării	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Regenerare urbană /demolări /reconstruiri Strada Transilvaniei	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Crearea și promovarea “brandu”-lui local	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Dezvoltarea infrastructurii de turism si de agrement, promovarea potentialului turistic	Crearea / reabilitarea / modernizarea drumurilor de acces către zonele de interes turistic	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Modernizare și reabilitare drumur forestier către Vârful Măgura, Munții Cindrel	Buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Amenajarea și întreținerea traseului turistic către Vârful Măgura, Munții Cindrel prin amenajări de podeţe, balustrade, trepte şi îmbunătăţirea potecii - lărgirea ei, acoperirea porţiunilor surpate	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Modernizare și reabilitare drumur forestier în zona “Piatra Broaștei”	Buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Întreținere drumul de acces – Strada Valea Argintului - către Piatra Broaștei, prin reparații și completare cu aport de piatră	Buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Reabilitarea/renovarea obiectivelor turistice ce apartin patrimoniului cultural, istoric, ecumenic	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	-	Proiect prioritar
	Restaurarea și revitalizarea Muzeului Tradiției Săsești de la Cisnădioara	Buget local, fonduri proprii, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Investitori privați	Lista lungă
	Creare/reabilitarea/modernizarea/extinderea spatiilor de cazare, inclusiv a infrastructurii de agrement conexe	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Investitori privați	Lista lungă
	Construirea unui minihotel cu cel puțin 30 de camere în Cisnădie	POR 2021-2027 (privat) sau Buget local (public)	Operatori economici	Lista lungă
	Dezvoltarea si extinderea sistemului existent de semnalizare a atractiilor turistice: panouri, harti	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	turistice pe drumurile locale, judetene, gara, autogara			
	Dezvoltarea infrastucturii de agrement asociate sporturilor de iarna	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Investitori privați	Lista lungă
	Realizarea/modernizarea traseelor montane, a retelei de cabane si refugii montane	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Operatori economici	Lista lungă
	Dezvoltarea si diversificarea infrastructurii fizice de agrement necesara petrecerii timpului liber	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Operatori economici	Lista lungă
	Asigurarea functionarii efective a centrului de informare si promovare turistica	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Amenajarea pistelor de biciclete pe traseele turistice din zonă	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie,Consiliul Judetean Sibiu, ONG-uri	Lista lungă
	Crearea, amenajarea, modernizarea zonelor de agrement	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Promovarea turistică a zonei "Piatra Broaștei" - Calcarele cretacice de la Cisnădioara-Rezervația naturală de tip paleontologic, situată în partea de sud-vest a Cisnădioarei, pe Valea Argintului	POR 2021-2027, PNRR, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Dezvoltare economica locala prin valorificarea specificului turistic local (montan, gastronomic, vanatoare, pescuit, etc.)	Investiții în dezvoltarea turismului rural (turism montan, ecvestru, etc.) și agroturismului	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Operatori economici	Lista lungă
	Sprijin pentru organizarea si derularea de targuri, expozitii, manifestari culturale, festivaluri	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Operatori economici	Lista lungă
	Sprijin pentru derularea de campanii de promovare integrata a produsului turistic local la targuri de profil, interne si internationale	Buget local, fonduri europene, alte surse	Operatori economici	Lista lungă
	Derularea de campanii de reconstructie si promovare a traditiilor locale (festivaluri, targuri, expozitii interne si internationale)	Buget local, fonduri europene, alte surse	Operatori economici	Lista lungă

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
Valorificarea durabila a patrimoniului cultural cu potential turistic	Reabilitarea/renovarea monumentelor istorice, a cladirilor si monumentelor de patrimoniu, conservarea patrimoniului cultural al orasului	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Restaurarea, conservare și punere în valoare a sitului arheologic (SB-I-m-B-11956) de pe dealul Sf. Mihail din Cisnădioara (**Cetatea cu bazilică în stil romanic**), prin lucrări de reabilitate și restaurare a clădirii de patrimoniu Biserica romanică Epoca medievală (SB-I-m-B-11956.1), restaurare Așezare (SB-I-m-B-11956.2) și modernizare a infrastructurii conexe	POR 2021-2027, PNRR, TMI, buget de stat, buget local, fonduri europene, fonduri proprii, alte surse	Parohia Evanghelică C.A. Cisnădioara	Proiect prioritar
	Restaurarea/renovarea Ansamblului de arhitectură de interes național al bisericii evanghelice “Sf Mihail” (SB-II-a-A-12358), situat pe dealul de la limita sudică a satului Cisnădioara, prin punerea în valoare a clădirii de patrimoniu Biserica evanghelică “Sf Mihail”	POR 2021-2027, PNRR, buget de stat, buget local, fonduri europene, fonduri proprii, alte surse	Biserica Evanghelică C.A. Cisnădioara	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	(SB-II-a-A-12358.01), lucrări de conservare, restaurare a incintei fortificate (SB-II-a-A-12358.02) și a turnului exterior (est) – fragment (SB-II-a-A-12358.03)			
	Restaurarea/renovarea monument de arhitectură de interes național Biserica Evanghelică C.A. Cisnădie, situat pe str. Cetății 1-3, prin punerea în valoare a clădirii de patrimoniu (SB-II-m-A-12355.01), lucrări de conservare, restaurare a incintei fortificate interioare (SB-II-m-A-12355.02), incintei fortificate exterioare (SB-II-m-A-12355.03) - turnuri și ziduri de apărare, bastioane, capelă, zwinger și casă parohială și modernizare a infrastructurii conexe	POR 2021-2027, PNRR, buget de stat, buget local, fonduri europene, fonduri proprii, alte surse	Biserica Evanghelică C.A. Cisnădie	Lista lungă
	Reabilitarea imobilului Muzeului Industriei Textile din Cisnădie, monument de arhitectură	POR 2021-2027, fonduri europene, fonduri proprii, alte surse	Biserica Evanghelică C.A. Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	integrat în cadrul Cetății săsești cu Biserica Evanghelică fortificată de secol XIII			
	Derularea de activități culturale de reconstrucție și afirmare a tradițiilor deosebite din zonă	Buget local, fonduri europene, alte surse	Operatori economici	Lista lungă
Realizarea de parteneriate si activitati la nivelul microregional si nu numai in vederea promovarii si imbunatatirii potentialului turistic	Infiintarea unui centru de informare turistică în Cisnădioara si asigurarea desfasurarii tuturor activitatilor specifice de promovare turistica	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Dezvoltarea de retele de comunicare intre centrele de informare si promovare turistica din zona si cele nationale/internationale, integrarea standardizata a acestora prin interconectare	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Centre de informare	Lista lungă
	Inventarierea și monitorizarea stării de conservare a monumentelor istorice din Orașul Cisnădie și dezvoltarea unei baze de date informatice, ca suport pentru luarea deciziilor în domeniul protecției patrimoniului cultural	Buget local, buget de stat, POR 2021-2027, alte surse	DJC Sibiu, Primăria Orașului Cisnădie, parteneri publici si privati	Lista lungă

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
	(inclusiv includerea în baza de date a informațiilor din arhive			
	Sprijin in organizarea si derularea de targuri, expozitii, manifestari culturale, festivaluri la nivelul microregiunii	Buget local, fonduri europene, alte surse	Operatori economici	Lista lungă
Direcția strategică - <u>Directia 6 – Imbunatatirea conditiilor de mediu la nivel local si regional</u>				
Obiectiv operațional - 6.1 – Protejarea mediului, biodiversitatii si peisajului prin realizarea de investitii specifice aquis-ului comunitar si valorificarea siturilor naturale				
Investitii in crearea/reabilitarea/ modernizarea/extinderea retelelor de apa potabila si canalizare la nivel local	Extinderea rețelei de apă și canalizare in zonele de dezvoltare/nedeservite	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Apa Canal SA Sibiu	Proiect prioritar
	Extinderea rețelei de apă și canalizare în Cisnădioara	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Apa Canal SA Sibiu	Proiect prioritar
	Extindere rețele alimentare cu apă, branșamente și racorduri Str. Lungă – cartier Tineretului	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Apa Canal SA Sibiu	Proiect prioritar

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
	Modernizarea, extinderea rețelei de furnizare a apei potabile	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Apa Canal SA Sibiu	Proiect prioritar
	Reabilitarea rețelei de aducțiune	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Apa Canal SA Sibiu	Proiect prioritar
	Modernizarea și extinderea rețelei de canalizare	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Apa Canal SA Sibiu	Proiect prioritar
	Rețele exterioare de canalizare și apă la Spitalul Orășenesc Cisnădie	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Apa Canal SA Sibiu	Lista lungă
	Extindere rețele canalizare menajeră, canalizare ape pluviale, branșamente și racorduriStr. Lungă – cartier Tineretului	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Apa Canal SA Sibiu	Lista lungă
	Proiectului regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în județele Sibiu și Brașov	POIM 2014-2020	Apa Canal SA Sibiu	Proiect prioritar

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
	Construirea si/sau extinderea, retehnologizarea, reabilitarea si modernizarea instalatiilor de epurare a apelor uzate menajere si/sau industriale	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Apa Canal SA Sibiu	Lista lungă
	Înființare colector de transfer ape uzate menajere și conductă de transport a apei în zona Str. Sibiului, Oraș Cisnădie	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Investitii in sisteme de managent integrat al deseurilor	Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deseurilor și extinderea infrastructurii de management al deșeurilor	POR 2021-2027, POS-M, PNRR buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Consiliul Județean Sibiu, Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Achizitionarea de echipamente pentru realizarea colectarii selective a deseurilor	POR 2021-2027, POS-M, PNRR buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Consiliul Județean Sibiu, Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Construcția de statii de sortare, de tratare, construcția de depozite ecologice	POR 2021-2027, POS-M, PNRR buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Consiliul Județean Sibiu, Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Achiziția de recipiente de colectare a deșeurilor reziduale, a deșeurilor reciclabile, a deșeurilor textile, respectiv a biodeșeurilor	POR 2021-2027, POIM-1, PNRR buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Consiliul Județean Sibiu, Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Construirea unui centru de colectare cu aport voluntar (CAV)	POR 2021-2027, POIM-2, PNRR buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Consiliul Județean Sibiu, Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Realizare/modernizare/extindere platforme de gunoi prin achiziționarea de insule ecologice digitalizate pentru colectarea deșeurilor	POR 2021-2027, PNRR, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Consiliul Județean Sibiu	Proiect prioritar
	Insule ecologice digitalizate în Orașul Cisnădie	PNRR, Componenta C3 – Managementul deșeurilor	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect priorita
	Extindere insule ecologice digitalizate în Orașul Cisnădie	PNRR, Componenta C3 – Managementul deșeurilor	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect priorita
	Digitalizarea rețelei cu beneficiarul de salubritate prin intermediul unei platforme IT cu rol de monitorizare digitală integrată a procesului de salubrizare, completarea online a declarațiilor de	Buget local, investiții private	SOMA, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	salubritate și îmbunătățirea comunicării cu cetățenii.			
	Aplicarea la nivel individual a instrumentului economic "Plătește Pentru Cât Arunci" pentru deșeurile generate la imobilele multi-familiale, prin dezvoltarea si implementarea unei infrastructuri inteligente pentru colectarea selectivă	Buget local, POR, PNRR, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Construirea facilităţilor de reciclare	POR 2021-2027, PNRR, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Consiliul Județean Sibiu, Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Investitii pentru curatenia orasului	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Cosmetizarea albiilor și malurilor apelor de pe raza UAT Cisnădie	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, ONG-uri, voluntari	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Ecologizarea terenurilor afectate de depozitarea ilegala a deseurilor	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, Consiliul Județean Sibiu	Lista lungă
Investitii in sisteme de managent al riscurilor si a cresterii capacitatii de interventie in situatii de urgenta	Reabilitarea, amenajarea resurselor naturale de apa, cursurilor de apa	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Reablitari ale cursurilor de apa afectate de calamitati	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Amenajarea torentilor	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Lucrari de stabilizare si protectie a terenurilor impotriva alunecarilor si de combatere a eroziunii solului	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Amenajarea/consolidarea malurilor raurilor si a zonelor adiacente acestora	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Amenajarea/consolidarea malurilor Pârâului Argintului si a zonelor adiacente acestora	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Amenajarea/consolidarea malurilor Pârâului Ursului si a zonelor adiacente acestora	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Executia de sisteme colectoare si dirijare a apelor pluviale	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Realizarea/modernizarea/reabilitarea podurilor, podetelor, puntilor pietonale	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Agenția pentru Protecția Mediului,	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
			Primăria Orașului Cisnădie	
	Investitii in amenajarea cursurilor apa si realizarea unor sisteme de avertizare-alarmare sonora a populatiei si a obiectivelor din zonele potential afectate	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Investitii ce vizeaza implementarea sistemelor de monitorizare a calitatii factorilor de mediu (apa, aer, sol), precum si a poluarii fonice	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Direcția de Sănătate Publică Sibiu, Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Investitii ce urmaresc stoparea poluarii, respectiv depoluarea raurilor si lacurilor, inclusiv actiuni de repopulare a acestora	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Direcția de Sănătate Publică Sibiu, Agenția pentru Protecția Mediului,	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
			Primăria Orașului Cisnădie	
	Investitii pentru stabilizarea versantilor din apropierea cailor de acces	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Realizarea lucrarilor de prevenire, respectiv de combatere a fenomenelor de panta (reimpaduriri, reablitari cursuri de apa afectate de calamitati, amenajari torenti, lucrari de stabilizare si protectie a terenurilor impotriva alunecarilor, alte lucrari de combatere a eroziunii solului)	PNRR Componenta 2 I1 PO DD 2021-2027 AP 4, Fonduri guvernamentale, bugetul local, alte surse	Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Modernizarea sistemului de deszapezire, prin achizitia de mijloace tehnice necesare pentru interventii	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Derularea de programe de impadurire, de	Conservarea mediului inconjurator asociata cu conservarea terenurilor, padurilor si peisajului	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Agenția pentru Protecția Mediului,	Lista lungă

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
creare a unor perdele forestiere si spatii verzi			Primăria Orașului Cisnădie	
	Dezvoltarea si valorificarea domeniului silvic	POR 2021-2027 P3 OS b(vii), buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Cresterea suprafetelor impadurite	POR 2021-2027 P3 OS b(vii), buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Derularea de programe de creare de perdele forestiere de protectie a terenurilor agricole	POR 2021-2027 P3 OS b(vii), buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Prezervarea biodiversitatii	Realizarea de studii de evaluare a starii de conservare a habitatelor si speciilor din ariile naturale protejate apartinatoare orasului	Parteneriat cu ANANP	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, Agenția pentru Protecția	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
			Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	
	Elaborarea sau actualizarea planurilor, strategiilor de management a ariilor naturale protejate (inclusiv prin utilizarea sistemelor GIS – Sisteme Informationale Geografice)	Parteneriat cu ANANP	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Organizarea si derularea de campanii de constientizare publica in ceea ce priveste protectia mediului	Buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Încurajarea voluntariatului în acţiunile de curăţare a mediului înconjurător	Buget local, fonduri europene, alte surse	ONG-uri	Lista lungă
	Promovarea unui comportamanet responsabil fata de mediu	Buget local, fonduri europene, alte surse	ONG-uri	Lista lungă

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
Investitii in derularea de programe de constientizare si resposabilizare a locuitorilor si agentilor economici privind protectia mediului	Informarea și conștientizarea cetățenilor cu privire la importanta unui management al deșeurilor eficient implementat prin S.M.I.D. - Sistemul de Management Integrat al Deseurilor	Buget local, fonduri europene, alte surse	Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Organizarea si derularea de campanii de constientizare publica in ceea ce priveste protectia mediului	Buget local, fonduri europene, alte surse	Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Investitii in derularea de cursuri de instruire pentru personalul ariilor naturale protejate	Parteneriat cu ANANP	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, Agenția pentru Protecția Mediului, Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Întocmire regulament de interzicere a accesului public în fondul forestier cu autovehicule, motociclete, **ATV**-uri sau mopede	Buget local	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Campanie de conștientizare a populației cu privire la importanța colectării selective a deșeurilor	PO DD 2021-2027 AP 2, buget local, fonduri europene, alte surse	SOMA, Primăria Orașului Cisnădie, ADI ECO	Lista lungă
Obiectiv operațional - 6.2 – Imbunatatirea calitatii mediului				
Actiuni in vederea extinderii si modernizarii infrastructurii de agrement si sportive	"Inființarea parcului Culoarul de argint" – cu amplasament de-a lungul Văii Argintului, între Cisnădie și Cisnădioara	Programul Regiunea Centru 2021-2027	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Amenajarea, extinderea si modernizarea zonelor verzi (parcuri, scuaruri, etc) în funcție de clarificarea/ dobândirea proprietății asupra terenurilor	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Audit al spațiilor verzi din Orașul Cisnădie - evaluarea calității spațiilor verzi existente și a posibilităților de amenajare de noi spații verzi	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Program de plantare arbori - completare vegetație de aliniament si spatii verzi	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Modernizare Parc Măgura prin înlocuirea mobilierului urban, introducerea unui sistem nou de irigație, înlocuirea sistemului de iluminat cu unul nou (corpuri de iluminat cu LED), amenajare zone umbrite și grupuri sanitare cu auto-spălare.	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Amenajare peisagistică și modernizare parc La Scăldători, prin crearea de plăcuțe pentru identificarea arborilor, înlocuirea mobilierului urban, introducerea unui sistem nou de irigație, înlocuirea sistemului de iluminat (corpuri de iluminat cu LED) și grupuri sanitare cu auto-spălare.	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Amenajarea unui parc pentru adolescenti	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Amenajare parcuri de recreere pentru vârstnici	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Amenajarea, extinderea si modernizarea zonelor de agrement (spatii de promenada)	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Construirea unui Retail Park cu spații comerciale, promenade pietonale, grădini verticale, zone de relaxare, locuri de joacă și spații pentru găzduirea diferitelor evenimente culturale sau sportive	Buget local, fonduri private	Operatori economici, investitori privați, Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Amenajarea unui bazin pentru copii la Complexul Sportiv Cisnădie	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Amenajarea, extinderea si modernizarea infrastructurii sportive (stadioane, sali polivalente si de sport)	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Modernizare și reabilitare pișcină publică SPA și sală aerobic	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Amenajare terenuri de tenis în cadrul complexului sportiv Măgura Cisnădie	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Construirea unui teren de golf	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, investitori privați, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie, investitori privați	Lista lungă
	Amenajarea, extinderea si modernizarea spatiilor verzi si a parcurilor pentru copii	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Amenajarea, extinderea si modernizarea unor spatii de joaca pentru copii in fiecare cartier al orasului, inclusiv dotarea acestora	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Modernizarea și reabilitarea spațiilor de joacă pentru copii în Cartierul Arhitecților	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Modernizarea și reabilitarea spațiului de joacă pentru copii Parc Măgura	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Modernizarea și reabilitarea spațiului de joacă pentru copii Strada Șelimbărului	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Modernizarea și reabilitarea spațiului de joacă pentru copii Grădina Mare	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Amenajarea de noi spații de joacă pentru copii în Cartierul Arhitecților	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Proiect prioritar
	Adaptarea locurilor de joacă nevoilor persoanelor cu dizabilităţi	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Realizarea/modernizarea/extinderea bazelor sportive	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Amenajarea cursurilor de apa si crearea unor spatii de agrement	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Amenajare zonă de picnic și agrement pe Valea Argintului	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Obiectiv operațional - 6.3 – Reabilitarea /tratarea siturilor/solurilor contaminate si/sau poluate si a celor brownfield				
Decontaminarea/curatarea/tratarea suprafetelor industriale poluate si a celor brownfield	Investitii pentru identificarea riscurilor asociate siturilor potential contaminate sau contaminate	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	-	
	Investitii in crearea si implementarea unor planuri de actiune privind decontaminarea siturilor potential contaminate sau contaminate	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	-	

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
Investitii pentru pregatirea siturilor decontaminate pentru noi activitati economice si/sau sociale	Modernizarea/ extinderea cladirilor si anexelor aferente, care vor fi utilizate de operatorii economici, pentru activitati de productie si/sau servicii	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	-	
	Modernizarea/extinderea infrastructurii rutiere/ feroviare din interiorul structurii de afaceri si a drumurilor de acces	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	-	
	Dotarea cu echipamente a structurilor de sprijinire a afacerilor construite/ modernizate/ extinse	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	-	
Direcția strategică - <u>Directia 7 – Dezvoltarea infrastructurii in vederea promovarii incluziunii sociale si a reducerii gradului de saracie</u>				
Obiectiv operațional - **7.1 – Promovarea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor rurale si urbane aflate in declin**				
Extinderea, diversificarea si imbunatatirea accesului grupurilor vulnerabile si a	Constructia de locuinte sociale pentru gruparile dezavantajate (inclusiv comunitatea roma), care locuiesc in conditii improprii	Buget local, fonduri europene, alte surse	-	
	Transformarea (dupa caz) a unitatilor medicale inchise in centre de servicii multifunctionale	Buget local, fonduri europene, alte surse	-	

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
comunitatilor izolate la conditii bune de locuire				
Investitii in infrastructura de sanatate, educatie si ocupare, servicii sociale	Derularea de programe orientate catre asigurarea accesului gratuit si universal al copiilor/tinerilor apartinand minoritatii romilor la educatie	Buget local, fonduri europene, alte surse	Inspectoratul scolar judetean	
	Derularea de programe pentru promovarea educatiei incluzive prin eliminarea segregarii si combaterea discriminarii (scoala dupa scoala, sau a doua sansa)	Buget local, fonduri europene, alte surse	Inspectoratul scolar judetean	
	Reducerea ratei de parasire timpurie a scolii, in special in cazul populatiei rome	Buget local, fonduri europene, alte surse	Inspectoratul scolar judetean	
	Organizarea si derularea de cursuri de formare pentru mediatorii scolari, sanitari, cadre didactice din doemniul educatiei incluzive, educatiei interculturale care sustine principiile non-discriminarii	PO Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Inspectoratul scolar judetean	

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	Sprijinirea facilitatii accesului persoanelor dezavantajate la serivicii de informare, consiliere, formare profesionala si mediere pe piata muncii	PO Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	-	
	Actiuni preventive si active de integrare pe piata muncii pentru grupuri vulnerabile	Buget local, fonduri europene, alte surse	-	
	Cresterea accesului la formare profesionala continua	Buget local, fonduri europene, alte surse	-	
	Crearea/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii educationale	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Unitati scolare	
	Crearea, reabilitarea, modernizarea, extinderea infrastructurii de servicii sociale, inclusiv dotarea acestora	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	ONG-uri	
	Crearea/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii de sanatate adaptata la nevoile populatiei defavorizate	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Unitati medicale	

Nivel tactic **Măsuri**	**Nivel operațional** **Proiecte**	**Sursa de finanțare**	**Responsabili si posibili parteneri**	**Nivel de prioritate**
	Crearea, reabilitarea, modernizarea, extinderea centrelor comunitare care acorda servicii sociale integrate (educatie, sanatate, ocupare, dezvoltare comunitara)	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	ONG-uri	
	Infiintarea de centre de ingrijire si asistenta sociala pentru persoanele cu handicap, varstnici	POR 2021-2027, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	ONG-uri	
	Identificarea de oportunitati pentru integrarea pe piata muncii a persoanelor cu dizabilitati	Buget local, fonduri europene, alte surse	-	
Stimularea ocuparii prin intermediul activitatilor economice sociale	Sprijinirea initiativelor locale pentru dezvoltarea capacitatii antreprenoriale a persoanelor ce apartin grupurilor dezavantajate	Buget local, fonduri europene, alte surse	-	
Activitati de dezvoltare comunitara integrata (informare/consiliere/ mediere, etc), in	Organizare de campanii pentru combaterea discriminarii	Buget local, fonduri europene, alte surse	-	

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
vederea cresterii gradului de coeziune si consens la nivelul comunitatii				
Direcția strategică - <u>Directia 8 – Asigurarea unei bune guvernante la nivel local</u>				
Obiectiv operațional - 8.1 – Imbunatatirea coeziunii dintre administratia publica locala si cetateni si cresterea transparentei				
Dezvoltarea capacitatii de planificare strategica	Pregătirea personalului din administraţia publică în domenii strategice, respectiv: managementul proiectelor, achiziţii publice, management financiar	PO Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Cresterea capacitatii administratiei publice locale in dezvoltarea si implementarea de proiecte	PO Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Consolidarea capacitatii administrative a autoritatilor locale in vederea accesarii fondurilor comunitare (realizarea de planuri,	PO Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	strategii si proiecte, implementarea si monitorizarea acestora)			
	Elaborarea/revizuirea strategiilor de dezvoltare, planurilor urbanistice si de amenajare a teritoriului	PO Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Formarea personalului din administratia publica	Training si formare profesionala continua	PO Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Dezvoltarea de programe de formare profesionala pentru angajatii primariei, in special cele ce vizeaza instruirea la locul de munca si cele tip online (e-educatie)	PO Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Stimularea schimburilor de experienta si a cooperarii teritoriale	Organizarea de schimburi de experienţă cu autorităţi locale din România sau Uniunea Europeană. Creşterea performanţelor administraţiei publice locale şi a interacţiunii	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

Nivel tactic Măsuri	Nivel operațional Proiecte	Sursa de finanțare	Responsabili si posibili parteneri	Nivel de prioritate
	acesteia cu cetăţeanul prin implementarea unor soluţii de e-guvernare la nivelul oraşului			
	Participarea in programele ce vizeaza transferul de expertiza din partea altor institutii de profil din Uniunea Europena	PO Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Implementarea sistemelor informatice tip e-administratie	Realizarea de puncte pentru accesul publicului la informare (PAPI – Punct de Acces Public la Informatie)	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
Implementarea sistemelor de management	Investitii in implementarea si certificarea sistemelor de management al calitatii si implementarea si certificarea sistemelor de management integrate Calitate-Mediu	PO Educație și Ocupare, buget de stat, buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă
	Eficientizarea activitatii administratiei publice locale	Buget local, fonduri europene, alte surse	Primăria Orașului Cisnădie	Lista lungă

CAPITOLUL XXX. SURSE DE FINANTARE PENTRU PERIOADA 2021-2030

Programul Operaţional Regional pentru regiunea Centru

Nr. crt.	Axă prioritară	Obiectiv specific (OS)	Tipuri operațiuni
1	**O regiune competitivă prin inovare si intreprinderi dinamice pentru o economie inteligenta**	a (i) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	Operațiunea 1: Dezvoltarea structurilor CDI si TT în folosul întreprinderilor • Dezvoltarea infrastructurilor proprii de CDI ale organizațiilor de CDI sicompaniilor • Dezvoltarea parcurilor științifice și tehnologice • Dezvoltarea structurilor de transfer tehnologic Operațiunea 2: Dezvoltarea conexiunilor și sinergiilor, crearea de rețele între întreprinderi, centre de cercetare-dezvoltare și sectorul învățământului superior, integrarea în rețele de inovare și cunoaștere, în relație cu sectoarele / ariile de specializare inteligentă regionale • Participarea IMM-urilor și organizațiilor de CDI în structuri, parteneriate și programe de colaborare • Cluster-e inovative Operațiunea 3: Intreprinderi inovative pentru o regiune inovativa • Sprijinirea transferului tehnologic la nivel de companii - facilitează transferul de tehnologie și de cunoaștere către IMM, cu încurajareautilizării serviciilor specializate de transfer tehnologic avansate • Trecerea de la idee la piata - susține ciclul de inovare în entitățile de inovare prin facilitarea valorificării inițiativelor și transformarea lor în bunuri și servicii inovative gata de comercializare și utilizare • Parteneriate pentru inovare - este țintită cooperarea directă între acto pentru dezvoltarea și implementarea de inovații la nivel de companii

		a (iii) Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor, crearea de locuri de muncă în IMM, inclusiv investiții productive	Operațiunea 1(4): Crestererea IMM prin investitii, modernizare industriala, avans tehnologic si o economie regională sustenabilă • Investitii tehnologice in IMM • Scale up pentru start-up-uri si microintreprinderi Operațiunea 2 (5): Structuri de sprijin pentru dezvoltare IMM • Incubatoare si acceleratoare de afaceri • Parcuri industriale in domenii RIS
		a (iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat	Acțiunile vizate prin OS a iv sunt următoarele: • Acțiuni orizontale asociate operațiunilor finanțate din OS a (i) și OS a (iii) • Instruire specifică pentru angajații implicați direct în proiectele cucomponentă de investiții finanțate prin OS a i și OS a iii • Creșterea capacității echipelor implicate din entitățile de cercetare și inovare sprijinite prin OS a i de a valorifica pentru piață stocul de cunoaștere existent și generat • Creșterea capacității actorilor regionali sprijiniți prin OS a i (entități de CDI, Universități, companii) de a coopera în generarea de cunoaștere și inovare • Creșterea și susținerea capacității clusterelor de inovare, incubatoarelor, acceleratoarelor și parcurilor industriale finanțate în cadrul OS a i și OS a iii de a furniza servicii specializate pentru IMM-uri, grupuri de IMM-uri și firmele incubate, inclusiv dezvoltarea de abilități avansate pentru specializare inteligentă și tranziție industrială • Creșterea capacității entităților de transfer tehnologic susținute prin OS a i de a furniza servicii specializate pentru companii • Susținerea entităților regionale să participe în comunități de cunoaștere
2	**O regiune digitală**	a (ii) Fructificarea avantajelor digitizării, în beneficiul cetățenilor, al	Operațiune 1 Comunități digitale pentru o regiune inteligentă cu trei suboperatiuni: • sprijin pentru intervenții de tip smart-city, aplicabile

		companiilor, organizațiilor de cercetare și al autorităților publice	municipiilor și orașelor pe baza abordării dezvoltării urbane durabile; • susținerea digitalizării serviciilor publice la nivel local, inclusiv securitate cibernetică, interoperabilitate pentru proiectele de digitalizare ale serviciilor publice la nivel local; • Platformă regională pilot de open innovation în domeniul smart-city – proiect strategic regional. Operațiune 2 Întreprinderi digitale pentru o economie avansată - sectoarele de specializare inteligentă: • Sprijinirea digitalizării IMM-urilor • Crearea și susținerea huburilor digitale inovative (inclusiv EDIH)
		a (iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat	Complementare OS a (ii) Operațiune 1 Comunități digitale pentru o regiune inteligentă • instruirea personalului din administrație pentru operarea platformelordigitale finanțate din OS (ii); Operațiune 2 Întreprinderi digitale pentru o economie avansată • Instruirea personalului din companii în vederea îmbunătățirii utilizăriiinstrumentelor digitale finanțate din OS (i);
3	**O regiune cu comunități prietenoase cu mediul**	b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	Renovarea fondului construit regional (clădiri rezidențiale și nerezidențiale, publice și private) și măsuri de sprijin ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al clădirilor din Regiunea, inclusiv măsuri privind întărirea capacității administrative a autorităților publice pentru dezvoltarea de proiecte care vizează măsuri de renovare aprofundată a clădirilor Operațiuni cu caracter orientativ: • ***sprijin** în vederea **asigurării/ îmbunătățirii eficienței energetice și creșterea performanței energetice a clădirilor rezidențiale*[1] ***din Regiunea Centru**, inclusiv măsuri de consolidare structurală în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate, raportat la zona seismică și **măsuri de sprijin** ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al acestor clădiri;*

			• ***sprijin*** *în vederea* ***asigurării/ îmbunătățirii eficienței energetice a clădirilor publice din Regiunea Centru, inclusiv a clădirilor identificate ca monumente istorice, măsuri de consolidare structurală,*** *în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitatea la riscurile identificate, raportat la zona seismică,* ***măsuri privind reabilitarea/modernizarea instalațiilor*** *electrice,de alimentare cu apă și de ventilare din aceste clădiri care să contribuie la reducerea consumului de energie și creșterea performanței energetice,* ***proiecte de demonstrare*** *și* ***măsuri de sprijin*** *ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al acestor clădiri* • *măsuri ce vizează* ***întărirea capacității administrative a autorităților publice pentru dezvoltarea de proiecte care vizează "deep renovation" pe eficiență energetică prin dezvoltarea de ghiduri și soluții de bune practici etc.***
		b (vii) Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	În vederea îmbunătățirii protecției naturii și a infrastructurii verzi și/sau albastredin mediul urban regional și inclusiv revitalizarea acestor zone, fara a fi exhaustive, vor fi finanțate urmatoarele tipuri de activități: • Intervenții, promovate de autorități publice locale și/sau parteneriate între acestea și alte instituții de la nivel local/regional/central, ce contribuie la conservarea biodiversității urbane și promovează **infrastructura verde din zonele urbane/ zonelor urbane funcționale din Regiunea Centru** (precum intervenții ce vizează reorganizarea tramei stradale, coridoare verzi, revitalizarea spațiilor degradate, investiții ce vizează revitalizarea spațiilor degradate și valorificarea acestora ca spații verzi, zone cu utilitate socială sau economică) **și/sau infrastructura albastră** din zonele urbane/ zonelor urbane funcționale din Regiunea Centru (precum amenajări de maluri în zonele urbane, coridoare urbane etc), inclusiv **inovații tehnologice** care susțin infrastructura verde/ infrastructura albastră; • Reconversia și refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor degradate, vacante sau neutilizate din interiorul zonelor urbane ale Regiunii Centru

			• Creșterea capacității autorităților locale prin susținerea de: ▪ Activități de planificare, elaborare de planuri/strategii/studii teritoriale la nivel de UAT/ZUF/ZM, în baza planurilor urbanistice locale, care să identifice nevoile unei zone și investițiile necesare pentru conservarea biodiversității urbane și sau dezvoltarea infrastructurii verzi/albastre – ca parte a proiectelor promovate și în corelare cu SIDU Activități de animare și conștientizare a populației privind protejarea naturii și biodiversității în zonele urbane ca parte a proiectelor promovate
4	**O regiune cu orase dezvoltand mobilitatea urbana durabila**	b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero carbon	<u>Operațiuni orientative:</u> • *Dezvoltarea infrastructurii urbane curate:* dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană durabilă, infrastructurii pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de zone pietonale, introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc, inclusiv sisteme park & ride . • *Dezvoltarea și optimizarea transportului public prin investiții în vehicule ecologice (electrice, CNG, hidrogen) și infrastructura de transport aferentă;* • Dezvoltarea de infrastructuri pentru combustibili alternativi; • Dezvoltarea sistemelor de management a mobilității urbane, cum ar fisisteme de management trafic, aplicații de mobilitate, , etc.
5	**O regiune accesibilă**	c (ii) Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	*În cadrul acestei priorități este vizată finanțarea următoarele categorii de infrastructuri:* • Actiunea 1 – Investiții în modernizarea infrastructurii rutiere de importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua TEN-T – drumuri judetene care au fost prioritizate la nivel regional în baza Hotărârii CDR Centru și confirmate de analiza Ministerului Transporturilor. Pentru acest tip de intervenție se va aplica un apel necompetitiv pe bază de portofoliu de proiecte prioritare. • Acțiunea 2 – Investiții care vizează soluții pentru decongestionarea/ fluidizarea traficului (drumuri de ocolire,

			pasaje, extinderi la 4 benzi, măsuri de siguranță) la nivelul municipiilor reședință de județ, care sunt prioritizate în cadrul PMUD-urilor și care vor face obiectul unui apel competitiv.
6	**O regiune educată**	d (ii) îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prindezvoltarea infrastructurii	Acțiunea 1 Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu - cu excepția ÎPT (învățământ antepreșcolar, preșcolar, primar, gimnazial, inclusiv, înv. Liceal**, învățământul special**) **Tipuri de operațiuni:** • intervenții în construirea, extinderea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ antepreșcolar și preșcolar pentru a asigura o creșterea a accesului la servicii de educație și îngrijire în condițiile unei participări scăzute ale populației de vârstă antepreșcolară/preșcolară în învățământul antepreșcolar și preșcolar și în condițiile unui deficit de infrastructură • intervenții în construirea, extinderea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ primar și secundar aferente învățământului obligatoriu • intervenții în construirea, extinderea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ special: Centre pentru educație incluzivă, aparținând Consiliilor Județene Acțiunea 2 Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic **Tipuri de operațiuni:** Intervențiile din cadrul acestei axe vizează creșterea gradului de participare la ÎPT prin asigurarea condițiilor și cadrului necesar dobândirii competențelor șicalificărilor în acord cu cerințele pieței muncii. • Intervenții in infrastructura unităților școlare din ÎPT, inclusiv în sistemdual, care vizează creșterea standardelor sau conformarea cu standardele de funcționare în vigoare, adaptarea infrastructurii pentruaccesul elevilor cu deficiențe/ nevoi speciale, investițiile vor viza pe lângă lucrările de moderizare/extindere/construcție și

			dotarea atelierelor școlare cu echipamente didactice/aparatură pentru practica elevilor, dotarea laboratoarelor, bibliotecilor, sălilor și terenurilor de sport etc Îmbunătățirea condițiilor de cazare și posibilităților de transport pentruelevi; <u>Acțiunea 3 Creșterea relevanței învățământului terțiar</u> **Tipuri de operațiuni:** Intervențiile vizate în această prioritate vor duce la consolidarea poziției universităților din Regiune ca furnizori de educație, cunoaștere și competențe în sprijinul economiei regionale. • intervenții asupra infrastructurii educaționale din învățământul terțiar pentru aducerea bazei materiale și a dotărilor la standarde comparabile cu universitățile din Europa, în acord cu nevoile de specializare inteligentă și competențele cerute pe piața regională. • crearea condițiilor pentru atragerea de noi studenți (din mediul rural sau din alte localități sau județe), prin asigurarea condițiilor de cazare și alte facilități care sunt complementare actului educațional (săli de sport, terenuri de sport), precum și prin accesibilizarea infrastructurii pentrupersoanele cu dizabilități.
7	**O regiune cu turism sustenabil**	d(v) Creșterea rolului culturii și turismului în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială	Vor fi implementate două tipuri de acțiuni: **<u>Acțiunea 1 - Dezvoltarea durabilă a comunităților rurale prin punerea în valoare a potențialului lor turistic natural și cultural</u>** • Îmbunătățirea **infrastructurii de turism în zone cu potențial turistic valoros din mediul rural respectiv**: dezvoltarea turismului balnear, inclusiv prin investiții în rețele de captare și transport, crearea, reabilitarea şi modernizarea bazelor de tratament, dezvoltarea de infrastructuri publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice, amenajarea infrastucturii de agrement (muzeul apelor minerale, parcuri tematice), crearea de facilităţi pentru practicarea sportului; dezvoltarea turismului climateric şi balneoclimateric, inclusiv prin amenajarea obiectivelor turistice naturale deutilitate publică, crearea/

			modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică, în localitățile cu resurse balneare; promovarea și dezvoltarea de piste de biciclete pentru cicloturism; îmbunătățirea accesului către obiectivele turistice natural localizate în afara siturilor Natural 2000: amenajarea efectivă a traseului, amenajarea de puncte de observaţie şi panoramă, amplasareade panouri informative pe traseele turistice, amenajarea de adăposturi şi refugii turistice dotate corespunzător pentru situaţii de urgenţă, amenajare via ferrata; promovarea unor nişe turistice inovative. • Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a **patrimoniului cultural** UNESCO și de clasa A localizat în mediul rural prin: restaurarea, consolidarea, protectia și conservarea monumentelor istorice; Digitalizarea obiectivelor de patrimoniu restaurate. • Acțiuni de creștere/ dezvoltare a **capacității administrative a beneficiarilor**: dezvoltarea de planuri de conservare/ mentenanță a obiectivelor de patrimoniu și sprijin pentru activitățile de dezvoltare a planurilor de interpretare pentru public. ***Acțiunea 2 - Creșterea incluziunii sociale a copiilor și tinerilor prindezvoltarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice adresate lor*** Intervenții în infrastructura centrelor de agreement (tabere scolare): **a spațiilor de cazare**, a **spațiilor destinate pregătirii și servicii mesei**, precum și a infrasrucurii pentru activități educaționale și de recreere (terenuri de sport, altespații pentru activități sportive, săli de conferință/evenimente, etc).
8	**O regiune atractivă**	e (i) favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane;	Investițiile prevăzute vizează următoarele tipuri de acțiuni, fără ca acestea să fie exhaustive: • Regenerarea integrată a spațiilor publice urbane, inclusiv asigurarea sistemelor de securitate a cetățeanului prin: reabilitarea integrată a spațiilor publice din zone centrale și zone istorice, a spațiilor publice din interiorul ansamblurilor de locuințe colective; înființarea/ modernizarea/ extinderea spațiilor verzi de mici dimensiuni, spațiilor recreative, zonelor de agreement, locurilor de joacă, centrelor de activități sportive, ca parte a proiectelor de

			regenerare urbană; instalarea/ extinderea sistemelor de supraveghere video inteligente; modernizarea infrastructurii de iluminat și dezvoltarea unor sisteme energetice inteligente • Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural; • Investiții în infrastructura din domeniul cultural: reabilitarea/ modernizarea/ dotarea spațiilor culturale: muzee, galerii de artă, săli de spectacol, cinematografe, etc. și crearea și dotarea de noi spații culturale multifuncționale adaptate nevoilor de dezvoltare a sectorului cultural; digitalizarea activității de promovare turistică și culturală; • Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros; • Acțiuni de creștere/ dezvoltare a capacității administrative abeneficiarilor; • Elaborarea/ actualizarea documentelor strategice, în principal SIDU și PMUD. **In baza SIDU pe mecanismul de abordare a dezvoltării urbane integrate. Municipiile vor avea sume predefinite.** **Pentru orașe se va derula un apel la nivel de SIDU cu lista de proiecte propuse pentru finantare.**
9	**Asistență Tehnică**		Asigurarea funcționării sistemului de management Creșterea capacității beneficiarilor

Sursa: POR Centru 2021-2027 –versiunea 2 – aprilie 2021

Programul Combaterea Sărăciei 2021-2027 – propunere

Obiective Specifice	Priorități de investiții	Tipuri de proiecte
FSE+ (i) îmbunătățirea accesului la piața muncii pentru toate persoanele în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomerii de lungă durată și persoanele inactive, promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale;	Axa 1: Măsuri care țintesc dezvoltarea serviciilor de suport pentru ocupare, care acordă sprijin personalizat pentru : - accesul pe piața muncii al tuturor persoanelor care aparțin unor grupuri vulnerabile, sau care locuiesc în comunitățile marginalizate din zonele urbane, - păstrarea locului de muncă - adaptarea locului de muncă la nevoile specifice ale persoanelor vulnerabile (accesibilitatea fizică, informațională, administrativă, program de lucru, organizarea colectivului de lucru, etc).	FSE + 097 Masuri care faciliteaza accesul la ocupare 098 Masuri care faciliteaza accesul la ocupare a somerilor de lunga durata 106 Masuri de promovare a echilibrului intre viata profesionala si cea privata, inclusiv a accesului la servicii de ingrijire a copiilor si persoanelor dependente
FSE+ (iii) promovarea participării femeilor la piața muncii, a unui echilibru mai bun între viața profesională și cea privată, inclusiv accesul la servicii de îngrijire a copiilor si a persoanelor dependente	Axa 4 : Măsuri care contribuie la un acces mai bun al femeilor la piața muncii, precum și la un echilibru mai bun al vieții de familie cu viața profesională. Centrele de zi pentru prevenirea separării copilului de familie oferă servicii de asistență și îngrijire copiilor, pe durata zilei, dar și informare, consiliere pentru familii. Aceste servicii permit mamei să lucreze pe durata zilei, să rezolve activități gospodărești pentru restul familiei, sau să capete informațiile	091 Infrastructura sociala care contribuie la incluziunea sociala 126 Promovarea integrarii sociale a persoanelor expuse riscului de saracie sau de excluziune sociala, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate si a copiilor 106 Masuri de promovare a echilibrului intre viata profesionala si cea privata, inclusiv a accesului la servicii de ingrijire a copiilor si persoanelor dependente 114 Sprijin pentru educatia adultului

	și sprijinul de care are nevoie pentru a începe sau a relua un parcurs profesional. Sprijinul acordat familiilor monoparentale este în principal direcționat spre mamele singure. Ele reprezintă procentul dominant al părinților singuri. Măsura prevede acordarea unui sprijin tailor-made, adaptat nevoilor mamelor, în vederea creșterii angajabilității și autonomiei părintelui singur : acordarea de vouchere before și after school, vouchere pentru activitățile de weekend ale copiilor (sport, creație, artă), finanțarea cursurilor de recalificare pentru părintele singur cu venituri mici, care dorește schimbarea domeniului profesional etc.	115 Masuri de promovare a egalitatii de sanse si a participarii active in societate
FSE + (iii)bis - promovarea unui mediu de lucru sănătos care să reducă riscurile la adresa sănătății, a adaptării la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor și a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate;	Axa 5 : Măsura privind promovarea îmbătrânirii active include acțiuni de voluntariat care permit schimburile inter-generaționale, precum și acțiuni care contribuie la menținerea stării de sănătate a persoanelor vârstnice -call center pentru situațiile de urgență - brățările de monitorizare a stării de sănătate	110 Masuri care incurajeaza imbatranirea activa 115Masuri de promovare a egalitatii de sanse si a participarii active in societate

	- dezvoltarea de programe intergenerationale.	
FSE+ (v) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți	AXA 1: Măsuri prin Strategiile de dezvoltare locala ce pot finanta servicii de educație și îngrijire pentru copii, servicii de tip before și after school, servicii de suport educațional pentru copiii la risc de abandon școlar, servicii de sprijin educațional pentru adulții vulnerabili, in functie de nevoile identificate in Strategiile de dezvoltare locala.	115 Masuri de promovare a egalitatii de sanse si a participarii active in societate 117 Masuri pentru imbunatatirea accesului unor grupuri marginalizate, cum ar fi romii, la educatie si locuri de munca si pentru promovarea incluziunii sociale a acestora

Sursa: MFE

Programul Operaţional Creștere Inteligentă şi Digitalizare 2021-2027 – propunere

Obiective specifice	Priorități de investiții	Tipuri de proiecte
OS(i) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	1. Integrarea ecosistemului CDI național în Spațiul de cercetare și Inovare European	▪ Sinergii cu programe europene ▪ Suport pentru participarea în proiectele europene ERA ▪ Programe de cooperare bilaterală și transnațională ▪ Mari infrastructuri CDI prioritizate prin Roadmap-ul infrastructurilor de cercetare din RO actualizat: finanțare construcția/modernizarea/extinderea marilor infrastructuri CDI, inclusiv dotarea acestora cu echipamente și instrumente de cercetare; ▪ Infrastructuri de inovare (platforme tehnologice, open data, science park, Innovation hubs) ▪ Proiecte realizate de Consorții CDI pe teme majore - rezolvarea unor teme majore CDI definite de industrie (IMM, intrep. mari) și organizații CDI, inclusiv pe teme de specializare inteligentă ▪ Susținere servicii CDI de tip experiment desfasurate de catre o organizație de CDI/întreprinderi
	1.2. Crearea unui sistem atractiv de inovare în economie, pentru toate tipurile de inovare (de produs, de proces, organizațională și de marketing)	▪ “Business Driven Innovation” - Susţinerea activităţii de CDI în întreprinderi, pe toate fazele de la idee la piata, asociat domeniilor de specializare inteligenta nationale, ▪ Solutii la provocarile mediului de afaceri oferite de organizatiile de cercetare (parteneriate organizații CDI și înterprinderi)

	1.3. Susținerea capacității administrative a structurilor din cadrul mecanismului integrat regional și național de descoperire antreprenorială	▪ capacitate administrativă a actorilor implicați în MDA (așa cum rezultă din Metodologia de desfășurare a procesului de descoperire antreprenorială la nivel național) ▪ capacitate UEFISCDI pregătire proiecte
Os(ii) Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	2.1 Creșterea gradului de digitalizare a serviciilor publice pentru societatea românească	▪ Finanţarea Infrastructurilor critice necesare asigurarii unor servicii publice esentiale (fiscalitate, pensii) ▪ Evenimente de viaţă cuprinse în SNADR care nu au fost finanţate în 2014-2020 (ex, Pensionarea, Obținerea cărții de identitate, Înscrierea la școală primară/liceu/universitate, etc) ▪ Proiecte de digitalizare a serviciilor publice neincluse in evenimentele de viata identificate in SNADR 2020 ▪ Securitate cibernetică, interoperabilitate la nivelul serviciilor publice digitale ▪ Proiecte care vizeaza procesul guvernamental de luare a deciziilor prin sisteme și soluții complexe (ex: Big Data, Inteligență artificială, soluții bazate pe cloud, Supercomputer, Blockchain, Quantum Computing etc.) ▪ Proiecte care vizeaza dezvoltarea de platforme informatice alimentate cu datele generate de administratia publica (cf. Directiva 2019/1024, PSI) in vederea punerii lor la dispozitia publicului si a reutilizarii lor (ex. : in economie) ▪ Digitizare și interoperabilitate pentru educație, cultură și ocupare (echipamente și

		infrastructură, baze de date, soft, platforme digitale – proiecte strategice)
	2.2 Accelerarea transformării digitale a companiilor	▪ Achiziționarea de sisteme de tip RFID (Radio-Frequency Identification) pentru gestiunea activității de producție sau livrare servicii ▪ Crearea de website-uri adaptate activității de e-commerce si cu un grad ridicat de interactivitate ▪ Finanțarea introducerii conexiunilor in banda larga de mare viteza in interiorul firmei ▪ Finanțarea sistemelor de localizare specializate pentru activitatea firmelor (information tracking systems) ▪ Aplicațiile cu rol în managementul birourilor ▪ Finanțarea de inițiative, proiecte si infrastructuri pentru consolidarea siguranței cibernetice si creșterea încrederii in mediul on line și conținut digital. ▪ Noi tehnologii (IoT, automatizare, robotica, inteligenta artificiala) ▪ Design industrial ▪ Customizare de masă (imprimare 3D, manufacturare digitala directa)

Sursa: MFE

Programul Operaţional Sanatate 2021-2027 – propunere

Obiective specifice	Actiuni eligibile
OP 4, OS (iv) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară	**Dotarea si/sau modernizarea infrastructurii:** o **cabinetelor medicilor de familie** (inclusiv puncte de lucru pentru medicii de familie și **centre de permanență)** o publice a centrelor unde se furnizează servicii de de **asistență medicală comunitară,** o publice în care se furnizează servicii de asistență medicală școlară, inclusiv servicii de asistență stomatologică Dotarea/ extinderea/ modernizarea/ reabilitarea infrastructurii publice: o unităților sanitare/ altor structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu o în scopul reorganizării/ reconversiei unor secții din unitățile sanitare cu paturi de acuți în paturi de spitalizare de zi concomitent cu măsuri de întărire a capacității furnizării serviciilor medicale și chirurgicale de tip ambulatoriu
OP 4, OS (ix) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung	Îmbunătățirea accesibilității și eficacității asistenței medicale primare şi integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară: * dezvoltarea de instrumente de suport * dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor și a paletei de servicii de asistență medicală primară * furnizarea de servicii de asistență medicală primară, cu accent pe servicii preventive acordate persoanelor: din mediul rural, din zone greu accesibile si dezavantajate socio-economic/ vulnerabile.

	* asigurarea distribuţiei teritoriale echitabile a serviciilor de asistenţă primară, inclusiv prin identificarea şi implementarea de intervenţii sustenabile de atragere şi reţinere a medicilor, cu participarea financiară a autorităţilor locale. Îmbunătățirea accesibilității și eficacității serviciilor oferite în regim ambulatoriu: * dezvoltarea de instrumente de suport *dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor și a paletei de servicii de oferite în regim ambulatoriu * măsuri de întărire a capacității furnizării serviciilor medicale și chirurgicale de tip ambulatoriu. Îmbunătățirea accesibilității și eficacității rețelei de medicină şcolară, inclusiv a celei stomatologice, ca parte a asistenţei medicale primare adresate copiilor şi tinerilor, atât din mediul urban, cât şi din mediul rural: - dezvoltarea de instrumente de suport - asigurarea de personal suficient din punct de vedere numeric și dezvoltarea competențelor - asigurarea accesului copiilor/ tinerilor la servicii de medicina școlară și/ sau stomatologică.
OP 4, OS (iv) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară	Dotarea /extinderea/modernizarea cladirilor/ infrastructurii: - unități sanitare care furnizează servicii de recuperare (inclusiv centre de recuperare medicală, recuperare neurologică și post-traumatică), paliaţie şi îngrijiri pe termen lung - unități sanitare acuți în vederea transformării acestora în unităţi sanitare care furnizează servicii de recuperare, paliaţie şi îngrijiri pe termen lung

	- unitati medico-sociale care furnizează servicii medicale de îngrijire de lungă durată
OP 4, OS (ix) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung	Îmbunătățirea accesibilității, a eficacității serviciilor de reabilitare/recuperare: - Dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de reabilitare/recuperare
	- Dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor de reabilitare/recuperare - Furnizarea de servicii de reabilitare/ recuperare, cu accent pe cei: din zona rurală, populație dezavantajată socio-economic, persoane vulnerabile din punct de vedere medical (ex. persoane cu afecțiuni cronice care afectează capacitatea funcțională. Îmbunătățirea accesibilității și a eficacității serviciilor de îngrijire paliativă, prin: - Dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor -Dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea de servicii de îngrijire paliativă - Furnizarea de servicii de îngrijire paliativă, cu accent pe persoane: din zona rurală, din zone greu accesibile, populație dezavantajată socio-economic/ vulnerabilă.
OP 4, OS (iv) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară	Dotarea/extinderea/construirea/modernizarea cladirilor/ infrastructurii pentru: - unitățile sanitare - rețeaua de genetică medicală (laboratoarele de genetică medicală de oncologie, centrele regionale de genetică medicală)

	- serviciile de ambulanță (județene și București Ilfov), unitățile sanitare de transplant - laboratoarele de anatomie patologică, toxicologiee, antropologie; genetică medico-legală
OP 4, OS (ix) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung	- dezvoltarea și implementarea de programe de screening populațional pe termen mediu și lung (ex: afecțiuni cardiovasculare, cancer, boli transmisibile, netransmisibile, etc.) - implementarea de programe de schimbare a stilului de viață și aplicarea de politici de încurajare a unei vieți sănătoase, inclusiv implementarea de măsuri de prevenție (inclusiv sănătate orală în zone defavorizate sau greu accesibile și mintală); - asigurarea accesului universal la diagnostic și tratament de calitate, inclusiv la transplant de țesuturi și celule, conform standardelor internaționale - diagnostic pre/postnatal al bolilor genetice, de consiliere genetică; instituționalizarea la nivel național a screening-urilor pentru boli cu potențial de depistare neonatală - remodelarea circuitelor funcționale ale unităților sanitare pentru respectarea normelor privind reducerea riscului de transmitere a infecțiilor - remodelarea circuitelor de depozitare și transport a deșeurilor medicale în unitățile medicale - actualizarea ghidurilor, definițiilor de caz și/sau procedurilor/ protocoalelor (conform necesităților și standardelor internaționale/ europene) - măsuri de întărire a capacității, inclusiv prin asigurarea de personal medical competent și compensarea deficitului numeric de personal

OP 4, OS (iv) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară	Dotarea/extinderea/modernizarea /reabilitarea infrastructurii publice: – laboratoare de microbiologie din cadrul spitalelor evidențiate ca potențiali beneficiari în cadrul documentelor programatice naționale – laborator de referința/ laboratoare de lucru regionale – altor laboratoare / dotari specifice ex. tehnologii inovative de eliminare a infectiilor nosocomiale
OP 4, OS (ix) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung	- actualizarea ghidurilor, definițiilor de caz şi/sau procedurilor/ protocoalelor (conform necesitaţilor şi standardelor internaţionale/europene) - asigurarea competentelor necesare personalului medical si nemedical care va lucra cu infrastructura reabilitată - efectuarea de studii/ analize pentru îmbunătățirea supravegherii şi controlului infecțiilor nosocomiale, a bolilor transmisibile, etc.
OP 4, OS (iv) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară	Dotarea/extinderea/modernizarea /reabilitarea infrastructurii publice: - Sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastrucurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei Ex.: - centre de transfuzie sanguină - infrastructura de prelevare, testare a sângelui și/sau procesare a plasme
OP 4, OS (ix) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței	- îmbunătăţirea cadrului legislativ/ normativ in concordanţă cu cerinţele directivelor europene in domeniu şi a procedurilor de operare/ asistență tehnică pentru definirea cadrului strategic de reorganizare și optimizare a sistemului național de transfuzii;

sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung	- definirea instrumentelor de lucru (norme, proceduri) - iniţierea procesului de autorizare a instituțiilor din sistemul transfuzional conform cerinţelor comunitare ; - creşterea capacităţii tehnice a resursei umane prin asigurarea competentelor necesare personalului medical si nemedical care va lucra cu infrastructura reabilitată, precum și prin dezvoltarea de instrumente și metodologii adecvate de pregătire.
OP1, OS (i) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	- Cercetare si inovare prin implementarea de soluții SMART în domeniul medical - Programe dedicate cercetării și/sau utilizării clinice: ex. producție de plasma sau derivate, producție de vaccinuri (dezvoltarea infrastructurii, modernizarea, reluarea producției de vaccin și dezvoltarea de noi produse farmaceutice în Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-Militară „Cantacuzino"") – *operatiune de importanta strategica* - Cercetare în domeniul bolilor transmisibile/ (ex. combaterea cancerului) – *operatiune de importanta strategica* - Realizarea unei infrastructuri de cercetare-dezvoltare în domeniul genomicii - *operatiune de importanta strategica*
OP 1, OS (ii) Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	- Refacere și modernizare sistem informatic (CNAS) - Observatorul național pentru date în sănătate - Soluții digitale în infrastructura din sănătate (ex.: digitizare internă și externă a instituțiilor medicale) - Uniformizarea fluxurilor informaționale
OP4, OS (vi) Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a oportunităților	Măsuri de tip FSE pentru implementarea operațiunilor în domeniul cercetării medicale la toate nivelurile, inclusiv

flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți, ținând seama de competențele digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și încurajând mobilitatea profesională	medicina personalizată a cancerului (inclusiv pilotarea rezultatelor cercetării) Măsuri de tip FSE pentru implementarea operațiunilor care vizează digitalizarea sistemului medical Măsuri de formare/ specializare - utilizare echipamente medicale Utilizare metode moderne de investigare, intervenție, tratament

Sursa: MFE

Programului Operațional Capital Uman 2021-2027 - propunere

Obiective specifice	**Priorități de investiții**
i. Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;	Creșterea gradului de valorificare a potențialului economic al tinerilor (inclusiv NEET)
	Noi abordări în furnizarea serviciilor integrate de ocupare, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate pe piața muncii (persoane inactive, cu dizabilități, șomeri de lungă durată, persoane reîntoarse în țară, etc.) prin accesul la pachete de servicii personalizate și adaptate nevoilor individuale.
	Promovarea spiritului antreprenorial, sprijinirea inițiativelor antreprenoriale și a economiei sociale
	Promovarea de măsuri pentru asigurarea forței de muncă necesare în zonele care înregistrează deficite
ii. Modernizarea institutiilor si a serviciilor pietei muncii pentru a evalua si anticipa necesarul de competente si a asigura asistenta personalizata si in timp real urmarind asigurarea medierii/plasarii (matching), tranzitiei si a mobilitatii fortei de munca	Îmbunătățirea și ajustarea sistemului de monitorizare și evaluare a politicilor publice în domeniul ocupării și formării profesionale dezvoltat în parteneriat de către MMPS, MEC, ANOFM, parteneri sociali și institut de cercetare
	Consolidarea dialogului social și a parteneriatelor pentru ocupare și formare
iii. Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată, inclusiv prin facilitarea accesului la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor aflate într-o situaţie de dependenţă	Crearea de oportunități pentru integrarea femeilor pe piața muncii
iii bis. Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să	Crearea unui mediu de muncă sigur și sănătos pentru lucrători, adaptat riscurilor identificate

reducă riscurile la adresa sănătății	
iv. Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale	Actualizarea si adaptarea ofertei de educație si formare profesională la cerințele pieței muncii Corelarea dintre nevoile elevilor și studenților, serviciile de consiliere, sprijin, acompaniere și tendințele manifestate pe piața muncii Îmbunătățirea formării cadrelor didactice pentru creșterea calității și eficacității procesului educativ
	Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții și de reconversie profesională pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității de pe piața muncii
v. Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți	Creșterea accesului la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii
	Formarea (inițială și continuă) cadrelor didactice pentru o educație incluzivă
	Servicii suport pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii
vi. Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de	Creșterea accesului și participării la formarea profesională continuă a adulților

competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și promovând mobilitatea profesională	

Sursa: MFE

CAPITOLUL XXXI. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI

Structura și metodologia de lucru pentru comitetul de evaluare și monitorizare

Strategia de dezvoltare economică și socială a oraşului Cisnădie a fost elaborată în vederea integrării și dezvoltării comunității locale în contextul național și european postaderare, caracterizat de coexistența unor oportunități deosebite de dezvoltare, concomitent cu o concurenta acerba pe plan intern si extern pentru fondurile nationale si europene nerambursabile, dublata de o criza economica nationala extrem de puternica.

Documentul elaborat prezintă situația locală existentă la nivelul oraşului Cisnădie și perspectivele de dezvoltare pentru perioada 2021-2030.

La momentul actual nu pot fi identificați, însă, în mod corect si corent toti factorii care vor influenta politicile publice in urmatorii ani. De asemenea planul de actiuni va necesita actualizari pe masura ce o parte din proiectele mentionate in acest document vor fi finalizate sau vor fi identificate altele, mai fezabile.

Pentru a monitoriza progresele inregistrate prin implementarea proiectelor, administrația publică locală Cisnădie (APL) trebuie sa-si puna la punct un sistem coerent si concret de urmarire a modului in care sunt realizate si mai ales a impactului pe care acestea le au asupra comunitatii. Abordarea acestei maniere implica insa si participarea altor institutii guvernamentale si neguvernamentale, fara de care monitorizarea nu ar fi completa. In acest sens, recomandata Agentie/structura de dezvoltare locala poate juca un rol determinant.

Este de preferat ca cele trei domenii (implementare, monitorizare si evaluare) sa reprezinte preocuparea unor structuri diferite, evitandu-se cazurile in care aceleasi structuri indeplinesc concomitetnt rolurile de implementare si evaluare.

La nivelul APL Cisnădie trebuie sa funcționeze un mecanism de monitorizare a implementarii proiectelor pe axa: Primar – Viceprimar – Consiliul Local. De asemenea serviciile si compartimentele din Primarie trebuie sa aiba sarcini precise in activitatea de monitorizare a proiectelor implementate. Partea de evaluare trebuie sa fie asigurata de organisme independente (de preferat din afara APL) care urmaresc gradul de realizare a indicatorilor pentru fiecare din proiectele implementate. Pe langa aceasta, foarte importanta este evaluarea impactului produs de respectivele proiecte asupra comunitatii locale. Este de subliniat ca acest impact se poate evalua dupa o perioada relativ mare dupa implementarea proiectelor.

Indicatori de monitorizare

Indicatorii socio – economici structurati pe domeniile strategice care trebuie urmariti anual sunt urmatorii:

Domenii	Indicator	Institutii responsabile – surse de date
INFRASTRUCTURA		
Drumuri	Lungimea totala de drumuri judetene (Km)	Autorit. Nationala a Drumurilor
	Lungimea totala de strazi (Km)	Primaria Cisnădie
	Sporul anual de drumuri (%)	Primaria Cisnădie
Retele de distributie	Lungimea totala retea canalizare (Km)	Primaria Cisnădie
	Sporul anual retele de distributie apa (%)	Primaria Cisnăadie
	Sporul anual retele de distributie caldura (%)	Primaria Cisnădie
	Sporul anual retea de canalizare (%)	Primaria Cisnădie
Comunicatii	Numar total abonati retele de comunicatii	Furnizorii de servicii
	Sporul anual al conectarii la retele de comunicatii(%)	Furnizorii de servicii
Servicii publice	Numarul total de cetateni deserviti (anual)	Primaria Cisnaădie
	Numarul de reclamatii	Primaria Cisnădie
Locuinte	Numar de persoane fara locuinta	Primaria Cisnădie
	Persoane fara locuinta (% din totalul populatiei rezidente in oras)	Primaria Cisnădie
	Pretul mediu al unei locuinte, raportat la venitul mediu anual pe gospodarie	Primaria Cisnădie
	Locuinte fara acces la infrastructura de baza (energie, apa, canalizare) (%)	Primaria Cisnădie
	Suprafata de locuit pe locuitor (m2)	Primaria Cisnădie
	Rezidenti care achizitioneaza si detin locuinte in proprietate	Primaria Cisnădie
	Populatie care locuieste in locuinte sociale (%)	Primaria Cisnădie
	Populatie care locuieste in locuinte inchiriate (%)	Primaria Cisnădie
	Numar de locuinte conventionale	Primaria Cisnădie
	Locuire in case (%)	Primaria Cisnădie
	Locuire in apartamente (%)	Primaria Cisnădie

	Locuire in alte tipuri de locuinte (%)	Primaria Cisnădie
	Numarul de locuinte nou construite anual (locuinte sociale sau particulare)	Primaria Cisnădie
	Locuinte conectate la reteaua de distributie a apei potabile (%)	Primaria Cisnădie
	Locuinte conectate la reteaua de canalizare (%)	Primaria Cisnădie
	Locuinte conenctate la reteaua de energie electrica (%)	Electrica
Mediu	Numarul de zile in care concentratia de SO2 depaseste valoarea maxima admisibila (125µg/m3) (media pe24h)	Primaria Cisnădie
Aer	Numarul de zile in care concentratia de NO2 depaseste valoarea maxima admisibila (200mg / m3) (media pe 24h)	Primaria Cisnădie
	Numarul de zile in care concentratia de O3 depaseste valoarea maxima admisibila (125µg / m3) (media pe 8h)	Primaria Cisnădie
	Emisiile de CO2 / locuitor	Primaria Cisnădie
Zgomot	Populatie expusa nivelului de zgomot superior valorii de 65 db (media pe 24h)	Primaria Cisnădie
Apa	Numarul de determinari privind parametrii chimici ai apei potabile efectuate in decursul unui an care depasesc valorile prescrise in standardele internationale (OMS)	Direcția de Sănătate Publică Sibiu
	Numarul de determinari privind parametrii biologici ai apei potabile efectuate in decursul unui an care depasesc valorile prescrise in standardele internationale (OMS si Directiva 80/778/EEC)	Direcția de Sănătate Publică Sibiu
	Consumul anual de apa pe locuitor (m3)	Apă Canal SA Sibiu
Clima	Numarul de zile cu precipitatii (media pe an)	Centrul meteorologic Sibiu
	Zile cu soare (media pe an)	Centrul meteorologic Sibiu

Managementul deseurilor	Cantitatea de deseuri solide (menajere si industriale) colectata anual (tone / locuitor)	Serviciul de Salubritate
	Deseuri solide (menajere si industriale) procesate la gropile de gunoi, incineratoare si unitati de reciclare (%)	Serviciul de Salubritate
	Volumul materialelor reciclate	Serviciul de Salubritate
	Cantitatea de deseuri solide colectate anual	Serviciul de Salubritate
	Procentul deseurilor reciclate in unitati specializate	Serviciul de Salubritate
	Numarul de arbori plantati anual	Primaria Cisnădie
Utilizarea terenurilor	Cresterea suprafetei spatiilor verzi, anual	Primaria Cisnădie
	Numarul de terenuri de sport in fiecare cartier	Primaria Cisnădie
	Spatii verzi cu acces public (m2/locuitor)	Primaria Cisnădie
	Distributia utilizarii terenurilor (%) si terenuri neutilizate (%) in intravilan	Primaria Cisnădie
	Suprafata urbana destinata activitatilor specifice de amenajare a teritoriului si conservare (%)	Primaria Cisnădie
	Densitatea populatiei (locuitori / km2)	Direcția Județeana de Statistică Sibiu
Transportul local	Distributia utilizarii mijloacelor de transport, autobuz, autoturism, bicicleta (%)	Primaria Cisnădie
	Caracteristici ale transportului (scop, distanta si mijloc de transport)	Primaria Cisnădie
	Numarul de automobile inregistrate local /1000 locuitori	Primaria Cisnădie
	Numarul de accidente rutiere cu consecinte grave (decese, raniri grave)/1000 locuitori	Inspectorat Județean de Poliție-Secția rutieră
	Nr. mediu de pasageri in vehicule motorizate	Inspectorat Județean de Poliție-Secția rutieră
Energia	Consumul total pe categorii de surse de energie (carbune, gaz, electrica, petrol)	Direcția județeană de Statistică Sibiu
	Consumul anual de energie electrica pe locuitor (kw / locuitor	Directia județeană de Statistică Sibiu

ECONOMIC	Distributia fortei de munca (femei / barbati) pe sectoare	Agentia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă
	PIB/locuitor la nivel local	Administrația Financiară
	Numarul de companii cu sediul in municipiu	Oficiul Registrului Comertului
	Numarul de firme inregistrate anual	Oficiul Registrului Comertului
	Spatii comerciale si birouri neocupate	Primaria Cisnădie
	Numarul de turisti/an inregistrati in unitatile de cazare	Direcția Județeana de Statistică
	Cifra de afaceri a companiilor private (Euro)	Oficiul Registrului Comerțului
	Numarul de firme pe domenii de activitate (productie – comert – servicii)	Oficiul Registrului Comertului
	Aportul la PIB al firmelor functie de domeniul de activitate (industrie – agricultura – turism)	Oficiul Registrului Comertului
	Volumul investitiilor anuale (Euro)	Oficiul Registrului Comertului
	Volumul investitiilor straine (Euro)	Oficiul Registrului Comertului
Social - Populatia	Populatia totala distribuita pe sexe si grupe de varsta	Directia Judeteana de Statistica
	Populatie cu varsta sub 16 ani (%) si populatie cu varsta peste varsta medie de pensionare (%)	Directia Judeteana de Statistica
	Numarul de persoane care parasesc orasul	Directia Judeteana de Statistica
	Numarul de persoane care intra in oras	Directia Judeteana de Statistica
	Populatia de origine romana (% din total)	Directia Judeteana de Statistica
	Alte nationalitati (% din total)	Directia Judeteana de Statistica
Gospodarii	Total gospodarii	Directia Judeteana de Statistica
	Marimea medie a gospodariilor	Directia Judeteana de Statistica
	Gospodarii cu o persoana (%)	Directia Judeteana de Statistica
	Gospodarii cu familie (%)	Directia Judeteana de Statistica
	Gospodarii detinute de pensionari	Directia Judeteana de Statistica
Forta de munca	Populatia activa (femei, barbati, total)	Agentia Judeteana pentru Ocuparea Fortei de Munca (AJOFM)
	Personal angajat (femei, barbati, total)	AJOFM
	Rata activitatii (femei/barbati/total)	AJOFM

	Numarul total de someri	AJOFM
	Rata somajului (pe sexe)	AJOFM
	Someri barbati/femei (%)	AJOFM
	Someri pe o perioada mai mare de 1 an (%)	AJOFM
	Someri cu varsta sub 25 ani (%)	AJOFM
Veniturile populatiei	Venitul mediu pe gospodarie	Directia Judeteana de Statistica
	Distributia veniturilor (femei/barbati)	Directia Judeteana de Statistica
	Numar de familii cu venit peste valoarea medie a veniturilor corespunzatoare unui trai decent	Directia Judeteana de Statistica
	Numar de familii cu venit sub valoarea medie a veniturilor corespunzatoare unui trai decent	Directia Judeteana de Statistica
	Gospodarii fara autoturism proprietate personala	Directia Judeteana de Statistica
Sanatate	Numar de medici la 1000 locuitori	Directia de Sanatate Publica Sibiu
	Frecventa si specificul bolilor	Directia de Sanatate Publica
	Numarul total de persoane in evidenta	Directia de Sanatate Publica
	Speranta de viata la nastere (femei/barbati)	Directia de Sanatate Publica
	Rata mortalitatii infantile	Directia de Sanatate Publica
	Rata mortalitatii datorate afectiunilor cardiovasculare si respiratorii, pentru persoane sub 65 de ani	Directia de Sanatate Publica
Securitatea si pacea sociala	Numarul total de infractiuni inregistrate/1000 locuitori pe an	Inspectorat Judetean de Politie Sibiu
	Numarul de crime inregistrate /1000 locuitori pe an	Inspectorat Judetean de Politie
	Infractiuni comerciale inregistrate /1000 locuitori pe an	Inspectorat Judetean de Politie
	Furturi de/din automobile inregistrate /1000 locuitori pe an	Inspectorat Judetean de Politie
	Numarul de politisti locali	Inspectorat Judetean de Politie
Educatie	Absolventi ai cursurilor de invatamant liceal care au trecut examenul de bacalaureat (%)	Inspectorat Scolar Judetean Sibiu
	Absolventi ai cursurilor de invatamant liceal care nu au trecut examenul de bacalaureat (%)	Inspectorat Scolar Judetean
	Absolventi ai cursurilor de invatamant liceal care	Inspectorat Scolar Judetean

	urmeaza cursurile de invatamant superior (%)	
	Absolventi (barbati/femei) de invatamant primar (%)	Inspectorat Scolar Judetean
	Absolventi (barbati/femei) de invatamant secundar (%)	Inspectorat Scolar Judetean
	Absolventi (barbati/femei) ai cursurilor de invatamant postuniversitar	Inspectorat Scolar Judetean
ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ	Numar de angajati in sectorul public	Primaria Cisnădie
	Cheltuiala publica anuala (Euro)	Primaria Cisnădie
	Datoria publica (%)	Primaria Cisnădie
	Gradul de incasare a obligatiilor (taxe, impozite, etc) (%)	Primaria Cisnădie
	Managementul financiar al patrimoniului (Bilantul consolidat de venituri si cheltuieli al Primariei)	Primaria Cisnădie
	Numarul de persoane angajate in Primarie	Primaria Cisnădie
	Numarul de persoane din Primarie instruite/an	Primaria Cisnădie
	Proiectia financiara *)	Primaria Cisnădie

CAPITOLUL XXXII. IDENTIFICAREA RISCURILOR

O categorie semnificativă de riscuri pe care o autoritate publică locală, indreptățită de lege să gestioneze și să armonizeze toate pârghiile de dezvoltare ale unei comunități, este cea legată de *cadrul legislativ actual*. În cadrul acestei categorii de riscuri putem identifica câteva aspecte definitorii care pot afecta dezvoltarea strategică.

Un factor care afecteaza negativ activitatea primariei consta in interpretarile legislatiei pentru reglementarea achizitiilor publice, care creaza numeroase dificultati autoritatii contractante, ceea ce determina riscuri de intarzieri in realizarea proiectelor, pierderi financiare sau chiar pierderi definitive de finantari. Mai exista si riscul neindeplinirii obiectivelor contractuale de catre operatorii economici, datorita contextului economic si fiscal care le afecteaza grav capacitatea tehnica si financiara, si care, implicit, inhiba dezvoltarea activitatilor economice si ameninta indeplinirea in bune conditii a contractelor finantate din fonduri publice.

O a doua mare categorie de riscuri este cea legata de aspectul imposibilitatii atragerii finantarilor destinate unei autoritati publice locale, ceea ce presupune o limitare atat sub aspectul cantitatii, cat si sub aspectul surselor existente. Aceste riscuri afecteaza probabilitatea indeplinirii masurilor de dezvoltare locala, care in principal constau in activitati de investitii in obiective majore.

Cea de a treia categorie de riscuri deriva din situatia existenta la nivel local, respectiv de capacitatea adminitrativa redusa, nivelul de pregatire a resurselor umane, gradul de dotare cu echipamente si tehnici moderne si instrumentele la indemana aparatului propriu, ceea ce determina riscul unei implementari deficitare a startegiei de dezvoltare.

S-au identificat urmatoarele riscuri concrete la nivelul comunitatii, riscuri care fac obiectul unui plan de management in masura in care masurile identificate se pot rezolva la nivelul si cu instrumentele specifice administratiei publice locale:

I. Riscul neîndeplinirii obiectivelor contractuale de către operatorii economici

II. Riscul pierderii finanțărilor datorita slabiciunilor legislatiei achizitiilor publice

III. Riscul nerealizării investițiilor proprii datorită neîncasării veniturilor la bugetul local

IV. Riscul neaccesării fondurilor europene

V. Riscul neaccesării fondurilor din mediul privat

Evaluarea riscurilor

Evaluarea riscurilor sau cuantificarea riscurilor reprezinta o metoda de apreciere a "pierderilor" care vor aparea la nivelul administratiei publice locale, ca urmare a nerealizarii sau realizarii partiale a obiectivelor propuse prin strategia de dezvoltare locala.

Pierderile pot fi financiare, in sensul neatragerii unor fonduri nerambursabile sau investitii private, scaderea gradului de satisfactie sau de incredere a cetatenilor in administratia publica locala, realizarea cu intarziere a unor investitii publice locale prioritare pentru comunitate. In functie de probabilitatea de producere si impact, riscurile se impart in patru categorii :

- riscuri cu probabilitate si impact reduse
- riscuri cu probabilitate redusa si impact mare (riscuri catastrofice)
- riscuri cu probabilitate ridicata si impact mic
- riscuri cu probabilitate si impact mare.

I. Riscul neîndeplinirii obiectivelor contractuale de către operatorii economici

Acesta este un risc semnificativ care apare din ce in ce mai prezent, in situatiile in care procesul de evaluare si selectie a ofertelor, care este anterior atribuirii contractelor de lucrari, furnizare sau servicii, nu a cuprins o analiza riguroasa a capacitatilor tehnice si financiare ale operatorilor economici participanti la procedurile de achizitie publica, inclusiv a capacitatii acestora de a sustine golurile de finantare datorate sistemului de rambursare cu intarziere a cheltuielilor, aplicabil proiectelor cu finantare europeana.

Probabilitate	Impact
Medie-2	Maxim-3

II. Riscul pierderii finanțărilor datorită interpretarilor legislației achizițiilor publice

Problemele legate de imperfecțiunile legislației achizițiilor apar foarte des, în special în perioada implementării proiectelor cu finanțare nerambursabilă din fonduri europene post aderare. Concurența acerbă dintre operatorii economici duce la utilizarea in exces a dreptului de a contesta documentatia de atribuire sau decizia autoritatii contractante, intarziind realizarea activitatilor sau determinand chiar nerealizarea acestora.

Probabilitate	Impact
Medie-2	Mediu-2

III. Riscul nerealizării investițiilor proprii datorită neîncasării veniturilor la bugetul local

Resursele proprii din ce în ce mai scăzute reprezintă o realitate certă, dar în condițiile actuale, ponderea acestora fata de resursele atrase ar trebui sa fie comparabila.

Acest grad de comparabilitate se referă la următoarele aspecte:

- urmare a descentralizarii administrative, o serie de cheltuieli trebuie asigurate din bugetul propriu al primariei
- anumite investitii sunt prioritare dar nu sunt finantate din fonduri nerambursabile
- in cazul investitiilor din fonduri nerambursabile, rambursarea cheltuielilor poate dura cateva luni de zile

Probabilitate	Impact
Medie-2	Minim-1

IV. Riscul neaccesării fondurilor europene

Probabilitatea de a nu accesa fonduri europene este medie, motivat de faptul că concurența autorităților publice locale din orașele mai mari și din municipii este acerba, în plus investițiile realizate de municipiile reședință de județ sunt considerate prioritare

Probabilitate	Impact
Medie-2	Minim-1

Măsuri de prevenire și atenuare a riscurilor identificate

În vederea reducerii probabilității de apariție a riscurilor majore identificate la nivelul administrației publice locale și a limitării impactului acestora asupra implementării Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană, au fost stabilite următoarele măsuri concrete:

I. Riscul neîndeplinirii obiectivelor contractuale de către operatorii economici

Măsuri de atenuare/prevenire:

1. Îmbunătățirea procesului de evaluare a ofertelor prin includerea unor criterii riguroase de selecție privind capacitatea tehnică și financiară a operatorilor economici.
2. Solicitarea de garanții de bună execuție, precum și a angajamentului de susținere financiară în cazul întârzierilor în rambursarea cheltuielilor eligibile.
3. Monitorizarea periodică a performanței contractorilor, cu aplicarea de clauze contractuale privind penalități în caz de neîndeplinire a obligațiilor.

4. Stabilirea unor proceduri clare de management al riscului în implementarea contractelor, inclusiv prin revizuirea periodică a planurilor de lucru.

II. Riscul pierderii finanțărilor datorită interpretărilor legislației achizițiilor publice

Măsuri de atenuare/prevenire:

1. Instruirea continuă a personalului implicat în achiziții publice, în special în ceea ce privește modificările legislative și jurisprudența CNSC/instanțelor.
2. Consultarea prealabilă a unităților de suport (ex: UAT, ADR, ANAP) în etapa de elaborare a documentațiilor de atribuire, pentru conformitate și evitarea contestațiilor.
3. Utilizarea modelelor standardizate de documentații și clauze contractuale agreate la nivel național sau regional.
4. Planificarea realistă a calendarului de achiziții, luând în calcul termenele de soluționare a contestațiilor și eventualele întârzieri.

III. Riscul nerealizării investițiilor proprii datorită neîncasării veniturilor la bugetul local

Măsuri de atenuare/prevenire:

1. Elaborarea unui plan de investiții multianual realist, corelat cu prognozele de venituri și cu prioritizarea investițiilor.
2. Diversificarea surselor de venituri locale, inclusiv prin atragerea de parteneriate public-private, concesiuni sau închirieri de bunuri publice.
3. Creșterea eficienței în colectarea veniturilor proprii prin digitalizarea proceselor și măsuri de combatere a evaziunii fiscale locale.
4. Constituirea unui fond de rezervă bugetară pentru acoperirea temporară a cheltuielilor neeligibile sau nerambursate la timp.

IV. Riscul neaccesării fondurilor europene

Măsuri de atenuare/prevenire:

1. Implementarea unui sistem intern de monitorizare a apelurilor de finanțare europeană, prin desemnarea de responsabili tematici în cadrul Direcției de Strategii, Proiecte și Programe de Dezvoltare, în scopul identificării rapide a oportunităților și pregătirii fișelor de proiect.Implicarea în rețele naționale și regionale de schimb de bune practici, pentru a crește capacitatea de elaborare a proiectelor competitive.

2. Elaborarea din timp a proiectelor și pregătirea documentațiilor, inclusiv realizarea de studii de fezabilitate și obținerea avizelor necesare.
3. Alinierea proiectelor locale la prioritățile programelor de finanțare europene, prin corelare cu ghidurile solicitantului și consultarea cu ADR.

V. Riscul neaccesării fondurilor din mediul privat

Măsuri de atenuare/prevenire:

1. Promovarea activă a orașului/comunității ca destinație investițională, prin strategii de marketing teritorial.
2. Identificarea de parteneriate public-private (PPP) pentru proiecte de infrastructură sau servicii publice.
3. Crearea unui cadru predictibil și transparent pentru investitori, prin simplificarea procedurilor administrative și clarificarea reglementărilor locale.
4. Organizarea de forumuri și întâlniri cu investitori, inclusiv în colaborare cu camere de comerț și agenții regionale de dezvoltare.

Toate aceste măsuri vor fi monitorizate în cadrul unui Plan de management al riscurilor, integrat în procesul de implementare a SIDU și actualizat periodic în funcție de evoluția contextului legislativ, economic și instituțional.

CAPITOLUL XXXIII. CAPACITATEA DE FINANȚARE

Bugetul local reflectă evoluția activității economico – sociale a oraşului încercand să realizeze un echilibru între nevoile comunității și posibilitățile de satisfacere a acestora, funcție de resursele existente la nivel local și a celor atrase (în special din programele Uniunii Europene).

Veniturile realizate și cheltuielile de funcționare a autorității locale, precum și cele pentru asigurarea serviciilor prestate pentru comunitate, inclusiv programele pentru dezvoltare au următoarea structură:

- încasări din impozite și taxe
- prelevari de la bugetul de stat
- venituri cu destinație specială
- venituri din auto-finanțare (administrarea patrimoniului)

În fazele de implementare, monitorizare și evaluare sunt foarte importante comunicarea și transparenta, astfel incat APL trebuie să-și dezvolte o strategie de comunicare a fazelor și realizarilor inregistrate in implementarea strategiei.

Pentru o bună comunicare cu comunitatea locală, APL trebuie să folosească, în special, întâlnirile publice.

Întâlnirile publice intre APL si comunitatea locala trebuie sa capete un caracter de regularitate (ex. semestrial), avand in vedere impactul major pe care aceste intalniri le au asupra informarii corecte a cetateanului si, implicit, a comunitatii locale.

Intervenţiile prin proiecte concrete asupra dezvoltării socio-economice a oraşului Cisnădie pot fi realizate prin susţinerea financiară din bugetul local, din fonduri nerambursabile guvernamentale, din fonduri nerambursabile europene, din fonduri rambursabile (de genul creditelor). La aceste surse de finanţare se adaugă posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip pulic-privat, care s-au dovedit a fi soluţia potrivită pentru rezolvarea anumitor probleme comunitare în multe dintre statele europene dezvoltate.

Fiecare dintre aceste posibile modalităţi de susţinere a proiectelor locale prezintă avantaje şi dezavantaje. În primul rând, susţinerea proiectelor din bugetul local este cea mai puţin recomandată soluţie deoarece fondurile din această sursă sunt limitate, iar disponibilitatea financiară a acestora este relativă (spre exemplu, într-un anumit trimestru se poate ca încasările la bugetul local să fie foarte mici).

Creditarea

Creditarea este o modalitate relativ simplă, din punct de vedere procedural, de obţinere a finanţării pentru proiectele de investiţii. Costurile aferente creditelor sunt insa mari şi implică şi un anumit grad de risc vis-a-vis de posibilitatea de rambursare a datoriilor, mai ales într-o situaţie de incertitudine cum este cea generată de criza financiară. În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităţilor de investiţii pe termen scurt şi mediu, deoarece administraţia publică devine neeligibilă atât pentru accesarea altor credite dar şi pentru atragerea de fonduri nerambursabile.

Parteneriatele de tip public-privat

Parteneriatele de tip public-privat sunt o soluţie general recomandată şi promovată pentru rezolvarea problemelor sau eficientizarea serviciilor publice. În orașul Cisnădie există posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat în diverse domenii.

Finanţarea nerambursabilă din fonduri europene

Fondurile nerambursabile prezintă dezavantajul costurilor (financiare şi temporale) aferente documentanţiilor pentru cererea de finanţare şi raportărilor tehnice şi financiare. În plus, este necesară cofinanţarea locală a proiectelor şi finanţarea în totalitate a cheltuieluilor neeligibile, ceea ce pentru administraţia publică poate reprezenta o problemă, mai ales în cazul programelor de finanţare care prevăd cote mari ale contribuţiei locale. Dar marele avantaj al surselor de finanţare nerambursabilă prin programe ale Uniunii Europene este că, pentru administraţiile publice locale, procentul de cofinanţare proprie este relativ redus (pentru majoritatea programelor), iar valorile investiţiilor sunt mari şi chiar foarte mari, raportat la nevoile comunităţilor şi la posibilitatea de cofinanţare.

Finanţarea din fonduri europene nerambursabile este, în mod cert, cea mai recomandată modalitate de susţinere financiară a proiectelor cuprinse de Strategie. De aceea, majoritatea actiunilor prevazute in strategia de dezvoltare se bazeaza pe programe cu finantare europeana.

PARTEA VII. CONCLUZII ŞI PREVEDERI FINALE

Strategia de dezvoltare a oraşului Cisnădie se constituie ca un document legal de lucru al Consiliului Local. Documentul are un caracter prospectiv şi angajează la o permanentă reevaluare şi optimizare a opţiunilor de dezvoltare a oraşului pentru a le adecva evoluţiei realităţilor economice şi sociale.

Strategia exprimă opţiunea Consiliului Local de a aborda integrat fenomenul economic, social şi de protecţie a mediului şi de a se deschide spre parteneriatul constant cu societatea civilă şi cu comunitatea actorilor economici.

Documentul strategic prezentat propune tuturor partenerilor interesaţi un *limbaj comun* de abordare şi înţelegere a realităţilor oraşului Cisnădie, a obiectivelor prioritare şi direcţiilor de dezvoltare, programelor şi proiectelor prioritare pentru realizarea dezideratelor respective.

În acelaşi timp, documentul exprimă prin metodologia de întocmire şi adoptare o politică transparentă de administrare publică în spirit european.

Programele şi proiectele enunţate în strategie pentru atingerea obiectivelor şi realizarea direcţiilor de dezvoltare prevăzute au orizonturi diferite de realizare, unele imediate, altele în viitorul apropiat sau mai îndepărtat. Ele pot fi nuanţate şi amendate, completate cu altele sau chiar anulate dacă mediul dinamic al realităţii viitoare va genera alte împrejurări şi perspective, dar reprezintă un punct de reper ce permite o permanentă evaluare a depărtării sau apropierii de anumite deziderate.

Priorităţile strategiei vor fi stabilite de Consiliul Local în funcţie de necesităţi, de sursele de finanţare disponibile şi detalii tehnico- economice de execuţie a proiectelor.

De asemenea, este necesar a fi evaluat impactul pe care realizarea proiectelor îl are în vederea atingerii obiectivului strategic general privind dezvoltarea durabilă a oraşului prin utilizarea eficientă a resurselor fizice şi umane în scopul asigurării prosperităţii şi calităţii vieţii locuitorilor săi.

Primarul – ca autoritate executivă – are mandatul Consiliului Local şi obligaţia instituţională de a promova, iniţia, urmări şi finaliza - cu respectarea legilor în vigoare – toate procedurile, deciziile, acţiunile, activităţile, operaţiile pentru realizarea programelor şi proiectelor prevăzute în strategie.

Strategia şi documentele aferente prezente şi viitoare sunt considerate de domeniul public şi vor fi puse la dispoziţia societăţii civile.

Echipa de elaborare a strategiei:

Prof. Dr. Ioan Hosu – Coordonator elaborare strategie

Dr. Alexandru Pavel - Expert culegere de date

Ing. Dragoș Tomoiagă - Expert în accesarea fondurilor nerambursabile

Ec. Ala Baltag - Expert în planificare financiară